శ్రీ అక్కలకోటయ్య M. L. C. గారి షష్టిపూర్తి సన్మాన సంచిక

ో జా తిపిత '

29 సెప్టెంబరు 1968

ఆహ్వాన సంఘం

సంపాదకవర్గం

్శీ రాచాబత్తుని భావనాఋషి, కస్వీనరు ్శీ తాడిప_రి (శీకంఠం, B. A., LL. B , ్శీ ఊట్ల కొండయ్య ్శీ ముజై పెంకబేశ్వర్లు ్శీ కార్యమపూడి పెంకటనుబృయ్య

ဖြို့ ဒေါ် မေးတာ္ ထေးဝန်း မား

వి ష యు సూ చి క

			*
పెద్దల సందేశములు			1
కృతజ్ఞత	శ్రీ మేడూరి నాగౌేశ్వరరావు	*Server server	15
షష్టిపూ రై ఉత్సవ విశేషాలు	శ్రీ రాచాబత్తుని భావనాబుప్	delinas A	16
సందేశములు (లేఖల ద్వారా, తంతుల దా	్వరా పంపినవారు)		21
సన్మాన వ్యతము	,	Commission of the	22
శ్రీ ఆక్కల కోటయ్య గారి జీవిత విశేషాలు	శ్రీ ము ట్ట్రే వెంక టేశ్వర్లు	Printering and Printe	24
చేనేత ఉద్యమము - శ్రీ ఆక్కల కోటయ్య	గారు (శ్విగడ కోటయ్య	***************************************	26
-	, తుమ్మల శీతారామమూ ్తి కవి		30
అభినందన డాn B	. పురుపోత్రం. M. A., Phd.		31
శుభాకాంక్ష	శ్రీ పణితపు శ్రీ రామమూ ర్తి కవి	***************************************	3 2
ఆదర్శనీయులు	శ్రీ గుంటక నరనయ్య పంతులు	***************************************	3 5
🐧 ఆక్కల కోటయ్య (M. L. C.) గారి	షష్టి పూర్తి మహూత్సవము		
	శ్రీ గుఱ్ఱము మల్లయ్య	***************************************	37
శ్రీ ఆక్కల కోటయ్య M. L. C., ఆంధర	చేనేత సహకారోద్యమనేత		
	శ్రీ జి. పున్నయ్య	Workings	40
పద్య కుసుమాలు	శ్రీ సి. వి. నుబ్బన్న, శతాపధాని	-	42
బ్రాహ్మనమాజం - శ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారు	శ్రీ తారకం	-	43
ఆఖనందన పద్యొపహారము శ్రీ	, కార్యమ పూడి నాగభూషణ కవి	-	48
పుణ్యపురుపు డు సేవాపరా యణు డు	శ్రీ ఆకురాతి చలమయ్య		50
పద్య రత్నొ పహా రము	శ్రీ పి౦జల నోమేశేఖరరావృ	THE COMMON	51
దేశ సేవ - 1గంధాలయోద్యమ ము - శ్రీ ఆక	ైల కోటయ్య M L.C. గారు		
	శ్రీ కార్యమపూడి నాగేందుడు	-	5 3
్ర వశంసా పద్య(పసూన మంజరి	శ్రీ భట్ట వెంకటసుబ్బయ్య కవి	-	57
శ్రీ అక్కల కోటయ్య గారి జివిత విశేషము	లు శ్రీతాడిపరై(శీకంఠము	-	61
సన్మాన పద్య పుష్పా౦జలి	శ్రీ జ౦జన౦ భాస్కరరావు కవి	Contraction	67
శుభాకాంక్ష	ခွီ ဆံလီခော် ခြတားဆံခါ	21 to 100	70
ఆక్ష రాశీన్పులు	శ్రీ యం. వి. శాస్త్రీ	-	71
ాసేవా తక్పరుడు - శ్రీ ఆక్కల కోటయ <i>్య</i>	శ్రీ బి. శ్రీ రాము లు	Printed Life Street	72

పూర్ణ పుడుచుడు	న్ తాళ్ళ కోటి [ు] దియ _్	to be an annial age.	73				
కార్యకర్త నుండి నాయకుడుగా రూపొందిన							
	శ్రీ వి. యల్. నుందరరావు	t-mail: marrhage	74				
శ్రీ ఆక్కల కోటయ్య - స్త్రీజనాథ్యుదయము	శ్రీ బూదాటి ఆవియ్య	Were and year	75				
నమస్సులు	శ్రీ పి. వి. రామనరసరుల్లో	-	79				
అయినా కోరుతున్నాను నేడు	వ్రే గు __ త్తికొండ నుర్పారావు	rith/kamerus.	81				
బహుముఖ (పతెభాశాలీ (శ్ ఆకడ్రల కోటయు	్రశ్ ఈట్ల కొండమ్న	and deposits.	83				
	ဝဴဂ္ဂဆဆ္း ေဆြဝန္၏ လၽစ္မသာ္မွဳ	and the country	87				
సౌజన్యమూ_రై - చేనేత నేత - శ్రీ ఆకడ్రల క	ဗီးမတာ္မ						
	(శ్ నం కం బగన్నాభరావు	***	96				
మా కోటయ్య తాతయ్య గారు	(శ్రీ గుత్తికొండ సుబ్బారావు	-	98				
သံာ ရှိမယာဂ္ဂ သာသတ်ဂ္ဂ	కుమారి కార్యమపూడి శారద	solven business	100				
మా మయ్య	్శ్ కార్యమపూడ్ కృష్ణమూర్తి	44 Million	102				
కవి కానుక	శ్రీ కర్ణపాలెము కుటుందగా స్త్రి	an executation and the dist	103				
పూజ్యుణ్ అక్కల కోటమ్యు M.L.C. గారి షష్ట్రిపూ ర్హి దుమాత్స్ట్ పహరము							
	(శ్ పెందెం కృష్ణయ్య	Month integral	1 () 4				
పల్నాటి సిమలో భయంకర జామం	్శ్ దానరి రామకోటయ్న	Residence	106				
అంద్వితీయమైన సిగిరెట్ జేపుపరి(శమ - (శి ఆ	∍కైల కోటయ _్ M. L. C-						
	(శ్వందం కనకయ్య	arts arrested	109				
బహుముఖ (పజ్ఞాశాల్ (శీ ఆక్కల	్రీ జి. పి మస్రానయ్య	*************	112				
ടൃശ്യൂര	్శ్ అక్కల కోటయ్య	demplojina skapa, u	115				
(శీ అక్కల కోటయ్య గారి జీవిత చరిత్ర	్శీ ఈక్లు కొండమ్య	*ESTANCES	117				
విరాళా లొనంగిన దాతలు		anna Apthon	183				
జమా ఖర్చుల పట్టిక		MOREUP IN	188				
కార్యదర్శి నిచేదిక	₍ శ్ ముట్ట పెంక ెక్సర్లు	ransiquitanção.	189				

MESSAGES

*

CAMP: KOTTAKKAL.

VICE-PRESIDENT

16th September, 1968

INDIA - NEW DELHI

Dear Shri Venkateswarlu,

Thank you for your letter of the 10th instant.

I am glad to know that you are felicitating Shri Akkala Kotaiah on 29th of this month. It is my devout wish and prayer that Shri Kotaiah may live for many many years to come. I send my best wishes for the success of the celebrations.

Yours sincerely,

V. V. GIRI.

GOVERNOR'S CAMP.

UTTAR PRADESH

Raj Bhavan, Lucknow, September 19, 1968

My dear Sri Venkat-swarlu,

I am happy to know that you are celebrating the Shashtipurti of Sri Akkala Kotaiah on the 29th September. I send my hearty felicitations on the happy occasion and wish the function every success.

sk

With kind regards,
Yours sincerely,
B. Gopala Reddy

K. Brahmananda Reddy,

Chief Minister,

*

ANDHRA PRADESH

Ananda Nilayam,
Begumpet,
Hyperabad-16

Dear Sri Kotaiah,

I am very glad to know that your 'Shashti purthi' will be celebrated by friends on 29th of this month. I and my wife will be away at Bangalore and Mysore on these days. I wish this function all success. I on my behalf would send my hearty solicitation to you on this happy occasion and wish you many more years of service to the people. With the best wishes.

Yours sincerely

K. Brahmananda Reddy

Minister for Irrigation & Power INDIA

NEW DELHI, the 24 th Sept. '68

MESSAGE

I join the citizens of Guntur in honouring Shri Akkala Kotaiah garu, M. L. C., on his completing sixty years of useful and selfless service in the social, cultural and political fields. His devoted work to improve the lot of ryots and promote Weavers' Co-operative societies are examples of his dedicated service to the society.

I send my best wishes and warm greetings to Shri Kotaiah garu and wish him many more years of useful service to the country.

4

K. L. Rao

Deputy Minister for HEALTH AND FAMILY PLANNING

New Delhi September 19, 1968

INDIA

Dear friend,

-X-

I am glad to learn that arrangements are being made to celebrate the Shashtipurti of Shri Akkala Kotaiah, M. L. C., on 29th of this month.

I know Shri Kotaiah for the last 30 years as a dedicated worker for the down-trodden communities in general and the handloom weavers in particular.

However willing I may be, I have to deny myself of the pleasure to join you all in the celebrations.

I send you my best wishes for the success of the celebrations.

Yours sincerely,

B. S. Murthy

K. V. NARAYAN REDDY

*

"Achok Villa"

Minister for Labour, Commerce & Mines. Himayatnagar HYDERABAD-20

I am pleased to learn that the "SHASHTIPURTHI" of Shri Akkala Kotaiah, M. L. C. is being celebrated on the 29th instant. A

distinguished leader Shri Kotaiah is held in high esteem for his selfless service in the cause of the people. I join the others in paying tribute to him and in wishing him Very Many Happy Returns of the Day.

×

X

K. V Narayan Reddy.

V. B. RAJU.

*

HYDERABAD

Minister for Revenue & Civil Supplies

Dated 13-9-68

Dear Shri Venkateswarlu,

I am in receipt of your letter dated 10th September and I am glad to know that 'Shashtipurti Mahotsava' of Shri Akkala Kotaiah is being celebrated and that you are intending to bringing out a Souvenir. It is but fitting that the illustrious follower for Duggirala, who has contributed significantly to the cause of weavers, over many years past, should be honoured suitably.

I wish the function every success.

Yours sincerely,

V. B. Raju

X

M. IBRAHIM ALI ANSARI

Hyderabad
Date 18-9-1968

MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL & WAKFS

*

I am glad to know that Sri Akkala Kotaiah 'Shashtipurti Mahotsava' Ahvana Sangham under the Chairmanship of Sri M. Nageswara-Rao Chairman, Zilla Parishad, Guntur, is celebrating the Shashtipurtyutsavam on 29-9-1968 at Chirala and to bring out a felicitous Souvenir on the occasion.

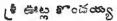
The services and sacrifices of Sri Akkala Kotaiah are well known and his long standing association with weavers' movement has won him a permanent place in the hearts of the weavers community.

I wish him happy and long life.

M. Ibrahim Ali Ansari

సన్మా ససంచిక సంపాదకవర్గ సభ్యులు

ి కార్యింపూడి వేంకటసుబ్బయ్య

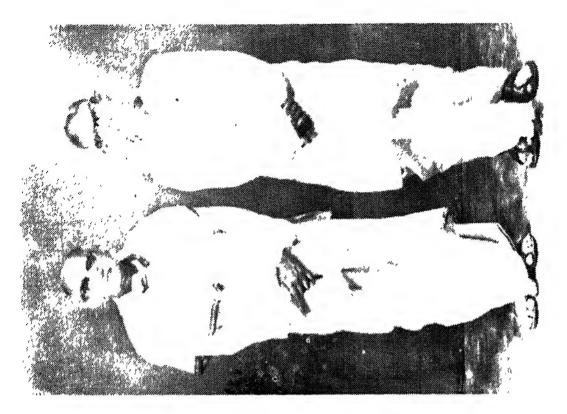
్శి తాడిప రై (శీశంఠము, బి. పీ., ఎల్ఎల్. బి.

కస్వీనరు : శ్రీ రాచాబత్తుని భావనాఋష

t ముజ్జ్ పేంక టేశ్వర్లు కార్యాలు

is to see the seed of the seed

వచ్చిత్తూ క్రి సందర్భమున (కి ఆక్కాల కోటయ్య దంపకుల ఊరేగింపు టుత్సనము

J. V. NARSING RAO,

MINISTER FOR COMMUNICATIONS

Hyderabad

Dated 13th September 1968.

Dear Mr. Venkateswarlu.

Your letter of September 10, 1968. I am glad to learn that you are celebrating Shastipurti Mahotsavam of Sri Akkala Kotaiah, M. L. C. on the 29th September 1968 at Chirala. It is in fitness of things that you are also bringing a Souvenir containing articles on the life and work of this prominent Congress worker who is so wellknown for his suffless and constructive approach in solving the Problems of Kisans and, Weavers.

I wish the function every success.

Yours sincerely,
J. V. NARSING RAO.

* * *

B. V. GURUMOORTHY

Hyderabad

MINISTER FOR INDUSTRIES

Dated 14-9-1968

It gives me immense pleasure to send my greetings and good wishes to the Shastipurthi celebrations of Shri Akkala Kotaiah, M. L. C. that will be observed at Chirala on September 29. A staunch Congress Worker Shri Kotaiah has been in the forefront during the days of the freedom-struggle in this part of the country. Despite his preoccupations on the national scene, he did not, however, forget his own community for the amelioration of which he had put forth his best efforts. He will, no doubt, be long remembered, with gratitude, for the zeal and success with which he organised a net work of weavers' co-operative societies, in our State. Though sixty, the years sit lightly on him, and I am sure that with Divine blessings he will continue to be active in his chosen field of selfless service for many more years to come.

I wish the celebration all success.

-B. V. Gurumoothy

Minister for Panchayati Raj, Government of Anahra Pradesh Dated 16-0-68

Dear Sri Venkateswariu,

I am glad to note that you are celebrating the Shastipurti Mahotsavam of Sri Akkala Kotaiah, M. L. C., a prominent Congress worker.

I wish the function a grand success.

Yours sincerely.
Thota Ramaswamy

T. V. RAGHAVULU, B. A., B. L. Minister for Law & Prisons

"Fair Lawns"

Hyderabad - A. P.

Date 13 9-68

Dear Sri Venkateswarlu,

Many thanks for your kind letter dated 10-9-68 I am very happy to learn that you propose to celebrate the Shashtipurti of Sri Akkala Kotaiah, M. L. C. on 29-9-1968 at Chirala. I regret my inability to be present on the occasion. I wish every success for the function.

Yours sincerely, T. V. Raghavulu,

S. B. P. PATTABHI RAMA RAO, B. A., B. L.,

KAPILESWARAPURAM
East Godavari Dt.
Andhra Pradesh
13th Sept. 1968

Dear Sii Venkateswarlu,

I thank you for your circular letter dated 10th instant informing me that Sri Akkala Kotaiah's (M. L. C.) Shashtipurti Mahotsavam is being celebrated on 29th of this month at Chirala and that you are bringing out a Souvenir in this connection. I am happy to note that a leader of the Handloom Weavers' Congress and my good friend, Sri Kotaiah has completed 60 years of life and has done yeoman service to the society during these 60 years. I wish him many more decades of useful life in good health to serve the good cause for which he has struggled all the years in the past. I wish your celebrations a great success

Yours sincerely, S. B. P. PATTABHI RAMA RAO

-ಪಂಟ್ರಹರ್ ನಿಸ್ 100 - 9 - 268

శ్రీ అక్కల కోటయ్య (M. L. C.) గారితో నాకు బహుకాల పరిచేయము గలదు. కాంగెస్ మహనంస్థబ్వారా, చేనేత పారిగ్రామికుల శష్టనష్టముల రూపుమాపి వారి ఆర్టిక పరిస్థితిని చక్కబఱచుటకును, ఆ వృత్తి గౌరప్షపతిష్ట పెంపొందించుటకును శ్రీ కోటయ్య గారు గావించిన కృషి బ్రహింసనీయము. ఆ పరిశమమును, నిర్మాణపంశముగ కట్టుదిట్ట ములతో (పముఖస్థానమునకు దొచ్పుటకు నిరంతరము పాటుపడుచు, చేనేతవారికి తన నిప్పామ సేవల నందించిన త్యాగపురుపుడు. వీరి షష్టిపూర్తి మహెరాత్సవము జముబ్రవద ముగ జఱుగునుగాక! నిరాడంబరులుగ తన జీవితమును చేనేత పరిశమమున కంకిత మొనర్పిన మిత్తులు శ్రీ కోటయ్యగారి షష్టిపూర్తి మహెరాత్సవ సందర్భమున, వారికి నా హృదయపూర్వక ఆశీర్వాద అకతలను అందించుచున్నాను.

భగవంతుడు వీరికి ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములను (పసాదించును గాక

కల్లూకి చంద్రమౌశి

ఘంటసాల

గొట్టిపాటి అహ్మయ్య (M. L. C.)

20 - 9 '68

మిత్రులు (శ్రీ) అక్క...ల కోటయ్యగారు; కీ॥ శే॥ ఆంధ్రకర్న దుగ్గరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి అడుసుజాడల నడచి, చేరాల పేరాల నన్నుల నిరాకరణ ఉద్యమ మున సముఖపాత్ర వహించి; చేనేత సమస్యలను తీర్చిదిద్దటలో నక్షులైన నాయక త్రయంలో ఒకరుగా స్టుప్మనార్జించుకుని నేడు నున విధానపరిషత్తున సభ్యులుగా, రయితు చేనేత సమస్యలను నూర్చి స్టాపునకు చక్కని సలహాల నిచ్చుచు; చర్చలందు చునుకుగా పాల్గొనుచున్న సమాస్థకుడు.

ఆయన షష్టిపూ ర్తి ఉత్సవమును మీగారు జరుపుచున్నండులను నేను ఆనందించు చున్నాను. (శ్రీ) కోటయ్యగారికి నా ఆభినందనలను అందజేయు (పార్థన,

ఆయునకు పూర్తి ఆయువునిచ్చి, మహసేవ చేయుటకు తగిన శక్తి సామధ్యముల సీయు భగవానుని పార్థించుచున్నాను.

గొట్టిపాటి (బహ్మయ్య

Camp: 3500

S. T. P. V. KURMACHARYULU,

M. A., M. L. C. (A. P.)

Date: 14-9-'68

Srikurmam, (Srikakulam Dist.)

"నే నెరిగిన కోటయ్యగారు"

నులభసాత్వికమైన చూపులో, ఎంతో న[మత, మి[తులపట్ల ఆప్ాయత, కలిగి ఆకార, వికారాలలో నిర్మలత్వం, ఆమాయకత్వం నిండి మున్న శ్రీ కోటయ్యగారితో నా మై[తి [పారంభం విధానపరిషత్తు సభ్యునిగానే. ఆయనకు, నాకు మై[తికలగడానికి కార ణాలు ఇద్దరి ఆభిరుచులు ఒకటికాపడమే.

శ్రీ కోటయ్య అన్యాయాన్ని సహించలేడు. న్యాయం జరగాలని ఆరాటపడతాడు. పార్టీమనిషిగా (కమశికణ కలిగినా, కల్మపం ఎక్కడున్నా సహించలేడు. ''సామాన్యుల మనిషిని'' అని చెప్పుకొనే ఆర్హతకలవాడు. అన్ని తరగతుల (పజలకు, (పత్నిధికాగల ఆర్హతఉన్న మనిషి. తనను తాను తెలిసికొని మనగలిగిన మనీషి. ఇపన్నీ స్వభావోక్తులు. ఈయనకు భగవంతుడు మరియొక షష్టిపూర్తికూడా ఆరోగ్యభాగ్యాలతో జోడించి (పసాదిం చుటకై ఆశిస్తున్నాను.

> శైలు ఆక్రలాన్వయ సంజాతం। కోటయాఖ్యం మనీష్ణం। లోకకల్యాణ సంధాతా। కూర్మనాధః సదావతాత్॥

> > లోకాం సమస్థాం సుఖినో భవంతు

*

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, M. L. A.

*

స_త్రెనపల్లి 20 - 9—'68

ఆయ్యా,

మిత్రులు శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారి మష్ఠిపూర్తి జరువుతున్నందున మీసాకు నా అభినందనలు. చేసేత కార్మికులవిషయు సమాసేవలో శాననపరిషత్ నభ్యులుగా సమల కిదిమరలో చేసినట్టి సేవచేస్తూ అసేక మనంతాలు గడపు తారని, గడపవలెనని, వారు నిరంతరం ఆయురారోగ్యాలతో వర్థిల్లవలెనని వారి కిట్లు జన్మదినోత్సవాలు అసేకం జరగవలెనని ఆశిస్తున్నా. జై ఆంధ్ర.

భవదీయుడు

వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య

గౌతు లచ్చన్న M. L. A.

ఆధ్యత్తులు: ఆంధ్రశ్రవేశ్ స్వతం తపార్టి

సే వా స ద న్ మైదాబాద్-4

24-9-68

మిత్రులు, పెద్దలు, చేనేత నాయకులు శ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్ఠిపూర్తి మహూత్సపము జరుపుటకు పూనుకున్నందుకు నా ఆబివందనలు.

క్యాంపులలో నున్నందున, మీ జాబు చూడటం ఆలస్యం ఆయినందుకు విచారిస్తున్నాను.

్శి కోటయ్యగారు చేనేతవారికేగాక, కష్టజీవులైన వెనుకబడిన తరగతుల ప్రజల ్శేయస్స్పుకై ఆరాటముతో యధాశ_క్తిని సేపచేసిన ధన్యజీవులు.

వారిని ఆయురారోగ్యములతో మరో అరవై సంవత్సరములు ప్రజాసేవారంగంలో ప్రకాశింప చేయపలసినదిగా భగవంతుని ప్రార్టిస్తూ ఉన్నాను.

> ఇట్లు మ_్తండు గౌతు లచ్చనన

* *

D. S. SUBRAHMANYAM, M. A., B. Ed.,
M. L. C.

ASOKANAGAR, E L U R U 27—9—68

ass,

్శీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూర్తి మహూత్సవము 29వ తారీఖున చీరాలలో బరుపుచున్నందుకు చాల సంతోషము. శ్రీ కోటయ్యగారు బ్రముఖ జాతీయవాది, దేశ సేవాతత్పరుడు. ఆయన లెజిస్టేటివు కౌన్సిలు సభ్యుడుగా, చేనేత పార్మికామికుల సమస్య లనుగూర్పియే గాక బ్రజాభ్యుడయమునకు సంబంధించిన విషయము లనేకములను గూర్చి ఎంతో దక్షతతో తమ అభి[పాయములనుదెల్పి సమస్యలను సాధించుట నే నెరు గుడును. ఆయనచేయు ఉపన్యాసములు విషయములను స్పష్టము చేయును. సౌహాద్ధ్య హృదయముగల్గినవాడు. అట్టి ఉత్తమ పురుషునకు మీరు సన్మానము చేయుట ఎంతయు సమంజసము. శ్రీ కోటయ్యగారు చిరకాలము అంకను సేవచేయునట్లు ఆరోగ్య ఐశ్వర్య ములనిచ్చి భగవంతుడు ఆయనను బ్రోచుగాక!

ఇట్లు విధేయండు

డి. యస్. స్మబహ్మణ్యం

GIRIJAN ART THEATRES

ISKA VASANT KUMAR, M. A., B. Ed. Hon. Chairman JUNNU VENKATESWARLU,

BAPATLA (Andhra Pradesh) Dt. 16—9—268

Gl. Secretary & Treasurer

God,

్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్ఠిపూర్తి మహూత్సవ సందర్భంలో (పచురించనున్న సావనీర్కు సందేశం పంపుచున్నందుకు చాలా ధన్యుజ్ఞు.

ప్రముఖ కాంగైను కార్యకర్తాగా, శాసనమండలి సభ్యులుగా (శీకోటయ్యగారి సేవలు అసామాన్యమైనవి. చేనేత కాంగైనుకు నాయకులుగ, ప్రముఖ సంఘసేపకులుగా శ్రీ కోటయ్యగారు జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులు.

్శీ కోటయ్యగారికి చేయు షష్ఠిపూర్తి సన్మానం, సంఘంలో సన్నకారు పృత్తి అయిన చేనేతకాం[గెనులోనున్న సామాన్యులకు సంతోషదాయకం కాగలదు. చేనేత సహకార సంఘమును అభివృద్ధి పరచుటలో ్శీ కోటయ్యగారి పాత్ర ఎనలేనిది.

నాన్నగార్కి, ్ౖశీ కోటయ్యగార్కి చాలా సన్నిహితత్వ మున్నది. ౖబహ్మసమాజం ద్వారా కులమత రహితమైన సన్నిహితత్వం వారిది.

భగవంతుడు (శీ కోటయ్యగార్కి ఆయురారోగ్య సౌఖ్యములను కలిగించుగాక !

ఇట్లు ఇస్కా వసంతకుమార్ (గౌరవాధ్యడ్యులు)

ਕਾਂਡ : 51313

్థినివాస టింబర్ [బేడింగ్ కంపెని టింబర్ మర్పంట్స్, గోపామహాల్, హైదాబాద్

a. 17—9—1968

ఆంధ్రచేనేతోద్యమ నాయకులు, విఖ్యాత జాతీయోద్యమ రణాంగేనరులు, ఆంధ్ర ప్రచేశ్ శాననమండలి నభ్యులువైన (శీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్ఠిపూర్తి సన్మానోత్సవ సందర్భమున వారికి ఆయురారోగ్యములు కలకాలం కలగాలని కాండిస్తూ మా హృదయ పూర్వక శుభాకాండ లందిస్తున్నాము.

> ఇట్లు కోడె రాజయ్య ఆంబాళ సత్యపాల్

ఉద్దంటి యానాదిశెట్టి, B. A., B. Ed.,

్శ్ కోటయ్యగారు (శామికకవి. వారి ప్రబోధాలు (శామికలోకంలో నూతనోత్సా హాన్ని, ఉత్తేజాన్ని నెలకొల్పాయి. చేనేతోద్యమ నౌకకు వారు కర్ట్గధారిగా పనిచేశారు. వారి సంస్కరణోద్యమం, మోడువారిన తరుణవితంతు జీవితాలను కిసలయింపజేసింది. వారు ఐహికాబ్లానాంధకారాన్ని పటాపంచలుచేసే దివ్యవిజ్ఞాన పధంలో పయనించారు. వారి చేయూత ఆర్థిజనాలకు జీవక్రగా పనిచేసింది. ఆట్టి (శీ కోటయ్యగారికి ది 29-9-1968 న షష్టిపూర్తి మహూత్సవం జరగడం ముదావహం. ఈ శుభనమయంలో వారికి, సర్వవిధాలా చేదోడు వాదోడుగానున్నవారి సహధర్మచారిణి (శీమతి మహలక్షమ్మ గారికి చిరాయురారోగై క్వర్యములు ప్రసాదించాలని పరమేశ్వరుని ప్రార్ధిస్తున్నాను.

ఇట్లు ఉద్దంటి యానాది శెట్టి, బి. వీ., బి. ఇడి., ఈ ఫూ రు పా లె ం (వయా) చీరాల

* * *

త్రీకో నంకి సుజ్బారావు చేనేంత కాండౌన్ కార్యకర్త

్శీ ఆక్కల కోటయ్యగారితో పరిచయం యీనాటిది కాదు. దాదాపు 30 సంవత్స రాలనాడు ప్రారంభమైంది. నాటినుండి నేటివరకు మామధ్య ఆప్యాయత పెరిగిందే కాని తరగలేదు. చేనేత కాంగ్రెస్ నాయకులలో ఆగ్ర్ శేణికి చెందిన వారైనను కార్య కర్తలలో ఒకకార్యకర్త. ఇదియే ఆయన విశిష్టత. 45 సంవత్సరాల వయనుగల నేను షష్టిపూర్తి జరుపుకుంటున్న ఆయనకు తాతను. ఎక్కడ కనిపించినా "తాతగారు" అని పిలుస్తారు. ప్రక్కనున్నవారాశ్చర్యంతో ఏమిటీ వరస అంటారు. మా తాతగారి ఊరు కోనంకి. ఆయన యింటిపేరు కోనంకి. తాతగారి ఊరు అనుటకంటే యీనెంటిని కలిపి 'తాతగారు' అంటే సరిపోతుందిగా అంటారు ఆయన. ఈ ఛలో క్తికి అందరం కలిసి నవ్వుకుంటాం.

ఇలాంటి ఆప్యాయతగల ్రి కోటయ్యగారికి భగవంతుడు సంపూర్ణాయురారోగ్యము నిచ్చి చేనేతపర్విశమకు శాశ్వితరక్షణకు కృషిచేయునట్లు ఆనుగ్రహించు గావుతమని ప్రార్థించుచున్నాను.

B. V. SUBBA REDDY, B. A., B. L. SPFAKER

'shanti nilayam' begumpet, HYDERABAD

Dated r6th September '68

Dear Sri Venkateswarlu,

Thanks for your letter of the 10th instant. I am glad to learn that a Sanmana Sangham of prominent gentlemen has been formed to honour Sri Akkala Kotaiah by celebrating Shastipurthy Utsavam on the 29th of this month at Chirala. It is really a matter for gratification that the services rendered by Sri A. Kotaiah during the last four decades both for the cause of freedom of the Nation and in public life in various fields are appreciated and in recognition of the same you intend honouring him by celebrating his Shastipurthy. I join you all in wishing this illustrious patriot and public worker a long, happy and prosperous life.

Wishing your function all success.

¥-

Yours Sincerely,

B. V. Subba Reddy

JAISRI KUSUM HARANATH

26 - 0 - 68

Dear Sri Akkala Kotayya Garu,

×

I am happy to learn that you have by the Lord's Grace completed sixty years of your dedicated life.

X

ఓం ఆనతోమా నద్దమయ తమ సోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా ఒమృతంగమయ.

May the Lord supreme confer on you long and healthy life to enable you to continue your humanitarian service to our unfortunate country of people afflicted with poverty famine and hestilence and with dist, debt, disease and dealt is the earnest prayer of.

Yours sincerely,

Sepuri Lakshmi Narasaiah, M. A., L. T.,

ANDHRAJYOTI

QUALITY TELUGU DAILY

(Props: ANDHRA PRINTERS LID.,)

Editor:

V. R. Narla, M. P.

Andhra Jyoti Buildings POST BOX NO. 334 VIJAYAWADA—2. 25 Sep. 68

Dear Sri Venkateswarlu,

I am extremely happy to learn that you and other friends are getting up a function on the 29th inst. to celebrate the 61 st birthday of Sri Akkala Kotayya.

I have known him for many years now as a sincere and unostentatious public worker. His services are by no means confined to the handloom weavers; they extend to every section of society. Only recently I have come to know that my friend, Sei Kotayya, is an ardent Brahmo. Though I am myself an agnostic, I cherish great respect for the members of the Brahmo Samaj. They were the pioneers of religious and social reform in our country.

I join you and others in selicitating Sri Kotayya on this happy occasion.

Yours sincerely,

V. R. Narla

PIDATHALA RANGA REDDI

CHAIRMAN

BEGUMPET HYDERABAD—16 16—9—1968

Dear Sri Mutte Venkateswarlu,

×

I am happy to learn that you are celebrating the Shashtipurti Utsavam of Sri Akkala Kotayya, M. L. C., on 29-9-1968 at Chirala.

Sri Akkala Kotayya has been one of our respected leaders in the Congress and also an ardent and selfless worker for the uplift of weavers community. He is well-known for his good work in this field.

I wish him long life.

Thanks,

Yours sincerely, P. Ranga Reddi

NARASANNAPETA Srikakulam Dt. (A. P.) Date. 25-9-68

మి[తమా, నమస్కారములు

తాము దయతో పంపిన ఆహ్వానము అందినది. మిత్రులు మ్రీ అక్కల కోటయ్య గారిని, వారి మష్టిపూర్తి సమయమున తగురీతిని నత్కరింప తలపెట్టిన మిత్రుల నందరిని మిక్కిలీ అభినందించుచున్నాను.

్శీ అక్కల కోటయ్యగారిని గత 30 సంవత్సరములుగా ప్రియమిత్రులుగాను, సహచరులుగాను, సన్నిహితులుగాను నే నెరుగుడును. వారు అకుంఠత కార్యదీజూ వరాయణులు. గాంధీ యాశయానుసరణలో వారు అగ్ర్షేణికి చెందినవారు. పతిత ప్రజాసేవయే ఆయన జీవనసమస్య. అట్టి పుణ్యశాలియొక్క మష్టిపూ ై మహోత్సవము సందు స్వయంగా పాల్గొనలేకపోయినందుకు ఎంతో చింతించుచున్నాను. శ్రీ అక్కలు కోటయ్యగారు తోటి పతితజీవులకు చిరకాలము చేయూత నొనగగల అవకాశమును ఆ పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించుగాక.

ఇట్లు, భవద్యు ఉం కా **సి న** బ **స వ రా జు**

* * *

నున్న యల్ల మందయ్య, అధ్యమ్ఞం: ఆంధ్రక్షడేశ్ చేశేశ కాంగ్రౌను పెడన.

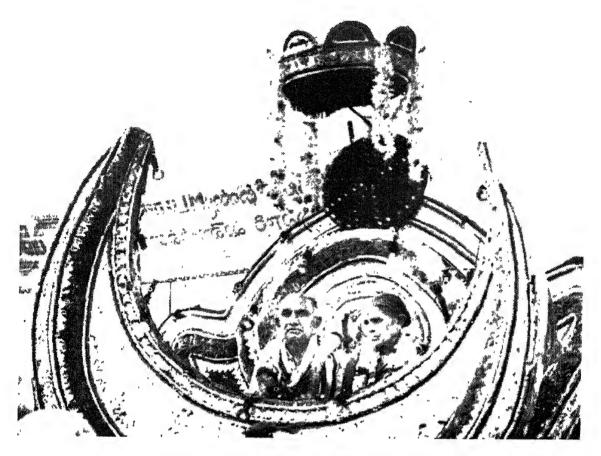
చేసేత కాంగాన్ బ్రముఖనాయకులు శ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్ఠిపూర్తి మహోత్సవ కార్యక్రమము జయువదం కావాలని కోరుచున్నాను.

్శీ కోటయ్యగారి సేవలు పదికాలాలపాటు పేద్రపజలు అందుకోవడానికి వీలుగా భగవంతుడు ్శీ కోటయ్యగారికి నిండు నూరునంవత్సరాలు సుఖజీవితాన్ని కలుగ చేయాలని పార్థించుచున్నాను.

పెడన

నున్న యల్లమందయ్య

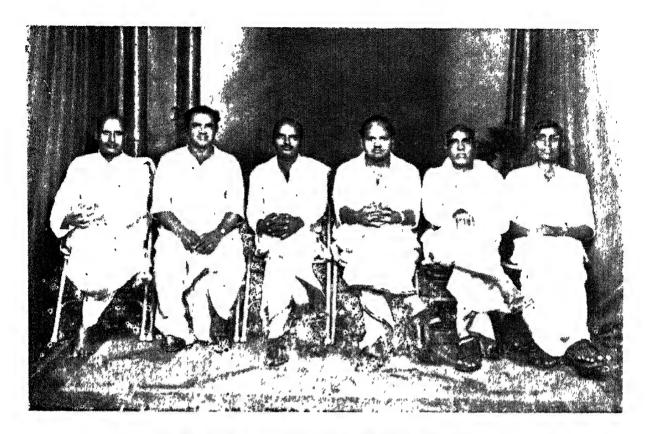
25-9-68

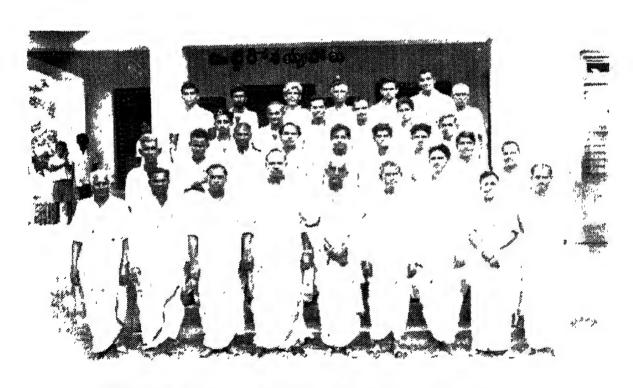
ఆలంకృశిమైన చండ్రధంలో ౖశీకోటయ్య దంపతులు

జనసంఖంధ శాఖామాత్యులు সা । १ కొండా లక్ష్ముట్ బాభూజీ సహ్మానసభను ప్రారంభించుట

షష్ట్రిహా ద్య్రత్స్తవ ఆహ్వానసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గము

వష్టితార్యు శ్వివ సందర్భమున కార్యక రైలతో 1 కి ఆక్కల కోటయ్య

మేడుారి నాగేశ్వరరావు త్రీ అక్కల కోటయ్య M. L C. గారి షష్ఠిపూ_్తిఉత్సవ ఆహ్వానసంఘ అధ్యమ్యంజు.

(క్రీ) అక్కల కోటయ్యగారి చష్టిపూర్తి ఉత్సవము ఆండ్రులందరికి, ్రపత్యేకించి చేసేత వారికి, విశేషించి గుంటూరుజిల్లా (వజలంద రికి ఆనందదాయుశము కావడము సహజమే. ఆయన పుట్టి పెరిగిన చేనేతవృ_త్తికి అపార మైన సేవ చేశారు. దానిలోపాటు రైతు సోదరులకు, కార్నికసోదరులకు కూడ నిరంత రాయముగా సేవ చేశారు. అంతేకాదు, ఆండ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి శిష్యులై స్వాతం[త్యోద్యమములో పాలు వంచు కున్నారు, గ్రంథాలయోద్యమము, గంఘ సంస్థారణలు, రైతు కూలీల సమస్యలు, బ్రహ్మనమాజము మొదలైన అనేక రంగా లలో ఎన లేని కృషి. చేసి అన్ని వర్గాల స్థాబల మన్ననలకు ప్యాత్స్లు నారు. చిన్ననాటినుండి తను జీవితం బ్రహసేవకు అంకితం చేసుకున్న ధన్యజీవి ఆయన. కుల, మత, వర్గ ఇత్యాది విభేదాలకు ఆతీతమైనది ఆయన సేవా భావము. ఆయన జీవితం త్యాగమయమైనది.

ఈలాటి విశిష్ట్ర ప్రజాసేవకులకు కనీసం జిల్లాస్థాయిలో నైన షష్ఠిపూర్తి సన్మానం జరవగల అవకాశం మాకు లభించటము అదృష్టమని నమ్ముతున్నాను. ఈ ఉత్సవ గన్నాహములో కుల, మత, వర్గ ప్రస్త్రే లేకుండా పిన్నలు, పెద్దలు అందరు మాతో అ గ్ని వి ధా ల గహకరించటము మా భాగ్యమే!

(శ్రీ) కోటయ్యగారి సేవలకు యీ జిల్లా ్రవజలు చాల ఋణవడి ఉన్నారు. ఆయనకు వమి ఇచ్చినా ఈ ఋణం తీ**రదు.** ఐనా "చంద్రునికి నూలుహాగు" అన్న విధముగా మా శ_{్ర}కొలది పదివేల నూటపదప4ర రూపాయలు మాత్రం ఆయనకు చష్టిపూర్తి ఉత్సవసభలో సమర్పించగలిగినాము. షష్ఠి **పూ**్రి ఉత్సవసందర్భంలో ఆయనకు జరిగిన గొప్ప సన్మానం ఆ ప్రాంతములో ఎవ్వరికి, ఎన్నడు జరుగ లేదం ఓ అతిశ యో క్రికాదను కుంటాను. సేవామయమైన ఆయనజీవితాన్ని కొంతలోకొంత ఆంద్రమహాజనులకు వ్యక్తం చేయటానికి సాధన కాగలదని ఈ నన్నాన సంచికను వెలువరించాము. ముందుతరాల యువకులకు ఈ సంచిక సేవాభావ (పేరకం కాగలదని ఆశిస్తున్నాము.

ఉత్సవ కార్యక్రమ నిగ్వహణలోను, నిధి సమిాకరణలోను, ఈ సంచిక బ్రచురణలోను నాకు చేదోడు వాదోడుగా ఉండి, శ్రమ యనక, దీశ్రత్లో యెల్లవేళల సహకరించిన మష్ఠిపూర్తి సంసు కార్యదర్శి శ్రీ ముజైట వెంక టేశ్వెట్ల గారికి, సభ్యులకు, యి త ర మిత్రులకు, అభిమానులకు ధ స్య వా ద ములు తెలువుచున్నాను. ఉత్సవ కార్య

క్రమాలలో పాల్గొన్న పెద్దలకు, ప్రముఖులకు; విరాళాలు, బహుమతులు అందజేసిన వదా న్యూలకు, ఆప్రులకు హృదయసూర్వక అధి నందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

్రీ కోటయ్యగారి షష్ఠిపూర్తి ఉత్సవ విజయానికి తోడ్పడినవారందరికి నా కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాను,

> ఇట్లు మేడూరి నాగేశ్వరరావు

ష మ్మీ పూ రై ఉత్సవ విశేషాలు

త్రీ రాచాబత్తుని భావనాయిషి స్థాన కార్యదర్శ గుంటూడజిల్లా చేశేత కాంగాన్

1968 సెప్టెంబరు 29 వ తేదీ కర్మసాడ్లి, యైన సూర్యభగవానుడు అరుణ, కిరణహ్ర్లు మె త్రి లో కాన్ని ఆశీర్వది స్తున్నాడు. అప్పడు గుంటూరుజిల్లాలోని పేరాల గామము తన పుత్రరత్న మైన ్టీ అక్కల కోటయ్యగారి మష్టిపూర్తి ఉత్సవం జరుపుకొనుటకు ఆయ్ త్ర మాతున్నది. గుంటూరు జిల్లాలోని అన్ని గామము లనుండి, రాష్ట్రములోని ఇంకా అనేక దూర్ఫాంతములనుండి బంధువులు, మి.త్రులు, సహచరులు, అభిమానులు ఆయ నల్లో అన్ని రంగాలలో పనిచేసిన ప్రజాసేవా

పరులు, ఆఫ్ర్మలు పేలమంది ఈ పండుగ పేడు కలలో పాల్గొనుటకు వచ్చిఉన్నారు. ఆనాడు చీరాల, పేరాలలోని అన్ని దారులు (పజలను కోటయ్యగారింటికి నడువుతున్నవి. తమ (పియతమనాయకుని షష్టిపూ ర్తి సన్మానాన్ని సందర్శించే ఉత్సాహంతో (పజలు ఉహ్హింగి పోతున్నారు.

ఉదయం గం. 7–30 లు దాబీసరికి క్రి అక్కల కోటయ్యగారు సహచరులు కొం దరు వెంట నడువగా స్వగృహమునుండి బయలు దేరి, ఆంధ్రరత్న పార్కుకు నడిచి వచ్చారు. ఆక్కడ బాలభాగ్కరుని తేయెండలో మకాశ్రీస్తున్న త్రీ ఆంధరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి కాంగ్య విగ్రహానికి పూలమాల నమర్పించి భక్తిలో విశ్వమ్మలై ఆమూర్తికి నమగ్కరించారు.

ఆంగ్రగత్న శిష్యగణములో ఒక ైన ్ అక్కిల కోటయ్యా రు ధన్యుడు. ఆయన సేవాగవతం ఆంగ్రరత్నం నాడు (పగరించిన ఉజ్ఞుల కాంతులలో (సబుద్ధమైనది. ఆ గురు భ క్రితో కోలయ్యగాలు ఆయన కాంస్య పిగ్రహాసికి పూలమాల గమర్పించుటద్వారా శ్రీ కోటయ్యగాగి మస్టిపూ ర్తి ఉత్సవ కార్య శ్రీ కోటయ్యగాగి మస్టిపూ ర్తి ఉత్సవ కార్య శ్రీ కోటయ్యగాగి మస్టిపూ ర్తి ఉత్సవ కార్య

కేల్లే శేషులు (శీ పాలపర్తి నగసింహమా గారు ఆంధ్ర బొహ్మసామాజికులలో పితా మహాలలపటివారు. (బొహ్మసమాజములో వారు (శీ కోటయ్యగారికి గురువులు. అందు చేత నే (శీ కోటయ్యగారు ఆంధ్రత్న కాంగ్య విగహమునుండి రామమోహని (గంధా లయహాదరు వెళ్ళి, అక్కడ అలంకరింపబడి ఉన్న (శీ పాలపర్తి నరసింహముగారి ఛాయా చిరతానికి పూలమాల నేసి భక్తితో నమనక్తారించారు.

గం. 9-30 కు ్శీ కోటయ్యగారు భార్యా సమేతముగా పేరాల ్మీ సర్వ మి త్ర వ్యాయామ సంఘములో ్రపవేశించారు. ఆక్కడ్ ్శీ ఆకురాతి గంగనాయకులుస్వామి గారు, జక్కా పాపయ్య్ శేష్టిగారు, యన మండ్ర వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు, అభినవ తిక్క న శ్రీతుమ్మల సీతారామమూ ర్తి చౌదరి గారు, కాంగ్ గ్ శాడ్ర్మిగారు, బండారు వెంకట స్పుయ్య కవిగారు మొదలైన వయో వృద్ధులు, పూజ్యులు, వివిధరంగాలలో ఆరి తేరిన పెద్దలందక శ్రీ కోటయ్య దంపతులు పాదపూజచేసి, పుష్పమాలలు వేసి, ఖద్దరు శాలునలు గమర్పించి ారి శుభాశీస్సులను పొందినారు. జిల్లా నలుమూలలనుంచి, పరిగర గామాలనుంచి పెద్దలు, ప్రముఖులు చాల మంది వచ్చి ఈ కార్యకమములో పాల్గొ న్నారు వందలనుంది స్ర్మీ ప్రసములు, బాల బాలికలు వచ్చారు. అతిథులు చాలనుంది శీ కోటమ్య నంపతులకు పూలమాలలు వేసి, నూతనవస్సాలు సమర్పించి ఆశీర్వాదములు, అభినందనలు తెలియపర్చారు.

్రప్యేకించి గుంటూరుజిల్లాలోని అన్ని బ్రామములనుంచి వచ్చిన వేలాది చేనేత పార్యశామికులతో చీరాల, పేరాల పట్టణ ములు మహో త్సాహముతో నిండిపోయినవి.

సాయంతం గం. 5-00 ల నుండి షష్టి ప్రార్తి ఉప్పెనం ఆగంభమైంది. విద్యుద్దీపా లతో, పూలమాలలతో చక్కాగా అలంక రింపబడిన పల్లకిలో కోటయ్య దంపతులను కూర్పుండబెట్టారు. శ్రీ కోటయ్యగారి యింటి నుండి ఊరేగింపు పారంభమైంది. మంగళ వాయిద్యాలు (మోగుచుండగా బాణాగంచా కాలున్నూ వేలాది జనం ఊరేగింపు వెంట నడిచారు. ఊరేగింపు ఊరంతా తిరిగి ఆంధ్ర రత్న పార్కు చేరింది. దారిపొడుగునా జనం

జయజయధ్వానాలు చేనారు. ప్రజలు ఊరే గంపులో కోట మ్యదంపతులకు హాగతులిచ్చి మాతినవస్స్టాలను బహూకరించి తమ గౌరవ ప్రపత్తులను, కృతజ్ఞతలను తెలుపుకున్నారు. రాత్రి గం. 7-00 లకు ఊరేగింపు ఆంధ్ర రత్ని పార్కులోని సభాస్థలికి చేరింది. సభా వేదిక దేదీప్యమానముగా, కన్నులపండు పుగా అలంకరించబడి ఉన్నది. మష్మిపూ ర్తి సన్మానసభ ప్రారంభమైంది.

ఆంధరాప్లు కాంగెస్ అధ్యత్యడు (శ్రీ) కాకాస్ వెంకటరత్నముగారు సభాధ్యశ్రమీఠం అలంకరించారు. ట్రాడేశ్ కాంగెస్ రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు (శీ రొండా నాగపరెడ్డి త్రివగ్గపతాక మావిష్కరించారు. దేశాన్వాతంత్ర్యంకోనం, డేశాన్నాతంత్ర్యంకోనం, డేశాన్నాతంత్ర్యంకోనం, డేశాన్నాతుందిన అసీక మంది మహనీయులలో కోలయ్యగారు ఒకరు కావడము గర్వకారణమని, ఆయనకు నేడు మష్టిపూ ర్తి మహోత్సవము జరుపుట మహే నందడాయకముగా నున్నదని శ్రీ నారపరెడ్డి గా రన్నారు.

జనగంబంధశాఖామాత్యులు గ్రీ కొండా లక్ష్ముణ్ బాపూజీ తమ పారంభోపన్యాన ములో ఇలా చెప్పారు. ''గ్రీకోటయ్యగారితో నాకుగల గంబంధం యీనానాటిదికాడు. 19.0 గం॥లో పద్మశాలి ఉద్యమమ లో స్ట్రాపేశీంచి సప్పటినుండి నాకు ఆమనతో పరిచయ మున్నది. తెలంగాణాలో చేసేత ఉద్యమము పారంభానికి కోటయ్యగారు నాందీస్తున్నావన

చేసి బారి అమూల్యమైన నలహోలను ఇచ్చారు. నాటినుండి నేటివర్సు చేసేతి ఉద్యమాలన్నింటిలో వారితో నాకు అను బంధ ాంది. విశేషించి శాననమండలి నభ్యు లైన తరువాతి వారి (పతిభానంపత్తి, నాకే కాడు, ఆ నభలో (పముఖులైన పలువుగు పెద్దలకుకూడ విన్మయాన్ని కలిగిస్తున్నది. ఎప్పు డేమాట మాట్లాడినా చేసేత, చేతి పృత్తువారిని గురించో, పెనకబడిన వర్గాల వారిని గురించో తప్ప పొల్లుమాట ఉండదు. ఈనాడు ఆనిష్కరించబడుతున్న ఈ చిన్న సంచికతో గాక, అన్నిరంగాలలోను ఆయన చేసిన సేవలు విపులీకరించే ఒక సమ్మగమైన సంచకము వారిని కోరుచున్నాను."

పప్పి పూ _ ర్రి సన్నాననంఘాధ్యశును (శ్రీ) మేడూరి నా గేశ్వరరాప్రగాను సభీమలకు స్వాగతం చెప్పారు. (శ్రీ) కోటయ్యగారి సేవ ఏ ఒక్క బ్రహనంగానికి పరిమితం కా లేదని, అన్ని సేవారంగాలను వ్యాపించిందని అన్నారు. స్వాతంత్రో ద్యమములోను ఆయుస్థ సముచితి పాత్ర పహించారని, కావున్నే పారు ఏరనక అందరు గేజాయన షష్టిపూ ర్తి, ఉత్సే వానందం పంచువంటున్నారని అన్నారు. షష్టిపూ ర్తి ఆహ్వాననంఘానికి అధ్యశ్మమగా ఉండే అవకాశము తనకు దొరికినందును సంతోషపడుతున్నానని అన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మాష్ట్ర వీవర్స్ ఆసోసి యేషన్ అధ్యత్యుడు (శ్రీ తాడిప**్రి** (శ్రీశంఠము గారు ష ష్ఠి పూ ర్తి ఉత్సవ విజయమును కోరుతూ (శీకోటయ్యగారికి శుభాకాంశ్ర లందజేస్తూ పలువురు (పడు ఖులు పంపిన గందేశాలను చదివారు.

చీరాల చే నేత సహ కార సంఘాధ్యక్షులు, సంటూరుజిల్లా కేంద సహ కార బ్యాంకు డై రెక్టరు, మష్టిపూ_ర్తి సంఘ కార్యదర్శిలయిన శ్రీ ముట్టే వెంక టేశ్వర్లుగారు సన్మాన పుతం సమర్పించారు.

ఆంగ్రం మేశ్ గహకార భూమి తనఖా బ్యాంకు అధ్యక్షులు జ్రీకాసు వెంగళరెడ్డి M. L. C. గారు మష్ఠిపూ_ర్తి సంఘం తరిపున రు. 10,116 ల నిధిని జ్రీ అక్కల కోటయ్య గారికి సమర్పించారు.

(శ్రీ) నర్వమిత వ్యాయామనంఘ అధ్య క్యులు, మష్టిపూ ర్తినంఘ సహాయ కార్యదగ్శి [శ్రీ గోలి నరసింహారావుగారు సన్మాననంఘం తరఫున (శ్రీ కోటయ్య దంపతులకు నూతన పస్తా)లు బహూకరించారు.

ఆంధ్రప్లేశ్ చేసేత కాంగ్రాస్ తగఫున జ్మీ ప్రస్టామ్ కోటయ్యగారు, వారి సతీమణి జ్మీ అక్కల కోటయ్య దంపతులకు నూతన వ్యవ్రములు బహూకరించారు.

్శీ మాడ కోటయ్యగారు మహోత్సాహ ముతో గంభీకోపన్యాసంచేస్తూ వివిధ ఉద్య మాలలో కోటయ్యగారు చేసిన సేవను కొని యాడారు. చేసేతఉద్యమములో తావిురు వురు ఒకరికొకరు తోడునీడగా ఉండి పని చేశామన్నారు. తమ అనుబంధము అమోఘ మైన ఫలిశాలను దారితీసిందని తమ సన్నిహిం తత్వము అచంచలమైనదని అన్నారు. సుబ్ర సిద్ధ చిత్రకారులు (శీ బిట్లా శీనివాసరావు, శ్రీ శీలు యతిరాజుగార్లు తాము చిత్రీకరించిన తెలుద్ద చిత్రపటాలను (శీ కోటయ్యగారికి బహూకరించారు. జిల్లాలోని అనేక చేనేత సహకాగనంఘాలవారు, మంగళగిరి మాష్టరు వీమర్సు అసోసియేషన్ల వారు పూలమాలలను సమర్పించి నూతన వస్త్రాలను బహూకరించారు.

సభాధ్యక్షులు (శీ కాకాని వెంకటరత్నం గారు ఉపన్యసిస్తూ "(శీ ఆం(ధరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి శిష్యులుగాను, మరి యితరరంగాలలోను, స్వాతం(త్యోద్యమము లోనుళూడ తమకు అత్యంత సన్నిహితత్వము ఉన్నదని, తనకు ఆయన గౌరవపాత్రుడై న మి.తుడు కావడము, నేడాయనకు యిలాంటి సన్మానము జరగటము తమకు హర్ష దాయక ముగా ఉన్నదని" అన్నారు.

్మ్ కి గుర్రం మల్లయ్యగారు ఉపన్యసిస్తూ స్ట్రీ అక్కల కోటయ్యగారు చేసేతవారి రాజ కీయాభ్యుదయానికి కృషి చేశా రన్నారు.

అఖలభారత రజకజన సేవాసంఘ అధ్య ములు జ్రీ వేమవరపు వెంక టేశ్వర్లుగారు, నాయీలు బ్రీ వేమవరపు విశ్రమున జ్రీ స్వర్ణ రామకృష్ణయ్య, రిక్షా ఓనర్సు ఆసోసియేమన్ పత్రాన జ్రీ మద్దా కొండయ్య, మంగళగిరి మాష్టరు వీవర్సు పత్రాన జ్రీ మునగాల మంగయ్య, తోటవారిపాలెం పంపింగ్స్కీమ్ రైతులపడ్డొన (శీరావిపాటి వెంక టేశ్వర్లు పూలమాలలు నమగ్పించారు.

్శీ యార్లగడ్డ్ అంకిసీడుబ్రాను M. P. గారు (శీ అక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూ ర్తి సంచికను ఆవిష్కరించారు. ఈ అవకాశము లభించినందులకు తా మెంతో సంతోషి స్తు న్నామని (శీ అంకిసీడు (పసాదుగారు అన్నారు.

్మీ నూతలపాటి జోగళ్గారు ప్రసంగిస్తూ స్ట్రీ కోటయ్యగారు స్థానిక ప్రజలకు చేసిన సేవను ప్రశంసించారు.

్రశీనందం జగన్నా ధరావు అడ్వొ కేట్ గారు ర్శీ కోటయ్యగారి సంఘసేవను 1ప స్తుతించారు.

త్రీయుతులు పాములపాటి అంకినీడు ప్రసామ M. L. A., త్రీ రాచాబత్తుని భావనాఋపి, త్రీ కౌతరవు వీర రాఘవయ్య, త్రీ రాచాబత్తుని గురుమూర్తి, త్రీ పి. బాల నుబ్రహ్మణ్యం మొదలైనవారు, ఇంకను చాలమంది ఉపన్యసిస్తూ వివిధగంగాలలో శ్రీ కోటయ్యగారి సేవలను ప్రస్తుతించారు.

్శీ కోటయ్య దంపతులకు పరమేశ్వరుడు చిరాయురారోగ్యములను మండ్ర సాదించి యితోధిక మానవ సేవకు అవకాశము కల్పించగలందులకు వక్తలందరు ఆకాంత్రిం చారు. చేసేతపార్యామికులతోపాటు రైతు లకు, కార్డికులకుకూడ మీక్ కోటయ్యగారు చేసిన ఆపార సేవలను పలువురు వక్తలు వివరించి కొనియాడారు. రాష్ట్ర వృత్తినిద్యా ఉపాధ్యాయసంఘ అధ్యములు టీ గాతం పెనసుస్వానయ్యగారి వందన నమగ్పణతో, జయ, జయ ధ్వానా లతో నభాకాగ్యకమం ముగిసింది.

గామాంతరాలనుండి వచ్చిన ముహుగు 1000 నుండి అత్తిధులకు నాటి ఉదయము, సాయంత్రముళూడ సన్నాన సంఘమువారు భోడన వరతి సౌకర్యములు ఏగ్పాటుచేశారు. నాటిరాత్రి నభకు విచ్చేసిన పెద్దలకు చక్కని విండు యేర్పాటు చేశారు.

మరునాటి ఉదయం అనగా 30 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు తీ రామమోహన గ్రంథాలయంలో తీ గాతం పెదమస్వానయ్య గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో తీ బీటా తీనివాసరావు చిత్రించిన త్రీకోటయ్యగాగి తెలవగ్గ చిత్రాన్ని రాష్ట్రజనగంబంధశాఖా మాత్యులు తీ కొండాలక్ష్మన్ బాపూజీగాగు ఆవిష్కి నించారు.

్శీయుతులు తాడిప్పై ్శీకంఠముగారు, ్శీ నందం జగన్నాధరావు మొదలైనవారు ్శీ అక్కల కోటయ్యగారి గుణగణాలను కొనియాడుతూ (పనంగించారు.

త్రీ కాగ్యంపూడి కృష్ణమూర్తిగారు వందన నమగృణ చేశారు.

తన తెలవర్ల చిత్రాలను చిత్రించిన చిత్ర కారులు (శ్రీ) బిట్రా (శ్రీ)నివాసరావు, శ్రీశీలం యతిరాజుగార్లకు శ్రీ కోటయ్యగారు ఖద్దరు శాలువలు బహాహాకరించారు.

చప్పలూ ద్వ్రత్స్వస్థలా^క కోటయున్నారికి పర్సు జహానా కరణా చేయామన్న శాసనమండలి సభ్యులు త్రీ కాను వెంగళ్రొడ్డి M. L. C.

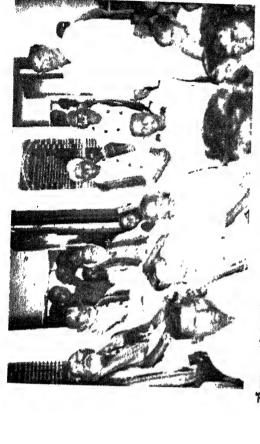

ఆహ్వేనసంఘ కార్యదస్శి !శీ ముక్తైన చెంక టేశ్వప్తు సశ్చానప్(తమ మ సమర్పించుట

సన్మానవథలో (శ్రీ యార్గడ్డ్ అంకినీడం (మసాద్ M. P. గారు వష్ట్ భూ కై సంచికోను ఆవిష్కరించి డ్రీ కోటయ్యగారికి అందిగామంట

ఎప్రిత్తున్న సభా ఆహ్వాన్సంళు ఆధ్యమ్యోవన్స్ సమాస్థ్యమ్మ చువుత్రాన్న గుంటూరుజీల్లా పరిషత్తు జైర్మన్ త్రీ మేచనారి నాగేశ్వరరావు

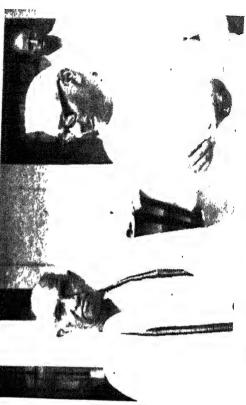

ு உல்ல நக்கை சக்கை க்கையில் கிகையில் கிகையில் கிகும் மிகையில் వేరాల సర్వమిట్ వ్యాయామ సంఘములా చబ్బితా క్రి జరుత్రవంటున్న

చీరాల [శీ రామమాహన (గంభాలయులు గా" కుండ్రి త్ర్మీ కొండా

మమ్మీతూ ద్వర్తినికి సభలా (శీ కోటయ్య దంపజులకు నూ తక వస్తుములు సమర్పించుచున్న ఆహ్వినసంభు సహాయు కార్వద్సి (శీగ్లోలి కరినించారావు

स्प्रकृष्टिक है किसी २०४ एड मार्डिन है है है है एक

సందేశములు

లేఖలద్వారా, తంతులద్వారా అభినందనలు సంపినవారు.

- 1. బ్రాఫెగర్ యక్. జి. రంగా, యం. పి., న్యూఢిస్ట్లీ.
- 2. బూఫానరు బ్రిటా భావనారాయణ, మదరాసు.
- 3. (శ్రీ కార్యంపూడి రాజమన్నారు, టిన్సిపాల్, సి.ఆర్. గనర్న మెంటు కాలేజి, కాకినాడ.
- 4. ,, ముప్పన చినఅంకయ్య, రామారావుగార్లు, పెద్దాపురం.
- 5. ,, కాశిన నూకరాజు, మెసీడె-టు, పాయకరావు పేట వ్వర్సు కో-ఆపరేటివ్ సాసైటి.
- 6. ,, జింకా వేంకటసుబ్బయ్య, బ్రాదుటూరు.
- 7. ,, యస్. (శ్రీ) రాములు, హైదరాబాదు.
- 8. ,, వింజమూరి రామారావు, M. A, గుంటూరు.
- 9. పద్మశాలి టింబర్ యూత్సంఘము, సికిందరాబాద్.
- 10. (శ్రీ) ఇనుమ ర్త్ర పీరభ్రదరావు, రాజమండి.
- 11. ,, అక్కల వేంకటకృష్ణారావు, L. I C. మచిలీపట్నం.
- 13. ,, బజ్ఞాంకుల రామచ్చనయ్య, టింబర్మగ్పంటు, హైదరాబాదు.
- 13. ,, గోలి హనుమంతరావు, గుంటూరు.
- 14. ., సి. సుబ్బారాయుడు, B. A., పి. వి. టు కలెక్టరు, నిజామాబాద్.
- 15. ,, ఆర్. సూర్యనా రాయణ, డిఫ్యూటీ పోస్టుమాష్టరు, ఒంగోలు.
- 16. ,, ని. సీతారామ్మమ్మాము నబ్ఎడిటర్, ఆంధ్రవభ, బెంగళూరు.
- 17. ,, ఆకురాతి పున్నా రావు, M. A., మాచ్యకళాశాల, చిననిండ్రికొలను. ప. గో. జిల్లా.
- 18. డాక్టరు అవ్వారు సూర్యనారాయణ, అమలాఫురం.
- 19. శ్రీ అల్లక చినవీరభ్వరం, తూర్పుగో దావరిజిల్లా చేనేత కాండెన్, పెద్దాపురం.
- 20. ,, అనగాని భగవంతరావు, B. A., B. L., యుం. ఎల్. 5., రేపల్లె.

- 21. ,, యడం చన్నయ్య, యం. ఎల్. వ., కారుమూరు. రేవల్లైతాలూ కా.
- 22. ,, చిర్రాభ్రారి నాగభూషణాచార్యులు, B. A., B. Ed.,

సంపాదకులు: "పంచాయతీ రాజ్యం" నరసరావు పేట.

- 28. ,, ఆడుసుమిల్లి (శ్రీనివాగరావుపంతులు, గౌరవకార్యదర్శి: 'సారస్వత నికేతనము' వేటపాలెం.
- 24. ,, ಸಿದ್ದಾಹ ಸತ್ತಿ ರಾಜ, ವಾಕಟಸತ್ಯನಾ ರಾಯಣಗ್ರಾಹ, ಕಾಕಿನಾಹ.
- 25. డాక్టరు V. G. K. ప్రసాద్, M. S., గవర్నమొంటు మొడికల్ ఆఫీసరు చీరాల
- 26. (శ్రీ) పి. (శ్రీ రామమూర్తి, కార్యదర్శి, విజ్ఞానవిహార్, కస్తూరిబాయిపేట, విజయవాడ.

TO THE PERSON NAMED IN

ఆంధ్రువేశ్ శాసనమండలి సభ్యులు, నిస్వార్ధ సేవాపరాయణులు

శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారి షష్టి పూర్తి మహారత్సవ సందర్భమున

ఆ హ్వాగనం ఘ ము వా రు నవు ర్పెంచిన

న నామైన ప త్రము

မြို့ဆေး သော်ဆာသောတာလကား!

ఈ నాడు మీాకు చేయుచున్న సన్మానము యావదాం(ధ్రబ్దేశములోని ఉత్తమ ప్రజాసేవకు చేయుచున్న సన్మానముగా మేము భావించుచున్నాము. మీారు ప్రజాసేవకు ప్రతిబింబము. ఆ ర్ములకు బంధువు. న్యాయమునకు బాసట. ధర్మమునకు ఊత. ఇట్టి ఉత్తమ గుణములు మీా యందుండుటచేతనే మీా సన్మానమును చూచి ప్రతి ఆంధ్రుడు, ప్రతి ప్రజా సేవకుడు, ప్రతి కార్యకర్త ఎంతో సంతోపించుచున్నాడు. ప్రజాసేవకు దేశములో ఇంకను పరిగణన, మన్నన ఉన్నవన్న విశ్వానమును పెంపొందించుకొనుచున్నారు. ్శీ ఆండ్రరత్న డుగ్గి రాల గో పాలకృష్ణయ్యగారి శింఖా రావమును విన్నంత నే [శీకృష్ణుని వేణుగానము విన్న గోపబాలునివలె చీరాల, పేరాల పన్నుల నిరాకరణోద్యమరంగమున వారి వెంట పరుగిడితిరి. నాటినుండి నేటివరకు మీగారు చేపట్టని నదుద్యమము లేదు. గ్రంథా లయోద్యమాభివృద్ధికి కృషి చేసితీరి, సంఘసంస్కరణ దీజ్హాకంకణమ ను ధరించితీరి. విశ్వజనీన ధర్మమైన బ్రూహ్మమతావలంబకులై సర్వమానవ సౌభాతృత్వము, ఈశ్వర పితృత్వమును వ్యాప్తికి తెచ్చితిరి.

ನಿರಾೃಣ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ!

గాజకీయములో ఆడంబరము, వంచన. సోత్క్ న్ల విశేషముగానున్న ఈనాడు, నిరాడంబరముగా నిస్వార్ధముగా నిర్మాణకార్యకమములో కృషిచేయుచున్న మీగా జీవితము ధన్యము. లక్షలాది చేనేతపనివారి దుస్థితిని గాంచి కఱగి కన్నీరుగార్చి అహరహము మీగరు చేయుచున్న కృషి అనుపమానము. "కోటయ్య" అన్న చేనేతపరిశము. "చేనేత పరిశ్వమ" యన్న కోటయ్యగారు అను కీర్తిని బడసితిరి. మీగా కృషి ఫలితముగా చేనేత మొదలగు కుటీరపరిశమలకు చక్కని భవిష్యత్తు ఏర్పడగలదని ఆశించుచున్నాము. మీగరు చేనేత మొంధవు లయ్యును దేశమున ప్రధానములైన రైతు, రైతుకూలీల నమన్యలపట్ల మీగరు చూపుచున్న శ్రద్ధ ప్రశంసాపాత్రము.

వేయేల, దేశ సాభాగ్యమున కవసరమయిన సర్వకార్యములు మీకు అభిమాన పాత్రములు.

ఈ షష్టిపూర్త్రి మహోత్సవ సందగ్భమున దయామయుడగు పరెమేశ్వరుడు మఱియొక అరువది సంవత్సరములపాటు మీాకు ఆయురారోగ్యముల నొసంగి ఇతోధిక స్థాసేవ చేసి చరితార్ధులగునట్లు మిమ్ము ఆశీర్వదించుగాత యని స్రార్ధించుచున్నాము.

చీరాల } 29_9_68 }

ఇట్లు, ఆ **హ్యా** న సంఘ ము

శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారి జీవిత విశేషాలు

మూల్లో చెంది బ్రామ్స్ట్స్, డైకెక్ట్రు: **గుంటూ జిల్లా** కో-ఆమెరేటివ్ ఇం_{ట్ర}ిక్ _{స్కార}్

్శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు 1905 వ సంవత్సరంలో సేగాల గ్రామంలో (శ్రీఅక్కం ఖావర్షి, పేరిం దేవమ్మ గార్లకు జన్మించారు. చిన్నప్పడే తల్లిదండ్రులను కోల్పోయి, పిన తల్లిగారి పోషణలో పెఱిగారు. పేవఱికంవల్ల పిన్నతనంలో విద్యాభివృద్ధికి అవకాశం లేక పోయింది. పెఱిగి పెద్దవాడైన తర్వాత వారి మేనమామలు కీ! శే!! కార్యంపూడి వేంకట కృష్ణ రమాకాంత కవుల నా హ చర్యం చే విద్యాభివృద్ధి కావించుకొని కవిలాశ_క్తిని కూడ అలవరచుకొన్నారు.

1921 లో ఆండ్రరత్న దుగ్గి రాల గోపాల కృష్ణయ్యగారి సేవా భాగ్యంతో చీరాల మునిసిపల్ పన్నుల నిరాకరణోద్యమంలో పాల్గొని తద్వారా రాజకీయరంగంలో బ్రవే శించారు.

1938 నుండి (శ్రీ) కోటయ్యగారి జీవితము చేసేతరంగానికి అర్పితమైంది. 1940 నుండి 1950 వరకు చేసేత రక్షణ యాత్రల్లో పాల్గొని రాష్ట్రమంతా బ్రాచాగం చేసి చేసేత సంఘాల నిర్మాణానికి కృషిచేశారు. రెండవ బ్రపంచ యుద్ధకాలంలో చేసేతవారి కేర్పడిన నూలు కరవు నందర్భంలో గుంటూరుజిల్లా చేసేత కాంగాను కార్య దర్శిగా రాష్ట్రామంతుంత ఆదర్శంగా నూలు పంపిటి విధానాన్ని అనులు జరిపారు. 1951, 1952, 53 నంగార్ జంగ్రిమ నుంటూరు మదరాను, దేవల్లో చేసేతి నత్యా గ్రహాల్లో చేసేత కాంగాను సత్యాని పార్చిన కారాగారశిశ్రమాడా అనుభవించారు.

త్రీ కోటయ్యగారు సహకారోద్య నుంటో చేసిన కృషి గణసీయమైనది. పెక్కు చేసేత సహకారనంభూల స్థాపనకు వాటి ఆభివృద్ధికే ఎంతో తోడ్పడ్డారు. గుంతిక్క్లు సహకార నూలుమిల్లు ఉపాధ్యక్షులుగను, అంద్రచేసేత నహకాగనంభు డై రెక్టరుగను, చీరాల నూలు మిల్లు డై రెక్టరుగను పనిచేశారు.

చీరాల మునిసిపల్ కొన్సిలరుగా రెండు మార్లు ఎన్నికై పట్టణాభివృద్ధికి, పేరాల ఆంగ్రరత్న మునిసిపల్ హైస్కూలు అని వృద్ధికి చాలా కృషిచేశారు.

మొదటినుంచి కాంగ్రామలో నే పని చేస్తు స్పందువల్ల (శ్రీ కోటయ్యగారు జిల్లా కాంగ్రామ సభ్యులుగాను, ఉపాధ్యశ్యులుగాను ఉన్నారు. కొంత కాలము రాష్ట్రకాంగ్రామ సభ్యులుగా కూడా పున్నారు. ్శీ కోటయ్యగారు మంచి వక్త, రచయంతి, పేరు ఎన్నో చోసేత (గబోధగీతములను పబ్యా లను రచించాగు. పేసి రచనలలో 'చేసేతి బురకథి కవి సాట్రూ ట్, కళ్ళనన్నార్డ శీ విశ్వనాధ గత్యనారాయుంగారి (పశంగ నండుకొన్న డి.

్శ్ కోటయ్యగారు చేసేత వారి నమస్యణ పట్ల సేకాక, చేసేత నాయకులు (శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య M. L. A. గారితో కలిసి రైతుల నమస్యలపట్ల ఎంతో (శద్ధతో పని చేశారు. రొంపేరు (వాజెక్ట్ల అభివృద్ధికి, బంజరుభూముల సంప కానికి కృషిచేశారు. 5000 యకరముల గటవు భూములకు నీటిపసతిని కల్పిస్తున్న తోటనారిపాలెం పంపింగ్స్కీ ము నిగ్మాణము సక్షకూడా కృషినల్పినారు.

డానలప్ మొంటు కమిటీ పూటెన గొంపేరు, కుండోగు మురుగు నివారణకై మి(తాకమిటీకి ఒక పథకాన్ని అందజేశారు.

హారిజనోద్ధరణ, సంఘ సంస్కారము, బాల్య విశింతు నివాహము మొదలైన ఉద్య మాల్లో పాల్గొన్నారు. చీరాల బాంతము లలో జరిగిన బ్రతీ అభ్యుదయ కార్యకమా ల్లోను పనిచేశారు. రాష్ట్ర్ కాంగ్ గసు నాయకులు (శీకోటయ్యు గారి నిస్స్వార్థ సేవను గు ర్తించుటవల్ల, చే నేత బారి (పతినిధిగా ఆయన ఆం(ధ్రప్రదేశ్ శాగన మండలికి శాగనగభా నియోజకవర్గం నుండి ఎన్ను కోబడ్డారు,

(శ్రీ) కోటయ్యగారు చీరాల ప్రభుత్వ ఆసు ప్రతి నూతన భవన నిర్మాణమునకు, చీరాల ప్రభుత్వ మహిళాకళాశాలా స్థాపనకు ఎంతో కృషిచేశారు.

వీరు చిన్న త నం నుండి వీ కేశ్వర విశ్వాసులు.

చీరాల పార్థన సమాజాభివృద్ధికి ఎనలేని కృషిచేశారు. ఆ సమాజపక్షమున 'రామ మోహన (గంభాలయము'ను స్థాపించి తదభి వృద్ధికి మిక్కి-లి పాటుపడు చున్నారు.

అన్ని (పజాహితరంగాల్లో వీరికి చేయూత నిచ్చిన వీరి అర్థాంగి (శీమతి మహల్రక్ష్మమ్మ గారు (పశంసార్హురాలు, వీరిరువు చే నేత వృత్తితో నే కష్టించి జీవితయూత్రసాగించారు,

(శ్రీ) కోటయ్యగారు 'మా నవ సేవ యే మా ధవ సేవ' యను ధ్యేతుముతోనే జీవితయాత్రను సాగించుచున్నారు.

చేనేత ఉద్యమము - (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగారు

్ర్మీ ప్రస్తుడ్ కోటయ్య, M. L. A. ర్వాణ కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రవేశి చేశేత కాంగ్రామం.

శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు అనేక రంగా లలో బ్రహసేవ చేశారు. ఈ సేవారంగాలలో చేనేతరంగం మణిపూనగా బ్రహశించింది. అన్నిరంగాలకంటే చేనేతరంగానికి ఆయన సేవలు విశేమంగా లభించడం ఈ రాష్ట్రం లోని చేనేత పార్యశామికుల అదృష్టమని చెప్పక తప్పదు. ఆయన సేవాకార్యకమా లకు చేనేతరంగం కేందంగా వుంది. చేనేత ఉద్యమ నిర్మాణానికి పునాదులునేసిన ఆది పురుములలో ఆయన ముఖ్యులు.

మేనేతఉద్యమం దూరదూరాన, మనక మనకగా కన్పిస్తున్న ఆతొలిరోజులలో పద్మ శాలి మొదలైన కులనభలు చేనేతవారి కష్టనుఖాల చర్చకూ, క ర్త్రవ్య బోధకూ, చేనేతవారి ప్రబోధానికీ ఉపకరించిన కాలం లోనే ట్రీ కోటయ్యగారు చేనేతవారి సేవ కుద్యమించారు. ముఖ్ఖవిదేండ్లకు మైగా అనవరతం ఆయన చేనేతవారికి సేవచేశారు; చేస్తున్నారు; ఇంకనూ చేస్తారు. ఆతోలి రోజుల నుండి నేటివరకు ఆయన సేవాడతం అంతకంతకు ఇనుమడిన్నూ అవిచ్ఛిన్నంగా జీవనదివలె ప్రవహిస్తూ దీనులైన చేనేత ప్రబాణివితాన్ని పునీతం చేస్తూవుంది.

్శీకోటయ్య జీవితాన్ని ఒక్కమారు ్రపారంభం నుండి సేటివరకు అవలాోకి స్త్రీ, ఆయన చేసేతసోదరుల సేవకోసమే పుట్టినా డని నా కొనిపిస్తుంది. ఎందు చేతనం టీ, ఆయన జీవితం **సేవత**ోనే (పారంభమై, సేవలోనే ವಿದ್ಯಾವಿಜ್ಞಾನ್ಉಾ, ಅಸಮಾನ (ಪತಿಭಾವಿ∵ಕೆ పాలు, విశిధవిషయ నేతృత్వమూ, విద్వత్త్రా, ఓర్పు, నేర్పు, తా త్ర్వికదృష్టి, త్యాగమే భోగంగా స్వీకరించగల అలౌకిక (పజ్ఞ, కష్ట నిష్ఠుగాలయందు ైదె వేచ్ఛను సందర్శించగల ఈశ్వరావలంబసం ఇలాటి వెన్నో 🗕 పురుషుని పూగ్ల పురుషుని చేయగల సాధన మలవరచు కొన్నది. సహసేవయందు సహజంగా మని షికి కలి గే రకర కాల ఒరపిళ్ళలో యువకుడై న ్శీ అక్కల కోటయ్యగార నే ముడిరత్నం సానతీరి (ప కాశించింది.

చే నేతరంగంలో విధి నన్ను ప్రవేశ పెట్ట డానికంటే ముండే శ్రీ అక్కల కోటయ్యగా రీ సేవావథంలో మరికొండరు సహచరులతో పాటు నడుస్తునే వున్నారు. అది అప్పడు మగీ క్రోత్రదారి. ఆ బాటలో వాని కెన్ని ముళ్లు (గుచ్చుకున్నాయో! సరైన దారికోసం ఆవేకున మనక వెలుగులో ఎంత్రశమవడ్డారో!

మనం ఊహించకచ్చును. నా కెవ్పటికీ రేవలె తాలూ కా చేనేత రక్షణయాత్ర కళ్ళకు కట్టి నట్లాగా ఉంటుంది. 1936 గో ఆంగ్రధరాష్ట్ర చేనేత పార్రశామిక మహాసభ జరిగింది. అవ్పటికి రాష్ట్రంలా చేనేతవారి పరిస్థితులు మహాఘోరంగా పరణమించి భయం గొల్పు తున్నాయి. ఈ సభానంతరం కీర్తి శేషులైన శిల్పాచార్య అందె సుబ్బౌరాయుమగారి నాయకత్వాన, ఆచార్య రంగాజీ బోత్సా హంతోనూ, ఆశీర్వాదంతోనూ రేపలై తాలూకా చేసేత రక్ష్ణయూత్ర జరిగింది. ఇందులో కీ။ శేగి తాడిపర్తి (శీరాములు గారిలో పాటు క్రీ అక్కలవారు (పముఖపాత్ర **వహించి** రక్షణయాత్ర విజయానికి ఎంతో కృషిచేశారు. రక్షణయ్యాతాదళం తాలు ఇకా లోని అన్నిగ్రామాలు పర్యటించి రేపల్లె పట్టణంలో తహాశీల్దారు కొక వినతిపుతం గమర్పించింది. చేనేతకు చీరెలు, ధోవతుల ఉత్ప త్త్మి కంచి, బట్టలమిల్లుల పోటీనుండి రక్షణ కల్పించాలని అండులో కోరారు. చే నేతఉద్యమంయొక్క నేటి స్వహప స్వభా వాలకూ, ఉద్యమలమ్యా సిద్దేశానికి ఒక విధంగా ఈ రక్షణ యాత్రాత్రే పునాడులు ేవేసిందనవచ్చును.

ఆ మరుగటి గంవత్సగం నిడ్ముబోలులో జరిగిన గుంటూరుజిల్లా చేసేతమహాగభకూ, గుంటూరులో జరిగిన చెన్నరాష్ట్ర చేసేత మహానభకూ శ్రీ కోటయ్యగారి సహాయ గంపద వుండసే వున్నది. పిమ్మట రాష్ట్ర వ్యా ప్రంగా చేసేత ఉద్యమ నిర్మాణంలో శ్రీ కోటయ్యగారు సమగ్ను లై నిర్వి రామంగా కృషి చేశారు. 1940 దాటి 1941 (ప్రవేశించే గరికి రాష్ట్రంలో, ద్వితీయ ప్రపంచనం,గామ దుష్పలితాలు చేసేతపరిశమను అధోగతి పాలు చేయనాగాయి. రాష్ట్రమను అధోగతి పాలు చేయనాగాయి. రాష్ట్రమను అధోగతి పాలు చేయనాగాయి. రాష్ట్రమను అధోగతి పాలు చేయనాగాయి. రాష్ట్రమను అధోగతి పార్మశామికుల హా హో కా రా లు మిర్ను ముట్టాయి. ఆ తరుణంలో చేసేత కార్య కర్తలా, నాయకులూ రాష్ట్రంలోని చేసేత కేండాలలో పర్యటించి, పరిస్థితు లవగాహ నం చేసుకొంటూ, సభలూ సమావేశాలు జరిపి నిర్విరామంగా ప్రబోధం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీ కోటయ్యగారు ఎనలేని కృషి చేశారు.

ఈ ఆందోళన ఫలితంగా బ్రాఫెసర్ పి.జె. భామస్ అధ్యక్షతన కేంద్రవభుత్వం నియ మించిన విషయసేకరణనంఘం ఎదుట సాక్ష్య మాయడానికీ, వారికి ఆయా చేసేత కేందాలు చూపించి స్థితిగతులు నివేదించడానికీ జరిగిన చరిర్రాత్మకమైన కృషిలో జ్రీ కోటయ్యగారి వంతు మరపురానిది.

1942 లో చేగేత సార్య శామికుల కడగండ్లు మితి మించిపోయాండు. ఆ సంవత్సరమే రాష్ట్ర చే నే త స ం ఘా న్ని పునర్ని ర్మాణం చేసి, మై తన్యవంతం చేయసాగాము. చేనేత వారి బాధలు ఆందోళన రూపం ధరించాయి. ఆంద్ర దేశ మంతటా చేనేత పార్యశామికులు వశకంతంతో తమ కష్టాలు తీర్చుకోవడానికి ఆందోళన కుద్యమించారు. విరామం తేకుండా మాతో పాటు (శ్రీ)అక్కలవారుకూ డా చేసేత కేందాలు పగ్యటించి క్రహ్హహిల్లా రశ్రణ యూత్రి వడిచింది. అండులో శ్రీ కోటయ్యగారు ప్రముఖపాత వహించి, ఎల్లైడల తానెయై వ్యవహారించారు.

ఈ ఆందోళన ఫలితంగా 1943లో ప్రభుత్వం మాలు ధరలు నిర్ణయించి, నూలు పంపకం చే నేతవారిపరం చేసినప్పడు, గుంటూరు జిల్లాలో గ్రక్రమంగా నూలు పంపిణీ చేయ డంలో (శ్రీ కోటయ్యగారు అద్వితీయమైన శ్రాగ్రామ్తలుచూపి, సేవచేశారు. ఈ పని 1946 వరకు నిర్విఘ్నంగా కొననాగింది.

1945 రాష్ట్ర చేసేత పార్యశామిరుల ద్వితీయ మహాసభ మండ పేటలో జరిగి, చేసేత సంఘాన్నికూడా తక్కిన బ్రహా సంస్థలనలే తమ స్వాధీనం చేసుకోవాలని కమ్యూనిష్టు సోదరులు యత్నించినప్పడు, వారని వీకోచితంగా ఎదుర్కొనిని వారి ఆటలు కట్టించినసమయంలో (శీ అక్కలవారు బ్రద ర్శించిన మాగ్వాభనం, ధీరత్వం బ్రహాంసా పాత్రమైనవి. కమ్యూనిష్టులను చేసేత సంఘం నుండి బహిమ్కారించడం, చేసేత సంఘాన్ని చేసేత కాంగ్రాసుగా మార్పు చెయ్యడం అప్పడే సంభవించింది. ఉట్టోపం పట్టలేక, కమ్యూనిస్టులు విచ్ఛిన్న కార్యకమాలకుదిగి, దగ్గులూరు సభలోనూ, రాజోలు సభలోనూ చార్మన్నాలకుదిగి, దగ్గులూరు సభలోనూ, రాజోలు సభలోనూ చార్మన్నాలకుదిగారు వారి హింసమొదుట

కూడా చలించని ైనర్యంలో, బర్భీతితో సేవాదీశు కొనసాగించారు (శీ అక్కలవారు.

ఇలా అనేక కష్ట సమ్టాలకోర్చి. ఇల్లనక వాకిలనక (శ్రీ) కోటయ్యగారు త బేక దీ ఓతో, ఈశ్వర సాజూత్కారంకో రే 'మోంగివా, చే నేత వారి సౌభాగ్య సందగ్శనంకోరి, ఆవే దనతో, ఆవేశంతో రాష్ట్ర మంతటా చే నేత నారని (పహోధిస్తూ వెనుతిరిగి చూడని ఏకంసి వలె చే నేత రంగంలో సేవ చేశారు.

1950 వరకు చేనేత పర్యశను స్థితి గతులు క్రమంగా శ్రీ ణదశకు వచ్చినచే కాస్, గవ్వంతి యైనా బాగుపడలేదు. చేనేత కాండ్రాను పెద్దయెత్తున ఆందోళన చేహ్హూ నేవున్నా ప్రయోజనం కన్నించలేదు. చేనేత కాండ్రాన్ సమర శంఖం పూరించింది. అన్ని జిల్లాలలో చేనేతవారి ఆకలియాత్రలు, నత్యాడ్గ పోలు పారంభమైనవి. గుంటూరుజిల్లాలో శ్రీఅక్కల కోటయ్యగారి నాయకత్వాన, ఈ ద్వివిధ కార్యకమం మౌహా త్సాహముతో నడి చింది. గుంటూరు కత్యో రేటుముందు జరిగిన నత్యాగ్నహంలో శ్రీ కోటయ్య దంపతులు పాల్గొనడం చేనేత ఉద్యమ చర్శతలో ఒక నూతనాధ్యాయమైంది.

రాష్ట్రీ రాజధానియైన మదరాసు సగ గంలో 1950 ష్ట్రిలు 16 నుండి 75 రోజుల పాటు జరిగిన చర్యతాతృకమైన చేసేతనత్యా గ్రహానికి (శీకోటయ్యగారి బలమూం, బానట ఎంతగా వున్నా యోగా వేరే చెప్ప నక్కరలేదు. 1952 జనరలుఎన్ని కలలో చీ కాల నియో జన్ వగ్గంలో ఆయన చేసిన కృషి నిరూప మానమై, చేనేత పార్యామికుల మన్నన అందు కొన్నది. తెదనంతగం అక్కడ జరిగిన జనగలు ఎన్ని కలలోనూ, ఆయన ఎప్పటి కప్పుడు ఇనుమడించిన శెక్తిలోపాల్సొన్నారు.

1954 లో చేసేతవారి జీవన పరిస్థితులు మరీ దుర్భరంకాగా, రేపల్ల తాలూ కాలో చేసేతవారి సత్యాగహా సమరమారంభ మొంది. తాలూ కా ఆఫీసు ముందు పికెటింగు జరివారు. ఈ కాగ్యక్రమంలో శ్రీఅక్కల వారు సముఖపాతవహించారు. ప్రభుత్వం ఆ కార్య క్రమంలో పాల్గొన్న ముఖ్యు లందరినీ అరెస్టు చేసి, జైలు శ్రీక్షలు విధించారు. పదిహేంను రోజులపాటు సబ్జెయులులోవున్న అనంతరం త్రీ కోటయ్యగారితో సహ అందరినీ బళ్ళారి జైలుకు తరలించడం, నాటి ముఖ్యమంతి శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు క లు గ జేసికొని అందర్నీ విడుదలచేయడం జగమెరిగిన చరిత్రం.

1958 లో రాష్ట్ర్లో కవుస్సలులో చేసేత పార్రిశామిక (పతిసిధులకు కాంగ్రెసు తరఫున స్థా సము గల్పించే యేర్పాటుజరిగి, తొలుత శ్రీ దామర్ల రమాకాంతారావుగారు గభ్యు లుగా ఎన్నిక కావడం, ఆయన గభ్యత్వకాల పరిమితి అనంతరం శ్రీ అక్కలవారు కవుస్సలు గభ్యులుగావచ్చి, కవుస్సిలులో చేసేత గమ గ్యంల పరిశీలనకూ, చర్చకు ఉచిత సిన్లయా

లకూ తోడ్పడుతూ వుండడం చేనేత పారి (శామికులందగకూ గంతోపాన్ని, సంతృ ప్రిసీ కల్పించింది.

ఇక చేనేత సహకారరంగంలోనూ (శ్రీ) అక్కలవారు అపారమైన సేవ చేశారు. ఆంద్ర కేంద్ర చేనేత సహకారసంఘం డై రెక్ట రుగా పనిచేశారు. గుంతకల్లు, చీరాల సహ కార నూలుమిల్లుల బోర్డులో సభ్యులుగా వున్నారు.

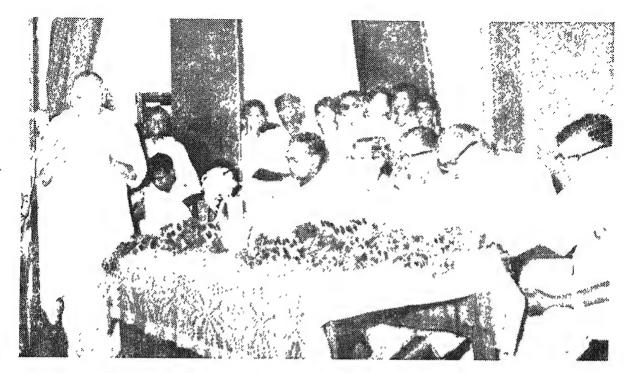
రాష్ట్ర చేసేత కాంగ్ సెసుకు, అది చైతన్య వంతమైన నిర్విరామ కృషి ఆరంభించింది మొదలు ఆయన వ్యవస్థాపక కార్యదర్శిగా వుండి ఎనలేని సేవచేశారు. గుంటూరుజిల్లా చేసేత కాంగ్ గెస్ అధ్యమ్మలుగా వుంటూ ఆ వదవికి గౌరవం తెచ్చారు.

నిజానికి చే నేతకాంగాన్ చర్మిత, అంతా చెబితోగాని శ్రీ అక్కలవారి సేవా చర్మిత పరిపూర్ణంగా చెప్పినట్లు కాడు. ఐనా ఈ స్వల్పకథనం ఆయన చేసేతవారికి చేసిన అపారసేవకు కనీసం (వేలై నిర్దేశింపగలదని ఆశిస్తాను.

చేనేతవారి సేవయే జీవిత కార్యంగా పెట్టు కొన్న ఈ ధన్యుడు నూ రేండ్లు ఆరోగ్య భాగ్యంతో వర్థిల్లాలని, వారి షష్ఠిపూ_ర్తి ఉత్సవ సమయంలో వరమేశ్వరుణ్ణి బ్రార్థి స్తున్నాను.

తొమ్మల సీతారామమూ ర్వి

- ఆం. అక్క లవారి కోటయకు । నర్వదియేండ్ల తవమ్మునస్ గడుస్ జిక్కిన దేశభ క్షునకు । శీగ్గజనా గ్రై నివ_ర్తన్యకీయా ధిక్కృత మోహదాహున కతీవజయమ్ము నితాంత తుష్టియుస్ దక్కునుగాక ధర్మవరతం[తు లహోరవముల్ బెలార్పంగస్.
 - క. చీరాలకుఁ బేరాలకు భారతమునయంద కాదు బహుభూములలోం బేరున్నది యతిమానుష పీరత వికసించినట్టి చేదిక లగుటన్.
 - గీ. ఆంద్రరత్నము నాట్రాల నవతరించె నిపుడు; ధన్యోస్కి; గోపాలకృష్ణయార్య! రమ్ము! సీచేతి దివ్యహారమ్ముతోడ నవనత మునర్పవయ్య! కోటయ్య మెడను.
 - క. ఈడువలకు ఔడువలకు మేడలకున్ మాడలకు శ్రమింపక సుజనా (మేడితవృత్తము వలచిన వాడని యీ శిష్యుడ్ దనుప వచ్చి తె! సుకృతీ!
- ఉ. నిండిన యర్వ దేండ్ల వరణీయచరిత్రకు వెన్నె పెట్టుచున్ బండిన శేముపి.న్ బ్రజలబాటలు దిద్దట్లై నలంచుచున్ వెండియు నర్వ దేం డ్లనుభవింపుము తొక్కటలేనిమన్గడన్ దండితచి త్రవృత్త పరిధానితపాపకలాప! కోటయా!

్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారు శాసనమండ**ి** పళ్యులంగా ఎన్నికయైన సందర్భమున చీరాల పీపర్సు శా-ఆపరేటివ్ సొసైటీవారి సన్మానకృత్తము చడువుచున్న త్రీ ముజై వెంక బేశ్వర్లు

్శ్ ఆక్కల కోటయ్య, పానాన్నారు వంచాయతే పమిత్ ఆధ్యత్యలు (శ్ పాములపాటి అంకినీడు (పసాద్, (శ్ జి. జాషువా కవిగార్లలో

విజయం వాడలో జరిగిన ఆఖిలభారత చేసేతనప్పాహా మహాసభలా ముఖ్యమంత్రి త్రభృతులలో త్రీ కోటయ్య

యుం. ఎల్. సి. గా ఎన్నికయిన సందర్భమున చీరాలలో చేసేతపంఘంవారు శ్రీ కోటయ్యగారిని సన్మానించుట

SESHADRI NILAYAM Boddupallivari Street, BAPATLA

M. A., Ph. D.,

అఖినందన

అక్కల కోటయ్యగారు అక్కడవూ ఒకవ్వ క్రి: ఎక్కడ చూచిన గాసీ చక్కగ ననుబల్కరించు !!

> అతినిరాడంబరుండు; అశుల బ్రజాసేవకుండు; మతిమంతుఁడు; స్నేహశీలి; సీతికళా కోవిదుండు ॥

చీరాలకు, పేరాలకు పేరెన్నికగన్న యోద్ధ ధీరుడైన దేశభక్తు డారాధ్యుఁ డతడు (పజకు॥

> గో పాలకృష్ణు శిష్యుండు కృపామూర్తి, బ్రహ్ము వేత్త; ఉపాయశాలి, ఉత్తముండు పాపభీతిగల వృక్తి ॥

మష్టిపూ గ్రై అయిన నేమి శి పుష్టి తరుగ దేమాత్రము; నిష్ణతోడ నిర్వహించు, గ రిష్ణమైన భూహాసేవ॥

శ్రీ యు తు లు ఆ క్క ల కో ట య్య గా రి

షష్టిపూర్త్యుత్స్తవ సందర్భమున పంపిస

र्श क्ष इन ० इ

"యుపకవి శేఖర" "ఆష్టావధాని" పణితపు శ్రీరామమూ రై, మడనూరు.

సీ॥ చిగునవ్వు వెన్నెలల్ గురియించి ముందించు ముద్దులుగుల్కు... నెమ్ముగమువాడు కరుణాగనము వెల్లివిరియంగ దొరలించు సోగకందమ్ముల సొబగువాడు వెలలేని రవణముల్ తులకింప బలుసొంపు గలమేని (కొందళ్ళు... లొలయువాడు గొంతెత్తిపిల్వ చెంగున కొండసిగనుండి దిగివచ్చి మేలు గదించువాడు ?

వీడుకొండల వెంకన్న తోడునిలిచి ఆయు రారోగ్య భాగ్యములందజేసి ్రీయుతుని కోటయాఖ్యని ్ పేనుబోచు గావుతమటంచు శుభమతి గాండ్రసేతు.

కం॥ చేసేతవర్విశమ కెం తో సైచ్యము దొరలినట్టి తొలినాళ్ళను త ద్దీనత్వము బాపంగ జ గాన నెవండవతరించె కారణజ**ను**డై. శా॥ ఆలుంబిడ్డలు రేబవల్ నతమతం బై చేసినంగాని, ఆ చాలీచాలనికూలికే మగుల స్వవ్య స్థమియుప్పు త త్కాలంబుకొ దిలకించి జాలివడి ఆత్మిక్ వారిడై స్వస్థితిక్ దూలించంగను రంగమందురికె నత్యు త్కాంతి సెవ్వండొకో.

శా॥ స్వాతంబ్రాక్ట్రాన్లో స్వసంఘబలముగ్ సంధింపగాజేసి త జ్ఞాతీయోద్యమభార నిగ్వహణయజ్ఞానక్త సౌహార్ధ్ర దీ జ్ఞూ తంబ్రంబున ఆంద్రహారుమవు రేఖల్ బగ్వగాజేసి వి ఖ్యాతింగాంచె నెవండు నిర్మలగుణవ్యాపార మేపారగళా.

సీ॥ వీలికయై జాతిచీలికలను మావి కొలమువారల మేలుకొలిపెనెవడు నే స్త్రమైకొలములో జా స్త్రియై మను గుడ్డి నమ్మకమ్ముల దూల జిమ్మె నెవడు ఒజ్జయై యువకులపజ్జ నిల్వడి తెల్వి తేటల నూత్రముల్ జూటెనెవడు నేర్పరియై పెక్కు-తీర్పులలోనిల్చి చాలినవాడు కాజాలెనెవడు

> అట్టిసంఘసంస్క్ర్త్ కు అఱువ డేండ్లు నిండి మనముందు కన్నుల వండుపుగను చెల్పుగు లెక్ట్డాడునట్టులే వెలియుగాత ఎటికలతలులేక నూ ఉండ్ల పాటు.

ఉ။ నేటి గభావి శేషమును నిండుమనంబున తద్ధితేమ తే ర్పాటానరించుటన్నది కరంబు స్రామాదముగాజెలంగా (శీ కోటయవుణ్యమూ ర్తికి నిగుంభిత దిక్తటకీ ర్తికికా నిరా ఘాట వయోభివృద్ధ లెనగకా దలపోయుడు హార్దవృత్తితోకా. సీ॥ ఈ కమ్మనిమనీషి యెడద బాటలలోని
పరపడెంతొ చొచ్చి తీగుగ జెలియు ఈ యొజ్జబొజ్జలో నిమిడినసాహితి పనయెంతొ తడవిన బయలుపడును ఈ వాగ్మిపల్కులో నెనగు కమ్మదనంపు టీవము (కోలినవాడె యెఱుగ నేర్చు ఈ పరాస్థునిలోన నిగురొత్తు పనియిచ్చ తెలుగు దేశవు కెల్ల వినియెయుండు

చిరునగవు మోముదామర జిందులాడ నిచ్చలు రహించు చూపరిక్ నేడు బిలచి షష్టిపూ ర్యుత్సవమ్మును జరువగలుగు భాగ్యమబ్బుట మన తపశిఫలముగాదె.

కం॥ అక్క ఆవారందుగు భువి నక్కలవార్ లేనివారు నక్కలవారికొ " అక్కల" పనిచేయుట యను నక్కలలో నివుణులనుట అమరె కొమరుగన్.

ఆ॥ మె॥ అఱువ దేండ్లు నిండునందాక మంచిగ మంచినట్లు మిము సమంచితముగ మంచుగాతమంచు మంచుకొండల్లుని వేడుచుంటి మదిని వేడుకలర! ్శేత్ర్కల కోటయ్యగారిని నేను ౧్రా32లో పేరాల వెళ్ళినపుడు ప్రధమంగా జూడడము జరిగినది. బేస్త్రవారి పేటలో జరిగిన అఖల భౌరత పద్మశాలి యువకమహానభ ముగించు కొని కీ. శే. పితామహ వడ్డైపల్లి వికోబా గారితో చీరాల ప్రాంతము వెళ్ళిన నమయ మది. అఖలభౌరత పద్మశాలీయ మహానభ నాయకులగు కీ. శే. పండిత కార్యమపూడి రమా కాంతక్విగారి బోత్సాహమున అచ్చట జరిగిన పద్మశాలీయ సమావేశమున జ్రీ కోటయ్యగారి పరిచయభాగ్యము నాకు గలిగి నది. ఆ నభలో చేసిన నా ఉపన్యానమును విని జ్రీ కోటయ్యగారు నన్ను నమావించి తన హార్హామోదములను దెలియపరచిన దృశ్య మిప్పటికిని నాకు మరఫురాకున్నది.

అప్పటికి అఖలభారత పద్మ శాలీయ మహా సభ ఉద్యమము ప్రారంభ మై పదహారు వత్స రములు గడచినను సంఘసంస్కారంలలో ముఖ్యమైన వితంతు పునర్వివాహములను సూర్చిన (పస్తావన యేమాత్రము జరుగ లేదు. మహాసభ సంస్థావకుల కది సమ్మతము గాక

కాదు. అట్రి ప్రస్తావన కేమాంత్రము ఆవకాశ మిచ్చిన మహాసభ ముఖ్యో దేశమున కది విఘాతము కలిగించునని వారికి భయము. ಸಾహಾಸಿಂಬಿ ೨೯-೯-೧೯32 ನ ಬೆಸ್ತವಾರಿ పేటలో జరిగిన అ. భా. పద్మశాలి యువక మహాసభలా "బాలవితంతువులకు వునర్వి వాహము చేయవలె"నని తీర్నానము గావింవ బడినది. ఆ గభకు నేనే అధ్యక్షుడనగుటచే వెళ్ళిన **(పతి** వోట గదరు తీర్నానము**ను గమ** ర్థించుచు, వితంతువులకు పునర్వివాహము చేయవలసిన ఆవశ్యకతను గూ-ర్చి వివరించ వలసి వచ్చేది. ఆ సందర్భమున కొందరు మి్త్రులు "వితంతు వివాహమును గూర్పి చేసిన తీర్నానమును చీరాల పేరాల సమా వేశములలో చదవగలిగితే చాలు"నన్నారు. ఊరక తీర్భానమును చదవడమే గాదుగదా! దానిని ఆచరించవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి నొక్కి చెప్పిన తీరును చరాచి (శ్రీ) కోటయ్య గారు తను హర్షమును వ్యక్తపరచకుండా నుండలేక పోయినారు.

దీనినిబట్టి (శీ కోటయ్యగారి సంస్కార సియత్వము, సహృదయత, దీనజనాడగణ భావము స్పష్టముగ దెలుసుకొన గలిగిన నాకు వారియెడ ఎనలేని ఆదర్శభావ మేగృడి యున్నది. ఇట్టి అనుభవము ఆ మాంతమున కీ. శే. గమా కాంత కవిగారి తర్వాత త్రీ కోటయ్యగారి నుండి నేను పొందినది. అప్పటినుండి యుప్పటివరకు వారి సహృద యతలో యెట్టి మార్భులు గాస్ కానగా లేదు. లేదు ఇక ఆంధ్రభాంతమున చేనేత పారియామక రంగమున (శీ కోటయ్యగారు చేయుచున్న సేవ ఆదర్శనీయ్మమైనది. సిస్వాగ్థ

భావముతో నిరంతరము (శ్రీ) వారు చేయు చున్న సేవను దలచుకొని నేనెంతయు పొంగి పోవుచుందును. ఇట్టి ఉదారభావులు చేనేత కుటుంబములో చాల అరుదుగా నున్నారు. మై వానుగ్రహముచే (శ్రీకోటయ్యగారు శ తా ధిక వత్సరములు జీవించి, చేనేత కుటుం బీయుల సేవలో ధన్యతగాంచి అఖండకీ ర్మితో చెలుగుడురుగాక యని కోరుచు దేవుని (హార్థించుచున్నాను.

్ బారి మష్ట్పార్తి మహోత్సవమును దలెపెట్టిన పెద్దలందరికి నా హృత్బూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

త్రీ అక్కల కోటయ్య (M. L. C.) గారి

ష ఓై హా రై మ హెళా తృవము

- గుఱ్ఱము మల్లయ్య

(శ్రీ) అక్క-ల కోటయ్యగారి చప్పిపూ ర్తి మౌహూత్సవము జరుపుట చాల ముదా వహము. ఆహ్వాన సంఘమువారు చేయు బ్రామత్నములు సర్వవిధముల జయ్యవద మగునని యాశించుచున్నాను.

(త్రీ) కోటయ్యగారు చేశేత సంఘమునం దొక అమూల్యగత్నములాంటివారు. వారు మాతామహుల గ్రామమైన ఓంగోలు తా వలపర్ల గామములో జన్మించినారు. చిన్న తనమునందు తబ్లిదండ్రుల గోల్పోయి పెద్ద లచే పెంచబడిరి, బౌల్యమునందు విద్యా భ్యాసము తెలుగునందు జరిపిరి. సాధనచే వివుల విజ్ఞానము నార్దించిరి, దేశమునందు జాతీయోద్యమము మహాత్కుని నాయకత్వ మున | ಸಾರಂಭಿಂపబడిన రోజులలో ಯುವకు లుగా నుండిరి. కీ။ శేశి క్రీ దుగ్గరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు జాతీయోద్యమము దేశ మంతట మున్నురముగా సాగు రోజులలో చీరాల, పేరాల కేంద్రములలో రామదండును సమకూర్చి చర్మిత్మవసిద్ధిగన్న పేరాలపన్నుల నిరాకరణ కార్యక్రమము సాగించి త్రురూత

లూపిన కార్యక్రమములలో పాల్గొనిన యువ ప్రముఖులలో క్రీ కోటయ్యగా రొకరు.

పూజనీయ కీ కే (శ్రీ) గోపాలకృష్ణయ్య శిష్యులయ్యు పిన్నతనమునుండియు అక్కల కోటయ్యగారు కాంతి శమదమాది గుణము లకు ఆలవాలమై, కలిమిలేముల గమస్యను లక్కాచేయక జాతీయ సేవాకార్యకమము లలో పాల్గొనుచుండిరి, చేసేత సంఘమున నుద్భవించుటచే చేసేతనమస్యల నామూలా గ్రాము అవగతమునర్బుకొని చేసేతనంఘము నకు శక్తికొలది నిరంతరసేవకు కంకణము ధరించిరి,

వారితో నాకు 1937 లో ట్రీ ఆచార్య రంగాగారి ఆధ్వర్యమున నిడుబ్రోలులో జరి గిన గుంటూరుజిల్లా చేసేత మహాసభలో పరిచయమును, తదుపరి ఆధ్యక్ష, కార్యదర్భు లుగ పనిచేయు అవకాశము కలిగెను. ఆప్పటిలో చేసేతోద్యమ పారంభనాయ కులు ట్రీ పెండెము వెంకటాములుగారితో కలిసి పనిచేయుచుండిరి. తచాది దేశము నందలి చేనేతపార్మికామికులు మిల్లు పోటీ చేతను, నూలుకొరత చేతను జీవనభృతిచాలక అనేక యిక్కట్లకులోనగు సమస్యలతో స్థాభ త్వమునకు నివేదించుట, సహకారమునందు పల్పుపయత్న్మములలో తోటి చే నేతనాయకులు ్జీ ఆకురాతి రంగనాయకులుగారు, స్థానడ కోటయ్యగారు, దామర్ల రమాకాంతము గారు చెన్నరాష్ట్ర చేనేత కాంగైన్ పేర సంస్థను పారంభించి, వివిధజిల్లాలలో ఉద్యమ ప్రవారము సాగించి వివిధజిల్లానాయకులతో నిర్మాణకార్యక్రమముల సాగించి సంఘమును పటిష్ట మొనర్చినముఖ్యులలో (శీ ఆ) కోటయ్య గారొకరు. చేనేతో దృమ వివిధ దశలలో, గామ, తాలూకా, జిల్లా, రాష్ట్ర సంఘము లనే గాక యావద్భారత చేనేత సంఘమను గూడనిర్మాణ మొనర్చి ఆయాదశలలో స్థాపభు త్వమువారి సహకారముల నర్దించుచు, నిరా దరణపొందిన రోజులలో సంఘము నిర్దరించిన సత్యాగవాములలో గూడ స్రముఖులుగా పాల్గొనిరి,

ముఖ్యముగా గుంటూరు చేసేత సత్యా (గహము, చెన్నపట్నమునందు రాష్ట్రసింఘ ముచే నడుపబడిన చేసేతనత్యాం/గహము, అనంతరము రేపల్లె చేసేత సత్యాం/గహ ములు చరిత్ర బ్రసిద్ధిగన్నవి. అందు నాయకు లలో నొకరుగా బ్రముఖపాత్ర వహించిన వారు (శ్రీ కోటయ్యగారు. బ్రభుత్వమువారి దమనసీతితోగూడిన లాతీచార్జీలకు, అరెస్టు లకు, ఔదరింపులకు లోనుగాక బ్రభుత్వము మన గమన్యలనుగు ర్తించి గహేయము చేయు టకు ముందుకు వచ్చువరకు గత్యాగ్రహము సాగించుట జరిగినది.

్రీ కోటయ్యనారు చేసేతోద్యమములో సే గాక జాతీయ కాం $[\overline{\pi} \overline{5}]$ కార్యక్రమములలోను, నిరంతరము స్థానికముగను, జిల్లాలోను, రాష్ట్రములోను నేటివరకు పాల్గొనుచుండిరి. వారు ఇల్లా, రాష్ట్రసంఘ సభ్యులుగా నుండు టయేగాక ఆంద్ర్మ్ చేశ్ ముఖ్య మంత్రి ్శీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, ్శీ వెంగళరెడ్డిగార్ల గహాయ గహకారములలో ఆం(ధరాష్ట్ర) శాననమండలి గభ్యత్వమునుగూడ బడయ గల్గిరి. వారికి మాధన్య వాదములు. శాగనమండలిలో ఏఏధ గమ గ్యల చర్చలలో నభ్య త్వార్హతను రుజువుప్ చిరి. కోటయ్యగారు వివిధనమస్యలై చక్కని వ్యాసముల (వాయుటయం దేమి, గల (పతిభావంతులు. రాష్ట్రమునందలి వివిధ

యందు గంభీరముగా, నిబ్బరముగ, ప్రజా రంజకముగా, ధారాపాతముగ పుపన్యసించ గల ప్రతిభావంతులు. రాష్ట్రమునందలి వివిధ జిల్లాలలో చేసేతోద్యమములందు, అసేక సమస్యలయందు వేలాదినభలలో మాట్లాడి రనిన అతిశ యోక్తిగాదు. శాంతస్వభావులు, త్యాగి, వెన్నుచూపని సేవాయోధుడు మా కోటయ్యగారు.

అంతియేగాక దైవచింత, బ్రహ్మాఫాస్, పార్థనా కార్యకమములలో ట్రీ రామమో మానరాయలు, కీ! శే!కండుకూరి వీ రేశలింగం పంతులుగారు, ట్రీపాలప ర్తి నరసింహముగారు మొదలగువారి యడుగుజాడలలో ప్రార్థనా కార్యక్రమములు నడుపుచు సేవామండలికి పేరాలలో స్థలమును సేకరించి పఠనాలయ మును స్థాపించి, శాశ్వత స్వయంపోషక ముగా చక్కగా నడుపుచున్న కార్యదశ్రులు.

నిరంతర కార్యక్రమములలో విర్రాంతి మెరుగక అప్పడప్పడు అనారోగ్యమునకు గూడ గురియగుచు దైవకృపచే తేరుకొను చుండిరి.

ఇటీవల ప్రార్థననమాజ భవనమును, పఠ నాలయభవన పై భా గ ము నిర్మాణ నందర్భమున పై అంతస్థునుండి జారిపడి స్రామాదమునకు గురియై దైవకృవచే దెబ్బ తగులకుండా రజ్యీంపబడి, చే నేతవర్గము భీతా వహము నొందజేసినది. సేవానిమగ్ను లై, కుటుంబభావిని పాటించని శ్రీ కోటయ్యగారికి ప్రస్తుతము మష్టియబ్దములు పూర్తియైన సందర్భమున పూజ్యనాయకులు, మిత్రులు ఆహ్వానసంఘముగా నేర్పడి శ్రీ కోటయ్యగారికి యీ కాలమున జరుపు మష్టిపూర్తి యుత్సవ కార్యకమమునకు అభినందనీయులు.

్శీ కోటయ్యగారి మన గ్రత్వమునకు గహ ధర్మచారిణిగా కుటుంబ వ్యవహారములతో నిరుత్సాహపరచక, సేవా కార్యకమములలో గర్వవిధముల అనుర_క్రిగ గహక రించి తొడ్పడుచున్న వారి గతీమణి ్శీమతి మహా లట్స్రీ సోదరిని పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయు రారోగ్య భాగ్యముల నొగంగి యింకను (పజాసేవచేయు భాగ్యమును కలుగశేయ గలందులకు పరమేశ్వరుని (పార్థించు చున్నాను.

త్రీ అక్కల కో ట య్య M. L. C.

ఆంధ్రేనేతనహకారోద్యమనేత

— (శ్రీ) జి. పున్నయ్య B. A., (మాజీ జాయుంటు రిజిస్ట్రాంయ్) (ఆం. కేం. చే స.సంఘ మాజీ విజినెస్ మావేజరు)

్శీఅక్కల కోటయ్యగారినిగూర్చి ఏవైనా అతిశయోకులు చెప్పాలంటే అబద్ధాలు ఆడాలి. లేకుంటే ఆపని అసాధ్యం. ఆయన ఇంట్రుడుగాని, చంట్రుడుగాని కాదాయే. ధనవంతు డంతకంటే కాదు. గొప్ప విద్యా పంతుడూకాదు. అందగాడాకాదు. మాట కారి అయినా అంటే అందతిని అయ్యా, బాబూ అ నడం త ప్ప అవసరానికైనా ఆగ్రహంరాదాయెను. చేమం చేసైనా గరే రాడం ఓప్పించలేడుకదా! ఆకారానికి తగిన ఆరోగ్యమాఅంటే అది ఆడినుండి లేదు. ఆరోగ్యాన్ని పోషించుకోగల ఆదాయమైనా పుంటేకదా! తనకు చేతగాకపోయినా సంపాదించిపేటే సంతానమూలేదు.

అయితే మఱి పీరిలో గొప్ప పమిటి ? అని అడిగితే గొప్ప అం కువీమిటి అని అడి నే అమాయకుడాయన. ఫుట్టిన 14 రోజుల్లో తండ్రిని కోల్పాయి బౌల్యంనుండి నేతనేయ వలసివచ్చిన దురదృష్టవంతుడు. ఆదినుండి అన్ని బౌధలు పడిన వాడవటముచోతనే ఆపదలోనున్నవారిని ఆ దు కో వడ మ నే ది ఆయనకు గ్యభావమైనది.

నిగ్సహాయుడైనా నిగ్స్పృహు డెన్నటికి కాలేదు. తన చేతులకుగాని, తనచేతిలోగాని బంగారమెన్నడూ లేశిపోయినా, తానుపట్టిన డెల్లా బంగారమనిపించుకొన్నవి ఆయన చేతులు చేతలు.

చిన్నతనంలోనే సంభవించిన అనారోగ్యా నికి తగిన చికిత్స చేయించుకోగల ఆర్థిక స్తోమతలేకపోయినా ప్రకృతి నాశ్రయించి, ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకుంటూ ఆయుమ్మంతు డయినాడు. విద్వాంసులైన కార్యంపూడి వారి మేనల్లుడగుటవల్ల నేమో, నేత నేసు కొంటూ విద్యాభివృద్ధిపొంది కవిత్వము చెప్ప గలిగినాడు. తనకు సహజమైన భగవద్భ క్రికి భగవంతుడు మధురమైన కంఠస్వారాన్ని కూడా ప్రసాదించినాడు. ఆదిలో తన బ్రహ్మా పాననకు, బ్రహ్మా ధర్మక్రవారానికి వినియోగించిన తన సంగీత సాహీ త్యాలు, తన 'చేసేతబుర్గకథ'కు కూడా వృవయోగించినవి. చేసేత కాంగాను కార్య క్రైగా చేసేత సహకార బ్రాహానికి తన సహజ సాధనలు చాలా సహాయపడినవి.

సహకారరంగంలోకి శ్రీఅక్కల కోటయ్య గారు చాలా ముం డే దిగినా, చాలాకాలం చేనేత కాంగ్రెసు కార్యకమాల్లో నే నిమ స్పుడై వుం డేవాడు. ఒకప్పడు చీరాల చే నేత సహకారసంఘం తనకు, తనవారికి అండు బాటులో లేక పేరాలలో మఱొక చే నేత సహకారసంఘం కావాలని అధికారులను అర్ధించేరోజుల్లో, సవతిపోరు చాలాడుర్భరం సుమా! అని నేను హాస్యమాడుతూ వుండే వాడిని.

చివరకు పేరాలలో (పత్యేక సహకార సంఘాన్ని సాధించాడు, స్థాపించాడు. సర్వ బాధలు పడడం (పారంభించాడు. మాలు లేదని కొన్నాళ్లు, డబ్బులేవని కొన్నాళ్లు, రంగులు రసాయనాలు లేవని కొన్నాళ్లు ఎప్పడూ ఏదో ఒక మొర.

చేనేత కాంగాను కార్యకర్తగా తన ప్రచార సంచారాల్లో అప్పటికే పని చేస్తూ వుండిన చేనేత సహకార సంఘాల కార్య కర్తలు చెప్పళొనే అగచాట్లు అతిశ యో ప్రలేమో అని శంకించిన అక్కల వారికి తానే సహకారసంఘ నిర్వహణ బాధ్యత వహించేనరికి అంతా పట్టపగలు, బట్టబయలు అయింది. దానిలో అన్ని సంఘాల బాధలు అధి కారులన నివేదించే ఆవేదన ఆయనలో రోజు రోజుకూ అధికమైంది. అప్పట్లో అవిభక్త మద్రానురాష్ట్ర కేం ద్ర చే నే త న హ కా ర సంఘం ప్రాధమిక సంఘాలకు చేయవలసి నంత సాయము చేయడం లేదని, ఆ సంఘ మార్కెటింగుఅఫీనరు బీజినెన్ మానేజనుగా నున్న నాలో నిమ్మారాలాడేవాడు. ప్రత్యేకాండ్ర చేనేత సహకారసంఘ మేర్పడిన తర్వాతకూడా కోటంక్సుగారి నిమ్మారాలు నాకు తప్పలేదు. వారి నిమ్మారాలు తమ సంఘాన్ని పోషించమనేకాడు. అన్ని సంఘాల ఆవేదనలు ఆయనన్నారానేవళ్ళేవి.

అప్పట్లో చేసేత పార్యికామికుల ప్రతినిధి కొకనికి కొత్త గా ఏర్పాటయిన నౌజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్లో స్థానమిచ్చుటకు ప్రభుత్వ వర్గం అంగీకరించింది. అక్కల కోటయ్యగారండుకు అర్హులని చేసేతనాయకులంతా ఏకకంఠంతో కోరినా, అప్పటికి అక్కలవారి సామధ్యాన్ని ప్రూర్తిగా అర్ధంచేసుకొనని అధికారవర్గం వారు అప్పట్లో ఆమోదించకపోయినా, తరు వాత వారే స్థీ కోటయ్యగారిని తెలిసికో గలిగారు. చేసేత నాయకులు అక్కల కోటయ్యగారిని కొంతకాలం ఆంగ్ర కేంద్ర చేసేత సహకారసంఘానికి గుంటూరుజిల్లా తరఫున డై రెక్టరుగా చేసుకొన్నారు.

అప్పటినుండి అక్కల కోటయ్యగారి అవిరళకృషి, సేవ చేనేత సహకారరంగంలో మఱీ అధికమైంది. ఆనాడుగానీ ఈనాడుగానీ ఆంద్ర్మాంతంలోగల ఏ మారుమూలలో నైనా చేశేతి పార్యామికుని ఆర్తనాదము 'అల్మైకుంఠ పురంబులో' శ్రీ మహావిస్తువుకు భూగోకంలోని గజేందుని మెందెవిసిపించి సాజ్లీ, అక్కలవారికి వినిపిస్తుంది. ఆ కుయ్యూ లించిన వెంటనే ఆ శ్రీ మహావిస్తువువలెన కోటయ్యగారుకూడా ఇబ్లు, ఇబ్లాలిని మఱచి ఆవేదనలో ఆర్థి మహావిస్తువువలెన తుంటాడా.

ఆంధ్రాలోగల అంగ్స్టాయి నం స్టై లైన ఆంధ్ర చేసేతనహాకారనంఘం, గుంతకల్లు లోని ఆంధ్రో-ఆఫరోటివ్ స్పిన్నింగుమిల్లు, చీరాల, నెల్లూరు, రాజమండి నహకా గనూలు మిల్లులేకాక చెప్పరోడగ్గ ఏ చేసేత సహ కారిగంభుమైనాగరే ఆక్క లమాద్ ఆదరణను, బుజ్జిగింపులను, సరంతానేసిపవు. అనుభవించి, లాభించి ఆనందించనన లేదంగు అతిశ యో క్రికానేగడు.

ఆట్లే జీ అక్కలాలానికి ఆస్తులు ఎస్స్ ర్యాల మాట ఎస్స్ న్నా భగవంతున్న నాట యుక అనుపై సంవత్సరాలు ఆనోగ్యవంత మైన జీవితాన్ని బ్రవాదించాలని వారి వస్త్రి. పూర్తి సందర్భంలో పాద్ది స్తున్నాను,

ఆ (పార్ధనకూడా నారి స్వాధంకొటకు కాడు. ఎారి సేవటను ఓరంతం ఆన.భవించి. ఆనందించి, ఇంకా కాంక్రించే పేద చేసేతి వారి కొటకు, వారి సహకార సంస్థలకొటకు చేస్తున్నాను.

ప ద్య కు సు మా లు

__ పి. వి. సుబ్బస్స్, శరావధాని.

- చా. అరువదియేండ్ల పెండ్లి కొడుకై, తన యంకమునందు ధగ్మప త్ని రహివహింప, చిత్రరుచిదీ ప్ర మహాసుమదామ భుగ్నకం ధర పయికెత్తుచు౯ సముచిత స్మితభాషల, నుజ్జ్వలత్సభాం తరమున నొప్పు కోటయ, కతంద్రజయంబగుత౯ వసుంధర౯.
- డే. మోగమొరంగ డన్యులకు ముప్ప ఘటింపడు, చెప్పరాని అ భ్యాగమొకండు లేదు, పరుషాశ్వర వైఖరి నోరువిప్ప, డా యాగము నొంద డున్న తపదాంచితు జూచి, మహానుభావుం డౌ రా! సముదారశీలుఁడగు అక్కల కోటయ మర్యమాతుండే!
- మ. భృగువంశంబున నుద్భవించితివి, వార్ధి కాబోని గాంభీర్యముక్ సుగుణాదార్యము వెన్న తోనిడిన వస్తుద్వంద్వమై నీయెడక్ దగు - నీ విచ్చిన నూలుపోగుసిరి భుదంచిచ్చుటక్ (శ్రీ)యుతం బగు తె)లోక్యము, కోటయాహ్వాయ! గుణాధ్యా! నీకు బ్రహ్మాయువా.

బా హ్మా స మా జ 0 —

శ్రీ ఆ క్క లకో టయ్య గారు

— (శ్రీ) తారకం

అది 1929 సంవత్సరాంశిం.

ఈపురిపాలెం గామంతో ఓ మహానభ జరిగింది. అది ఆంగ్రధ్ బౌహ్మానకా ాంతో ఒక -చర్కి తాత్మక మెనఫుట్రం, అంత ఈ ముందు ఉ తైనగా - కులలో కండకి - ఉ వార్థిక ఆ స్త్రీక మహానుభులు జరిగోవికాని, కొంత కాలం ఆవి ఆగివోయాయి. నుళ్ళీ చారంభ మనడం ఈ స్వూ వేశంతో సె. **ఇంతవ**గకు ైదె వకృసివల్ల ఏ టేట ఇరుగుతున్నాయి. ఒక పలైటూరిలోజరగిన ఈ ముదటి గమా వేశానికి బ్రహ్నసాధకులు, త్యాగధనులు (శ్రీ) నాభి జగన్నాధరావుగాథు అధ్యక్షత వహించాగు. అప్పటి సమాజాల (పతినిధు లందను ఈపురిపాలెం నభకు కుటుంబాలతో వచ్చారు. ఆహ్వాసిస్తుంపారు భారీయెత్తున వ్ ర్పాగ్లు ేశారు. పెద్దబందిరి, మంగళ ವಾಯಿದ್ಯಾಲು, ವಿಜ್ಞಾರಿಂಗ್ ವಿಹ್ಮಿಂವೆ (ಏಜ್ గమూహం, సేవాదళం ఆ పర్రెఅంతా అమిత కోలాహాలంగాఉంది. జాతీ, కుల, వర్గరహీత నవసమాజం, స్ట్రీ ప్రక్రుమలు, ఏక కుటుం బంగా, నామగూపరిహితుడైన ఆద్వితీయ వర్మమ్మాను, ఏకేశ్వరుని, ఐక్యకంఠంతో

సంకీర్తనచేస్తూ, మానసికంగా ఆరాధించ జానికి, ఆధ్యాత్మిక ఆనందం అనుభవించ జానికి అక్క_డ చేరారు, విడుదుల్లో దిగేరు. ఆ పండుగలో పాల్గొనడానికి హేమా హేవికాలువచ్చాను. జాతలో అంధకవి చిలకను ర్తి మారు, అఖండ మేధావి వేమూరి రామకృష్ణారావుగారు, ఆ చార్య వర్యు డు పెన్నాడ రామస్వామిగారు, ఇంకా ఎందరో బాహ్మాధ్మి అనుష్టానపకులు ఉన్నారు.

ఇంతలో ఊటసాలి మేర భజనలు, జయ జయాధ్వానాలు వినపడుత్నన్నాయి. ఏమిటా నందడి ? ఒక మోటార్ కారు వస్తోంది. గామాపెద్దలు, (పేశ్రకులు పరుగుపరుగున ఎదురు వెళ్ళారు. కారు ఆగింది. కళ్ళల్లో నుంచి కారుణ్యం ప్రసరిస్తోన్న ఒక ధవళ వస్త్రధారి ది గేరు. 'నేనూనడుస్తానుమింతో' అన్నారు వృద్ధతపస్వి రఘుపతి వేంకటరత్నం నాయుడుగారు. 'నాయుడుగారు దయ చేశారు' అని కేకలు మారుబ్రాంగానీయి. కాకినాడ (పిన్సిపాల్, మబ్రాంస్ విశ్వవిద్యా లయ ఉపాధ్యక్యులు, బూహ్మనమాజ ఋపి. న త్రములు 'నాయుడుగారు ఆరుగి' ?' ఎంత తీకుండా, అన్ని సమయాలలోను, బ్రౌహ్మ సమాజ ఉద్యమానికి దోహదంఇన్తూ, తోటి మానవసేవ చెయ్యాలని జ్రీ కోటయ్యగారి అకుంఠిత దీమ్.

చీరాల ప్రార్థనమందిరానికి మార్పులేవో చేయిస్తూ, నిచ్చెనమీద పైకి ఎక్కి, కాలు జారి నేలమిందకే కూలిపోయారు. (పాణం బోకుండా, కృపామయుడైన పరమాత్సుడే ఆయన్ని మనకొంకు గట్టించాడు. ఆయన చేయవలసిన మంచిపనులు, దైవకాగ్యాలు ఎన్నో ఇంకా ఉన్నాయని నాకు అగ్గమవు తోంది. ఎప్పడు, ఎవరు, ఎందుకు ఆయన వద్దకు వెళ్ళినా, చల్లని చూపులతో, నవ్వు ముఖంలో, ఆదరణపూరితమైన మాటలతో పలకరించి, చేయగల ఉపశాగం చేయడం ఆయనకు ఆలవాటు. (పీతి మతజీవితాసకి పరమసాధన. (పేమంతో భగవానుస్పపీతి కొరకు నిర్వహించే కార్యాలు, ఆయన ఉపా ననయే అని మహర్షి సూక్తిని (శీకోటయ్య గారు పదేపదే (పజోధిస్తూ ఆచరిస్తారు.

బాహ్మనమాజనౌక మునిగిపోకుండా నడి పిస్తాగని టీ కోటయ్యగారిని తన కర్ణ ధారిగా నమ్ముతోంది. ముక్కోటి దేవతలను పూజిం చడంకంటే, ముక్కోటి ఆంధ్రులలో ఓక్క డై వాన్ని దర్శించడం ఆయన ఆశయం. కేవలం స్వయంకృపివల్ల ఉత్తమనంగ్కృతిని ఆర్టించి, ఉన్నతస్థాయికి వారి జీవితయాత సాగించారు. సౌజన్యానికి పర్యాయపదం కోటయ్యగారు. అక్కలవారు అకలంకేసేవా నిరతులు. కోటయ్యగారు బాహ్మనమాజానికి పెట్టని కోట. సంగీత, సారస్వతాభిమాని, సేవాతిత్పగుడు, (శోతలను ఆకర్షంచే వక్త, దేశభక్తుడు, ఏకేశ్వరోపానకుడు, (పజా నాయకుడు, స్నేహశీలి మా కోటయ్యుగాగు. ఆయన నాయెడ మాకే అన్యాజమైను వాత్సి ల్యాసి కెంతేని నేను ఋణపడ్డాను. వారి కివే నా జోహార్లు. మా పూజ సాదరులు (శ్రీ) కోటయ్యగారు సంఘార్ణ ఆయునాగోగ్యా లతో ఇంకొకఅద్దశతాబ్దంపాటు సంఘసేపలో సర్వేశ్వరుని ఆనాధిస్తూ వగ్గిల్లాలని నా బార్గు.

జాతిపిత మహాత్కుని శతజయంత్వుత్సన (పాంగణంలో (పకాశీ స్త్రున్నాం మనం, ఈ సుముహూ ర్తంలో నవభారత పితామహాలడు రానుమోహనరాయల వాగస్తాన్న (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగాక్ నందేశ సారాంశ్రిన్న వినండి.

"(పపంచంలో పలువిధమ్మలైన మతము లున్నవి. (పతిమతము కొన్ని ఉ ర్శమధర్నాలు (పపచించినది. కాని మతాలన్నిటి మధ్య సామగస్యము మాత్రము లేదు. మతముల చరితి ద్వేషానూయలతో, హింసలో కళం కిత మైనది. అందు చేత నే శాంతిసాభాగ్య ములు కోరుతున్న నేటి నవనమాజము మతాన్ని దూరంగా ఉంచ చూ స్తున్నది. గులాబీ చెల్పకు ముండ్లు ఖన్నమాట వా స్త వమే. కాని దాని ఖఖ్య వింతయైనది! అల్లే యుగయుగాలుగా మానవ హృదయాంత రాళములో పవహి స్తున్న ధర్మసవంతి స్వచ్ఛ మైనది; పవిత్రమైనది. పశుత్వమునుండి మాన

1966 లో చీరాల (పభుత్వ ఆనుక్తి మాతన భవన ళంఖుస్థాపన సందర్భములో మండ్రి (ి T. V. రాఘవులు శారితో డి కోటమున్నగారు

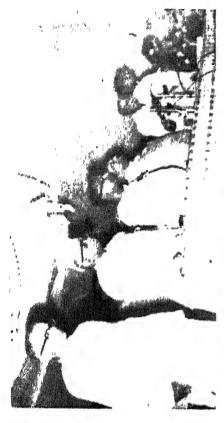

ఆఖలభారత కాంగాను ఆధ్యక్షులు కి నిజరింగపు, కామరాజాగార్లలో కి అక్కల కోటయ్య

1968 లో విజయం వాడలో జరిగిన అంగ్రమ్మే చేసేత కాంగ్రామం, చేసేత సమాకార సంభుముల గ్రామిమిలనలో అప్పటి ఈపరాస్త్రవతి త్రీ V. V. RB గ్రామ్నకులతో శ్రీ కోటయ్య

1968 లో విజయవాడలా జరిగిన ఆంద్ర్కడేక్ చేశేత కాంగ్రామ రతిగిస్తల నమావేశములా కేంద్ర జలవిమ్యచ్చాకామార్యులు (శీ.K. L. రావు గారిలో (శీ కోటయు

(48 Brown mape estably RATES ESE FIRST SCORE AND AND SOME, SETE.

వత్వమునకు, మానవత్వమునుండి దేవత్వము లోనికి మానవుని నడిపించుచున్నది.

మన దేశమాలో బా హ్మా న మా జ ము నూ రేండ్లకిందట రాజర్హ రామమోహనుడు స్థాపించినప్పటికి ఇది మనకు కొత్తధగ్భమా పాడు. ఒక దేశ సకి మాత్రమే చెందినది కూడా కాడు ఒక కాలాసికి మాత్రమే చెంది సది కాడు. అది నాటితో (పాగంభమై నేటితో పూ ర్హిడుగునది కాడు. అది ఒక అవరిపూర్ణ ము నుండి పరిపూర్ణమువైపు (పవహించు దిన్య గంగాగుహ్మసంతి.

తెలుగుతల్లి కడువుచల్ల నా ఎందరు మహా పురుములను కన్నది! మన పంతులుగారు, నాయుడుగార్ల దివ్యచరిత్రను తలంచితే నున తనువులు పులకితివకాను. అధ్యముతో, అన్యాయముతో, వకాఢ్యముతో నత్యదీశ్ర పూని నమరము సాగించిన మహాయోధులు వారు.

మనది జాతీ, మత బ్రస్ కై లేని గాజ్యాం గమా. అనుష్టణము మన నాయకులు కుల తత్వ నిర్మూలనమును గూర్చి శంఖారావ ములు చేస్తున్నారు. కాని మన కులభేదము, జాతీ తారతమ్యాలు సశించినవా శి

అంత జ్ఞాతీయురంగ మున..... సహజీవన సిద్ధాంతముకంటే ఈశ్వర పితృత్వ మానవ బ్రౌతృత్విసిద్ధాంతము మరింత మంచి ఔష ధము కాదా శివిశ్వమానవ సోదరత్వమును గూర్చి బాహ్మమతము ఎన్నడో చెప్పినది.

(కోను శమముగా (పపంచము ఈ సిద్ధాంతము దరికి చేరక తెప్పదు. ఏకజాతి, ఏకేధర్మము, వీకమతిము, ఏక్పబభుత్వము అన్న దే ఈనాడు బ్బువంచాము కోరుతున్న సవ**గమాజము**నకు మూలమైన విధానము, కానీ ఇంట గెలువ సజోదర్చ్ గౌలువ సాధ్యము కాదస్పటు మన ోగ్రామందున్న లోటుపాటను మాన్రము నరి దిమ గానవలసుయున్న ది. కాకురాల**ను** సైత కు కాగిందు ముగజాతెపిత గాంధీజే అహింసా సిగ్దాంతము మానవహ్బద**యాలను క**గగించి ్ పేనుపూ సమాగా చేస్తూన్నది. మన హాజ్య వినో బాజీ 🗥 ంధిజీ అనుంగం దేశాన్ని 🔞 పెంట తీసుకొన జాడవాడల కే తెంచ**చున్నాడు**, ఈ ఏశ్వమానవ శల్యాణగీతణులో మన కంఠ గాను కలుపుటకు జాగుచేయు తగదు. కాని ఈ ధ్యానతాన్ని స్వీకరించుటకు తగిన శక్రి, ఇంములు మనకు కలవా ! హృదయక్ష్మే<mark>తము</mark> లోనకలువు మొక**్లలను తీస్పేస్ ఈశ**్రమని దయాదృప్పి ఎదుసుమాచుటయే మన క_గ్ర వ్యాము. అది కూడ సాధ్యము కాదందుమా, ఆ గాజరాజేశ్వనుడే మన హృదయములను తెగచి లోనిక్₍పవేశించి అంతయు బాగు చేయగలడు, కాని ఎదిరించవద్దు. ఇదియే మన మాగ్గన,

> [బాపట్ల ఆ స్ట్రీక్ సభ్ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష ఈ పాన్యాసములా కొన్ని భాగములు]

පුයි [బహ్మవాణి

"కోటికంఠముల గూర్చి పాడుదము సాటలేని మన బ్రాఖ గూర్చి!" ఆని మన కోటయ్యగారు ఆహ్వానిస్తున్నారు రామమోహనరాయ్, గాంధీజీల పేరిట.

అఖినందన పద్య్పహారము

ముధురాభారతి, కెవిఖామణం, భాపాంజ్రావ్యం — కార్య మపూడి నాగభూ షణము వలపర్ల.

నదమల మెక్కైఫూ ర్త్రి పరిమత్పరిపూర్ణ మౌహూదయుండు కొ రద నవచందికా ధవళరాగ యళోభరితుం డఖండ ధీ ముదితగురుండు కొంతిరమమోహనం డక్కలకోటయాఖ్యుం డిం పొదవగం బత్నితో చిరనయోన్నతు లందుత విష్ణనత్కృపక్.

చక్కని పద్మశాలికులసాగర పూర్ణ శశాంకమూ ర్త్రివై చొక్కపు తెల్లుగడ్డపయి శోభిలు శాసనమండలికా మహీ భుక్కులుమెచ్చ సభ్యపదమున్ గయిసేసిన పుణ్యరాశీ (శ్రీ) అక్కల కోటయాహ్వాయ ప్రహర్ష సుమాంజలులకా (గహింపుమా.

అఱువదియేండ్లు నిండిన మహ త్తర త్యాగఫలమ్ము – భాగతీ తరుణి హృదబ్జనిగ్గతసుధారుని – కాంగాను సందనమ్మునకా విరిసిన పారిజాత మవనీనతిదాల్పు సువర్ణ భూష – మీ చరితమటంచు నెంతు గుణసాగర! సారవచకిఫణీశ్వరా!

కమ్మని పాలమాగడల ైక్షిడి, వెన్నెలవాగులట్లు, లే గొమ్మ ఇసిండిపూలవలె కోమలగాన మరందమాధురుల్ జిమ్ము పిశస్వరమ్ములన జెల్వగు మా మృడుభావలార్య చి త్తమ్ముల కబ్బుగంబిడవే తాలిమింబాల్చు సభాంతరమ్ములకా.

వెలుగుల్ జిమ్మెడు చేతినేత రమయుకా బెంపేది దీనస్థితిన్ బలముకా గోల్పడియున్న వేళ విజయువస్థానలీలకా మహా జ్వల సత్యాగహ దివ్యయజ్ఞమును దీశ్రకా సల్పినా రట్టి మీగా యలఘుత్యాగము పండె నాంధ్రమున నన్నా పచ్చబంగారమె. అత్గిళులై న్వ జేశ మధురాభ్యుదయమ్మున్నై తెపించి - జే వితిసుఖములో త్యజించిన పవిత్రచర్యితులు మీగారు - మీగా యశో లతలు న్వరాజ్యసీమల గులాబి విరుల్ విశజిమ్మె - శాంతి జే వత దరహానచం(దికలు పర్వెగు భారతమాత ముంగిటన్.

జయనాదమ్ములతో న్వరాజ్యమునకై సాగించె గోపాలకృ ష్ణయ భవ్యోద్యమ మే పురాన నది మీగా జన్మన్థలంజాట న వ్యయ జాతీయ మనోడ్హ భావములు శోభకాగాంచె మీగాలోన సెం తయు పేరాలవునమ్ము కీర్తిభరముక్ దాల్చెక్ భవద్ధామమై.

చే నేత కార్మిక ్రేయమ్మె జీవిత

పగమలక్ష్యమ్మాగా వరిలినావు

గాంధీమ హాత్స్మని కమనీయ కాంతీమా

గ్రమున వర్థిలి కీ ర్తి వడసినావు

మంజుల సాహితీ మాధురీమూ ర్త్రివై

సత్కావ్యములు బ్రాయజాలినావు
సత్యాగ్ హోద్యమ శంఖారవమ్మున
కోరి జాతిని మేలుకొలిపినావు

ఎడద నిండిన ్రేముడి కడలిపొంగు నింగిముట్రగ గజ్జన నికరమునకు కొఆత లేనట్టి మే లొనగూర్చినావు ఆమల నడ్గుణసాంద్ర కోటయసుధీంద్ర.

కారెమఫూడి వంశమునం గల్గిన సద్దుణరాశి – యింతులు దారయ మేలుబంతి యయినట్టి మనస్విని – లడ్డ్క్రి మద్దియై మేరిమి నీదుచి త్తమున వెల్లెడు శ్రీమహలత్క్రీతోడ – వే నూరు వనంతముల్ మను మనూనత వెన్నుని భంగి ధీమణీ!

သွဴာ ကွေးသွေး တံသေး လံ - ကေါ် ဆော သံ ကာ တံ အေး ကိ

- త్ర్మీ ఆకుంల చెల్లకుయ్య

(శ్రీ) అక్కల గోటయ్యగా రికి దైవాను (గహమువలన అరవై సంవత్సినములు నిండి నవి ఫెద్దు వారి మట్టి ఖార్డి ఆత్స్ట్మము జరుపుట ఎంతయో ఆనందదాయకమైన విషయు ు

ఆయన మాకు ఆత్మీయులు మాకేకాదు-అనేకవిధములైన యాతీఔాధలలో ఉన్న వారికీ, వ్యాపార లా వాదేవీల చిక్కులలో చిక్కుకున్న స్వకులజులకు,వ్యవసాయాశ్రీతులగు రైతుసోదరులకు, గృహసంబంధమైన కరీన సామస్యలకు లో నైనవా రికి పరమఆత్మీయులు ఎన్ని యో సమస్యలకు పరిష్కారమార్గము చూపిరి ఎన్ని యోవిధములైన తీర్మానము లను గావించిరి 'సేవ' యను పరమాపధము నోనగి వారి నానందపరచి తాము ఆనం దించిరి

"బకమత్యంబు (పబలించునట్రై దేది పరుల నగ్యోన్యమై తెని పరచు శోది నిఖల మత సామరన్యంబు శౌరఫ్ర శోది చింత సీయంగ మానవ సేవగా దె" అను కవివరుని పద్యమున గల ఆదర్శమునకు అంకిత మిాయబడిన జీవితము (శీ కోటయ్య గారిది

"మానవసేవే మాధవసేవ" అను సుహా మంత్రములో బ్రహాధితులై, ఆ నుంత్ర సాఫల్స్ గాస్ ధులో తిత్సరు కే అన్న వరు క్రేశ్లీలయ్య గాట ఆయన ఈ ఇంగ్ పి ్గు మీ ల (బె వ్యానమాఓ మంది) ఎర్మె సమయమున ఆయన భయంగం మం ఆను నుండి రంపబడిగా ని ఆ నుంటరి ఎడ్డాల యగు పర మేశ్యరు హీ ఆయని ననుంటరి ఎక్కాల ఈ దృష్టాంత పే ఆయనిలో గల ఈ శ్వం ఎక్కా సమునకు మహత్ర గడగ్శగావు

మహాత్మాగాంధీజ్ బోధింకు ' ఎగిశుగ్గ ప్రామంత అసాధ్యమంది వీదింగు కేడు ఎని తాశయములు కలగియుక్కవానిని హాక్ష రుడు రక్తుంచుకు" "(ఎర్డ్లు ఉద ప్రక్టల్లు) తాళ్ళుుచెని, సాయం కాలపుద్వాంబంధము" అను మహాత్తర అమరినందోశములు (శ్రీ) కోటయ్యగారి జీవితములో మూ ర్డ్ భవించి యున్నవి

ఆయనను దగ్శించినవుడు, ఆయు సతో నంభాషించుచున్నవుడు, ఆయం నిర్మలాంతశి కరణమతో నవ్వుచున్నవుడు "ఓగండ మాల" లోని యీ మహామం(తము ఆయన జీవితముద్వారా (వచారముచేయుచున్నటులు ద్యోతకమగును

"డై వమంత్రమ్మ జసియించు నెలవిం గతము జన్న సాఫల్యమంత్రమ్ము గగ్వహితము అఖల మోహములను బాఫు నౌషధమ్ము 1和2 かかしら)) 数2 男 本本 本の いか2 の 2 く 850 かか 若 本本 かり いか2 の 2 く 850 かか 若 本本 かり いか2 か 4 か 5 か 3 かりか る みな りり いか2 か 1 か 3 か 3 かか か る かりり いか2 は 2 か 1 で 3 か 3 か 3 かりり でくのいか 1 き か 5 3 か 3 か 3 か 3 かりかり。 అట్టి పుణ్యపురుమని, (పార్థనాశీలుని, సేవా ఎరాయాగుని, శతజ్నాదినోత్సవములో నున మందరము ఎర్లోని ఆనందించునట్లు పర మేశ్విరుడు ఆయాకుకు ఆయు రారోగ్య భాగ్య మల నొనంగి ఆశీర్వదించుగాక యని ఆ ఆయోపుతుండాను ఎన మేశ్వరుని (పార్థించు చున్నాను

పో ద్య రీ అన్నీ పో చేశ్ రో ము

—__రబయిర విద్వన్ ఎంజల సోమశేఖరరావు

(ఎ) ఎస్. సె సె సె సె సినిధి మొననా గోండవాను, ప స్పై సాళ ఎఎనో కారుం అడా గుడకు, తిగ్నత ేంక కేంక్ కైర న్నామి సిత్తిక దయివ రంగ - అక్కి ల కోటయాఖ్యునిక్ నైని 1, అమ్మముగ్ యిశముం జేకుఱం బ్రోమ నత్రికం సగక్

గాం గేయమ గ్రంగు గడిబాటంగా (జోక ఖద్దరు ఎత్రుముల్ గట్టికొనుచు 3 కంకలు మల జీవిక కోన మ ఎనలును గేలునుం బాటుపడుచు, ()శల మెలుకొ ఆట బహువిధోద్యమముల ఆస్ట్రామి కంటికొనుచు, న్యాద్దులు కు సేవాజీగనంబును జీఎతలడ్ర్యంబు చేసికొనుచు,

ఎన్నికయయి శాగనసభ కొన్ని యో స్థ జానమస్యలు గూరిచి చగ్చలీడుచు, జరువుగొనుచుంటి వివుడు సీ షష్టిపూ ర్తి అక్కల కులాబ్దిసోమ ! కోటయ్యనామ్మ్! ఎన్నని పేర్కొ సంగంగల మావు వహించిన యుద్యమాలు? సం ఘోన్నతికిం, బురోన్నతికి – నొక్కటి నీ చెయి వేయనట్రి దే మున్నది? యే విభేదములు నూనక యందఱివాండవాచు నీ వున్నది – నగ్ననత్యమయియున్నది – యున్నది కీర్తి నీ కిల౯.

కపటములేని వర్తనము, గర్వములేని ప్రవృత్తి, డాంబికం ఔవుడునులేని వేమము, నొకించుక స్వార్థములేని సేవ, తీ యపు: బలుకాడు నేర్పు, వెనుకాడు ఓుఱుంగని కార్యడీక్ష నీ వివులగుణాభిరామతకు: ఔట్టనిసామ్ములయా! మహాశయా!

మునుకొని యీళు నే పసిడిపూవులు బూజలు చేసినారొ ! నం దనునిగ నిన్ను గన్న తలిదండులు వుణ్యులు వారు; దేశసే వనమగు జీవనంబు గలవాడవ యైతివి ధన్యుడీవు నీ యనుపమ కీ గ్రై వల్లికల నల్లుమయా ! దిశలందు - కోటయా!

స్థజలకోగపె నే నన్న భావమేము కి జై లువడితివి సత్యాగ్రహాలు జరిపి సజ్జనులు తాము పరహితాచరణులగుచు స్వవిషయముఁ జూచుకోరు నిశ్చయముసూ పె.

అన్న - వాడు మంచిని ఔంచు మన్నవాడు అమరకవి మన గురజాడ - అతని జాడ -అక్షరాల పాటించెడు నట్టివాడ వన్న - కోటయా! నీ కెవ రన్న! యీడు!

కుదిరె దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణని ఒరవడి యుది నీకుఁ జెఱఁగనిదయి – వాని దేశభ క్రి (పతినరంబునఁ (బౌకి నిన్ను మలిచె నదిర! నియతచరిత!

కోట్లకొలందిగాం గలకు కూటికిం బేదలు చేతినేంత వా రెట్లాకొ యంచు వారికయి యీవు తపించుచునుండ నవ్వడే యొట్లయిపోయె సీ యఱువదేడులు! బీదలపాట్లు తీర్చంగా ని ట్లింక నర్వదేండ్లు పొడిగించుత దేవుండు సీకు – కోటయా!

దేశేసువ - గంథాలయోద్య మము

శ్రీ అక్క లక్ ట య్య గా రు M. L. C.

— ్ర్రీ కార్యమపూడి నాగేంద్రుడు బ. జూ.. బి. ఇడి.

మొదటి (పపంచ మహాసంగామ సమ యంలో (1914-18) ఆంగ్రావనిలో నివిధమా లైన వైజ్ఞానికోద్యమములు చెల్లి విరిసినవి. అందునను. ఆనాడు **గుంటూ** రుజిల్లాలో (గంథాలయోద్యమము మూడు పూవులు ఆయకాయులుగా వికోసించి ఫలించినది. ఈనాడు భారతదోశ్ము నకంతకు ఆం(భావని గ్రాలయోద్యమములో మకుటాచుమాన ముగనున్న దన్నచో ఆ ఘ న త ఆ నా టి గ్రాంథాలయ, పఠనాలయోద్యమముల ఫలి తమే కదా! అప్పటికి స్థాబలలో అడ్డ రాస్యత చెప్పకొనతిగినంత గాలేదు. 'వం దేమాతరం' ఉద్వమమునాటికి మన దేశ (పజలలో అక్ష రాస్యులైన వారిశాతం 4 మాత్రమే యుండెను, కనుశ 1914 సంవత్సరమునాటికి... బహుశ్య ఆశ్ర రాస్యుల శాతము 10 కంటె ಖುಂచಿಯುಂಡದು,

నాటి్మపంచయుద్ధములో జగ్మక్ విజయ పరంపరలు బ్రజాసామాన్యము నాకర్వించు చుండెను. యుద్ధవాగ్తలను వినుటకై బ్రజలు

తండోవరిండములుగ వచ్చెడివారు. అక్ష రాస్యుడైన ఎనరో ఓకవ్య క్తి యుద్ధ వార్త ఆకు చదివి వినిపింపగా వా**రు సంతృప్ర్మలె** ವೌಳ್ಳೌಡಿಸಾರು. ಆನಾಟಿಕಿ ದೇಶ್ದಾರಕ (ಕಿ ಕಾಕಿ నాధుని నా గేశ్వర రావు పంతులు గారు బాం బాయినుండి ఆంద్రవారక్షత్రికను నడి పించు నుండిరి. యుద్ద **కాలమున బొంబాయి** నుండి ఆం.థావనికి యుద్దవార్తల గందించు టకు ఆలస్యమగుటచే, కార్యాలయమును మ్మదాసుకు మార్చి దినప్పతికగా (వకటింప మొదలిడిరి. అప్పటి ఆంధ్రసాంతమాలో ప్రజలకు తెనుగులో వార్తల నందించు దిన ప్రతిక అయ్యది ఒక్కటియే. సాధారణంగా [వజలు వార్తలను విశుటకై, హోస్టాఫీసుల చెంతగాని, రచ్చబండలవద్దగాని చుండెడివారు.

'వం దేమాతరం' ఉద్యమ కాలమున, బెంగాలు నాయ కుడు, మహావక్త యైన (శ్రీ) బివికాచంద్రపాల్ గారి ఆంద్ర దేశ పర్య టనలో, రాజమండిలో వారొసంగిన మహా పన్యానమును విని దానిచే (పభావితులైన త్రీ గాడి చెర్ల పారిసర్వో త్రమరావుగారు ឋಯಾಜನ ವಿದ್ಯಾಹದ್ಯಮಮನು ಮಾರಂಭಮು చేసిని. నాడు బ్రజ్లో అక్షరాస్యతను వ్యా ప్రి చేయుకృషికూడ గాజకీయ సేరము గేనే ఆంగ్ల్ల పభుత్వము భావించెన . అందుకు గాను వాగా కారాగారవాన శిశ్ర ననుభవిం చుటకూడ జరిగినది. వా రు జై లు ను ండి విము మైలైన తర్వాత తమ జీ వి త కూ ను [ಏಜಲಲ್ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ತ ಅಂಕಿ ಶಮು చేయుటకే నిశ్చయించుకొనిరి. యుద్ధకాల మున ప్రజలలో పెలుబీకిన విద్యా సముపార్య నో త్సాహమునకు తగు మార్గమును కల్పింప వలయునని తలంచిరి. అందు కై వారు వాడ వాడలా (గంథాలయములను, వానికి అను బంధముగా వఠనాలయములను నెలకొల్పు టకై ముందుగా గుంటూరుజిల్లాలో నే తమ కృషిని చారంభము చేసింది. నాడు శ్రీగాడి చెర్ల హరిసర్వ్ త్రమరావుగారికి (శీ ఆ య్య ం కి వెంకటరమణయ్య (పభృతులు కుడి భుజ ముగా నుండిరి. ఆటు ప్రారంభమై వ్యాప్తి నందిన ఆ మహోద్యమములో పెక్కుగామ ములయందు గ్రంథాలయ, పఠనాలయ ములు నౌలకొల్పబడినవి. ఆ గమయములో నే పేరాలలో (శీమాక్ కార్యమపూడి వేంకట కృష్ణకవిగారు మార్కండేయ (గంథాలయ మును, తదనుబంధముగ పఠనాలయమును నెలకొల్పిరి. బ్రష్టుతము అగ్ర శోణికి చెంది యున్న వేటపాలెములోని సారస్వత నికేత నముకూడ ఆ కాలము న ఉద్భవించిన దే

కదా! ఆనాడు పేరాలలో నేతవృత్తియే జీవనాధారముగాగల "పద్మశాలీయులు" అధిక గంఖ్యాకులు, అప్పటికి నద్మశాలీయు లగో విద్యాన్యాప్తి అంత ఎక్కు పాగా జగుగాతీదు, పద్మశాలీ య గంఘీయులకు అందుబాటుగానున్న, అనుమైన స్థాము న (శ్రీమార్కం జేయ గ్రంధాలయము నెల కొల్పబడినది,

అవ్పటికి (శీఅక్కల కోటయ్యగాను (పాథ మిక విద్యాలయమునకు నిళ్ళు చుండెని నారు. కాని ఆ దినములలో పెద్దలలో నాటు ్రసాథ మిక విద్యాలయములోను పిల్లలు కూ డ (గగాలయమునకునెళ్ళి పతికా పరనమును, (గంథపఠనమును సాగించెడి వారు, కొంచెనుు బాగా చడువను, (భాయను నేగ్చన పిల్లలు కూడ నిర**్ష** రాస్యు**లై** స వయోజనులస అక్షరజ్ఞాగమును కలిగించుట్కై తోడ్పడు చుండెడీవారు, (శీ అక్కల కోట:మ్యాగాగికి ఉన్నత విద్యలగు వెళ్ళు అవకాశము నాడు లభించలేదు. శ్రీమార్కండేయ గంథా లయమునకు వెళ్లు దినములలోనే (శీ ఆక్కల కోటయ్యగారిలో ప్రతి కా పఠనాభిలావ, (గంథపఠనాశ_{్రీ} పెరిగినవి. ్శీ ఆక్కల కోటయ్యగారి వ్య క్త్రిత్వ విశాసమునకు పేరా లలో నాడు స్థాపింపబడిన ११ మార్కం ఉయ (గంథాలయమే (వధమ సోపానమని నుడు వుటలో ఆతిశయము ఏ మాత్రమునులేదు.

ఆంద్రరత్న క్రీ దుగ్గీరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారి నాయకత్వమున నడుపబడిన "చీరాల-పేరాల" పన్నుల నిరాకరణోడ్యమ కాల

A Company of the Comp

మున ్చికాల మేరాలి బ్రజలు తను నివా నాలను చదలే, అర్ధశాలలో నివించిన నాయమానకూడ (శ్వూరెడ్డు గ్రాధా లయము ఆ కుటీరములలోనే సాగింసబడినది.

్ అక్క కోట న్యాగారు స్వగ్సహామాన నేత కృ_్తేని నాగించు ఉన్నాడు, అహామాని మ్యాకంగ నాలకు కల్పించనాను, తనా మ్యక్రత్వ విశాగనుంచిన సరిగ్రామం కృషిని మాగించుకునే అండి వీసికి కో జాగామ మాగంచుకునే అండి వీసికి కో జాగామ మాగు మానా కంటాం అయిని ద్విన్నారుల మాగు మ్యాక్స్ సాగనల రెమ్మ అము మ్యాక్స్ సాగనల రెమ్మ అము మ్యాక్స్ సాగనల రెమ్మ అమ్మ మ్యాక్స్ సాగనల రెమ్మ అస్వుతు మంగా నుండి దానిని పలునిధిముల పెళ్ళకు చేయు రున్నారు.

స్వాడు " అద్య జాలిపై తానునుల" శ్రీ కార్యను పూడి వేంకటకృష్ణకనిగారిచే గంకల్పింసబడి, సంఘోద్ధారిక శ్రీ నూకల వేంకటసుబ్బయ్య గారి (పోత్సాహమువలస సాగంభ మైన పద్మ శాలీయ గంస్తారోద్యమముకూడ శ్రీ అక్కల కోటయ్యగాగిని ఆకర్షించినది. ఆ యూ జిల్లా లలో జరుపబడిన అఖలభాంత పద్మశాలి మహాగభలకు హేజరై సంస్కార్ ద్యమ మున పాల్గొన్నట్ యేగాక, "పద్మశాలి" పత్రి కలో తమ వ్యాగములను (పకటించుచుండెడి వారు. వీరికి స్ర్మీ విద్యామాన్న ప్రియందుకూడ ఆగ క్రి మెండు. స్ర్మీవిద్యనుగూర్చి, యింకా యితర విషయములన గూర్చి శ్రీ కోటయ్య గారు (వాసీస వ్యాగముల – నాడు ముదాసు నుండి ్ కీ పింజల సుబహ్మణ్యమ్మ శెట్టిగారిచే ప్రకటింపబడు "సమదర్శిని" దినప్రతికలో ప్రకటింపబడినవి.

తర్వాత ఆంధదేశంలో ఉద్భవించిన "చేశేత ఉద్యమము" కూడ వీగ్ రాశర్వించి నర్కి ఈ చేశేతి ఉద్యమ కృషిలోనే వీరి జీవిణ్ ుంతణు, యింతవరకు గడిచినదన్న **చో** గత్వకారము గా**దు. భారత వ<u>ృత</u>ృవ**ర్మశమ ాశ్స్వమును ఉగ్గడించుచు, చేనేత ప్రజ లను ్రాజాహిధంచుచు 1938 సంవత్సరములో నీళు పెక్కు. **గేయముల**ను ర**చించిరి, ఆ** ాగేయకు బ్నూయు నాడు పుల్లంపేటనుండి నారో బ్రాకటించబడిన "నేతపర్మశమ" అను మాగ్యుత్రిక యందు వెలువడింవి, వీరు "చే నేత బుర్రకథ"ను రచించిరి**. దాసిని వినుట కా** దినములలో జనులు తం**డోపతండములుగ** వచ్చెడినాను. మహాకవి 18ి **విశ్వనాథ సత్య** నారాయణగారా రచనను మక్కిలి (పశం సించిరి. త ్వాత రెండవస్ముగామకాలములో చే నేతపరి(శను చాల గమన్యల నెదుర్చ్ నెను. నూలుపంపకము వైగా విమయములలో, సామాన్యులైన చేనేత పార్మికామికులకు పై తము న్యాయము కలుగునట్లును, ధనికు లైన వ్యక్త్రవ్యాపారులు పేద చేనేత కార్మికు లకు యిక్క ట్లులను కల్గించకుండునట్లుగా, చే నేతవారి సంఘములను ్రగామస్థాయినుండి రాష్ట్రస్థాయివరకు స్థాపింపబడిన కాలంలో నూలు పంపిణీకొర**ై ఏర్ప**డిన **రేషనింగు** పద్ధతి విజయవంతమగుటకుకూడ నిర్విరామ

Committee of the second

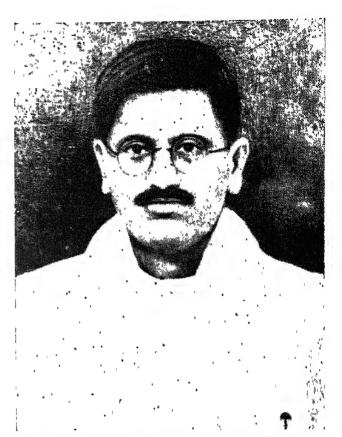
మైన కృషిని సాగించిరి, తడుపరి గుంటూరు జిల్లా చే నేతసంఘమున కధ్యశ్ర్ములుగా నుండి చేసిన బహుముఖసేవయేగాక, రాష్ట్రస్థాయి లోను, అఖలభారత స్థాయిలోను చేసేత ఉద్యమ రంగమున క్రమ్మకమముగ ప్రాధా న్యతను పొండుచు, మముఖములైన స్థానము లను ఆక్రమించుచు, చేశేత ప్రభానప్ప శ్రీగా గలవారి ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాభివృద్ధికై తీ(వమైన కృషిని నేటికిని నాగించుచునే యున్నారు. గుంతకల్లులో స్థాపింపబడిన గహకార నూలుమిల్లునకు ఉపాధ్యత్యులుగా నున్న కాలమున దాని వృద్ధికై మిక్కిలి కృషి చేసిరి. చేనేత ఉద్యమ రంగములో నున్న ప్రభానములైన స్థానములలో నెన్నిటినో ఆక్ర మించుకొని, ఆ గదవకాశమును చేసేత్రపజల గర్వతోముఖాభివృద్ధికై విని యో గించి రి. ఇట్లు చేసేత కాంగాసులో నేగాక, అఖలభారత

కాంగెన్ ఉద్యమమ లోను, వివిధస్థాయిలలో ్రపాతినిధ్యము వహించి నిస్స్వార్థము, నిష్క్ల ళంకము, నిర్విరామము, నిష్కామము నైన కృషిని సాగించి, కాంగ్రాసుప్రక్షమున ఆదరాభి మానములను చూరగొని, నేడు ఆంగ్రధ్మ దేశ్ శానసమండలిలో సభ్యులుగాకూడ నుండి ఇటు చేసేత సనుస్యలను, అటు కాంౖ గెసు గమస్యలను కూలంకషముగా అవగాహన చేసకొని (పజా(శేయస్సుకై సర్విరామమైన కృషిని సాగించుచున్నారు. వీరి కిటీవలనే ఆరు దశాబ్దములు నిండినవి. వీరికి చష్టిపూ ర్తి మౌవార్సావమును చీరాలలో జరువుట సముచితము, ముదావహము నై న విషయము. వీరికి భగవంతుడు దీర్భాయురాగో**గ్యమ:ల** నొనంగి, ఇంకను సంఘసేనకై ఎెక్కు అవ కాశములను కలిగించుగాతయని భగవంతుని పార్థించుచున్నాను,

"అగళోమా గద్దమయ తమసోమా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మాం అమృతంగమయ ఓం శాంతి శ్యాంతి శ్యాంతిః ॥"

చేశేత బాంధవుడు త్రి ఆచార్య రింగ

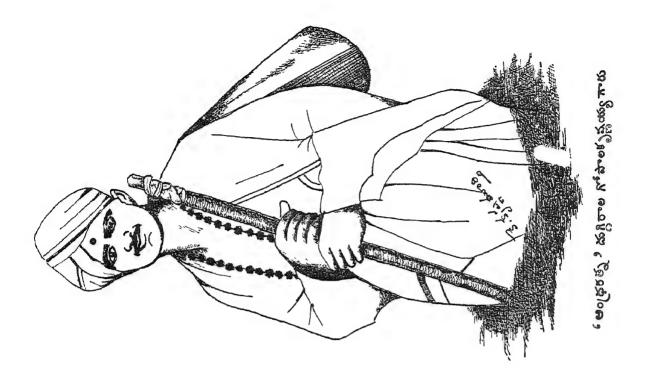
త్రీ తాడికర్తి త్రీరాములు, ఆఖిలభారత పద్మశాతి రృతీయ మహాజనసభాధ్యములు, పద్మశాతి పట్టికా సంపాదకులు, రేకలై తాలూ కా చేశేత రక్షణయాత్ర కార్యదర్శి

సుండ్రునిద్ధ బాహ్మధర్మముష్టురులు కి. శే. పాలప్రైనరసింహముగారు

చేశేత ఉద్యమ జనకులు [శ్రీ పెండెం పెంకట్రాములుగారు

క్ శో శతావధాని కార్యంభాడి రాజమనానైరు కవిగారు

है। है। కార్యంపూడి వేంకటకృష్ణ కవిగారు

ప్రశంసాపద్య ప్రమానమంజరి

ాా మా (పర్ణ —-ఖ్ట్ బెరక్టు ను బృ యృ ఞా ం (తెపేటం

త్రీరంజిల్లైడు శేషనైలమున లక్ష్మీ బేవిలో వకాని మం దారంజా పరమేశ్వరుండు కొలునై నా రాయణా! కేశవా! శౌరీ! యంచు భజించు భస్తులకు సైశ్వర్యంబు లేబొద్దు సం డారిప్పిందు కృపాంతరింగుండు మిముం గాపాడు స్థాంతముక్

పావన పద్మశాలివరవంశముసం బ్రాభవించి జాల్లి ను జ్జీవపధంబున్ నడుపు శేమ పి.తో విలసిల్ల ధ్వాతి సం భావనలండు సగ్వబుధమాన్యుని గోటయనామ భేయు మా దేవలబ్రహ్మ చూచు శుభదృష్టిని దుష్టియు బుష్టి గల్గగ్.

సీ హృదయమ్ము నవ్యనవసీతనమానము, సీడువాక్య సం దోహము సాగరామృతముతో దులుదూగును, సీ పవిత్ర నత్ స్నేహ మరాతివర్గమున స్నిగ్ధతంగూర్చును, సీ చర్మత మా యూహకు నందదయ్య! సుమహోదయ! కోటయ! దివ్యధీనిధీ!

జీర్ణ పర్ణకుటీరసీమ చేసేత ప రిశ్రమ చేయు దర్శిదులార! చేసేతవృత్తినిం జేపట్టి జీవచ్ఛ పమ్ములై కుండు దేవాంగులార! గర్వమానవ మాన సంరశ్రణముసేయు పావనచరిత దౌర్భాగ్యులార! కొనయూపిరినినున్న కులవృత్తిచే యాత సాగించు వా పద్మశాలులార!

చేతివృత్తులవారికి జీవనమ్ము కలుగఁజేయగ నిరతంబు కష్టపడిన (శ్రీ)చుదక్కల కులవార్థి శీతకరుని మష్టిపూ ర్యుత్సవంబులు జరుగుచుండె వేగ రారండు చూతము వేడ్కతోడు

ఆహ్వానసంఘాని కధ్యక్షులగువారు సాగనద్గణులు వేడూరివారు కార్యనిర్వహణకై కార్యదర్శులయిరి దిట్టలైనట్టి (శ్రీ)ముటైవారు అధ్యక్ష పీఠమ్ము నధివసించినవారు కాకలుదీరు కాకానివారు

ఆతిగమర్ధల<u>ై</u>న ఆం(ధరాష్ట్రామాత్య వర్యులు గుభలోన వ<u>క్</u>రైరి

ఆ మహాగభ ై భవంబేమి చెప్ప కనులు మిఱుమిట్లు గొలిపెడు కాంతిఫ్రంజ మధ్య భాగమ్మునందభిమాన ధనుఁడు కోటయార్యుఁడు కొలువయి కొలువఁబడెడు.

సహకారచేనేత సంఘమ్ములూరూర స్థాపింపఁజేసిన చేతువుడితడు శిధిల చేనేతకు జీవమ్ము వోయుగు గష్టించి పనిచేయు కర్మతుండు నిదాణమైన చేనేతజాతిని జాగృ తము సేయుబూనిన ధార్మికిండు తన కొంత యువ కౌరమురు జేసికనునాని కల్పై నిందలు ఇవి ఘనుడితండు

కునును గోమల హృదయుండు, ఎటిలరాజ కీయ సండు, నర్వజేగీయ మాన పూత చుతుండు, ఆంద్రచేశేలి నాలకు కులకు కోటలునామి భేయిండు నజియు!

కర్గాంగ్ నుహలక్కు కారణంబ భారత స్వాతంత్ర్యపీరుండై పెలుగుట కర్గాంగ్ మహలత్ర్మీ కారగుంబ జాతీని నడిపించు 'నేతమై యునిసట కర్గాంగ్ మహలత్ర్మీ కారణంబ గరన నంభామణా చేతుకుడ్డే పెలయుట కర్గాంగ్ నుహలక్కు కారణంబ

పూర్విళవమున నెటువంటి పుణ్యములను జేస్నోగాస కోటయ్య శీలవతిని పూతచరితను భాగ్యగా బొందెనార! నారిలిద్దఅు గాపాడు వరదు డెవుడు.

్బహ్మానమాజ దివ్య భవన నిర్మాణ మే ధర్మమూ ర్త్తి చేయించినాఁడు ఆంద్రగత్న ముపేర గలకు విద్యాలయ మే భవ్యమూ ర్త్తి రూపించినాఁడు జాత్యుద్ధగణకు నై సత్యాగహముసేసి మే త్యాగమూ ర్తి కృశించినాఁడు అజ్ఞాన తిమిరమ్ము నణచ గ్రంథాలయ మే కళామూ ర్తి స్థాపించినాఁడు పీడిత ప్రజల కనిశమ్ము (పేచుతోడ సేవలొనగింప నేడు కప్పించినాడు అట్టి కోటయ్యకుడ్ బజలు సాదరముగ మష్టి ఫూ ర్య్యత్సవమ్ములు గలువువారు.

పక్ష పాతము లేక [పజల వివాదముల్ కడు నేర్పుతోం దీర్చు ఘనుండితండు ఆశ్రీతబంధు స్ట్రీ త్యాది దో మంబుల కావంతి తావీని పావనుండు భారతావని చాన్య భారంబు వాపంగ నమరంబు నలిపిన నజ్జనుండు చేనేతవృత్తి కి జీవంబువోయంగ నిరతంబు శ్రమపడ్డ నేత యితండు

అంచుఁ బ్రజలెల్ల నతము నుతించుచుండ పద్మశాలి కులాంభోధి పద్మచాయ మైన (శ్రీ) కోటయార్య నమ్మాననిధికి మష్టిపూ_ర్తి మహానభ జరుసుచుండె.

స్థావరజంగమాత్మకము సగ్వజగమ్మిది దీనిఁ బ్రోచు నా జేవకులైక భూమామడు తిర్పతి వెంకన మానసీయుండై భూవలయమ్ములో వెలుఁగుపూత చరియినిఁ గోటయార్యునికా గావంగం బూనుంగాక! కలకాలము సర్వనుఖ ప్రచాతయై.

हैं कहें के क्षेत्र कि व

జీ వి త వి శే ప ము లు

— శ్రీ కాడిప్పర్త్ శ్రీకంఠము

అడ్నాకేటు : గుంటూరు.

ైవెనిడౌంటు: అంద్రజావేస్ మాంప్రు పీవర్స్ అగా నీయోడకాం నెంగాబార: ఆంద్రవేద్స్ నేట్ ఆర్యండ్ లూం అడ్వై రీహోర్డు.

తే "దాడేలాకంగా నలనారగతికునుడుట ఎనుధమై పుట్టి గిజ్జా హాజం కలడాక వాస జన్మంబు నభలమున్వాసినలన నంశ మధికోన్నతి ఏహించి చన్న కెక్కు."

-భర్భహారి.

ఎవని వలన వాసి వంశము, సంఘము, జాతీ–గౌరవమును, ఉన్న తస్థితిని, అభ్బిస్తాని, కీ ర్తి ని పొండునో అట్టి జన్మము నార్గక్షాన జన్మము. అత జే ఉత్త ను పునుముడు. ఆదర్శ పాయుడు. అట్టి ఉత్తమ పు ను మం ల లో తీ అక్క ల కోటయ్యగారొకరు.

్శ్రీ కో ట య్య గా రు నిరాడంబరజీవి, నిమ్మ-ల్మమ హృదయులు, నిమ్మ-ళంక నంఘ సేవారాధకులు, నిస్స్వార్థ నంఘ సేవకులు, పరోవకారపారీడులు, ప్రజాసేవయే వారిజీవిత పరమావధి, "మానవసేవయే మాధవసేవ" అనే విశ్వాసముతో వృ_క్తిత్వమువచ్చిన దాది నేటివరకు మనోవాక్కాయ కర్మల ద్వారా తికరణశుద్ధిగా తన జీవితమును మజాసేవకై అంకితమొనర్చిన ధన్యజీవి.

వారు నవసీత కోమల హృదయులు. తన మేలు కోరని విరోధినైన పరుషవాక్యమాడి ఎగుగని మధుగభాషి. సుఖాషి. సుహాసి. నిత్య బ్రహన్న హృదయులు, బ్రహన్న వదనులు. అనుక్షణము పరహీత చింతనయే వారి స్వభావము. పరోన్నతి యెడల అనూయ, ద్వేషము ఎదుగని విశాల హృదయులు. సహృదయులు. వినయ, విన్నమతలుగల శాంతమూర్తి. పిన్నల యెడగాని, మేదల యెడగాని, అభాగ్యులయెడగాని, మాశ్రీ, భావముగాని, నిర్లక్ష్యభావముగాని లేకుండ ైపేము, వాత్సల్యము, ఆదరణ, అభిమానము, ఆప్యాయత బ్రస్ రించగల దయార్ధ్రి హృదయుడు.

జననము, పెండ్లి, విద్య, జీవయాత్ర, కవితారచనలు

గుంటూరుజిల్లా పేరాలలోని చే నే త వృత్తికి చెందిన ఒక సామాన్య పద్మశాలి కుటుంబములో 1905 వ గంవత్సరములో ్రీ కోటయ్యగారు జన్మించిరి. తండ్రి భావ ఋషి, తల్లి జీమతి పేరిండేవమ్మ, మాతా పితరులకు త్రీ కోటయ్యగారే వంశదీపిక. 👸 కోటయ్యగారు ఫుట్టిన మొవటి నెలలోనే తండి చనిపోయిరి. మూడవ సంవత్సనము లోనే తల్లి చనిహోయినది. తల్ల చనిహోయి నప్పటినుంచి కోటయ్యగారి చిననాయన గారి భార్యయును, పద్మశాలి పితామహ ్రీమాన్ కార్యమపూడి వేంకటకృష్ణకవిగారి సోదరియు నైన (శ్రీమంతి అక్కల (భమారాంబగారు కోటయ్యగారిని క న్న త ల్లి వ లె అత్యంత ్రేమ $\S^ au$ పెంచి పెద్దవానిని చేసిరి. తన కుమార్తె కుమార్తెయైన కార్యమఫూడి ಮರ್ಪಟ್ಟ್ರಮ್ಡ್ರನು ಯಪ್ಪಿಂಬಿ ಾಂಡ್ಲಿ ವೆಸಿನದಿ, చిన్న తనమునందు తగిన విద్యార్జనకు అవ కాశము లేనందున వయసు వచ్చిన తరు వాత నే మేనమామగారగు (శీ వేఁకటకృష్ణ కవిగారియొద్ద తెలుగు నభ్యసించి అందులో మంచి బ్రవేశమును, బ్రావీణ్యమును సంపా దించిరి. చిన్ననాటినుండి చాచాపు గం॥ 1934 వరకు కుటుంబ పోషణకు మగ్గము

నేయుచు జీ వయాంత్ర సాగించుచుండిరి. అందుకు కొంతతోడుగా నుండుట్లై మేస మామ (శ్రీ)మాక్ వేంకటకృష్ణకవిగారు ఒక మామ (శ్రీ)మాక్ వేంకటకృష్ణకవిగారు ఒక మామ చేయించి యిచ్చిని. కోటయ్యగారి అర్ధాంగి నుహాంకృమ్మగా ఈ ఆ మాలనుతో పడుగులులో మమ, తో శించుచూ నటుంబ హిమణకు తో చైని మండిరి. కొట్టు స్వాణ మంతో పాటు కోటయ్యగారికి చక్కిని సహాజ కవితాశే క్తి యలనడినది. నుధుంమైన కవి తకుతోమ, (శావ్యమైన కం ర ము కూ డ కోటంట్యగారికి సహాజముగ నే యున్నగి.

''గ్రైకార్క్ మేలుకొన్నడాన్నా ! ఇ్రైన్ నీడగు స్థితిని యించుక్ తెలియ వేమానాన్నా ! అంటే మంచుతోందలని, నీటిపారలన్, మించు వెన్నల తేశులని స్తుతి

యించువుజ్జిను వ<u>డ్</u>తముల స్కృంచి ఖ్యాతిని గాల**చి** తివి ఈ నుం ‼ము

అంటూ చక్కన బ్రహిక్ గీతములను సాస్ యిప్పటికే ముస్స్ సంవత్సరము అనాడే చేసేతి వారిని మేల్కాల్ఫిరి. "చేసేత బురకథ" ఆమను ఆమక్షగాన మంచు చాసి యిప్పటికి 25 సంవత్సరములకు పూర్వమ్ సాచురించిరి. సుబ్రసిస్థ కనిసార్వభాముడగు జ్రీ నిశ్వనాధ సత్యనా గాయణగారు వీరి 'చేసేత బురకథను' విని ఆనంద పరవశులై ప్రశంసించిరి.

పద్మశాలి సంఘోనేప - అఖిల భారత ప్రశాలి యువజన సభా నాయకత్వము చిన్ననాటి శుండియు కోటయ్యగారికి పజాసేవయందభిలావ మెండు, ఆంధ్రరత్న

్శీ దుగ్గీరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి నాయ కత్వాణును 1921 జంవత్సరమున బాగిన చీగాల, పేరాల కాడ్నం సౌకర్యాద్యమ ములో పాల్గొనటజ్వారా కోటయ్సగార సాంఘిక, ాజకీయ జేనికటు (సౌగంభమై ఐపి. 1921 :గంలో కర్వుత్ తార్మకుర్వాన మేకటక్కడ్డు, త్రీ ఆస్థాని కంగరా ఉ కుంబం, క్రీ తాడిక రైత్రా అలు, క్రీకూండి. వేంకటనుబ్బ క్యూ - చిన్నాయ్య్ క్లో నాటు కిల్వా ఉక్రాలంభించి ఎస్. కోర్పించికులోకు මණ ක්රී ද්රිය ලක්වේ మ గు్నిక ఆమన్మన్న ఆహా కా°ేత చద్మ కాలీ కు హాజా రశిలలో ಕಾಲ್ಪ್ ಕ್ರಾಸ್ಟ್ ಕ್ಟ್ ಕ್ರಾಸ್ಟ್ ಕ್ರಸ್ಟ್ ಕ್ರಸ್ಟ್ ಕ್ರಸ್ಟ್ ಕ್ರಾಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಸ್ಟ್ ಕ್ಟ್ ಕ್ಟ್ಟ್ జరిగిన అణ్ల హరత పదాశాలి యువజన గభలో ార్యవస్తా మెన్ను కొనబనీ కొంత కాలము వడ్ళశాలీ ముల నాంఘిక, వైజ్ఞానిక, గాజకీయ, పార్శామిక, ఆస్థికాభివృద్ధికై రృషి చేసిని,

చేనేత, సేవ

మిల్లు పోటీచే నలిగి న్నుమన్న చేసేత పర్శమను రజ్మించుకొనుట్ కై చేసేత వారిలో తీడమైన అవేదన బయలు దేర నది. తీ ఆచార్యనంగాగారి పోత్సాహనుతో తీ పెండెం సెంక్టూనుులుగారు 1936 నుండి చేసేతపార్తి కామిక గళలు అందందు జరువ నారంభించిరి. పద్మశాలి ప్రతీకా గంపాదకు లైన తాడిపర్మి తీరాములుగారి అధ్యక్షత కింద రేపలై తాలూకా చేసేతవారి గళ

చెరుకున్నైలో ది శిశ్-4-1938 న జరిగినది. "చేనేత పర్షిశ్రమ నిల్పుట కొఱకు సభాలోనే మాకు సంతృప్తి లేదు సభమాట లింటింట చాటంగ వలయు నమము బిగింపుడో నాయకులార"

ఆస్ నార్చిక్రులు శ్రీరాములుగారు "అఖల భాగత శేశంలో ₍జ్యథమంగా **చేశేత రక్షణ** ామ్ ్ గాగించాలాని ఆ శభవా ైబోధిం నాను - గార్యగ్రమం ఓశ్చేయించా**ను**, శీల్పా ానార్య అందె నుబ్బాకాయకునారు దళాధి ಾರ್ಡ್ ತಾಡುತ್ತಿ ತ್ರಿಕಾಡುತ್ತಾರು ಕಾರ್ಯ దర్భాగా, ఆక్కాల కోట**ుక్సుగారు సహాయు** కార్యవస్థిగా ఎన్ను **గోబడ్డారు. 25-5-1**988 నుండి 1-0- 988 వరకు రేపల్ల తాలూశా లోని ారువుపల్లి, గుళ్ళపల్లి, రాజవోలు, కనగాల, ఐలవరము, భట్రిహాలు, అదేవల్లి, కో సేటిపురం, భూళిపూడి, ఇసుకపల్లె, పే టేరు, రోపల్లైగామములు పాదయాత్రగా పోయి చేనేతవారిలోను, తదితర స్థానీకము లోను చైతన్యముగావించిరి. ఆ వెంటనే బావట్ల తాలూ కాలోకూడ చేనేత రశ్రణ యాత్రద్వా గా మహోత్సాహవూరిత బ్రహ్ ధము గావించిరి. ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామ కాలంలో నూలు ధరలు అదువు చేయుట్ట కె నూలు కంట్రోలు ప్రవేశాపెట్టబడినది. అందు నల్ల మఱీ నూలు కరువేర్పడి చేనేతవారు డుర్భరమగు బాధలకులో నైరి. ఆ రోజులలో గుంటూరుజిల్లా చేనేత పార్విశామికుల గంఘ కార్యదర్శిగానుండి కోటయ్యగారు చాకచక్య ముతో రేష౯ కార్డుల పంపిణీద్వారా నూలు సప్లయి చేయించి రాష్ట్రమంతటిక ఆవర్శ ్రాయమగు సేవచేసిని. 1949 నుండి అప్పటి చెన్న రాష్ట్ర చేనేత కాం నెసుకు వ్యవస్థాపక కార్యద్శానానుండి, (పగడ కోటయ్యనారితో కలిసి వివిధ జిల్లాలలో చేనేత గాంగెస్ సంఘములు స్థాపించి చేనేతవారి యభివృద్ధికి అనేక విధమల కృషిచేసింది. 1951, 5 , 5% సంవత్సరములలో నుదరాసు, గుంటూడు, ారేపల్లెలలో చేశేత కొంౖ⊼స్ అధ్వర్భమున নాగించబడిన చేనేతి సత్యాగ హోద్యమము లలో పాల్గొని కారాగాంశ్వ్వస్థునించిం. ఆంగ్ర చేసేత సహకాంసంఘ ైడ్ రెక్టరుగను, గుంతకల్లు నూలుమిల్లు ఉవాధ్యక్షుబగను, చీరాల సహకార నూలువుల్లు డైరెక్టరు గను యుండి వాటి యభిపృద్ధకై చాలకృషి చోసింది. పోరాల మీవర్సు కో-ఆ వ రో టి వ్ హాసింగ్ కాలసీ నిర్మాణముస్ట్ అపార మైన సేవజేసిరి.

చీరాల మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగా రెండు సార్లు ఎన్ను కోబడి చీరాల పట్టణాభివృద్ధికై చాలాపాటుబడిరి. పేరాలలో ఆంద్రరత్న హైస్కాలు స్థాపనకుడు, దాని భవననిర్మా జాభివృద్ధికిగి, చీరాల బ్రభుత్వ ఆసుపత్రి నూతన భవన నిర్మాణమునకు కృషిసలిపిరి. రైతుజని సేవ

రైతు గమస్యలపైకూడ (శీకోటయ్య గారికి (పత్యేకాభిమానము, (శద్ధ కలదు. రొంపేరు (పాజెక్టు నిర్మాణమునకు అపార మైన కృషి చేసిరి. చీరాల(బక్క నున్న కుండేరు (పాంతమందలి అయిదు పేల యకరాల గరువు భూమికి పంటసీరు గరఫరా నిమి త్రము తోట వారి పంపింగు స్క్రీము నిర్మాణమున్మకె అహరమైనకృషి చేసిరి. రొంచేరు భూముల మురుగు నీటిబాధానివారణ్మకె ఒక పధ కాన్ని సూచిస్తూ మి(తాకమిటీవారికి నివే దీక అండ శేసిరి.

జాతీయి కాంగాను - సభ్యత్వము

్శీ కోటయ్యగారు చాలకాలము గుంటూరుకెబ్లా కాండెసు గభ్యులుగను, కొంత కాలము ఉపాధ్యములుగాను, రాష్ట్ర కాండెసు గభ్యులుగను మెన్ను కోబడిజాతీయ కాండెసు ఆదర్శములైకె కృషిచేసిరి.

బ్రాహ్యసమాంము - సంఘసంస్కరణము సర్వమానవ సౌభాతృత్వము, ఏకే శ్వర్ పాగన బ్రాధాన్యముగాగల బూహ్మ సమాజమున క్రీ కోటయ్యగారు చిన్ననాటి నుండి నభ్యులు. చాలాకాలమునుండి చీరాల బాధ్ధన నమాజమునకు అధ్యక్షులుగానుండి దానిని అనేక విధములుగా అభివృద్ధి చేయు చున్నాగు. ఆ సమాజ వక్షమున 'రామ మోహన గ్రంథాలయము'ను స్థాపించి దాని అభివృద్ధికి నిర్మాణాత్మకమైన కృషి సల్పు చున్నారు. మతసామరస్యము, హరిజనాభ్యు దయము, వర్ణాంతర, వితంతు వివాహములు, వెనుకబడినజాతుల గమాద్ధరణల యం దు కూడ వీరికి అభిమానము హెచ్చు. నందర్భము

వచ్చినప్పుడెల్ల ఆ యా సమస్యల పరిష్కార్ మున్కై కృష్ చేయుచు నేయున్నారు.

శాసనమండలి స్థ్యిత్వము

అట్టి బహుముఖ్యజ్ఞతో, పెవిధ రంగము లలో టీ గోటయ్యగారు చేయు మ నిష సిస్స్వార్డ్ (పజాసేకను గుర్తించిన మన టియ తమ నాయుదడు ముఖ్యనుంటి టీ బహ్ని నందరెడ్డిగారి కాయకల్వమున నున ఆంధ (వేదేశ్ తానన నభ్యులు అభిమానముతో టీ కోటయ్యగానిని 1934 లో శానకమండలి సభ్యులుగా ఎన్నుకొని చేసేతవారి కొన (పత్యేకతను కల్పించినారు, శాననమండలి సభ్యులుగా ఎన్నుకొని చేసేతవారి కొన (పీ కోటయ్యగారు ఇటు ప్రజలలోను అటు ప్రభుత్వముతోను మతింతనన్ని హితత్వమును పొంది నిర్విరాము (పజాసేవ చేయుచున్నారు.

కోటమ్యాగారివంటి నిరాడం బరులు, నిన్స్వార్ధపరులు, సహసిశీలురు, శాంత స్వభా వులు నేటి (కజాసేవకులలో అనుదనుటలో ఏమాత్రము అతిశ మో క్రైతేదు.

్శ్రీ కోటయ్యగారి (పజాహితజీవనానికి నిదర్శనం వారు శాసనమండలికి సభ్యులుగా యెన్ని కై నప్పడు ఇంతవరకు ఎవరికిని జరగ నన్ని సన్నానములు వారికి జరుగుటయే! చీరాల, ఈపూరిపాలెం బాహ్మ స్టార్థన సమాజములవారు కలిసి 28–1–67 తేదీన శ్రీ కోటయ్యగారికి పష్టిపూర్తి మహకోత్స వము జరిపినారు. మరల జిల్లా వ్యా ప్రముగా

అన్నీ వర్గాల మ్రజలు, మ్రముఖులు కలిసి గుంటూరుజిల్లాపరిమత్ ఛైర్మక్ జ్రీ మేడూరి నాగేశ్వగరావుగారి అధ్యక్షతన ఆహ్వాన సంఘ మేర్పిడి 29_9_1968 తేదీ అత్మివె భవ ముగా గన్మాళము జరుప నెంచుట మఱి యొక గొప్ప పిశేమను.

ఈ సన్నానసభకు ఆంధ్రపడేశ్ కాంరెస్ అధ్యక్షులు (శ్రీ) కాకాని వెంకటరత్నము గారు అధ్యక్ష_{స్ట్}లుగాను, జనసంబంధ శాఖా మాత్యులు (శీ కొండా లక్ష్ముడ్ బాపూజీ గారు నభ్భాహగంభకులుగ విచ్చేయుట ఈ గన్నానమునకు మతింత శోభ తెచ్చినది. రాష్ట్ర కాంగాన్ రిటర్నింగ్ ఆఫీసరు (శ్రీ) కొండా నారపరెడ్డిగారు, రాష్ట్ర భూమి తనఖాబ్యాంకు అధ్యక్షులు (శీ కాసు వెంగళ రెడ్డిగారు, పార్లమెంటు నభ్యులు శ్రీ యార్ల గడ్డ అంకినీము ప్రపాద్ గారు, శాననగభ్యులు ్శీ (పగడ కోటయ్యగారు, ్రీ పాములపాటి అంకినీడు(పసాద్ గార్ల వంటి (పముఖ నాయకు లందఱు పాల్గొనుట యొంతయు ముదా వహము. ఇట్టి గన్మానములు (శీ గోటయ్య గారికి పెక్కులు జరుగగలవనికూడ ఆశించు చున్నాను.

కోటయ్యగారి ఈ షష్టిపూర్తి ఉత్సవ సందర్భమున వారి అర్ధాంగి (శీమతి మహలశ్ర్యమ్మగారిని గూర్చికూడ కొన్ని విషయములు చెప్పక పోయినచో వారి జీవిత విశేషాలు పూర్తికావు. ్రీ మహాలక్ష్మమ్మగారు ఆదర్శ గృహిణి. అవవంచచరిత్ర పరికించినచో మహాపురుషు అందరి జీవి తాల్లో కనిపించే నత్యము వారి భార్యలుకూడ ఉత్తమ నహధర్మ చారిణిలు కాపటముపల్లనే అనేక బృహాత్కార్యాలు వారు సాధింపగలిగారు. అట్లే కోటయ్య గారికి కూడ మహాలక్ష్మమ్మగారు కుటుంబ నిర్వహణలో తోడ్పడడమే కాక ఆయన చేసే అతి సేవా కార్యక్రమంలోను బోత్సాహ కారిణిగాఉన్నది. గుంటూ రులో 1957 లో జరిగిన చేసేత సత్యాగమాములో – అప్పటికి ఆ మె కొంత అనాకోగ్యముగనున్నను లేఖం... సేయక భర్తతోపాటు...పాల్గొని జయ అవరిసిపల్ కౌన్సిలరుగా యెన్ని కై పట్టణాభి

వృద్ధి కార్యక్రమాలలో తగిన గలహాలనిచ్చి బ్రాజల మన్ననలకు పాత్రమైనది.

ఇంత కాలము, ఇన్ని రంగాలలో పాల్గొని సేవచేసినప్పటికి, పదివేల యకరముల బంజరు భూముల పంపిణీ కార్యకమానికి కృషిచేసి నప్పటికీ ఒక సెంటు భూమియైనాలేని తాను ఒక యకరము భూమినైనా ఆశించక పోవ డము ఆయన జీవన చర్యలలో సువర్ణాక్షర ములతో లిఖంపదగినది.

ఇట్టి ఉత్తమ మరా సేవకు డైన స్ట్రీ కోటయ్యగారికి, వారి గుతీమణి స్ట్రీ మహా లక్ష్మమ్మగారికి మరి అరువడేండ్లు భగవం తుడు సంపూర్ణ ఆయురారోగ్యములనొనంగి ఇతోధిక సేవాతత్పరుల చేయుగాతమని చార్థించుచున్నాను.

పేరాల (శ్రీ మార్కండేయ గ్రంథాలయ వార్షిక్ సభాసందర్భమున గ్రంథాలయ సభ్యులతో [శ్రీక్రిల కోటయ్యగారు.

1934

న్నాండ్ర ప్రచ్య పూ స్పాంజలి

— 'కవిరత్న' జంజనం భాస్కరరావు శా జే శ బ్లి.

- శా॥ త్రీమదృవ్య మహాంద్రభూతలముగ్ జేనేత వస్త్రాద్యమ మాముఖ్యంబునకై సుధామయ మహోవన్యాన బాగ్పైఖరీ సామర్థ్యంబు వెలార్చి, (శామిక జనో త్సాహ్యావదధ్యేయ జే త్రీమాన్ "అక్కల కోటయా" ఖ్యనకు సుశ్రీసాఖ్యముల్ మించుతన్.
 - సీ॥ చేనేత సంస్థల స్థితిగతులకు సమున్నతిని జేకూర్చి మన్ననలు గొనుచు వసుధను చేనేత వ్రమ్త విఖ్యాతి రాణించుటకై తోడు సీడయగుచు ఓరులకు మేల్పేయ నోపినంతగ శ_క్తివంచనలేకుండ పాటుబడుచు సహకార చేనేత సంఘాల సక్రమాభ్యున్నతికై సహాయ్యుడుగ నగుచు
 - గీ॥ అతిశయముగ చేసేత సభాంగణముల యందు గంగాయరీ బ్రహహహాతివేగ సారతరమహోపన్యాన చతురుడగుచు నలరు "అక్కల కోటయ్య" నభినుతింతు.
 - సీ॥ చీరాలయందు రంజిలు బార్గన సమాజవృద్ధి కై మించిన సుక్రద్ధ బూని మధుర సాహిత్య సంపదగల్లి చేసేత యక్షగాన రచనాయకము నొంది మాన్యత౯ గుంటూరుమండల చేసేత కాంగాను నాయకాగ్రణిగ నలరి చెన్నపట్టణమున చేసేత సత్యాగహమున యోధాగ్రగణ్యత వహించి
 - గీ॥ స్వీయపట్టణమందున వివిధసంఘ సభలలోన నుపన్యాన సరణియందు సాటిలేని ధురీణతన్ మేటికీర్తి గాంచె నీ మాన్యు నెన్న శక్యం ఔనాకు.

సీ॥ అఖలభారత, సకలాండ్ల చేసేత కాండాసు సభలండు వక్తృత సెనంగి రహినాండ్ల చేసేత సహకార సంఘాన కార్యనిర్వహ సభ్యమనతజెంది ఆండ్ల డేశ డ్రభుత్వాధిపత్యంబున యం. యల్. సి. పదవి బాధ్యత వహించి డుగడ కోటయ్యాది ద్రజ్ఞానిధులకొల్ల చేదోడు వాదోడు సిద్ధిగూర్చి

> గ్రీ ఉన్నతినిబాందె పొండుచునుండె నింక పొందగలుగు నీతని మ్రజాభ్యుదయ కార్య దీశ్మీత పరోపకార హృద్విమల సుకృత సంచితములు సత్ఫలము లొన*ా*గుటరుడె శి

సీ॥ ఎంతదూరాన నేడేని నమావేశమున్నదనుచు వార్త విన్న యప్రజె కష్టమెంతైనను గమనింపకుండ నంతనము మాఱగ బ్రయాణం బానర్పు సభలలో తనదు వాచాబాఢిమన్ మెహూన్నత సూచనలను గణ్యముగ నొనగు అరుదెంచినట్టి నాయకవర్యులకు నభాగదులకు సెంత్ విన్మయము గూర్పు

> గీ॥ వేలసంఖ్యలో నొకరేని పృథ్వియందు నిట్టివారుండరని వచియించుటిద్ది యతిశయో క్రిగ నుండబోదంచు నెంతు వీరికెవుడుకా జయంబు లభించుగాక!

గీ॥ ఎన్నా సంస్థలయందు నెంతేని గృషి యొనర్చి పదవుల నిర్వహణమున తనడు నైపుణిన్ (బదర్శించు (పజ్ఞాయుతుండు భువిని చేనేత జన బాంధవుం డితండు.

గీ॥ గుణగాణుండిట్టి "అక్కల కోటయా" ఖ్యు మష్టిపూర్తి మహోత్సవసభ జరువుట మాడ చేనేత స్తృజాశోభనమిది కడుకృతజ్ఞతా సూచక కాగణంబు.

A Company of the Comp

- ీ॥ వీరి సేవకు నేమి యర్పించగలము చండునకు నూలుపోగను సామెతిపతె వీదొ సన్మానమను చేర నిట్టి పష్టిఫూ ర్తి యుత్సవ మాలిశా ఫూఆగాక!
- గీ॥ వంశమునకును జాతికి వెన్నై డెచ్చు వార లధిక సంఖ్యా స్టాజ్ఞ వరులలోన ఇవని నేయొక్క రోయుందు రట్టివారి యుమ గణ్యు డక్క...ల కోటయాభిదుండు.
- చె అరువది వత్సరంబులు గమాగతమై యరుడెంచిన౯ మన స్ట్రీనత బ్రజాహితంబులగు చెయ్యులపట్ల నముత్సుశత్వ బం ధుంగుణ మంక వృద్ధిగ యధోచతరీతిని వీరికుండుటల్ చిరితం పూర్వనత్కృతి నిశేషనుటంచు గంకించగా దగున్.
- ము తన సౌఖ్యంబున కానజెందడు వినోద్భాంతుల్ల మున్ల బో డసిశంబుల్ శ్రమజీవులందు కడు నవ్యాజానురాగంబు జూ పును; చేయంగల యంత నాయమును నెప్రులోజీయ నూహించు; ఏ రిని సౌఖ్యాంబుధి ోజేల్చి డైవము కృపాదృష్టిన్ నమిక్మించుతన్.
 - కి శతవత్సరములవట కూర్డిత సౌఖ్యాయువు ధనము నదృష్టము సుయశో న్నతి యీ "అక్కల కోటయు" కతులిత విభవముగ లభ్యమగుగాక! యిలకా.

- లే. (శ్రీ) రమారమణీ చి_త్త చి_త్తభవుడు భవముఖామర వినుతుండు పాపహారి హారి గుణధాముడగు రాము డనవరతము (శ్రీ)యుతుని కోటయాఖ్యు రజ్నీంచు గాత!
- శా. జాతీయోద్యమ సంగరస్థలిని దీజూదక్షుడై దూకి వి ఖ్యాతంజా కృషితో స్వసంఘ యువలోక మ్యెల్ల వెన్నంటిరా నేతృత్వమ్ము వహించి దేశమున కెంతే సేవగావించి నా డే తన్నాతుడా కోటయాఖ్య సుజనేంద్రుండెన్న శౌర్యంబునకా.
 - సీ. చెమటోడ్చి రేబవల్ జేసినా పొయ్యిరాజని పరిస్థితిగల దినములెన్నొ చేతినిండా పని చేయుటకే లేక దిగులు చెందినయట్టి దినములెన్నొ విజ్ఞాన విద్యాభివృద్ధిలేక కృశించి వెనుకబడినయట్టి దినములెన్నొ సాఖ్యనిధానమా సంసారయాత్రలో తృ_ప్రిసీజాలని దినములెన్నొ
 - తే. నిమ్మారంబుగ గడ్పు చేసేతజాతి మా యకుంఠిత దివ్యనహాయశ_క్తి నాగరాజేసికొని వెతలన్ని దొలగ సేడు వికసించె నవనవో స్మేష భంగి.

మ, ఒకరా యిద్దర లక్షలాది ప్రజలెంతో బాధలం జెందుచో వికలంబయ్యాను నీయొడంద సహజ్రాపీమానుకంపా గుణ ప్రకరంబయ్య డె జాలువారినది సర్వస్వమ్ము, నర్పించి జా తికినై జీవితమెల్లపాటువడి శాంతిస్థాయి సంధించితో.

- ేం. నేతగాండ్ నమస్య లన్నిటినిసూర్చి నాయకులదృష్టికి ఔచ్చి నదియగాక తత్పరిష్కారమునకు నత్యాగహమ ల జరిపినాడవు ఆం(ధడేశంబు మెచ్చ.
- చ. ఆటు పటు రాజకీయ విషయంబులలోన నెగాక సాహితీ నటనమునందు జేరుగొనినాడవు యీడ్పువారులేక న న్నిట గఫలీకృతుండి వయినిల్సి సుఖంపుము వందయేండ్లు (పా కటయశ కోటయాఖ్య! బుధకామితనఖ్య దమానుయాశయా!

అ ఓ రా శీ న్స్టు లు

—యం. వి. శాష్ట్రి, తెనాలి.

- తే చేతిపుత్తుల కెల్లను 'మాత' గా జె నేత – అట్టి చేనేతకు నేతగాగ ఎట్టి నిస్వార్థ సేవల నెరపినావొ మష్టిపూ ర్తిని జరిపింప సంతసమున.
- తే సేత కార్మిక వర్గాల సే_స్తూడ పడుగుపేకల కలయిక పంటచేల పరువు ఛాన్యాల (పేమంపు (పతిఫలమ్ము అందుకోవయ్య కోటయ్య హర్వ మొదవ.
- తే అ్యాగజీవికి సంఘాన ఖ్యాతి గలుగు నన్న నుడికి నీ జీవిక వన్నె తెచ్చె ఆది దంపతులాళీస్సు లందజేయి నూరు సంవత్సరాలు నిండార మనుము.

ేువాతత్పరుడు - శ్రీ అక్కల కోటయ్య

— త్రీ బ్. త్రీరాములు, బి.ఎస్సీ, ఎల్ఎల్.బి., ఆధ్యామ్యం: హైదాబాడు కేంద్ర చేసేత భహా కారభభాగం. లెమిజెడ్.

్శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు దాదావు నాలుగు దళాబ్రములనుండి దేశసేన ప్రహా హిత కార్యకమాల్లో అత్యు త్సాహముతో పాల్గొంటూ, ఆదర్శమైన ప్రహాసేవకులుగా ప్రజలఆదరాభిమానములను చూరగొన్నారు. స్వర్గీయ 'ఆంద్రరత్న' శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య ఆ నుయాయులు గా వుంటూ స్వాతంత్ర్యమోధులుగా పన్నుల నిరాశం సోద్యమములో పాల్గొన్న శ్రీ కోటయ్యగారి జీవితము ధన్యమైనది.

్శీ కోటయ్యగారికి సమాజములో వెనుక బడిన వర్గాల ్ శేయస్సు గూర్చిన ్రియా శీలము, ఆత్రత, ఆస్త్రి మెండు. ఆర్ధికంగా, సాంఘికంగా వెనుకబడిపోయి చీకటి తెకలలో తమ జీవితాలను నిరాశానిస్పృహలతో నడువుచున్న పీడిత పజల అభ్యు దయాని కి నిరంత రాయంగా తమ కృషిని కొనసాగిస్తూ వస్తున్న ్శీ కోటయ్య వ్యక్తిత్వము ఆదర్శ పాయమైనదని చెప్పటలో అతిశ యోక్తి లేదు.

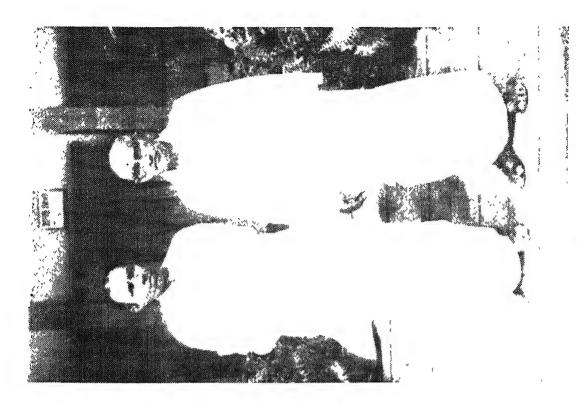
ముఖ్యంగా ఆండ్ర్మానంతములో చేసేత పార్యశామికుల చైతన్య విశాసానికి, సాంఘిక పురోగతికి (శీ కోటయ్యగారి సేవలు అఫూ ర్వ గా తోడ్పడినాయి.

చేనేత పార్యశామినలు మిల్లువ్ర్త్రముల పోటీలో నిరుద్యోగులై, నిర్వహాయులుగా మారిన అతి క్లిష్ట్రప్రతులులో ఒక నహ కార పాతిపదికమై చేనేత సంఘాలను వగ్నాటు చేయులుకు జరిగిన కృషిలో శ్రీ కోటయ్యగారి పాత్ర ఎంతేని (పాధాన్యమైనటి.

మొదటినుండి రాజకీయాలలో ఇతోధి కంగా పాల్గొంటూ, ఆడంబరము, అధికార వాంఛ లేని ఉత్తమ బ్రహ సేవకులుగా, ఉన్నతుడైన బ్రజల బ్రతినిధిగా పేరొందినాను.

్ ప్రస్తునము ఎమ్. ఎల్. సి. గా వుంటూ నమర్థసీయంగా పాతినిధ్యాన్ని వహిస్తు న్నారు. చేనేత శ్రేష్తములో ఎంతో ఆస్త్రత్తి పట్టుదలతో కృషి చేయుచున్నారు

్రముఖ కాంగ్ స్వాదిగా, చేసేత కాం స్నాయకులుగా, శాగనపరిమత్తు నభ్యు లుగా వారి సేవలు మనకు మరింతగా లభించ గలపని ఆశిస్త్రూ, భగవంతుడు ఆయు రారోగ్య సౌభాగ్యములు బ్రహదించాలని పార్థి స్తున్నాను.

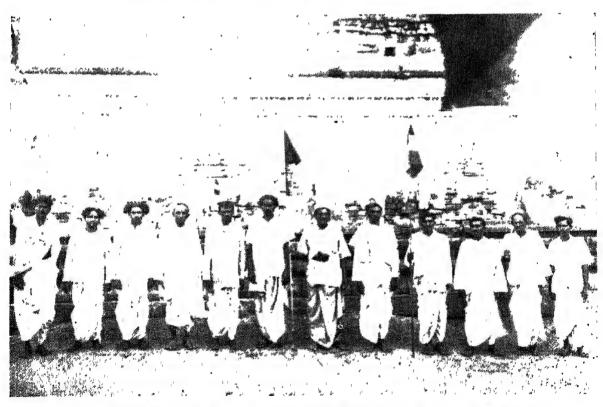
ర్ష్యకాం(గౌను రిటర్నింగు ఆఫీసరు కి రొండా శారపరెడ్డిగారితో కి ఆకట్లల కోటయున్త

ఆఖలభారత కాంగ్లోను ఆధ్యమ్యం జ్యీ కామరాజ్నాడాకగారు చీరాల విచ్చేసిన sodozzana maromeneor le espe sterosono

చీరాలలో 1938 లో జరిగిన 10 వ ఆండ్ర ఆ స్థిక చుహాసభానంతరము పార్థన సమాజ సభ్యులతో ౖి అక్కల కోటయ్యాగారు

1938 లో భారతదేశంలో మొట్ట మొదటగా రేపల్లెలో పారంభించబడిన చేశేత రక్షణ యాత్రాదిళ్ సభ్యులతో పలవరం గ్రామంలో క్రి ఆక్కల కోటయ్యగారు

ఫూ ర్ణ పు రు ఘ డు

<u></u>___ తాళ్ల కోటిపీరయ్య,

ఆధ్యడ్యడ: చీరాల సహకార నూలుమిల్లు.

"నాకు తెలిసినంతవరకు మూడు దళా బ్దాలుగా క్రీ అక్కల కోటయ్యగారు చేనేత పార్చి కామికులకు చేస్తున్న సేవ అద్వితీయము. అతి సామాన్య కుటుంబములో జన్మించి, ధనాగ్లన కొరకు తనకున్న వనరు లన్నింటిస ల్యాజించి, బ్రహసేవయే వరమావధిగాయించి పనిచేయుచున్న నిస్వార్థపరుడు శ్రీ కోటయ్య గారు. చేసేత వర్మిళమూద్దరణకొరకు తన జీవితమును అంకితంచేసిన పూర్ణ పురుషుడు. వ్ డిగ్రీలు లేక, చాధమికవిద్యతోనే చదువు పూ గ్రై చేసినప్పటికీ, తన స్వయం కృషితో కవియై, వక్త్రమై తన గంభీరోవన్యాగము లలో పండిత పామరులను సహితం, ముగ్గు లను చేయుగల ప్రతిభావంతుడు. 1945_50 సంవత్సరముల మధ్య కాలములో (శ్రీ అక్కల వారు నేనూ కలిసి మా వశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పర్యటనలు చేసిన సందర్భములో జరిగిన బహ్మాండమయిన గభలలో వారు చేసిన మనంగాలు గు ర్యకువస్తుంటే, చేసేత పరిశ్రమాభివృద్ధికొంఠకు వారికున్న అకుంఠిత దీశ్ర, పార్మిళ్ళామికులయెడ వారికిగల ఆదరణ చిరగ్మరణీయంగా కన్పట్టుతుంది. వేయేల! ట్రీ కోటయ్యగారంటే చేసేత. చేసేతంటే ట్రీ కోటయ్యగారని జగద్విఖ్యాతి అయింది. తీ కోటయ్యగారని జగద్విఖ్యాతి అయింది. తీ అక్కలవారి మనస్సు వెన్నకంటే మెత్త నిది. జాలిగాలికే హృదయము. కరుణా మయుడు, సకలగుణ న ద్గుణ రాశీ య గు ట్రీ అక్కల కోటయ్యగారికీనాడు మష్టిఫూర్తి, మహాత్సవము జరుగుతుందంటే నంతో పించని చేసేత పార్మిళామికుడుండడు. చేసేత లోకానికే యా రోజు పర్వదినం.

్శీ కోటయ్యగారి సేవలు దేశానికీ, చేసేత పర్మిశమకూ ఎంతయినా ఆవుగరం. ఇటువంటి మష్టిపూర్తి మరొకటి జరి గేటట్లు ఆయుద్దాయం మాదించవలెనని ఆ వ ర మే శ్వ రు ని టార్థిస్తున్నాను."

కార్య క ర్థనుండి నాయకుడుగా రూపొందిన

శ్రీ ఆ క్కి ల కో ట య్య

— త్రీ వి. యల్. నుందర**ావు,** బాపట్ల. (మాజేశ్ కాంగాగ్ ఆర్గమైజింగ్ కార్యదర్శి)

త్రీ అక్కల కోటయ్యగారు నాకు చీర కాల పరిచితులలో ఒకరు. పడుసులో ఒక దశాబ్దమం షెద్దవాడ్ నా దీర్ల కాల వరిచయ కాగణంగా గమగాలిక సోదర భావలలో మొలగుతుంటారు. జాతీ యోద్య మాల్లో, సాంఘికేసీవలో, ప్రజారంగాల్లో సాహిచర్యం కొన్ని దశాబ్దాలనా టిడి. ఒక తాలూ కావారం కావున నన్ని హితులం కూడాను. నంభావ ణల్లో మృదుత్వం, పలుకరించుటలో ఆప్యా యత, భావ్యపకటనలోని నైవుణ్యం ఆయన సొత్తు. ఎవరినీ నొప్పించడంగాని, పరుమంగా హెచ్చరిక చెయ్యటంగాని అయన ఎరుగడు. ఏ కొడ్డి పరిచయమన్నా ఆయనలోని యో వ్యక్తిల్లం, పరివూర్ణ మానవ తాన్వరూపం బ్రత్తపారికి సుబోధకవాతుంది.

ఆయన కార్యసాధకుడు. తన అభ్యిహ యాలు ప్రకటించడంలో ఎంతో నేర్పరి. సంభామణలో ఎంతో ఓర్పు, కూర్పు, నేర్పు, వట్టు విడుపు ఉంటుంది. ఉపన్యాసంలో భావ స్పప్టీకరణ, సున్ని తమైనవాదన, భాషాపటిమ, భావసరళి (పేశ్రకులకు అత్విశావ్యం గా ఉంటుంది. ఎవర్నీ నొప్పించకుండా ఒప్పించు

తాడు, జాతీయోద్యమాల్లో ఆయనకు చేసే తోద్యమం ప్రత్యేశమైంది. ఆచార్య రంగా గారు చేనేతసంఘాలు సృష్టించడానికి నాయక ্ৰন্বলিক্তা (శ్రీ ప్రస్థ కోటయ్య గారిని యెంచు కొన్నారు. వారితోపాటు (శీల క్రల కోటయ్య గారిని, అనేకమండి యితరులను యెన్నిక చేశారు. అప్పడు నేను విద్యార్థి, యువజన ఉద్యమాలలో, తదనంతరం 🔁 తుల ఉద్య మాలలో పనిచేస్తున్నా మేమంతా సోదర బృందంలోనివార మే. ఆంద్ర దేశంలో వృత్తి, వగ్గనంఘాలు జ్రీ రంగాగారు స్థాపించారు. మే మంతా అనేక దశలలో ఆ సంఘాల్లో, ఉద్యమాల్లో పాలుపంచుకొన్నాము. ఓక రొకర్ని గౌరవించుకొన్నాము. పనిచేశాము. ఆ సంఘాలు, ఉద్యమాలు పెరిగాయి. వాటిలోపాటు మేమూ పెరిగాము, బాధ్య తలు, బనువుభారాలు పెరిగాయి. మిత్రులు ్శీ క్రవగడ కోటయ్యగారు రాష్ట్రకాం[గౌస్ కార్యదర్శిగా, శాసనసభ్యుడుగా అనేక సంస్థ లవు అధినేతగా ఈ రోజు రాష్ట్రంలో విరా జిల్లుతున్నాడు. వారితోపాటు శ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారుకూడ రాష్ట్ర నాయకుడుగా, రాష్ట్రసింఘాల అధినేతగా, శాసనమండలి సభ్యుడుగా సేవలు చేస్తున్నాయ

్శీ అక్కల కోటయ్సగారి చెప్పిక్స్ లై ఉత్సవము మా అందరికి గర్వ కారణ మైదనికి. నర్వసాధారణ కార్యక రైగా జీని లా న్ని పారంభించి, నేడు ఓక రాష్ట్రనాయు సమారా ఉన్నా ఆయనలో నిగాడుబరక, నినయం మెండు. గాంధేయ మన నృత్వన్నకు కట్టి కర్తగా ఆదర్శజీవితం గడుపుతున్నాడు కట్టి ఇటువంటి కార్యక రైను గుర్తించి మెద్దలు యాఉత్సవం జరపడం మా అందరికి అత్యంత హర్ష దాయకం.

ఆదినుండి నేటివరకు గాంధేయవా జాన్ని అనుగరిస్తూఉన్నా, పెద్దలు కొందరు ఆరాను వర్గంఘాలను జాతీయ కాంగ్ గేస్ గుర్తించని కారణంగా మామీద కొన్ని ఛలో స్త్రులు విసురుతుంటారు. క్రీరంగాగారి వర్గంచారమున, త్రీవవాదులని, అనేక మూర్పులు పొండి కాం గైసువార మయ్యామని. నిజమే! అనేక ఉద్యమాలు, సిద్ధాంతాలు ఈ వర్షగంఘా లలో పనిచేసినవారికే జీర్ణించుననే ఆవ **కాశం ఉంది. ఈ అనుభవకా**రణంగా నిండగు **డేశభ క్రి కలవా**రమ**గుట**వలన మ్రాస్వామిక ಸಿದ್ಧಾಂ ತಾಲ ಮಡೆ ಪ್ರಾಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಮು ಕಲವಾರ మనీ నిర్బీతిగా (పకటించుకోగలు గుతున్నా ము. గాంధీజీలోని మానవతావాదం, వ్యక్తి స్వేచ్ఛ బ్రజాస్వామ్యానికి గీటురాళ్ళని చెప్పగలుగు తున్నాము. ఇది భావవిశాగంతో కూడు కొన్న విశ్వాసం. జీవిత ధ్యేయంగా గల ఆదర్శం, రాజకీయ సిద్ధాంతా లెప్పడూ మూ ఢ న మృ కాల కు లంకె పెట్టళూడదు. వ్యక్త్యారాధనకు చోటుయివ్వకూడదు. ఆట్లు

రజ్నారాని, ముద్రవేస్ వార్టీ అలో చేర్పి**ంచితే** వానికి కాక_్ మంగావి**, వద**నగావి, ేశువ గాగామాలు శాణ, వన్నాయాలు **గాని** උගරුවට සැලිදු සුඛ්ව<u>ත</u>ුන **මක්ෂි** ాన్ల అండుకు ఆంగు వర్గగుమాలతో రాజక్క జి.గ్రామాలు నిమాగా తి**లో చెండు** కాలులో కానకరాజమ్మకు భవాస్వా ాహ్యాక్షిన్స్మామే భ్యోసమంగాగుడి, గూ**పూర్ణ చేశ** గ్రైవానా కొత్తగాగా ఎం**చట నస్ చేసి** గడు, ఏపార్టీ గా గ్రామం వీరంగంలో ఉన్నా జాతీయానాగులుగానే ఉన్నారు. **దేశానికి,** ర్వజరణ్ కలిగే అం<u>డు</u> గార్ **నిపత్తుగా భావి** ప్రాక్షాణం తమారవ్యంగా**గు కమ్యూనిమ్ల** సిగ్హాంతాలు - సమ్మి కర్తివకారిస్తూ వచ్చారు. హార్కి కారా క్యామర్ సిద్ధాం**లాలపైన** మక్కు దగార్కి విశ్వాగంగాని తేడు. ఈ రెండు నర్గాలమధ్య వస్తగంఘాలు ఎప్పుడగా ఘర్ష ణకు లోగారు కే వల్సాయి. ఇ**వ్వనుకూడా** ాం గౌనులో ఉన్న మాలోటి కార్యక<u>రల</u>కు యా పోరాటంలో (పథానపాత్ర తప్పటం లేదు. లేప్పదు. (శీ(పగడ కోటయ్యగాగు, ్రీ అగ్య-ల కోటయ్యాగారు నిత్యము యీ హోరాటంలో అనుభవవాణ కలవారు. (శీ అక్క_ల కోటయ్యగారు చిరకాలం ఆరో గ్యాంగా ఉండి, ఓపికగా ఉండి తమ ఆనుభ వాలు, ఆలోచనలు యువకుల కందించుతూ ్రవజలలో సేవచేసే అవకాశం కలిగించాలని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ, యీ మస్టిపూర్తి ఉత్సవాన్ని యేర్పాటుచేసినవారిని ఆభినం దించుచు సెలవు తీసుకుంటున్నాను. ×

త్రీ అక్కల కోటయ్య - స్ర్మీ జనాభ్యుదయము

— (శ్రీ) బూదాటి ఆదెయ్య ఈహరిపారం.

ట్రై పురుషుని అద్ధశరీరము. ఐనా జ్ర్మీ అజ్ఞానిగా, అన్వతంత్రంగానే ఉండాలంటారు కొందరు, ఇందువల్ల తాము, తమ జాతి అధోగి 8 పాత్రాతున్న దన్న విషయాన్ని వాళ్లు విస్మరి సున్నారు. అంతేకాడు తాము సనా తన ధర్మావలంబులమని, హిందూమతధర్నా నికి నిక్క_మైన వారసులమని (భమిస్తున్నారు. అదికూడా యధార్థం కాదు. అన్నిమ తాల్లోకి హిందూమతం గనాతనమైనది. విశాల ధర్మ ప్రతిపాదిత మైనది. బ్రేమీకి పురుషునితో పాటు హక్కు నిచ్చినది. కొన్నినందర్భాల్లో పురు మనికంటే జ్ర్మీని మన్నగా గౌరవించినమతం మరొకటిలేదు. ఈ సత్యాన్ని మనం విస్మ రించిన కారణంగానే అనేక శతాబ్దాలపాటు మన జాతి అజ్ఞానంతోను, దార్కిద్యంతోను, అస్వతం తంతోను కృంగి కృశీభూతమైంది. కాలచ్మక పర్మభమణం అతివిచ్చిత్రమైంది. నవ యుగోదయముంది. నవయుగ పితామహుడు, రాజర్వి రాజా రా**మ**మో**హన రాయ లుద**యి**ం** చారు. కౄరులు, స్వార్థపరులు ఐన పూర్వా చార వరాయునుల కుటీలతం[తాలకు లో నై నిండు,పాణాల్ని భగభగమండే భర్త చితిలో ఆహుతిచేస్తున్న కోట్లాది భారత నారీమణు

లకు చాణభిక్ష పెట్టాడు. సహగమన నిరో ధక చట్టాన్ని చేయించాడు. శాని అంతటితో బ్రీల కష్టాలు తీర లేదు. భర్త చనిపోయిన బ్రీలను బానిగలుగా ఉపయోగించుకొనే డుగ్గతి గంభవించింది. ఇచ్ఛఉన్న త్ర్మీలు భర్త పోయిన తర్వాత పుగుషులవలే పున ర్వివాహము చేసికొనవచ్చుననే ధర్మాన్ని ప్రపాదించారు క్రీ ఈశ్వరచండ్ర విద్యానాగ రులు, (శ్రీ కండుకూరి వీ రేశలింగము పంతులు గార్లు. వారిందుకొరకు పడిన కష్టాలు ఇట్టి వటివనరాడు, సంఘ బహిష్క్రగణకు లోన య్యారు. లిట్లు తిన్నారు, చాణాపాయ పరి స్థితికికూడా లోనయ్యారు. అయినా తమపట్టు వీడలేదు. ్ట్ర్మీ పునర్వివాహోద్యమాన్ని దిక్కులు పిక్కటిల్లేటట్లుగా బ్రామారం చేస్తూ, అనేక ట్ర్మీ పునర్వివాహాలు చేశారు. బ్ర్మీల విద్యాభివృద్ధికి, సాంఘిక స్వాతం తానికి కృషి చేశారు, ఆ పుణ్యపురుమల కృషిఫలితంగా నే ఒక స్ర్మీరత్నము, ఒక నారీశిరోమణి భారత ప్రానిగా సకల ప్రపంచ జేజేల నందుకుం టున్నది.

్మశ్ పే రేశలింగం పంతులుగారు మారంభిం చిన ట్ర్మే పునర్వివాహోద్యమము ఆయనతో ఆగిహోలేదు. అ ేశమంది మహసీయులు ఆ ధ దేశంలో నలుమూలల ప్రచారంచేసి ఆయన వలెనే అనేక కష్టాలకు లోనై పునర్వివా హాలు చేశారు. అలాంటివారిలో డ్రీ అక్కల కోటయ్యగా రొకరు.

్రీ కోటయ్యగారు నేను చిన్ననాటినుండి బావ, బావమరదులుగా వ్యవహరించుకొనే వాళ్ళం. ఆయనకు జ్ర్మీ స్వాతంత్యమన్నా, ట్ర్మీ విద్య అన్నా, ట్ర్మీల అభ్యుదయమన్నా ఎక్కువ యిష్టం, బహుశశి చిన్న నాటినుండి ఆయన కభిమానపాత్రమైన బ్రామ్మనమాజ మత భావంవల్ల నేమా 1928 సంజరం లో చీరాలలో గద్దోష్టిసంఘం స్థాపించబడింది. దీనికి కార్యదర్శి క్రీ మునగపాటి హాతరాజు గారు. (బీబ్ టా మన్నారు, (శీడాట్ల గోపాలం, ్శీ అక్కల కోటయ్య, శ్రీ దాసరి జానకీరా మయ్య, నేను వైగా రా సభ్యులం. ఈ సంఘం ్రపతి అమావాగ్యనాడు, సెలవు దినాల్లోను చీరాలలోను, పరిసర్వామాలలోను సంఘ పారిశుద్ద్యాన్ని గూర్చి, యువకులలో విద్యా వ్యాప్తిని గూర్చి బ్రాహరం చేస్తూవుండే వాళ్ళం. విద్యాభివృద్ధి ఆంకే పురుషులతో పాటు స్ర్మీలక్స్లుడ విద్య అవసర మేనంటారు ్రశీ కోటయ్యగారు. ఒకతూరి పేరాల శివా లయూవరణలో గద్గ్ ప్లి గభ జరిగింది. కోటయ్యగారు ట్ర్మీల అభ్యుదయాన్ని గుటించి మాట్లాడారు. చేనేతవృత్తి చేసేనారిలో పుకుముల^{్తో పాటు} వీలున్న ప్పడు ఆడవాళ్లు కూడా మగ్గం నేయువచ్చునంటారు

్శీ కోటయ్యగారు. అది కూడదంటాను నేను. ఆమన సీత, సావిత్రి, నత్యభామ, గార్గి, మైత్రేయి మొదలైన ప్రాచీన త్ర్మీల చరిత్ర లను చెప్పి పురుషులలో పాటు విద్య నేర్చి స్వాతంత్ర్యముకలిగి అధాంగి అనే పేరు సార్థకం చేసుకొన్నట్లు అనేక ఉదాహ రణ లిచ్చి తన వాదనను బలవరుచుకొనే వారు. అప్పటినుండి ఆయన త్ర్మీ జనాభ్యు దయవాది అని నేను బాగా తెలుసుకో గలిగాను.

ఆంద్ర దేశంలో పద్మశాలీయుల్లో వితంతు వివాహోద్యమానికి ముఖ్య కారకులు ్శీ అక్కల కోటయ్యగారే ననటం సత్య దూరం**కాదు.** (శీఆకురా**తి** రంగనాయుక స్వాములవారు, క్రీ కార్యంపూడి వేంకట కృష్ణ కవిగారు, (శీ రమా కాంతకవిగారు, ్శీ గుద్దంటి గోకర్ణకవిగారు, ్రీ నూ కల వెంకటసుబ్బయ్యగారు, శ్రీ తా డి వ ర్తి ్రీరాములుగాగు, క్రీ పెండెం వెంక్కటాములు గారు మొదలైనవారు పద్మశాలి మహాసభల ద్వారా సంస్కరణోద్యమానికి కృషి చేస్తున్నా వితంతు వివాహాలు చెయ్యడానికి వారు మొదట సాహసించలేకపోయారు. ఐ తే యీ పరిస్థితులలో జూతాపురమునుండి వదాన్యులు, పద్మశాలి ఉద్యమానికి ఆయువు పట్టులాంటి జీవడైపల్లి విఠోభాగారు చీరాలకువచ్చి వితంతు వివాహములుచేయ వలసిందని బోత్సహించారు. కాని దీనికి ఇక్క_డ ఓక నాయకుడు నడుముకట్టవలసి ఉంది. అప్పడు మన కోటయ్యగారు నడుం

కట్టారు. వీరికి (శీ గుద్దంటి శేషయ్య, కాగ్యం పూడి రమా కాంతకవి, సర్వమ్మత వ్యాయామ సంఘమునకు చెందిన (శీఅక్కల సుబ్బా రావు, గుద్దంటి చలపతిరావు, పున్నయ్య, దామర్ల చెంచయ్య, కార్యంపూడి వాసు దేవుడు (పభృతులు బాగటగా సిల్బారు. కావ్యతీర్థ (శీ బంపపల్లి మల్లయ్యశాట్ర్మి, బాహ్మమతాచార్యులు (శీ పాలప్రై నర సింహాము, జ్రీకర్ల పాలెము కృష్ణ రావుగారలను పిలిపించి రెండు రోజులు పేరాలలో బహి రంగ నభలు పెట్టించారు శ్రీ కోటయ్యగారు. గభలలో అనేక వాద్రపతివాదములు జరిగిన పిమ్మట ౖ కీ మల్లయ్య కాౖస్త్రిగారు శృతి, స్కృతి, పురాణేతిహాసములనుండి అనేక ఉదాహరణము లిచ్చి స్ట్రీ పునర్వివాహము **శా<u>న్</u>ర్రసమ్మతమని రుజువు** చేసారు. అనంతరం పేరాల వాగ్త్రవ్యుడు బిట్రా రాఘవయ్యకు, దండమూడి వా స్త వ్ర్యులకు అత్యంత వై భ వంగా వివాహం జరిగింది. వివాహానంతాం జరిగిన ఉత్సవానికి వందలాది (పజలు వేడుక చూడవచ్చినట్లుగావచ్చి తీలకించారు. వివాహానంతరం (గామంలో పెద్ద అలజడి బయలు దేరింది. వివాహములో పాల్గొన్న వారిని, పంక్ష్తి భోజనాలకు వచ్చినవారిని బహిమ్క్రంచారు. ఈ విధంగా కొంత కాలం పాటు (పజలలో చాలా ఆందోళన చెల

రేగింది. ఒకటి రెండు మూడు నాలుగు మొదలుగా అనేక నివాహాలు జరిగినవి. విరేశలింగంగారి స్వీయచరిత్రలో బ్రాసీ నట్లుగా కొన్ని వివాహాలకొఱకు ఆనేక చిక్కులకు, బెదరింపులకు, వ్యయబ్రమాసలకు లోను కావలసివచ్చింది. ఆతర్వాత యీ వివాహాలు విలవరము, భట్రిపోలు, మంగళ గిరి, ఈతముక్కలు, గొల్లపాలెం మొదలైన అనేక గామాలలో జరిగినవి.

ఈ వివాహాల సందర్భంలో హైదగా బాదునుండి ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ, (శ్రీ) గుంటక నరనయ్యపంతులుగార్లుకూడా ్రవచార నిమిత్తము ఆండ్ర సాంతమునకు వచ్చారు. ఈ వివా**హాల గం**దర్భంలో కష్టా నికి, నషానికి, తిట్లకు, దీవెనలకు కూడ మన ్శీ కోటయ్యగారు గురిఆయ్యారు. అంతేకాడు ్రశీ గోటయ్యగారు ఎంతో (శమపడి కొన్ని వర్ణాంతర వివాహాలు కూడా జరిపించారు. ్రశీ కోటయ్యగారి చరిత్ర ఒకతూరి బాల్యము నుండి ఇప్పటివరకు పర్యావలోకనం చే స్టే ఆయన 👸 జనాభ్యు దయ కారకులలో ఒక్కర నే విషయం గృష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇలాంటి జ్రీకోటయ్యగారికి మంగళమయుడైన భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములనిచ్చి ఇతోధికంగా బ్రజాసేవ చేయించుగాతమని పార్థించుచున్నాను.

న మ స్పు లు

— త్రీ పి. వి. రామనరసయ్య 'నేత' కంతికా సంపారకులు, హైదరాబాడు.

ఈనాటి శవోదయానికి

ఈనాటి శుభోదయానికి

మనలో విమ్చకుంటున్న నులాబీలు
ఆగందాల తోరణాల పందిర్వికింద
స్వాగతం చెబుతున్న రోజు
అరమై వసంతాలు నిండిన
ఒకజాతి రత్నానికున్న
కీ ర్మి కాంతుల కథలు
చెప్పకుంటున్న రోజు
ఒక మాననీయుడు
జాతిసేవలో సృష్టించిన
చరిత్ర పుటలను
తిప్పకుంటున్న రోజు

ఆనాడు ఆయన పుట్టినరోజు మారుమూలన గల ఆయన తల్లి మాత్రమే మురిసింది ఈనాడు ఆయన జన్మదినోత్సవాన మనందఱిని గన్న ఆంధ్రజనని సైతం పరవశించింది ఆయన సార్ధకజన్ముడు ఆయన మానవతావాది జాతిహితవాది, దేశసేవాభిలాపి తోటిసోదరుల మేలుకోసం తనమేలును మఱచిన మసీపి. డాబు, దర్పం, అధికారవాంఛ లేక నిండుగా పండి, వంగిన పైరులా వుండి మనందఱి గుండెల్లో చోటుచేసుకున్న వృక్తి.

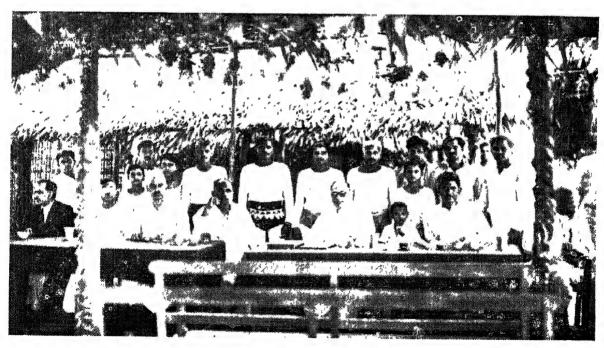
ఆయన పెటిగిన పేరాలలో చిన్నబోయిన చేసేత లట్ర్మి పేదనలు తొలగించి, ముంగురులు సవరించి సీరాజనం పట్టిన ఫూజారి. జీవితంలోని లోతులను అనుభవాల గుర్తులతో కొలున్తున్న గట్టి వ్యవహారి, అట్టి వ్యక్తి మతెవ్వరోశాదు ఎందరెందటి మంచికొఱకో చక్కని బాటలు వేసినవారు మన

అక్కల కోటయగారు మనమై నేడు పస్సీటి జల్లులు కురిపి స్తున్న వారు

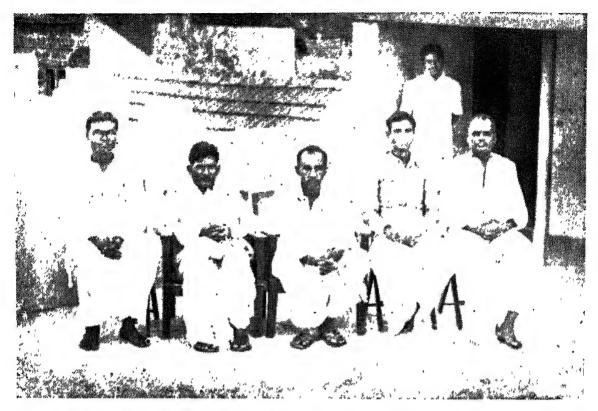
రావాలని కోరుదాం వారికి మరో అరమై వగంతాల ఉమన్నులు అందుకోవాలి కోరుదాం మనందతి సుమనమస్సులు,

1952 లో మదరాసులో జరిగిన చేశేత సత్యా/గహములో సత్యా/గహం దళానికి నాయకత్వము వహించిన ౖి ఆక్కల కోటయ్య గారు

1953 లో పేరాల సర్వమ్మిత్ వ్యాయామనంభు వార్షికోత్సవ సందర్భమున మండ్రి గా॥ మాణిక్యవేలునాయకరు ఇతర పెద్దలతో డ్రి ఆక్కల కోటయ్య గారు

1953 లా దమ్మాాది పర్యటనలా నేలంలో చేసేత వాయుకులు నిద్దయ్య K. K. పూర్ణయ్య గాగ్లతో టీ ఆక్కం, టీ క్రమం

1953 రేపల్లె సత్యాగ్రహానంతరం కనగాలలో పత్యాగ్రహులకు జరిగిన సన్మాన నభలా త్రీకోటయ్యగారు

"అయినా కోరుతున్నాను నేకు...."

— త్రీ గు<u>త</u>ికొండ సుణ్బారావు హెదరాబాద్.

స్ జేవితి ముఖువనాల దారులలో గ్రామం అర్మై నుజిలీలు నుకోమల సుమూల నువాననాభగత వనంతాల చలువకోంగ్రాలు నఖభారతి యువతా సిక్ విర్యాంతి మండరాలు.

> బ్రానినత్వింమింద బానినత్వింమింద పేద చేసేత పనివారల బతుకులతో చెలగాటమండే స్వాఫ్ట్రపరులమింద ఇన్నాళ్లుగ సాగించిన హోరాటం ఇం కా కొనసాగించు విజయభేరి బ్రమాగించు...!

స్ సీడలో స్ వాడలో చెల్లదనాల మీడలో తెలవాచుకున్న సీవారి వెతలమాన్ప రగిలించి మరీ వెలిగించు సీ అభయజో్యతి కలిగించు మా అందరి కీ యిలహో కాంతి.

సీ వాక్కు శీరాన పిడుకు స్వార్థపరులకు — నీ నీడ పెనుభూతవు గోడ ్రవజా కంటకులకు ___ నీ ఫూపిరి యమహేశపు వురి సంఘ విడ్రోహులకు 📖 అందుకే ఆరు దశాబాలనుండి అందరూ నిన్నే నమ్ముకున్నారు నీ జవసత్వాలనే కోరుతున్నారు 🗕 మా అందరి ఆశ్లను ఆదరించి మా హృదయాలకు శాంతిని బ్రహదించి ఈ లో కాన్ని కాంతివంతం చెయ్యి ఈ జాతీని (పతిభావంతం చెయ్యి. ఇంతకం ఓ యేం కో రాలి నిన్ను ఇవన్నీ సీపు చేస్తున్న వే యింతకుమున్ను అయినా కోరుతున్నాను నేను యిష్పడు

గు ర్మం ఉందుకు నీకు యెల్ల ప్పడు.

బహుముఖ ప్రతిభాశాలి - శ్రీ అక్కల కోటయ్య

—ఊట్ల కొండయ్య హైదరాబాద్

పూజ్యులైన (శీ అక్కల కోటయ్యగారిని మాచినప్పడు నా కొక్కానారి అని పిస్తుంది-కృతజ్ఞత నేరని ఈ పాడు లోక సేవ వల్ల సాహిత్య జగత్తు అజరామరుడు కాగల ఒక కవిని హోగాట్లుకొన్నదికదా అని, బహు ముఖమైన జీవిత కార్యరంగాలలో ప్రిన్న వారందరూ నావలె ఎవరి అభిమానాన్ని బట్టి వారు అనుకొంటారని గట్టిగా నమ్ము లాను. కోటయ్యగారు "ఎందెందు వెదకి చూడ" నక్కర లేకుండానే అన్నటి లోనూ బ్రముఖంగా కన్సిస్తారు కనుక ఈ నమ్మికలో విశేవ మేమికాలేదు.

కృతజ్ఞతనేరని లోక మన్నానని నోటి దురుసుతనం అంటగట్టుతా రేమో! మనల్ని కాపాడడానికీ రత్మించడానికీ, వుట్టిన గొప్ప వాళ్ళందర్నీ మనం-అంకే మానవులం - ఏం చేశాము కి హింగపెట్టాము; అంతహం మనకు సంతృ ప్రి కలుగకపోతే చంపాము. ఆ తర్వాత వాళ్ళపేర మతాలు పెట్టాము. గుళ్ళు కట్టాము. వాళ్ళ గొప్పతనాన్ని

ఔసస్ ాదనీ పోట్లాడుకొన్నాము. పొడు చుకు చెచ్చాడు; వాళ్ళ మహిమను చాటు చేసుకొని చేయరాని పనులన్నీ చేస్తు న్నాము. వాళ్ళు లోకమంతటికీ ఆకాశమంత ఎత్తు పెట్టిన దవ్వాలు. అంత పెద్ద ఎత్తున కాశభోయినా ఒక కొంత (పజాసీకానికి బాటమావగలిగిన (శ్రీ) కోటయ్యగారి వంటి వారికి, మనం ఆ కోవకు చెందిన లోకాధి కులకు చేసిన పని చేయనిమాట నిజమేకాని, నిత్య మృత్యువు వంటి పిదరికంలో వాళ్ళను -చింస్థాయిగా భ్రవరచు**ొంటాము. ఇ**ది నిజంకాదని ఈ మష్ఠిపూ_ర్తి ఉత్సవం రుజువు పరుస్తుందం ఓ నమ్మడం కష్టమే. అయి తే కోటయ్యగారి పట్ల మన కృతజ్ఞతా భావాన్ని వెల్లడించడానికి ఈ ఉత్సవం అవకాశం కల్పిస్తుంది.

మర మనం ఆయనకు కృతజ్ఞులం ఎందుకు కావలసి వచ్చింది ! ఆయన బహుముఖ (పతిభాశాలి కనుకనా ! కాదు; ఆ బహు ముఖ (పతిభ తనకోసం అలవర్చుకోమా లేదు. తన**్**గం వినియోగిం చుక్ నూ లేదు. మన కో సమీ అలవర్పుకొని మన కో సమే వినియోగించారు కనుక, ఆయనగారి ఈ జీవిత (పక్రియ ఇలాగే నూ రేండ్లు అవి చ్ఛిన్నంగా కొనసాగాలని పరమేశ్వరుణ్ణి మనం (పార్థించడానికిస్సీ ఈ ఉత్సవం సావ కాశం కల్పి<u>స</u>ుంది.

అయితే కోటయ్యగారి బహుముఖ పతిభ ఎలాటిది! ఆయన కవి, ఆవేదన, ఆవేశము, అంతర్దృష్టిగల కవి. ఆయన కవిళాధార చేసేతవారిని చైతన్యవంతు లనూ, కార్యళూరులనూ చేయడానికి పుట్టింది. కవిత్వ మున్నదికదా అంటి ఆయన ఆత్కార్లో యుడై ఊహాగానం చెయ్యతేదు; బ్రహాధగానం చేశారు; వైతాళికులైనారు. ఆరీతిలో ఆయన కవిస్సమాట్లు మన్ననలను పొందారు కూడ

కృట్టుకతోనే కోటయ్యగారు సంఘసేఎకు డనిపిస్తుంది. చిన్ననాటి నుంచీ సలుగుంకికీ సంబుధించిన పనులలో ఆయన కనిపిస్తూనే పున్నాను, గంథాలయోద్యమం ఆయనది. పేరాల మార్క.ండేయ (గంథాలయ నిర్వ హణలో ఆయన (పముఖపాత్ర వహించారు. ఇప్పడు రామమోహన (గంథాలయం కోనం ఆయన సాగిస్తున్న కృషి అందరికీ తెలును. వితంతు పునర్వివాహాలలో ఆయనది పెద్ద చౌయ్యం. కన్న కడువుతీపిని మించిన తాక్తయంతో ఎందరో అనాథల జీపి కాలను చరితార్థం చేశాడు. స్థానికులైన పేదసాదలకు ఏ కథ్యనిమ్టురాలు వచ్చినా ఆక్కల కోటయక్కగారికి చౌప్పకొంటేగాని వారి బాధ తీరదు. అగ్ని బాధితులుగానీ, వరద బాధితులుగానీ, విధి బాధితులుగానీ, ఆలకించి, ఏ వనరుతోనో కొంచామా గాహ్పో నహాయ మిక్కిస్తేగాని ఆయనకు బాధ తీరదు.

ఇక (బహ్మానమాజం వుండే వున్నది. స్టాక్ కంగా ఆయన దానికి పట్టుగొమ్మ, కోటయ్యాగారి వల్ల నే బ్రహ్మనమాజం ఇంకా ఆ సాంతెంలో (బశికీవుందం టే ఎవ్వరూ న్యూనత చెందనక్క రలేదు. బ్రహ్మనమాజం వ వ సిద్ధాంతాలు సాంఘికంగా బోధి స్తున్నదో వాటి పరిపూర్ణానుష్టానం కోటయ్యగారి జీవితంలో చోటు సమకొన్నది. బహ్మనమాజంవారి (పార్థన గీతాలు ఆయన ്രൂട്ടെ വെട്ടു വിക്കു വിക്കാര് വിക്കു గమాజం ఆయన జీవితాసికి పునాదులు వేసింది ఆంద్రదేశంలో బ్రహ్నా సమా జోద్యమం, దైవాంశ సంభవులైన మాన వుల సేప కౌవర్<u>గె</u>నా పుర్కొల్పింద ేట లేదా ఎవగ<u>ైనా ఆయ త</u>ం చేసిందం ేట అది బహాళ్: కోటయ్యగారినే నను

కొంటాను. గత శతాబ్దం చివరినాగం లోనూ, ఈ శతాబ్దార్భంలోనూ మన డేశంలో ఇద్యంచిన అన్నిరాల ఉద్యమాలనూ వితనం డేశభేక్తే. ఈ విధంగా చూస్తే కోటయ్యగారి చంటి ప్రమాసేవనుణ్ణి మనవన ఎండించి ఆంధ్ర బహ్మాననూజోద్యమం ధన్యమెందని చెన్న వచ్చు.

చేనేతి ఉన్నము నంగతి మంగరం దేదు. అంనులో ఆయన సుమారు మండ్రు ఎ విదేంద్రుగా నిర్విరామంగా సేవచేస్తున్నాడు. ఎన్ని వ్యవహారాలు! ఎన్ని ఆరలి మాత్రం! అన్నిటింగనూ ఆయనది ముఖ్య పాత్ర. ఈ రాష్ట్రంలోని చేనేత పార్యికామి కులు ఆయన్ని నర్వడా కృశ్యడ్ల తితో నంస్మ రిస్తారు. ఆయన బ్రహన సేవారంగం చేనేత రంగము. చేనేతవారి జ్రేమంగోనం ఆయన తన జ్యేమాన్ని విన్మరించారు వారి బాగు కోసం తాను బాధలకు లోనయ్యారు. ఇప్ప టికి నడచిన జీవితంలో నగం చేనేతవారి సేవోకే వెచ్చించారు.

కోటయ్యగారు మంచివక్త. ఉపమా నాలూ, కథలూ, గాథలూ దొద్దించి, బ్రహ హ్యాగయాన్ని లాగాగగల నేర్చరి. గాంధేయ తెత్త్వం ఆమెపా లు ఆకళింపు చేసుకొన్న జిజ్ఞాసువు.

చిన్ననాటి నుంచీ కోటయ్యగారిని మాగ్రతంబ్రోక్రవ్యమక్క నేడి తాకుతూ నే పు. ఓ. గ్రామంతోక్రవ్యమాలక్స్టిలోనూ ప్రాట్లోలో ఎప్పటికప్పు డాయన పరోడంగా ఓని చేస్తూనే కచ్చారు. చేనేత సత్యా గ్రామ్లోలు చేసి జెళ్ళకు జెళ్ళినా, ఆయన కాంగ్రేమ కాదిగా పరిగణిస్తారు. ప్రత్యడ్డు రాజకీతమాల రొంకిలో దిగలేదుకాని, స్వగాయ స్థానిక సంస్థాక్స్గా, జిల్లా కాంగ్రెమంక్ మా గణసీయుమైన అమాభవం గ్రామంత్రం మా గణసీయుమైన అమాభవం

చిన్ననాటినుంచీ ఆరోగ్యం అంతంత మాత్రాగా పున్నవారు కావడంచేత, కోటయ్యగారికి (పకృతి చికిత్సమాదా, (పాశృతికాహారంమాద చూపు పడింది; జాని అభిసుచి అలవడింది. చాలాకాల మాయునకు సాత్ర్వికాహారం పథ్యమైంది.

కీ. శే. కార్యంపూడి వేంకట కృష్ణకవి వంటి విద్వాంసుని అలంబనంతో ఆరంభ మైనా కోటయ్యగారి భామాధ్యయనం ఎక్కువపాలు సాధ్యయన పరమైన జే. వివిధ విమయ పరిజ్ఞానం ఆయన సొత్తుం. నిరా డంబరం, వినయం ఆయన భోగ భాగ్యాలు. త్యానం ఆయన జీవితోద్యోగం. వయన్సు ఆయన శరీరానికే వచ్చింది కాని మనస్సుకు పట్టలేదు. చిన్న పిల్లల చిలిపి మాటలు మొదలు వృద్ధుల మైరాగ్య భామణంవరకు ఆయన పాలు పంచుకోగలరు.

్రవజాసేవ ఒక ఉన్నాదంవంటిది. అలాంటి ఉన్నాదం పట్టిన ఉత్తమ పురుషుల త్యాగ్ మే లో కానికి మార్గం చూపుతుంది. అలాటి మార్గదర్శకులే (శీ గోటయ్యగారున్నూ.

తాకానికి మార్గదర్శకులైన కొందరి జీవితాలను కాలమో, దేశమో, ఉత్తము లైన వారి పూర్వికులో, దేశికులో, ఆప్రులో తీర్పిదిద్దడం పరిపాటి. అయితే కోటయ్య గారి జీవితరీతి ఇందుకు భిన్నంగా జరిగింది. ఆయన జివితాన్ని ఆయనే రూపొందించు కొన్నారు అట్టడుగునుంచి, ఆయనే నిర్మించు కొన్నారు. తనను తానే విత్తుకొని తనకు తానే భోదిచేసికొని, తనకై తానే హోమణ కల్పించుకొని పొరిగి పెద్దమైనారు కోటయ్య గారు.

మానవ సహజమైన వాత్సల్యం కోటయ్యు గారి యుందు (పజాసేవగా మారింది, పసి పిల్లలకంటే కూడ మించిన విస్సయులైన దీన (పజ అందరు కొట్టెడుట ఫుండగా ఆయనకు కంతానం లేదనే కించకు ఆస్కార మెక్కడిది! అది ఆయనకు గొప్ప వర మెంది. కుటుంబిగా అది సామాన్య దృష్టిలో ఒక లోపంగా కన్పించినా ఆయన్ని విశ్వ కుటుంబ భావ (పేరితుణ్ణి చేయడానికి తోడ్పడిం దేమా! అంతరంగ మందలి సహజ వాత్సల్య భావం ఇలా సేవాపరంగా (పగరించి ధన్యమైంది.

శ్రీ అక్కల కోటయ్య కవిత

___ కార్యంపూడి వేంకట సుబ్బయ్య కేశాల

మానవుడు ప్రకృతియందల్లి మకోహక దృశ్యములను గాంచి జాని రామణీయకంకు ముగ్గుడై అందు లీఖమై తన మనోగత భావములను ఆవేశముతో గానము చేసిననాడు కవిత సృట్టినడి.

మానవుడు సంఘజీపి, కాల్మ్ మముక తన సంఘమున ఏర్పడిన ఓపాద్యర పరిస్థితు లను గాంచి హృదయము ద్రవించి తన బాధనుకూడ కప్ తారూపమున ఔలువరించినాడు. దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారి 'కృషీవలుడు ' మంగిపూడి వేంకట శర్మగారి 'వితంతు విలాపము ', జామునాగారి 'గబ్బిలము ' ఇట్టి కవితలే.

కవియైన వానికి (కతిభా వ్యుత్పత్తులు రెండును అవనరము, ప్రతిభ యనగా నవ నవో స్నేషమగు బుద్ధి వ్యుత్పత్తి యనగా శాత్ర్మ పఠనమువల్ల గలుగు పాండిత్యము. మాన ఫైలలో వీ కొందరికో భగవంతుడు ప్రతిభను ప్రసాదంచుచున్నాడు. అట్టి ప్రతిభ కలవారే నత్కవులుగా రాణించగలను. అందుచేశేనే 'కవిద్దాయతే నక్రియతే' అని పెద్దలు చెప్పినారు.

అట్రి బ్రహిపంతుడగు కవి అక్కల కోటయ్య. భానో ద్వేగముతో అనేకములగు చేనేత బ్రహిధ గాయములను, పద్యములను, చివరకు 'చేనేత'యను యుశ్రగానమును రచించినాడు.

1988 ప్రాంతములో గుంటూరు జిల్లాలో చేసేత రశుణ యూత్రల యుందు ప్రముఖ పాత్రమ వహించి తన కవితచే చేసేతవారిలో చైతన్యమును గలిగించినాడు. మొట్ట ముదటగా చేసేతవారిని ప్రభాధించుచు ఆయన ప్రవాసిన ఈ గోముము చేసేతవారి నెంతో ఆకర్పించి వారి హృదయములను స్పందింప జేసినది.

" వ్రైకారక మేలుకొనవయ్యా, ఇశ్వైశ సీదగు స్థితీని ఇంచుక తొలియు వేమయాన్న మంచు తొరలని నీటి పోరలని మిందకు వెన్నెల తోకులని న్యుత్ యుంచు మజ్లన్ వ్రైవామల నిర్మించి ఖ్యాతీని గాంచితీవిడుంగు "వ్ర్మకారక" పాడుపాలున చక్రవర్తులు మోదక్కు బహుమతంల బిజ్డుల సాదరముగను నీకు నొనగిన గాథలన్నిడు: మఱచినాడవు "వ్ర్మకారక"

యుగయుగంబులు గడచినను ఇనచెడదు నీదను నేర్పు నుంతయు మగుడ కార్యోత్సాహ్మీమై యీ యుదనునను ఆయుమంద రమ్మిక ఇక్రమ్మకారకి

నాడు, చేనేత పరిస్థితిని గూర్పి ఓచారణ జరుపుచు భారత దేశమున నలు (పాంత ములను దర్శించిన Fact finding Committee ఛైర్మను బ్రాఫ్సర్ థామ్స్ గారిస్త్రి ఈ గేయము ఎంతో ఆనందింపచేసినది.

- త్రీ కోటయ్య చేసేతవారి దీనస్థితిని కన్నుల గట్టినట్లుగా (వాసివ ఈ పద్యమును చూడుడు.
 - సీ॥ జిలుగు బంగారు వల్పల నేసిదవుగాని, చినిగిపోయిన పాత చింకిసీకు కండలు కరుగంగ కష్టించెదవుగాని, కడుపార దావంగ గంజిలేగు మణము తీరికలేని పశాల ముగ్గెడుగాని, నుఖజీవగమువకు చోటులేదు న్యాయంబు దవ్వక సడుచుచుంచెడుగాని, గౌరవం బినుమంత గాని లేదు
 - \hbar న్నిడ్ కాహారమునకుడు నీళ్ళువదలి, ఆమబిడ్డల తోడుత నహారహాంబు కష్టపడు నిన్ను లోకంబు కానదయ్యె, వ్యక్తారక కాల దార్భాగ్యమేము.

చేనేత వర్మశమ శ్రీణతక గల కారణమాలు వర్ణింపబడిన వీ పద్యమున :

సీ! మాంచెవ్రకును గ్లాస్కా మల్లు తానులు దెచ్చి—స్టామాజ్యబలము నిస్ చావమాజె ఇండో జహెస్ మిల్లు లేకమై తిలపెట్టి – గొయ్యి త్రవ్వేను నిన్ను గూల్పదలచి హద్దు లేకయె లాభ మధికంబుగా గొని – మిల్లు దారుడు సారమెల్ల గొనియె కర్క శుడగు పాహు కారు నీ ర_క్రంబు – పీల్చి పిప్పిగ జేసీ–పీచవుడచె గీ॥ బలయుతులు దర్స కోవ నం – భావ్యమతులు వలువు రివ్విధి సాధింప – పగ తలంప బజికియుంటివి అభిమన్య – ఫితీస్ మించి వ్రమైకారక నీ శె_క్షి – మైభవ సంస

కోటయ్యగారి గోయా లలా అనేశ్వ కొట్టవచ్చినట్లు కాన్పించును.

" విన్నాణమా నృత్తి చెన్నొకేశింద వృత్తి మన్నువాలై హోతె మంటేళ గారనం

> బీనునుంతలకును చ్లాదా నా — చేసేత పరలోకాములు డలచునా శి

్షాఖ్య జేమూ లాం_{భి}ంలు లోకవం. బౌగడ తలపునను వీ కా(గతను వీడక్రు మనుజ

> మానరడ్ణ చేయగా – వ్యక్త్రముల పూని నేశతి నవ్మతీ ॥ ఏన్నా ॥

భరతాజాతికి పదువు భాగ్యంబులను గూర్పు చేశి వృ్తికి స్వ్రస్త్రిచెప్పి విడిచిననాడు

> దారిడ్యమిల హెచ్చడా ? - మనజాతి భాగ్యంబు హరియించడా ? ॥ ఏన్నా ॥

* *

" కార్నిక శకుంతముల కలకలము చెలారేగె ధాకవాద దివాంధ దర్పంబు దిగజారౌ

> కళువిప్పి చూడపేలా ! లోకంపు కల్యాణ మరయపేలా !" ॥ విన్నా ॥

ఇండు సామ్యవాదము హృద్యముగా వర్ణింపబడినది.

ఈ క్రింది పద్యములో చేసేతకు జేజే లర్పింపబడినవి.

సీ॥ గాంధిమహాత్కుండు ఖద్దరే స్వాతంత్ర్య – సౌధంబు నొగి జేక సాధనమని మును " వండేమా తరంబు "న చేతి మగ్గంపు—వ్ర్మమెల్లరు—దాల్పవలయు సనిరి మూళ్లాలును, దాను, ముదవొంప్పగా – చె^{స్ట్} నేతి గాజ్య రమావిభూతియనిరి ఆర్థిక శా<u>న</u>్రజ్ఞు లారసి చేసేత – వృత్తి దార్శిద్య ని – వృత్తి యనిరి

> గ్॥ అన్య సీమల కేజేట – నానాసు బారె తీయు ధననాహించిని నావి – చేయు కోట్ల కొలది జనులకు కూడును – నుడ్డ నౌనను చేతి నేతకు జేజేలు – చేయురయ్యం

ఈ కింది గీతములలో చేనేత పార్శామికుని హీనస్థితిని గూర్చి కనియొక్క ఆపేదన ద్వోతక మగురున్నది.

> గీ॥ వినువు జెందవు ఇంచుక కనరుకొనవు (వకృతి పూళాములవలో పేక పడుగు గూర్చి నృష్టి మైచ్యక్ర మెల్ల విన్పష్టముగను తెలియజాటుట ఎక్బుల తెలిసితోయి.

గ్ అన్య హింగయు, వంచన, ఆశ్రయముల నౌఱుగ వెన్నడు దౌష్ట్యంపు దొఱవు సొఱవు గాసి ఫెటైడు నిను కాలగతి యెఱుంగ దలచివంతనే హృదయుంబు కలతవాఱు

గీ పూర్ణ శాంతాత్స్మలార్యర్షి పుంగవులకు నిలయమగు పుణ్యభూమి జాలందు కతన అలవడొను శాంశ్ రేకున్న స్లిచియు న్ని సీ కృషాన్నికి గాకంబు సీఱుగాక.

గీ॥ ఆక్క.టక్కట! యేటి యన్యాయమయ్య కమ్ఘపడుగాని కంచాన గంజి మెళ్ళక ! వంచనను చేత పరుల పీశించువాని బొజ్జ నిండుగ భమ్యాన్న భోజనంబ ! ' లోకాలు (మింగోటి ఆకటికి నీ కడువు దావాగ్నికిం బలెను దగ్గమై భాతుండు

> కర్నమని విలపింసువో 🗕 ఇది లోక ధర్నమని భావింతువో '

అను గేయములో చేసేతవారు గాఘాలు స్థాపించుకొని గభలను విరివిగా జేయుటకు ఉద్బోధన కలదు.

ఇందలి చివరి చరణము.

' పరిపాలకులు నేటివరకు నీ పడుపాట్లు నెఱుగనట్లు నటించు తెఱ సేమిటో తెలిసి

> గంఘాలు స్థాపింవవా ? — చేసేత గభల నెలైడ జేయవా ? ి

1944, 45 సంవత్సరములలో అండ్ర దేశమున నేగాక వెనుకటి మదరాసు రాష్ట్రములో కళాడ వేలకొలది గ్రామములు ఒర్యళించి చేనేతవారి పరిస్థితులను చక్కగా అవగాహన చేసికొన్నాడు మన కోటయ్య. ఎటకు వెళ్ళినను చేనేతవారిలో దార్కిద్య దేవత తాండవ మాడు చుండెను. గాంధీ సూత్రముల (పబోధించుచు, చేనేతకు వలసిన రడ్రణలను గూర్చి గంభీరోపన్యానముల నిచ్చియున్నాడు. ఆ సందర్భమున చేనేతయుక్క పూర్వ వైళమమను, నేటి దైన్యమును, దాని నివారణో పాయమును వస్తువుగా గ్రహించి, యడ్రగానము బాసి, తాను స్వమనా గ్రహించి, యడ్రగానము బాసి, తాను స్వమమనా గానముచేసియు, ఇతరులచే జేయించియు, చేనేతవారియొక్కయు, ఇతరుల యేక్కాయు మప్పను పొండినాడు. ఈయన బూసిన యక్రగానము 'చేనేత బుర్ర కథ 'యను పేరున ప్రకటింపబడినది. ఆంధ్ర దేశములో పలువురు కవులు దీనిపై తమ యభి పాయముల నొనంగి కోటయ్యగారిని ప్రశంసించియున్నారు. అందు ముఖ్యముగా కవిన్నమాట్ విశ్వనాధ సత్యనారాయణగారు మంగళ్గిరిలో చేనేత వయోజన విద్యాలయమునకు విచ్చేసిన సందర్భమలో స్వయముగా కోటయ్యగారిచేత నీ యక్రగానమును పాడించుకొని 'ఇది ఎలా బాశావయ్యా' అని ఆశ్చర్యవడి వారిచ్చిన యుధిసాయ ముది. "శ్రీ ఆక్కల

కోటయ్యగారి చేసేత పర్మకమ బుర్రకథ వారు పాడగా విన్నాను. ఎంత నంతోషించానో చెప్పలేను. మన దేశంలో సారస్వతం రెండు పాయలు, నన్నయ తిక్కనల సారస్వతం ఒక పాయం. యక్షగానాదులు మొదలైనవి యొకపాయం. ఈ కోటయ్యగారి యీ రచన మన దేశంలోని పూర్వమునందలి ఉత్తమొత్తములైన యక్షగానాల సౌందర్యమంతా పుణికి తెచ్చుకున్నది. భాషలోని మొత్తదనము, తెలుగు పలుకుబడి, గుండెను సూటిగా తాకే మాటల నుడికారముల పొందిక, ఈ సాభాగ్యమేకాక ఫణితుంగు, ఆ ఫణితులను రసభావాను గుణ్యముగా నుపయోగించు నేర్పు ఈయన అధునాతన కాలంలో యక్షగాన కవి చక్రవ ర్తియా! అనిపించేటట్లున్నవి. కాంగాను యొక్క భావ స్థామానికి యోయన జీవగ్రర అవుతారు."

విశ్వనాధవారి మెచ్చుకోలు నందిన కోటయ్యగారి బ్మారకథలోని కొన్ని రస వద్ద టములను చూడండి.

> " దేశ దేశములయందు మిగుల విఖ్యాతిని గన్న వీర బంగారముతో తులదూచిరి మన భారత వ్ర్యముల మానవజాతీలో వ్ర్య గృష్టికి మనమే ప్రభములము అన్ని దేశములు అన్ని జాతులు అజ్ఞానములోన శన్ను గానక గాఢన్మిద గూర్కున్న యట్రివేళ మనమే కదరా విజ్ఞానముతో మహిని వెలింగినది."

" మిల్లు స్థాపనకు బూనుకొనిరి యా తెల్ల జాతివారు మిల్లులలోనే చౌకబట్టాను కొల్లలుగా నేసి మన దేశమునకు విడుదలచేయిగ మనమునందు నెంచి ప_రైకానికై మన దేశమునకు వచ్చినట్టివారు తిన్న యింటి వాసము లన్నింటిని తిన్నగ లెక్కించి ఇక్కడనుండే గుట్టు మట్టలను యెఱుగజేసినాడు." " బానిన భారత జేశ ముఖరాన – తంధానా తంధాన తంధనాన అన్నకర్వులు కొజులుడులును – ,, ,, అజ్ఞానముఖలో కం.పినిపోయిరి – ,, ,, పూర్య వైభవనుల ముఱబిహోయి – ,, ,, మృత్తులు నాశముఖ కొండుకుటేత – ,, ,, జిజ్జి జేవన భారతీనులు లోయే – తంధానా తంధాన డేవనందనానా " వీసులు ధీనుల చిక్నుగాకంట్లలు – తంధానా తంధానా బాహాలుకులముగల భారతీయులు – ,, ,, ముడకు త్రివృద్ధి నుమాశారారులు – ,, ,, మిజ్జు త్రివృద్ధి నుమాశారారులు – ,, ,, మిశ్రంచిక్కి–న బడుగు జేహులై – ,, ,, రక్రమాడ్సిన శరీరాలతో – ,, ,, పూర్య క్రేసే మఱరిపోయి రండోయి ,, ,,

పై గేయములో మం దేశ పూర్పాన్నత్యమును పగపాలనములోని కష్టములను వర్ణించిరి.

కష్టములకు గురియైన చేశేత బటుంబమురున్నం ఫూర్వస్థితిని వర్ణించిన తీరు కనుడు.

" పూచిన తంగెకు బోలినట్టి యా ప్రణ్య దంపతులను మామిడి సండుల వంటి బిడ్డలను మంచి కావుగమును చూచిన యందఱు సంతసించుచును శుభమని దీపింప తన కుటుంబమును పోపించుచు సన్మాగ్గరతుం డగుచు."

మాలు బట్టలకు గాకీ కగ్గినిప్పడు వృద్ధుడు పల్లెకేగి బట్టల నమ్ముటను చూడుడు.

" వెన్నే వెన్నెల చీరలు గలవు వచ్చిచూడు డనుచు నాణ్యమైన నరకులు గలవు చవుక ధర లటంచు కండువాలు, మర్దింగులు, చీరెలు కావలసిన వెల్ల కొనుడని యింటింటికిస్ట్ర తీర్చినను కొనిడువారులేక " బాకీ క్రింద పావు కారునకు ఇల్లు వదలి స్వగామము వీడి వె^{ళ్ళు}చున్న భార్యాభ ర్తల నంభామణ వినుడు.

పల్లవి॥ వెడలిపోదుము యిల్లు విడిచి యింతి పయనము గట్టుమా గడువుదాట ననత్య దోషము కలుగు మనకని తెలియుమా

భార్య :- ఎచటి కేగుదమా ! మనోహర ! యెట్లు బ్రతుకుద మంక పై పుడమి గూటిని వీడు పక్షుల హోల్కి నై తిమిగాదె హా !

భ ్త్ర :- దైవమే మన కన్నిటికి గతి భౌర్యమును విడబోకుమా కాలగతి రారాజు లిడుమల పాలవడిరని యొఱుగుమా ॥ వెడలి॥

భార్య :- ఎన్ని చెప్పినగాని మదిలోనున్న దుశిఖము మానదు ఆన్నమన్నంబనెడి పిల్లల ఆ_ర్తి సైపగ జాలను ॥ ఎచటి కేగుద ॥

భ ్త :- చింతపడకుము మిల్లులే యీ వంత గూర్చెను జాతికి కాని గాంధీ యనౌడు దైవము గలడు భువినని వింటిని ॥ వెడలి॥

హృదయమును సూಟಿಗ್ ತ್ ಕೆ ಯಾ ಕ್ಷಿಂದಿ ವರಣಮುಲ ಗಾಂచುడು.

" గన్యశ్యామల భారత దేశము - తంధాన తాన బంగరు పంటల భారత దేశము ,, ,, పాలు మిాగడల భారత దేశము ,, ,, తినుట కన్నమే తేకపోయె నండోయి - తం॥ దేవనందనాన

కమనీయుంబగు భారతభూమి - తంధాన కళాకుశల యా భారతభూమి ,, రతనవు రాసుల భారతభూమి ,. దారి(ద్యమునకు తల్లియాయె నండ్లోయి - తంగి దేవనండనాన పరాయి పాలన చేతరా - సై పాట్ల ఇట్టిని కల్గారా - సై వీదుడమై తే లేవరా - సై మీగ గంధము పూయరా - సై గత్యాగమామును పూనరా - సై

ನಾಗಿ ಮುಂದು $\hat{\mathbf{s}}$ ಕಡವಂಸ್ ಯ – ಭಳಾನ್ ಯ ಭಾಯ ತಮ್ಮು $\hat{\mathbf{q}}$ ಮು ಭಳಾನ್ ಯ ವಾದಾನಾ.

యం తెలియకను గోతిలోపడి మానవ జాతిని తుదముటించే మారణ యం తాలకు చేజిక్కిని. గాంధి మహాత్ముడు చెప్పిన మాగ్గము కలదు నగ్వభూతములకు హీతమై భారత దేశవు కల్యాణం బిది బ్రహంచను నేకే మంగళగరమిది.

అను మంగళ నాక్యమ లో బుర్రకథ పూ_ర్తి చేయబడినది.

వ్యాన వి గ్రైస్టీతిచే స్థాలీపులాకముగా శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారి మనోహర కవితలోని కొన్ని రత్నములను మాత్రమే వీరి యిందు కూర్చితిని, ఈ సహజకవి రాజకీయములలో చేరి నాయకత్వము వహింపకపోయినను ఒక మహాకవిగా ఆంధ్రదేశమున చిరయశము నందెడి వాడు ఇప్పడైనను మించినదిలేదు. ఈయన జీవిత సాయంసమయమును ప్రయోజనకర ముగా చేనేతవారి విషాద గాథలను కవితా మాలలుగా గూర్చి ఆంధ్ర సాస్పతికి కంఠాభరణ ములుగా సమర్పించునుగాక.

మీ అక_ాల కో టయ_్

సందం జగన్నధరావు, ఏ ఏ., ఏ. ంటల్., ఎ్స్టాకేట్ - ఆక్ట్రిస్ట్రు, రేఖలై.

మన దేశగున వంశపారంపర్యకంగా వచ్చు రాజుల పరిపాలన మంతగించి ఎన్ని కలచే (వజాస్వామ్య పరిపాలన మొదలిడిన తరువాత ఆతి సామాన్యుడు కూడ (పజా జీవనములో నాయకపాత్ర వహించి (పజాభి మాన సంపన్నుడై ధన్యత నొందగలను. అయితే ఆతడు నిస్వార్థియే, సౌమ్యుడ్ అధికార పదవుల కాసించక, ప్రజోపయోగ కార్యములలో నిమగ్నుడై యుండవలెను. అట్టి లక్షణములుగల సామాన్యకార్యకర్త, వ్రాజకీయ వర్గానికి చెందినప్పటికీ ఆధిక జనాదరణకు పాయ్రుడగును. పై వాక్య ములలో వ్యక్తమయిన విధానము ననుగ రించి మష్టిపూ_ర్తి జరుతుకొనుచు రృష్టి చెందు **కో**వకు చెందిన కొలదిమందిలో ్శీ అక్కల కోటయ్యగా రొకరు.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమములో ఆం,ధ సాంతమున శాగనోల్లంఘనోద్యమమునకు నాయకుడై మహోజ్వల చరిత్రను సృష్టించిన ఆంగ్రభత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, తన వుద్యమ సాధనకు ఎన్నుకొనిన చీరాల పేరాల పట్టణములలోనే శ్రీ అక్కలవారు జిన్నించికి, ఆండ్రకత్ని నాయకత్వములో ఓక సామాన్య కార్యక ర్థగా (శ్రీ అక్కల కోటయ్య తన జీవితమును (పారంభించికి,

్రవతి ఒక్క_రికి కూడుగుడ్డ పుష్కలముగా దొరుకునట్లు చేయవలసిన బాధ్యత పాలకుల జేగదా! కాని మానవ నాగరికతా చిహ్న మైన వ్యస్త్రము నుర్ప్త్రవేసి, వ్యస్త్ర పర్మిశమను చేపట్టిన చేనేత పార్మిళామికుల బాగోగుల విషయమై (పభుత్వమువారిచే గరియైన కార్యక్రమముతో గూడిన ప్రవణా ళిశను రూపొందింప జేయుటకు ఒక సామూ హిశమైన <mark>ప్రయత్నము</mark> అవునరమైయున్నది. అట్టితరి (శ్రీ ఆక్కల కోటయ్య, చేసేత పారి ్రామికుని కుటుంబములో జన్మించి, చేసేత వారి కష్టసుఖాలను, వార్ సమస్యలను ఆర్థము చేసికాని, శ్రీమగడ కోటయ్యగారి సహ చెక్కముతో కోటయ్య ద్వయమై. లక్షలాది మందికి జీవనో పాధిసి కల్పిండ చున్న చే నేత వ త్రికి, చేనేత వుద్యమ రూపకల్పన జేసిరి. వృత్తి నమస్యను రాజకీయాలతో మేళవించి, ఆంగ్ర చే నేత పార్యిశామికులను సంఘటిత పరచి వారిలో చైతన్యమును కలిగించి, చేనేత కాంగ్ గౌస్ ఆధ్వర్యమున చేనేత రశ్రణ యాత్రలు, నత్యాగహములు జరిపి, ప్రజలలోను, ప్రభుత్వడు లోను చేనేత పారిశ్రామికుని మనుగడను గు్రంఖోజేసి, చేనేత కాంగ్రెస్ నాయపలైరి. గుంటూరు జిల్లా చేనేత కాంగ్రెస్ అధ్యత్యులుగా ఆంద్ర చేనేత నహకారనంఘ పాలకకర్ల నభ్యుడుగా చేనేత పారికి సేవచేసిరి. కేవలము ఓక చేనేత సమస్య నేగాక రైతు నమస్యనుగూడ చేపట్టి చీరాల (పాంతములో తోటవారిపాలేం, రొంపేరు పంపింగు స్క్రీముల నిర్మాణమునకు తోడ్పడి రైతు సోదరుల ఆదూభిమాన ములను చూరగొనిరి.

్రీ అక్కల కోటయ్యగారు కళా హృద యులు, ఆయన చేసేత బుర్రకథ, జాతీయ గీతములు మొదలైనవి రచించి, తన కవిత్వాభిరుచిని వెళ్ళడించి, మంచి కవి ఆనిపించుకొనిరి.

వారు బ్రహ్మనమాజ మత మవలంబించి, సాంఘిక సంస్థారణలో భాగస్వామిమైరి.

ఆయన శాంతన్వభావుడు. సరసుడు. సౌమ్యుడు. నిరాడంబరుడు, నిగర్వి. అధికార పదవులకొర కెగ్బాకక తన ధర్మమును తాను నిర్వహించిరి. పట్టుదల, ఓర్పుగల వ్యక్తి. పెద్దలలోను పిన్నలలోను, చనువుగా తీరుగుతూ అందరిలోను కలసిమెలసి వుండే స్వభావము ఆయనది. అందరికి అందు బాటులో వుండే తత్వమాయనది.

ఒకప్పడు ప్రభుత్వమువారు భూమి లేని వారికి బంజరు భూములు మంజూరుచేయు చున్న నందర్భములో, రెవెన్యూ అధికారి బ్రీ కోటయ్యగారితో " మీగారు భూమికొరకు దరఖా స్తు పెట్టండి మీగాకు భూమి మంజూరు చేస్పాడు." అని చెప్పగా ఆయన " నే నొక్క-డేనే నా వెనుకనున్న వారి నంద రిని వదలి భూమి సెట్లు తీసికొనగలను. నాతో బాటు నావారందరికి యి. స్తే నేను అంగీకరిస్తా" నని తనొక్క-డే భూమిని సంపా దిం చుకొనుటకు నిరాకరించి, తన విళాల హృదయాన్ని వెళ్ళడించిన నిన్వార్థ బ్రజా సేవకు డాయన, బ్రీ కోటయ్యగారి జీవితము యవతరమువారికి ఆదర్భబాయు మైనది.

కాని జ్రీ కోటయ్యగారి బ్రజాసేవను బ్రహుత్వమువారు చాల ఆలస్యముగా గు_ర్హించిననూ, ఆంధ్రబోదేశ్ శాసన మండలిలో సభ్యత్వము లభించినందున, శాసన మండలిలో చేసేతవారి తరఫున వారికి బాతినిధ్యము వహించుట కవ కాశము కలిగినది

్రీ అక్క లవారి రాజకీయ జీవితమునకు ఆయన అర్థాంగి ఆయనకు చేదోడు వాదో డుగా శాంతియుత సహజీవనము చేయుచూ ఆదర్శ హింమా ధర్మపత్నిగా నుండుట మరొక విశేషము.

భగవంతుడు శ్రీ అక్టల కోటయ్యగారి దంపతులకు ఆయురారోగ్య సౌభాగ్యముల నొనగి, వారు యింకా కొన్ని సంవత్సరముల పాటు బ్రజాసీవా తత్పరులై ధన్యతనొందు నటుల జేయుగాక! యని సేను మనసారా కోరుచున్నాను. ★

"మా కోటయ్య తాతయ్యగారు"

________త్రీ గు_త్తికొండ సుబ్బారాస్త్ర హైదరాబాద్,

అప్పడు నేను హైస్కూలులో చస్తివే రోజులు. చిన్నప్పటినుండీ రోజూ పేపరు చదవటం, అందునా అన్ని రకాల దిన పుత్రి కలు చదవటం నాకు అలవాటు. అప్ప డప్పడు పూజ్యులు (శీ ఆక్కల కోటయ్య గారి వార్తలు చదువుతూ, చేశేత పని వారల సంశ్రేమింగోనం ఆయన పడుతున్న తావ్మతయాన్ని, వారి అభివృద్ధికి ఆయన చేస్తున్న సామాజిక కృషిని గురించి తెలుసు కుంటుండేవాణ్ని. తర్వాత శాన్నాళ్ళకు మా ಅಮೃಗಾರಿದ್ದಾರ್ ಆಯನ ಪರಿವಯ భాగ్యం కలిగింది. నేను చీరాల కళాశాలలో చదువుకోవాలనుకొని, ఆర్థిక దుస్థితిదృష్ట్యా విరమిం-చుకోవలసిన స్థితి యేర్పడి ఆయన గలహాకోగం పోయాను. ఆయన నాస్థితికి, నాలాంటి యెందరో బీద విద్యార్థుల దుస్థితికి యెంతో విచారించారు. వారాలుతిని చదవ మని గలహాయిచ్చారు, సలుగు రింట్లో వారాలు కుదుర్పుటయేగాక స్వయంగా తమ యింట్లో గూడ ఒక వారం యిచ్చిన సహ్ఖదయులు ఆయన, ఫీజుకోసం డబ్బు ఆవుగరం కాగా చేనేత సహకార సంఘం

ద్వారాను, యింకా కొంతమంది పెద్దల ద్వారాను ఆర్థిక సహీయం చేయించారు. ఇలా నహాచుం పొందినగారు యెండరో వున్నారు.

నాకు ఒక విషయం బాగా జ్ఞాపకం. ఒక రోజు ఆయనపద్ద నేను నూర్చొని ఫ్రండగా ఒక వ్య_క్తి వచ్చాడు. శి. కాం. డిగ్లీ తీసు కొన్న ఆ యువకుడు ఒకానొక ఆఫీసులో స్ప్యూన్ ఫ్రద్యోగంకోనం అప్లికేషన్ పెట్టాడట, ఆయన రికమండేషన్ కోసం వచ్చాడు. ఆ విషయం విని ఆయన మాన్రాడు. ఆ విషయం విని ఆయన మృదయం మంత ద్రవించిందీ డ్రత్యక్షంగా నేను ఆనాడు చూశాను. పట్టభ్యక్షంగా నేను ఆనాడు చూశాను. పట్టభ్యక్షంగా నేను ఆనాడు చూశాను. పట్టభ్యక్షంగా సేను ఆనాడు చూశాను. పట్టభ్యక్షంగా సేను ఆనాడు చూశాను. పట్టభ్యక్షంగా సౌదర్యాగుల దుస్థితికి ఆయన చాలా బాధ పడ్డారు.

తర్వాత నేను హైదాబాద్లో వుద్యోగరీత్యా స్థిరపడ్డాక అప్పడప్పడూ ఆయన అసెంబ్లీ (వనంగాలు వినే అదృష్టం తటస్థించింది. శాసనమండిలి (పనంగాల్లో ఆయనకో (పత్యేకత వుండేది. ముఖ్యంగా బీవచే నేత పనివారల కష్టాలు, వారి కడ గండ్లు, యొందరో నిరుద్యోగుల బాధలు, అగ చాట్లు ఆయన యెలు గెత్తి వు దేకంగా, పుద్వేగ పూరితంగా, గ్వచ్ఛమైన తెలుగులో అగర్గళంగా వుక్షన్య స్తుంటే ప్రేక్షకుల గ్యాల రీలలో వుక్ను వాళ్ళేగాక తోటి శాసన సభ్యులు గూడ ముక్కు మీగాన వేలేనుకొని అచేతను లవుతాగు. సహహ సమస్యల విష యమై ఆయన సమసంగీ స్తున్న ప్వడు ఓక పార్ట్రీ పిధా గానికి కట్టుబడి వున్నా నని, సహహా సమస్యల విష పార్ట్రీ పిధా గానికి కట్టుబడి వున్నా నని, సహహా అయన పార్ట్రీ లకు అతీతంగా తానే సమస్యేన న్యాయా నికి అమగుణంగా, సమృక్ష పాతంగా ఆయన వ్యవహరి స్తుడబట్టే అటు పాలక వర్గానికే గాక సహీపడబట్టే అటు పాలక వర్గానికే గాక సహీపడుక్ష నభ్యులకు గూడ ప్రేతిపాత్రు లయ్యారు.

్రీ) కోటయ్య తాతయ్యగారు మంచి వ్రైవేస్గార్, ప్రత్యేకా రచయితగా గూడ ప్రజ్ఞావంతుడు. మంఖ్యంగా " ఆంద్ర జ్యోతీ " " నేత " మున్నగు ప్రతికలలో వివిధ సమస్యలపై ఆయన (జాసిన వ్యాసాలు ఆయన రచనా పటిమను నిదర్శనాలు.

వ ్రామాన రాజకీయ స్థానంచంలో యెక్కడ చూచినా స్వార్థం, కుల మత నక్షావాతం, పదవీ వ్యామోహం, అవిసీతి-విచ్చలసిడిగా స్వైర విహారం చేస్తున్న విమయం మనందరికీ తెలుసు. స్థీ కోటయ్య గారు వీటన్నిటికీ అతీతులు.

నిస్వార్థ్ సేవా పరాయణు లనటానికి తార్కాణం యిష్పటికీ ఆయన తన పాత పెంకుటింట్లో నే చేసేత కార్మిక ప్రతినిధిగా మారాసు తిప్పతూ జీవితం గడుపుతుండట మే. ఇదే ఆయన నిరాడంబరానికి బ్రపల నిదర్శనం.

ఆయన కుల నుత్ శ్రమ్మాత రహితుడు, ఆయనద్వాగా గహించుం హొందిన యొందరో అన్యకులాలవారు, మతాలవారే యిందుకు నాక్షులు,

సమఖ్యంగా కోటయ్య తాతయ్యగారు పదవీ వ్యామోహ రహితుడు గావడం గమనించదగ్గ విషయం, ఆయనే కావాలను కుంకేట స్వాతంత్ర్య సంగామ చర్తితలో ఆయన నిర్వహించిన పాత్రకు (పతిగా మెన్నో వున్నతపదవులు ఆయనను వరించి వుండేవి.

ఇన్ని సుగుణాల వలననే ఆయన ఆటు కాంగాసు పక్షం వారికే గాక ప్రతిపక్షాల వారికి అత్యంత నన్నిహితుడు కాగలిగాడు.

ఆయనకు అరవయి సంవత్సరాలు నిండిన ఈ శుభ సందర్భంలో వారికి మనం చేస్తున్న యీ చిప్పున నిన్మానం చెందునికో నూలుపోగు వంటిది. అయినా ఆయన అమర సేవలకు యిది నిజమైన చిప్పు మే కాగలదు. ఇలాగే యింకా పెక్కేండ్లు ఆయన ఆయు రారోగ్యాలతో విలసిల్లి బ్రజాహిత కార్య క్రమాల్లో పాల్గొని తన సేవలను అందచేయాలని భగవంతుని కోరుతున్నాను.

___ కుమారి కార్యంపూడి శారద, శేశాల.

ఆయన ఒక గొప్ప ప్రజానాయకుడు రాజకీయపేత్త. బ్రహ్యూపానకుడు. నం స్టర్త. అంతేకాడు శాంతమూ_ర్థి. ఆపద్భాంధ వుడు. ఎవరాయన శీ ఆయనే మా కోటయ్య మామయ్య.

కోటయ్యగారి పేరు వినగానే కొందరికి చేనతఉద్యమ నాయకుడుగాను, కొందరికి (బౌహ్మం నమాజకుడుగాను, కొందరికి మంచి మాజకుడుగాను, మర్తి కొందరికి మంచి వ్రగాను ఇలా జ్ఞావకం వస్తాను. కాని, నాకు మాత్రం కోటయ్యమామయ్య ఆన గానే చిరునవ్వు చిందిన్నూ పల్కరించే ఆయన ముఖమే మనస్సులో మెదులుతుంది. దీనికి కారణం నేనాయన కోవంగా ఉండగా ఒక్క సారైనా చూడకపోవడమే ఎంతటి ఆగ్గహం వచ్చే పరిస్థితిలోనైనా ఆయన నవ్వుతూ మాట్లాడుతుంటే నాకు చాలా ఆశ్చర్యం పేస్తుంది.

కోటయ్యమామయ్య ఊళ్ళో ఉంటే [పతీరోజూ − బీదా నా**దా, చిన్నా** పెద్దా − ఆందరినీ పలుకరించి వ స్తుంటారు. ఎవరితో నైనా సరే ఎంతో ఆహ్యాయంగా చనువుగా ఆత్మీయత ఉట్టివడేటటు మాట్లాడుతారు. మాట్లాడడమే కాదు; వారి కష్టసుఖాల్ని విచారించి, కష్టంలో ఉన్నవారికి వెంటనే చేయవలసిన సాయమంతా చేస్తారు. ఆయ నకు పేదవారన్నా, ముసలివారన్నా ఎంతో జాలి. పేదవారికి ధన సహాయం చేస్తారు. తినడానికి లేదంకు భోజనం పెట్టిస్తారు. ఆయన చాలామంది దిక్కు లేని ముగలి వారికి వృద్ధాప్యవు పించనులు ఇప్పించారు. ఆయన దిక్కు లేనివారిని ఆదరి స్తారు. ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు వాళ్ళ ఇంట్లో ఉంటూంటారు. రోగులకు సేవచేయడ మనేది ఆయనకు చిన్న నాటినుండి అలవడిన గుణం, 1988 లో చీరాల, పేరాలలో కలరా ముమ్మరంగా వ్యాపించినదట. అవుడాయన ఎవరెంత భయ పెట్రినా వినకుండా ఆ రోగుల నందరిస్త్రీ తానే స్వయంగా ఆస్పట్రిలో చేర్పించారట. దగ్గ కుండి వారందరకూ పరిచర్యలు చేశారట. ఏమాత్రం భయపడకుండా కలరా రోగులకు స్వయంగా సేవ చేశారం టే మరి తోడి మానవులమింద ఆయన కెంత [పేమ జాలి ఉందో కదా! ఈ నాటికీ ఆయన జబ్బుగా ఉన్న వారిని స్వయంగా ఆస్పటికి తీసుకు పెళ్ళి తగిన మందు లిప్పించని దే ఊరుకోరు. రోగులమింద ఆయనకున్న [శద్ధ రోగికి కూడా తన రోగం మింద ఉండ దేమా.

కోటయ్యమామయ్య పేద విద్యార్థులను కూడా ఎంతో ఆదరంగా చూస్తారు, ఆయన అందరిలా బడికి వెళ్ళి పెద్ద చదువులు చదువు కోలేదు, తల్లీ, తండ్రీ చనిపోవడంవల్ల బాల్యం నుండీ బ్రతుకు తెఱువుకోనం పని చేయవలసి వచ్చింది. అందుక నే ఆయనకు బీద విద్యార్థులంటే ఎనలేని బేము. వారికి ధన గహాయం చేయడమే కాకుండా, కొంద రికి తమ ఇంట్లో వారము లిచ్చి భోజనం కూడా పెట్టించేవారు.

కోటయ్యమామయ్యకు నెట్టాగారి వలె చిన్న పిల్లలంటే ఎంతో ఇవ్వం. ఆయన మెళ్తుంటే పిల్లలందరూ "కోటయ్య తాతయ్య, కోటయ్య తాతయ్య" అంటూ వెంటబడ తారు. ఆయన వారికి బిశ్చలో, బిగ్కట్లో కొని పెడుతుంటారు. బ్రహ్మనమాజంలో ఉత్సవాలు జరిగేటప్పడు బీద పిల్లలకు పలకలు ఇచ్చే కార్యక్రమం ఓకటి ఏర్పాటు చేస్తుండే వారాయన.

కోటయ్యమామయ్య చిన్న నాడు కష్టాలు అనుభవించి ఉండడంవల్ల, తాను ఎన్ని క్రమోద్యమాల్లో తలమున్కలపు తున్నా, రాజకీయాలలో ఎంత నతమతమవు తున్నా ఆవదలో ఉన్నవారిని, భావిపౌరు లైన బాలలనూ, విద్యార్థులనూ ఎన్నడూ మరచిపోరు. వారి శ్రీయన్సు కోనం మామయ్యకు భగవంతుడు దీర్ఘాయువు క్రమాదించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

— త్రీ కౌర్యంపూడి కృష్ణమూ ర్హి, కే రాల.

సకలమా చరాచరముల – జననమెందొ ఎందు నుండునొ లీనమై – ఎందుడిందు అట్టి జగముల నేలెడు నాదిశ_క్తి మనుచు నక్కల కోటయ్య మాన్యవరుని.

మాట మాటాడెనా మమతలు నిండిన రతనాల రాసులు రాలినట్లు చిరునవ్వు స వ్వెనా సింగార మొలికించు బొండు మల్లెలు కుప్ప బోసినట్లు కుదురుగా జూ చెనా ఎదర గుండెలమీాద విజ్ఞానపున్ముడ వేసినట్లు ఆధ్యాత్మికము చెప్పెనా సుధా భాండంబు మంచిగా నోటి కందించినట్లు

పాడెనా భ_క్తి రూపమై పఱగినట్లు బాసెనా భావముల్ కుప్పవోసినట్లు మాన ముద్రవహించెనా మహిని గల్గు చలనశ_క్తి సమ్మంబు నిలిచినట్లు.

చే నేత గహకార జీర్ణ్లోద్యమంబును దివ్య తరంబుగా దీర్చిదిద్ది సంఘ సంస్కారమన్ సాహన కౌర్యంబు నిర్భయత్వంబున నెఱయ జేసి కప్ప భూయిప్రవా (గంథాలయోద్య మా భ్యదయంబు ర క్రిమై నొనరజేసి పురిటి బెబ్బులి కంటి కఱకు చూపులకొల్ల శాంతి గందేశంవు జదువు చెప్పి దశదిశలయందు యశమును దాచుకొన్న యట్రి కోటయ్యమామయ్య కఱువడేండ్లు నిండి పండిన గమయాన నెనరులోడ (శ్రీ)శు డొగగుత ఆయుర్వి శేషములను.

క వి కా ను క

— త్రీ కర్ల పాలెము కుటుంబశాట్రి, బి. మ., బి. ఇడి., కోరా ల

సీ॥ నాకు నచ్చినది మీగా యే కేశ్వరో వాస నా (పార్థన (పేకక ముప_త్తి నాకు నచ్చినది మీగా యూ కార, భావ, నం భామణ స్ఫురిత సౌమ్య (పవృ_త్తి నాకు నచ్చినది మీగా లౌకిక (పతిభా వి భాసితోపన్యాన భవ్య శ_క్తి నాకు నచ్చినది మీగా నవనవో తాస్తిమా నం భరిత నతాక్రార్య నిర్వహణ ర_క్తి

గీ॥ గాంధి, గోపాలకృష్ణ, మార్గముల సడచు మాకు శుభముల నిడుత, లోకైక విభుడు షషి పూ_ర్తి మహోత్సవ సమయమందు కొనుమ, యీ కొన్నా, అక్కల కోటయార్య !!

పూజ్యత్రీ అక్కల కోటయ్య M L. C. గారి షష్టిపూర్తి మహోత్సవోపహారము

— విద్వాన్ : పెండెం కృష్ణయ్య

గజ్జనుల్ దాము కష్టమంల్ సైచుచుండి కోర పరులకు సుఖము సేకూర్పు చుందు మహిని వృక్షంబు లెండలో మాడుచుండి యితరులకుఁ జల్లనగు నీడ నిచ్చుఁ గాడె.

సు, ర,

్రీ కోటయ్యగారు సుజనులు. ఎల్లవుడు పరులకు గహాయపడు గహ్మాదయులు. కౌంత గ్యాఖ్యలు, దైవము గూడ యుక్తవయస్సు నుండి సేవా కౌర్యాచరణ యందే కౌలము గడవు సౌభాగ్యము గమకూర్చి యున్నాడు. సర్వమానవ స్మాభాతృత్వమును, ఈశ్వర పితృత్వము నెలకొల్పు ఉపనిషద్ధర్మమును నర్వమత సామరగ్యమునకు నిలయమై విశ్వ మానవ మతముగ విరాజిల్లగల బూహ్మ ధగ్మమును విశ్వసించి, హృద్ధత ముగరించు కొని వివిధరీతుల తద్వా కృష్ణికి కృష్ణిచేయు చున్న ఈశ్వర భక్తులు.

చీరాల పట్టణ ప్రార్థన సమాజమున కథ్యక్యులై ఆదర్శపాయమైన స్రీ రామ మోహన స్థాపించి, యువకబృంద హృదయములందు నువిశాల మును, సురక్షితమైన మనుగడ సాగించుట కావశ్యకమైనదియు శాశ్వత సత్యమైన సుధర్మబీజము నాటుటకు మార్గము నేర్పాటు చేసిరి. ఇటులే స్థీ రామమోహన బాల విహార్ ను గూడ యేర్పాటుచేసి ముక్కు పచ్చలారని ముద్దు బిడ్డలకు వారల ఖావి కాలమున కువయు క్రమైన విశ్వజసీన ధర్మ మును అతి బాల్యము నుండియే నిర్మల హృదయములందు పదిలవరచుకొన యోగ్య

మైన విద్యా నిలయములేని కొఱత దీర్భ గలరని విశ్వసించు చున్నాము.

పరిశ్రమలలో (పాముఖ్యమైన చే**నేత** పర్మిశమకు దావురించిన అమ్హకషాలనుండి విము_క్తి గావించుటకు కంకణము గటుకొని కాలియాత్రలు, ఆకలి యాత్రలు సాగించి, గామ గామములు సంచారము గావించి, నిరాశజొంది నీరసించి శల్యావశిష్టులె యున్న పార్కెళామికులలో చైతన్యము కలిగించి నవజీవనము పోసి పర్మిశమ సుస్థిర మ**గుట**ైకై దృష్టికి తీసికొనివచ్చి రశ్హణ కల్పించుటకు గదా కృషిచేయు చున్నారు. దీనికి తోడుగా శాగన మండలి గభ్యత్వము గమకూడుట ఆధికారాడంబరములకు గాక ఆపలుకుబడితో ₍పజోపయోగ కార్యములం దేవు, పారి ్రశామి కోద్ధరణకేమి, పతిత సంస్థాధరణ ేకేమి, ఆరోగ్య నిలయముల కేమి, వట్టణాభి వృద్ధికేమి ద్విగుణీకృతమైన బలముతో నిరంతరము పాటుబడుటకు నదవకాశము లభించినది,

బాల్యమున ఉన్నతవిద్యల నభ్యసించు అవకాశము లేకపోయినను, తరువాతకాల

The state of the s

మున స్వయంకృషితో మాతృభాషా పాండి త్యము సంపాదించి ఉత్తేజ కరమైన కవన ముతో కవి స్వమాట్టుల మెప్ప పొండుట గమనార్హము గదా! అంతియేకాడు. వీ విద్య శాశ్వత సత్యవథమునకు మూల కందమో, విహికాముప్మికములకు ఆవశ్య కమో, విద్యలకు పరమార్థమో అట్టి ఆధ్యా త్మిక విద్యను సంతరించుకొన్నారు.

యు క్రవయస్సునుండి దృఢమైన ఆరో గ్యమ్ కొరవడినను దీనజన సేవా పరాయ ణత్వమను మధురామృత రసాయనమును సేవించుటచే బాల్య రుగ్మతలనుండి విమ్ము క్రు లైకి. సామాన్య పార్యశామిక కుటుంబము నందు జన్మించి ఉన్న లేమిలో సంతృ ప్రి జెంది సచ్ఫీలమును దృష్టియం దిడుకొని శాశ్వత యశోధన మార్డించి, మించి "(పాణ మున్న వరకు పరులకు తోడయి తాను జీవనయాత్ర ధన్యముగా నల్పు " అన్న విధ మున బుతుకు సార్థకము చేసికొను టీ కోటయ్యగారికి ఇటులే స్వతీ, అసీతీ, నవతి, శతమాన మహాత్రవములు జరువు కొను సౌభాగ్యమును బ్రవాదింప కారుణ్య మయుడైన పరమేశ్వరుని బ్రార్ధింతము.

పల్పాటీస్మలో భయంకర కూడుం

— దాసరి రామకోట**య్య,** ఈ చర్ల.

త్రీ అక్కల కోటచ్యాగారికి మష్టిప్పార్తి ఉత్సవము జరుగుచున్న యీ తరుణములో వారి దీనజన సేవా నిధిని, దర్శిద నారాయ ణుని సేవను గూర్చి నాలుగు మాటలు వాయుట యా చిన్న వ్యాసమాలో వాస్తున్నాను.

1953 సంవత్సరములో ఆంద్రదేశ మంత టిని ముఖ్యముగా రాయలసీమలో భయ:కర మైన మ్రోమము యేర్పడిన విషయ మందరకు తెలిసిన విషయమే. అయితే ప్రభుత్వము గాని, ఇతర సంఘాలవారుగాని వారి దృష్టిని రాయలసీమమైన నే కేంద్రకరించి అచటనే సహాయ కార్యము లమలు జరుపుటకు పూనుకున్నారు. కాని రాయలసీమ మైమ ముల కెందునను తీసిపోని మ్రోమము కల్నాటి సీమలో తాండవించినది. పశువులకు గడ్డి లేదు. ప్రజలకు తిండి లేదు. చివరకు తాగు టకు సీరుకూడా లేదు. వేలాది ప్రజలు

[గామాడులు వదలిపెట్టి వలసలు వెళ్ళినారు. యిలాంటి నారుణ సరిస్థితులలో పల్సాటి సీమలో సహాయ కౌర్య శ్రమమునవు పూను మన్న పుణ్యాత్కు లెవరాఅని నేను, శ్రీ గుఱ్ఱం మల్లయ్యగారు ఆహోచించితిమి.

మా మనస్సులో వెంటనే యొక ఆగో చన తళుక్కున మెరిసినది. షుమారు ఇరు వది గంచన్నరాలనుండి చేనేత మధ్యమ రంగములో మాతో కలిసి పనిచేస్తున్న ముతులు జ్ఞాపకము వచ్చారు. ఒకరు శ్రీ అక్కల కోటయ్య, రెండవవారు శ్రీ బ్రుగడ కోటయ్య, గారు చీరాల నియోజకక గ్రములో శాన నభ్యలుగా యాన్నికై యున్నారు. శ్రీ మల్ల య్యగారు మెల్మన్ బయలు దేరి చీరాల వెళ్ళి ఆ ఇద్దరు ముతులను కలుసుకొన్నారు. పల్నాడు పరిస్థితులను గృష్టముగా తెలియజేశారు. అవృటికే జూను సాంతమైన రాయలసీమలో

కొన్ని గంజి కేందాలను నెలకొల్పడాసికి కొంత ధాన్యాన్ని : కోగు నేయాలనే ఆలోచ నలో ఆ యొద్దరు మి.తులు వున్నారు. ్రీ మల్లయ్యగారు పల్నాటి జరిస్టితులన్న వివరించినమిందట వారితో కలిసి డల్నాటి **జామ (హం**తాన్న చూడటానికి బయుల **దే**రాము. పశ్వేముల, క్రౌత్తవూరు, తాళ్ళ పల్లి, మాచెర్ల, కంభంపాడా, పాలు కాయ్కి తుమృకోడు గ్రామములను రోడ్డు భాడవుం **వున్న** యితర గామములు చూచాము. గామమాలు మా కళ్ళముందు కంపగొట్టిన టీ యిండ్లు, వటిహోయి జిల్లేళ్ళు మొనిచిన బావులు, ఎండబోయిన చెఱువులు, కుంటలు, దారిపొడవున చెబ్బపోయిన పశువుల కళేబ రాలు, పిల్ల మేకలతో వలగ జెళ్ళుచున్న ప్రజలను చూచాము. కొన్ని చోట్ల నహాయ ేకేం(దాలను నౌలకొల్పాలంేట నునకు శ_క్రి చాలదు గనుక హారిజగ, గిరిజనులు విశేష ముగా వున్న తాళ్ళపల్లి, కొ త్తవూరులలో గహాయక కేండ్రాలను నెలకొల్పితే బాగుం టుందని భావించాము. పెంటసే బాపట్ల తాలూ కాలో చీరాలలోను, పరిసరాలలో నున్న, దగ్గుపాడు, పూగపాడు, వంకాయల పాడు, నూతలపాడు, కారంచేడు, స్వర్ణ ్రామాడులు తిరిగి షుమారు 100 బస్తాల

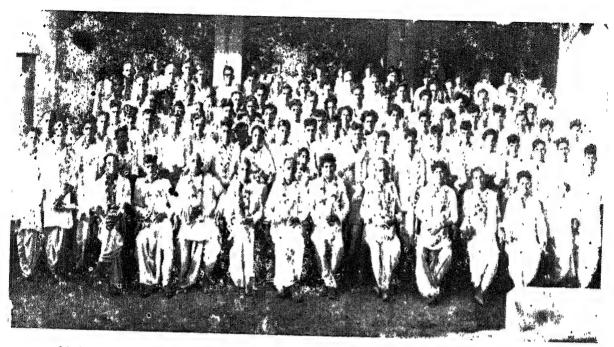
జాగ్నాలు, మరిగాన్ను వడ్లు సేకరించాము. చీరాల సేరాల గామాలలో మమారు రు. 1500 గూపాయల నగడుగా వసూలు చేశాడు. వెంటనే యా ధాన్యాన్ని పల నాడు తరలించి కొత్తపూరులో ఒకటి, తాళ్ళపల్లిలో మరియొకటి సహాయక కేందాలు నెలకొల్పాము. బాపట్ల తాలూ కానుండి వచ్చిన సహాయమునకు తోడుగా పల్నా డింలో గూడ నింగవరము, పులిపాడు, దైద మొడుగు గూడ నింగవరము, పులిపాడు, దైద మామాన్యన్న సేకరించాము.

(శ్రీ) ప్రగడ్ కోటయ్యగారు శాననగభా సభ్యులు, బహుకార్య నిరతులు కావడము వల్ల సంకట కేందాలు నెలకొల్పిన తర్వాత వారు వెళ్ళిపోయినారు. కాని యిక్కడ కేవలము సంభారాలు సేకరించడముతో సరిపోడుగడా! వీటిని సరిగా వినియోంగించి, పేదనాదల త్యు హ్మాధ చల్లార్చాలి. ఈ కార్య కమాన్ని యిక్కడ నిర్వహించడానికి పూను కన్న వారు శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు. మమారు శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు. మమారు శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు. మండు కొండల్లో పల్నాటి సీమలో మకాము పెట్టారు కోటయ్యగారు. రోజు కొక బస్తా జూన్నలు విసిరించి సంకటి చేయించేవారు. దానిని స్థానిక ప్రజల సహకారములో క్రొత్తవూరు, తాళ్ళపల్లి గామాల్లో సంకటి ేకేంగ్రాలకు వచ్చిన వందలాది (పజలకు వడ్డన చేయించేవారు. ఆకలితో ఆవురావుర ఆ అన్నా ద్రులకు ఆ సంకటి పంచభశ్ర్య పరమాన్నాల్లాగా కనిపించేది. కొన్నాళ్ళు గడిచిన తరువాత కేందాలకు వచ్చేవారంతా బాబూ! మాకీ సంకటి సాయం కాలము వేళనే ెపెట్టించ రాదా ఆని అడిగారు. ఎందు చేత నని [పశ్నీ <u>స్తే</u> మధ్యాహ్న ముపూట మీగు పెట్టే భోజనమువల్ల మా కడుపు చల్లబడుతుంది గాని రాత్రివేళ ఆకలి సొడతో మాకు నిద్ర **వ**ట్టుట**లేదు.** పగలంతా వ అడవులలోనో తిరిగి ఆకు అలము తీని యిన్ని సీశ్భ్రతాగు తాము. సాయంకాలము మాగు భోజనను పెడితే తినివెళ్ళి పడుకుంటాము. మా ఆకలి తీవుతుంది, నిద్రా వడుతుంది. అలాగే ్శీ కోటయ్యగారు మార్పు చేశారు. అం**తే** గాదు వారు పగటివేళ పేదసాదల గుడిశలకు వెళ్ళి వారి కష్టసుఖాలు విచారిస్తుండేవారు.

ఒకతూరి మేము వారితోకలిసి కొందరు చెంచుల యిండ్ల కు వెళ్ళి వారి గుడిసెల్లో ఏమైనా గింజలు దొరుకుతాయేమోనని చూచాము. నాలుగు మిరపశాయ తోల కలు, వుశిళ్ళ పూరగాయలు తప్ప మరేమి లేవు. వర్హాకాలములో దొరికే యీ రెక్కల పురుగులను పట్టుకొని వాళ్ళు పూరగాయ లాగ పెట్టుకుంటాకట,

వా స్త్రవముగా శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు ఎంతో ఆర్ద్) హృదయులు. దీనజన సేవయే వారి జీవిత ధ్యేయము. నాటి మామడులో వారు పల్నాటికి చేసిన సేవ ఎన్నటికి మరఫు రానిది. గాంధిజీ చెప్పినట్లు వారిచ్చటి దరిద్ద నారాయణుని సేవించారు. మ్రజాసేవలో జీవితమును ధన్యమునర్చుకొన్న శ్రీ కోటయ్య గారికి యీ మష్టిపూ ర్తి పుత్సవ నందర్భ మున పరమేశ్వరుడు మరొక 60 అఱువది వత్సరముల ఆయురారోగ్యముల నొనంగి ఇతోధిక దీనజన సేవా బ్రతుని చేయుగాత మని పార్థిన్నూ యున్నాను.

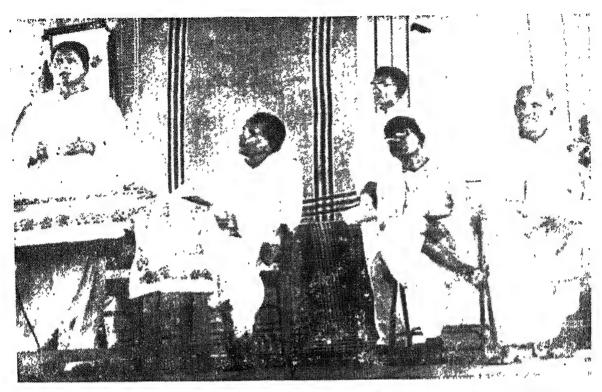
- BEES-

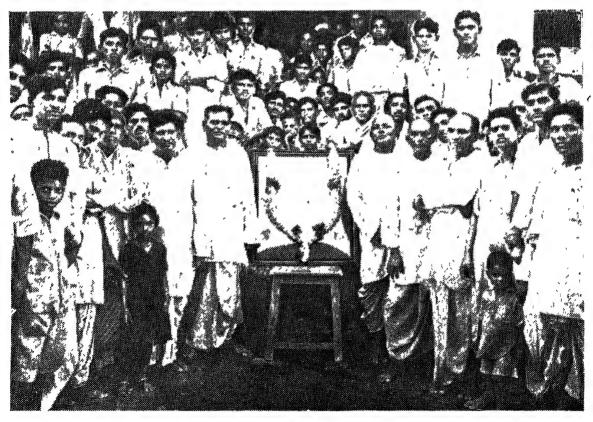
1953 లా రేపల్లె చేసేత సత్యాగ్గహోనంతరం కారాగార శిశ్ సమధవించి వచ్చిన సత్యాగ్గహులతో పేజేరులా ౖశీ కోటయ్యగారు

1956 లో చీరాలలో జరిగిన చేసేరవారోత్సివముల సందర్భమున ముఖ్యమంత్రి లేబెజవాడ గోపాలరొడ్డిగారితో ఆక్కల కోటయ్యగారు

ఆంధ్రుజేశ్ ముఖ్యమంలైతి ణీ జామోదరం సంజీవయ్య చీరాల నూలుమిల్లును సందర్భించిన సందర్భమున ఆమునతో ణీ కోటయ్య లెడ్డరు

ాపేజ్రులో చేసేత (పముఖులు కీ. శే. పోలన ఆమ్మయ్య గారి ఛాయాచ్యత ఆనిష్కరణ సందర్భమున చేసేత నాయుకులతో (కీ అక్కల కోటయ్య

అద్వితీయమైన సిగిరెట్ టేపు పర్మశమ – శ్రీ అక్క లకో టయ్య M. L. C.

— నందం కనకయ్య, ాపెసిడెంటు,

నాధం బ్రాజర్లు సిగ్రాట్ జేతు కంపెనీ చర్కార్సు యూనియన్, చీరాల.

భూ జ్యా లు శ్రీ ఆక**్టల** కోటయ్య యం. యల్. సి. గారికి, షష్టిపూ_ర్తి ఉత్సవ సందర్భమున మేము, మా సిగరెట్ టేఫు పార్యామికులు పాలుపంచుకొనుట మా మహాభాగ్యంగా ఎండుతున్నాము. ఎందు కంటే వారి రాజకీయ జీవిత (పారంభము రోజులలో వారు మా పర్మిశమ నుండి యే రాజకీయ జీవితమునకు నాంది వాచకము పలికినారు. అందు చేత నేటికి గూడ చేసేత పర్యశమతో పాటు ఉపవృత్తిగా దాదాపు చీరాల (సాంతమ:లో రెండువేలమందికి జీవనో పాధిగా వుంటున్న మా సిగీరెట్ మిషన్ కేపులు, మరియు బెల్టుల పర్మికమ బాగోగులను వారు పరామర్శించని రోజు లేదు. పర్మశ్ము మారంభపు రోజులలో వారి సోదరులు కీ రైశేషాలు (శీ ఆక్కల సుబ్బా

రావు గారితో కలసి జేవు తయారు చేయు టకు కావలసిన అనేక నూతన సాంకేతిక సలహాలను అందజేయుటయోగాక బ్రత్యక్ష ముగా వారు నేసి తోటి పార్మి కామికులకు ఆదర్శబాయులయ్యారు. మొదట మా పర్మిశమను గూర్పి పర్మిశమ దారులకు, పంపిణీదారులకు, విని మోగ దారులకు తప్ప యా నలుబడి సంవత్సర ములనుండి యితరు లకు తెలిసి యుండలేదు. అందుచేతనే మా పర్మిశమలో భాగస్వాములైన బ్రీ అక్కల కోటయ్య M L. C. గారి మష్టిపూర్తి సంచిక ద్వారా మా పర్మిశమను తనుందరికి పరిచయముచేసే భాగ్యం కలగటం నేనెంతో మహదానందంగా భావి స్తున్నాను.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో పాశ్చాత్య దేశముల యందలి భాగీ పర్మశమలతోపాటు ఆనేక కుటీర పగ్రిశమలు కూడా పూ_ర్తిగా దెబ్బతిని పోయినవి. అలాంటి వాటిలో యా సిగిరెట్ లేవు పర్మశను ఒకటి పూ_ర్థిగా చేతితో త**యా**రు **చేయవలసి**న దియే తప్ప యే యంత్ర గహాయములోను తయారు చేయ వీలు లేదు. 1927 వ సంవత్స రపు చారంభపు రోజులలో మన చాంత మందున్న ఏ. యల్. టి. డి. కంపెనీవారి ద్వారాయా ఓపు నమూనా భారత దేశ మందలి అన్ని బ్రాంతముల వారితో పాటుగా చీరాలగూడా వచ్చియున్నది. ఆప్పటి **కంపెసీ** మేనేజరుగారు స్థానికంగావున్న అనేకమంది చేనేత పార్కిళామికులతో సంక్రవ తింపులు జరిపి (శీజక్కా పాపయ్య (శేష్టి గారికి ఆ నమునా జేపు యిచ్చి ఆ ప్రకా రము తయారు చేయమని కోరియున్నారు. అవ్వడు మనకు యిచ్చిన కేపు 34 మిల్లి మాటర్లు వెడల్పు కలిగి $96rac{1}{2}$ అంగుళ ములు చుట్టుకొలత కలిగి అతుకు లేకుండాను, వెడల్పులో ఎక్కడా వెంటుకవాసి తేడా లేకుండాను యున్నది. దాదాపు 6 మాస ములు అవిరళ కృషి-చేసి అనేక వ్యవస ్రపర్యూగల కోర్చి వారిచ్చిన నమూనాకు తీసిఫోకుండా మన వాడుక యందుండే మాలులో నే తయారుచేసి యున్నారు. ఆది వారి (పాథమిక పరీశ్లున్నిటికీ నిలచి పరి పూర్ణమైన తృ ప్రిని కలిగించిన కారణంగా వారి కంపెనీ యుందే మన పర్మిశమకు స్థానము కల్పించి జ్రీ జక్కా పావయ్య్ శేష్ట్రీ గారి పర్యవేశ్లుక్రింద బ్రారంభము చేసి యున్నారు. కాని గరిజయిన నూలు మనకు అందుబాటు కాని కారణముచేత ఎక్కువ కాలం పర్మిశమ కాలూన లేకపోయినది. తదనంకనము ద్వితీయ బ్రవంచ మహా సంగ్రామవు రోజులలో అవగా 1940 వ సంవత్సర (పాంతములో తిరిగి ಶ್ವಾ ಸ್ಥಮಾಗ್ ಯಾ ಸಿಗ ರಟ್ గిరాకి హెచ్చుటయేగాక విదేశములయందు **ಡ**ಶ್ಪ್ರ ್ಷಿ ಹೊ దాదావు యా పర్శకు గ్దంభించి ఫోయినది. అందు చేత విదేశీయుల కున్నూ, దేశీయుల కున్నూ మన టేఫు అవునరం విశేమంగా కావలసి వచ్చినది. యీనా సారి మన శిద్దల కృషి ఫలితంగా ేటపుల కవసరమయ్యే మాలు జెక్స్ జైల్సు, కలక త్రావారి ద్వారా సంపా దించి పర్మిశమను అనేక నూతన పద్ధతుల దాారా కారంభము చేసియున్నారు. క్రవస్తు తము మేము భారత దేశమందలి అన్ని

ఫ్యాక్ట^{రీ}ల కేగాక అ మెరీకా, ఆ స్ట్రే లి యా, న్యూజిలాండు, కౌనడా, హంగోరి, స్లోస్, సింగపూర్, మొదలుగా గల అనేక విదేశములకు మా చేయుచున్నా ము. శ్చేవులు ఎగుమతి తద్వారా మన కత్యవుసరమైన మారక ద్రవ్యము లభ్య సుగుచున్నది. నేడు భారత దేశములో మరొచ్చటను కానరాని మా సిగిగెట్ జేపు చర్మకమ నూ బ్రియతను నాయకులు అయిన శ్రీ అక్కుల కోటయ్య M. L. C గారి జగ్నస్టల మందుండి వారి పూర్తి ఆదరాభీ మాగముంటో అలరారు తున్నందులకు మే మెఁతో గర్యాపడు

చున్నాము, పూజ్యలు శ్రీ అక్క ల కోటయ్య దంపతులు దీర్ఘాయువులుగా వుండి యిక ముందుకూడా చేసే పర్యకమను కూడా నడిపించగలరని మే మందరము హృదయ పూగ్వకముగా నిండు మనస్సులతో భగ వంతుని పార్టిస్తూ యున్నాము. మా పర్యక మను పరిచయం చేయగల అవకాశము నాకు యిచ్చినందుకు పష్టిపూ ్తి నంఘ రథ సారధి, మా మిత్రులు శ్రీ ముక్కై వెంక టేశ్వర్లు గారికి నా హృదయుపూర్యక శుభా కాండు లందజేయు చున్నాను.

జై హింద్

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి "శ్రీ అక్కల"

__ జి. పి. మస్తానయ్య,

్కాఫ్ట్ టీచరు, s. H. H. నూంలు సత్తైన శల్లి. జనరల్ శక్రటరి, ఆం. మం. ఆస్ట్స్ & క్రాఫ్ట్ టీచరు, అసోసియేషన్.

" పౌరుమజ్ఞాన కీర్తుం బరంగ నేని వాని జన్మంబు ధన్యంబు వసుధలోన."

ఈ 🔁 వాక్యాల కనుగుణ్యంగా కీ ర్రి **్రవతిష్ఠల** నాక్టించిన ధన్యజీవి ౖ శ్రీ ఆక ౖల కోటయ్యగారు. ఏరు నిరుపేదల ప్రతినిధి. **చేనేత ప**ర్మిశ మాద్ధారకుడేకాదు ఆయన విశాల హృదయుడు. వలు గమస్యల వరిష్కారానికై నిత్యం నిర్విరామంగా కృషిసత్పే ధీరుడూ గొప్ప జాతీయవాది. **శాంతికాము**కుడు. విశాల దృక్పధంతో విషయా లాలోచించి, గాంధేయ విధానా లైన సత్యాహింగలను జోడించి కార్యక్ర మాలు సాగిస్తుంటారు. నిరాడంబరంగా, నిస్స్వార్డంగా, నిష్కళంకంగా వ్యవహ రిస్తారు. బ్రతిఖనీ బ్రజాభ్యుదయంగో సమే. నిరుపేదల పెన్నిధియై వారి బాధల నాక ళింపు చేసుకొని డీశ్రతో నివారణకు కృషి

చేస్తారు. అన్యాయాలకు, ఆకమాలకు చోటివ్వని ధీరోడాత్తుడు పేదరికం పీడి స్తున్నా, అనారోగ్యం కూల్పదోసినా, ఆర్ధిక యిబ్బందులు చుట్టుముట్టి దాడిచేసినా చలించక, నిశ్చలంగా సమాధాన పడుచూ స్వార్థానికి చోటివ్వని వ్యజనంకల్పుడు.

్శీ కోటయ్యగారిది ఎత్తుగా నిండైన విగ్రహం. బహ్ముతేజన్సు గల ముఖ వర్చన్సుతో చిరునవ్వు లొలకపోస్తూ బ్రతి వారినీ పలకరిస్తారు. ఆయన నిరుపేద వర్గా లకు ఆశ్రయం. దార్కిద్యాంధకారంలో అగచాట్లకు గురియైన పేద జనావళికి ఆశా జ్యోతి. వారు, పీరనే భేదం లేకుండా నిరు పేదల సమస్య లెన్నో తీసుకొని మానవ సమాజము మనుగడకోగం కృషిచేసే మహ సీయుడు. ఇంటవున్నా, బయట కాలిడినా నిరుపేద బ్రజానీకం వారిని చుట్టిముటి వుంటుంది, ఆగ_క్తిలో వారిగోడు విశడం, ధౌర్యం చెప్పి చేతినైన సాయం చేయడం వారికి వెన్నతో బెట్టిన విద్య. గొప్ప పరీశలు ప్యాసుకాశపోయినా, చేసువరి గాశపోయినా "శారదాంబ" వారి కనంత మైన విజ్ఞానాన్ని (పసాదించింది.

్శీ కోటయ్యగారు స్ప్రక్త్ విజ్ఞాన దాయకమైన గ్రంధా లెన్నో పఠించారు. కవితాశ_క్తి నలవరచుకొని పలు గేమాలు, బుర్రకథ రచించి డ్రమోధాలు సాగించారు. మీరు రచనాపాటవంతో బాటు నూధుర్యంగా, హౌవ్యంగా పాడి డ్రామీకులను ముగ్గులను చేసేవారు. అంతేకాడు. మీరు మంచి డ్రపిస్థి కొక్కిన వక్త. చక్కగా నులభ శైలిలో, సమస్యలను చిన్నచిన్న కథలతో కూర్చి గంభీరంగా ఉపన్యసిస్తారు. మీరి ఉపన్యా సాలు పండితుని మొదలు పామరుని కరకు నిశ్చేష్టులను చేసిపేసేవి.

్రీ కోటయ్యగారు గొప్ప సౌకర్య మూర్తి. పిన్ననాటినుండి (వజా సేవయే పరమావధిగా భావించి, జాతికి జవగత్వ ములు ధారహోసిన మహానుసీపి., (వజాను ర_క్తి, సేనాగ్త్రి, నిర్వహణశ్త్రి (తివేణీ సంగమం వెలె కలిసి జీర్ణించిపోయిన సామా జిక గచివుడు, సాభాగ్యవతి, అనుకూలవతి అయిన గహధర్మచారిణి (శీ మహలక్షుమ్మ గారి గహకారంతో నిత్యనూతనంగా ద్విగు ణీకృతో త్సాహంతో కళకళలాడుతుంటారు. పీరి గృహసీమ గమ్మ విషయ గమస్యా పరిష్కారనిలయం, కవి, పండిత బృంద హృదయానందసంధాయకనందనము. దీన జన సందోహములకు (వశాంతనిలయము, పవిత దేవాలయము, నిండైన ధర్మానికి బలమైన కేందం,

్శ్రీ కోటయ్యగారు రచయిత, వ_క్త, పేదల పెన్నిధిమాత్రమేగాదు. వాడి న మోడు లెన్నో చివ్రకింపచేసిన అ మృ త మూ _ ర్తి. బ్రౌహ్యూపానకులై యుండి, పిన్ననాడే జీవిత సౌఖ్యానికి నోచుకోని బాల వితంతువుల జూచి వారి భవితవ్యం తీర్పిదిద్ద కృతనిక్చయుడ్డాన జగజెట్టి. కులం వార నేకులు బాధలు పెట్టినా లెక్క చేయక, పెలిపేసినా పెనుకాడక పలు వితంతు వివాహాలుజరిపి అనేక జీవితాలను చివ్రరింప చేసిన దివ్యజ్యోతి. వారు బ్రహ్మాసమాజ బాధ్యతలు చేబూని సాగించిన తీవకృషికి చీరాల యందోర్పరచిన శాశ్వత, రాజారామమోహన గ్రంథాలయ మొకసాడీ.

త్రీ కోటయ్యగారికడ కులమతాలకు తావులేదు. అనూయ యన నేమో తెలియడు అరువులు, కేకలు, కోపాలు, కుట్టలు, కుతం తాలు ఎదుగడు. సీతీ, నిజాయితీలకు నిలయమై, ఎల్లరి అభిమాన పాత్రుడై, కేదల హృదయు పీఠాన్ని ఆధి ప్రించిన ఉదాత్తుడు. వారి నిశిత మేధన్ను డవజలను ఉత్తేజితులుగా చేస్తుంది. డైర్యం మేరువులా న్ఫురి స్తుంది. వారియెడ రాజకీయ, ఎత్తుగడలు లేవు ఎల్ల వేళలా రాజమార్గాన ఫోవాలనే యూహ గలవారు. గూపులకు పాధాన్యత నివ్వక ధర్మమే జయమను దృధనిశ్చయంతో రంగులు మార్చు హంగు లకు లొంగని స్థిరచిత్తుడు.

(శ్రీ) కోటయ్యగారు వలు రంగాలలో మరువరాని కృషి యొందర్బి అనేక నంఘాలకు తోడ్పడ్డారు. ఉద్యోగాల కల్పనలో, గృహవనతు తేర్పరచడంలో, బాటలు, కాలువల నిర్మాణకార్యకమాలలో, దేవాలయ, గ్రంథాలయూభివృద్ధి నంఘాలలో, నహకార, సహకారేతర రంగాలలో పలు రకాల కృషి గావించారు. అన్ని రంగాలతో బాటు ఉపాధ్యాయు నంఘాల కెంతో తోడ్పాటు ఉపాధ్యాయు నంఘాల కెంతో తోడ్పాటు నిచ్చారు. అనేక నిండు నంసారాలు నిరుద్యోగానికి బలికాబోయే

కాలంలో ఆడు కొని తోడ్పడ్డారు. యుస్.యస్.యల్.సి. కారణంగా పలువుస్తు చిత్రేఖనోపాధ్యాయుల ఉద్యోగాలకు ప్రభుత్వం ఉద్యాగన చెప్పబోతున్న తరు ణంలో వారెంతో ఆడుకొని, ఆదరించి సహకరించారు. గంఘాన్ని కూడదీసి, నడుం కట్టి నాయకత్వం వహించారు. ప్రభుత్వాధి నేతల కడేకేగి, పీరి యిబ్బందు తెరింగించి ఆపదనుండి కాపాడారు. వృత్తినిడ్య బోధ నోపాధ్యాయుల సమస్యల పరిష్కారాని కెంతో కృషిచేసి తోడునీడగా వ్యవహరిస్తు న్నారు. (వస్తుతం శాసనమండలి సభ్యులుగా పలు సమస్యల పరిష్కారానికై కృషి సాగిస్తున్నారు.

త్రీ కోటయ్యగారి జీవిత మెంతో పవిత్రమైనది. కొద్దిపాటి వ్యవధిలో (వాడు నలవిగాని మహోద్ద)ంథం. వీరు పెద్దలలో పెద్ద. యువకులలో యువకుడు. రచయితగా, సమా సేవకుడుగా, నిరుపేదల పెన్నిధిగా, వ్యక్తాగా, వ్యక్తిగా, శ్రీగా, దేశభ్రిగా పెలుగొందే జీవితెమే శ్రీ అక్కల. వారి జీవిత మెంతో చరితార్థమైనది. భావి తరాలకు ఆదర్శపాయుమైనది. ఈ పుణ్యదంపతులకు భగవానుడు గర్వసాఖ్యాలు ప్రసాదించుగాక.

జై హింద్

ఆక్కల కోటయునాగారి కృషి భలితముగా నిర్మాణమైన పోరాల చేసేత సహా కారసంభు వసత్వాడను (పారంభించుచున్న కో-ఆపరేటీవ్ రిజిస్ట్రారు (శ్రీ చంద్రశేఖర వాయుడుగారితో (శ్రీ ఆక్కల, శ్రీ పగడ

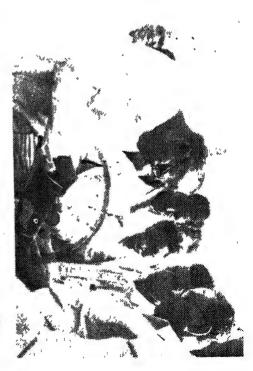
్శీ ఆక్కల కోటయ్య శాసనమండలి సభ్యుడైన సందర్భమున పేరాలలో జరిగిన పూరేగించులో చీరాల పేరాల చేసేత (పముఖులతో

కనాగాల చేసేత సహాకారసంఘ భవన ౖపారంభోత్సవ సందర్భమున ొక్కారాలు ప్రగహముము ఆవిష్కరించుచున్న ౖీకోటయ్య

ఇనుకపల్లి చేశేత సహా కారసంఘ భవన ౖపారం భోత్సవ పందరృమున ఆర్థకమంౖతి ౖశ్ బ్రహ్మా నందరెడ్డి గారతో ౖశ్ కోటయ్య

1964 మంత్రాకమటీవారు చీరాల ఏచ్చేసిన సందీర్భమున ర**ాంచే**రు ముందింగు కాల్పల గూర్పి శమటీవారికి ఏచరిస్తున్న లీం కోటయ్య

రొంచేకు దృశ్యము

కృత జ్ఞ త

" భగవంతుని అనుగవా మున్నచో కుంటివాడు గీరులు లంఘించు" నని మహర్షి దేవేందనాధ ఠాగూర్గారు వారి స్వీయ చర్మితలో బ్రాపీయున్నారు. ఇది ఎట్లు సాధ్యము! మహర్షి వాక్యము అతిళ యో _క్రికి కాదుగదా! యని నా మనస్సులో చాల కాలమునుండి నం దేవా మేర్పడి యున్నది.

నాకీ షష్ట్రి ప్రా డ్రి ఉత్సవము జరిగిన సందర్భమున నా జీవితగాథను పర్యాలోకన చేసికొంటిని. నా కిట్లు తోచినది. పిన్ననాడే మాతాపితలను గోల్పోయిన ఒక బాలుకు ఎట్లు పెరిగి పెద్దయయ్యెను! ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు అవకాశము లేకున్ననూ లోకవృత్తము నొకింత తెలిసికొనగల విజ్ఞాన మెట్లు కలైను! పెద్దల సాంగత్య మెట్లు లభ్యమయ్యెను! ఉడుతాభ క్రిస్ట్ లోకహిత కార్యములకై నెట్లు కృష్ చేసెను! యేదో చేసెను హో! పెద్దల గౌరవాదకములకు పాత్యాడై అభ్యువ్నతి కెట్లు వచ్చెను!

యే గొన్న దేశ నాయకునికో, సంఘగా ద్దారకునకో, మహాకవికో, పండితునికో జరిగినట్లుగా ఇంతటి ఘన సన్నాన మందుకో గల్గిన భాగ్య మెట్లు కల్లెను! ఇందరు పెద్దల ఆశీర్వచనము లెట్లు లభించెను! ఇది అంతయు ఓక అపూర్వమైన అనుభూతి. ఔను, మహర్షి చెప్పిన వాక్యములో సత్య మున్నది. "భగవంతుని అన్నుగహ మున్నచో కుంటివాడు గీరులు లంఘించు" సను మహానాక్యమును పలుమారు స్మరించు కొంటిని.

షష్టిపూ _ర్తి నన్నాన కార్యక్రమమున కుండ్రమించి ఎన్నో కష్ట-నష్ట్రముల కోర్చి పనిచేసిన మిత్రులకు, కార్యక ర్తలకు, కార్య క్రమమునకు తోడ్పడిన పెద్దలకు, ఉదారు లైన దాతలకు, కవులకు, ఇండితులకు, రచ యితలకు, చిత్రకారులకు నా హృదయ ఫూర్విక కృతజ్ఞ తాభి వందనములు.

ఇంతవరకూ జీవితములో ఎన్నే దొనగు లున్నవి. మిగిలిన జీవితావేశేషమున భగవ దిచ్ఛానునారము పరహీత జీవనమును గడుపు శ_క్తిని, గద్బుద్ధిని అనుగ్రహింప వలసినదిగా దహామయుడైన ఆ భగవా నునికి (పణమిల్లు చున్నాను.

> భవదీయుడు ___అక్క_ల కోటయ్య

(శ్రీ) అక్కల కోటయ్య M. L C.

*

శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారి జీవిత చర్మిత

— 🔥 ఊట్ల కొండయ్య

ఆయా భాంతాల భూసారం, నీరు, గాలి— ఈ మూడు అక్కడి (సాంతాలను రూపొందిస్తాయి. చెట్లు, చేమలకు వలెనే పశుప్ర్యూదులకు, మానవులకు కూడ ఈ గత్యం వర్షిస్తుంది. ఒక మాటలా చెప్పా లం ఓ __ మా శవ్రల అంతస్సారం, వారు జన్మించి, జీవిస్తున్న గడ్డయొక్క అంతస్సా రాన్ని బట్టి వ్యుటుంది. చేసేతపర్మిశమ పుణ్య ৰ্দ্তি, ভিক্তিন ক্ৰিক্তিন ক্ৰিক্তিন ক্ৰিক্তি (పాంతములో పూజ్య<u>ుల</u> న ్రీ **అక్క**ల కోటయ్యగారి జననం, జీవితం ఈ సత్యాన్నే ్రధువపరు స్తుంది. ఆ ప్రాంతవు పంచభూ తాల విశిష్టరూపం ఆయన జీగితం, అక్కడి సాహిత్యాభీరుచి, సంఘసేవాభీలాష, రాజ కీయ బ్రస్త్రి, ఈశ్వరభ_క్తి— ఈ మహ సీయు మానవగుణాలు ఆయనయందు మూర్తి తాల్చినవి. ఆ సాంతవు స్థాపజలలో అంత గ్లీనమై వున్న ఈ గద్గణ గముదాయం ఆయున యుందు కాచిన పాలపై మాగడ వలె ఉద్భవించినది, ఆక్కడి ప్రజల ఆశలకు, ఆశయాలకు, వేదనలకు, ఆనందానికి, కార్య శీలానికి, అంతదృష్టికీ ఆయన (పతినిధి. వారి జివితాలకు ప్రతిరూపం ఆయన జీవితం. వారి

కంఠధ్వనియే ఆయన బాణి. కవిగా, కళాభి మానిగా,బ్రజాసేవకుడుగా,సంఘనంన్ర రైగా, చేనేత పరిశ్రమ నాయకుడుగా, రాజకీయ వేత్తగా, విద్యా బ్రాబాగకుడుగా, వక్తగా, సత్పుకుడుడుగా, ఈ శ్వర భక్తుడుగా ఆయన వారికి అన్నిట ఆశ్య బ్రతిరూవ మైనాడు.

విద్యావిశాసానికి గాని, దేహారోగ్యానికి గాని అవశాశం కన్పించకపోవటమేగాక, ఇంటిలో సంరక్షణ దక్షులకు కూడ కరవేర్ప డిన ఒక నిరాశాపూరిత జీవితారంభంనుండి స్వయంకృషి వలన ఎంత నమ్మగ్ జీవితం సముద్భవించగలదో (శ్రీ కోటయ్యగారి జీవిత చరిత్ర చాటి చెప్పచున్నది. జీవితారంభం లోనే ఆశలస్నీ అడుగంటిన వృక్తులకు ఆయన జీవితకృషి మార్గదర్శకం కాగలడు.

మోటుకల్లి వీరన్నకు మోకాటి పూజ:-

చేనేత కేంద్రమైన చీరాల కేందం, కాకతీయుల రాజ్యకాలంనాటి మోటుపల్లి చర్మతనుండి ఉద్భవించింది. ఆనాటి మోటు పల్లికి ఆధునిక రూపంగా వుంది చీరాల

కే్కడం. చీరాలకు 10 మైళ్ళ మారానవున్న నాటి మోటువల్లి పట్టణం సుమారు 12 మైళ్ళు నిడివి కలిగి చీరాల (పాంతాన్ని కూడ తన యందిముడ్చుకొన్నది. మోటుపల్లి మహా పట్టణం, లక్షలాది (పజలు నివసిస్తుండేవారు. భారత దేశంలో చర్చిత ప్రసిద్ధిగన్న పట్టణ మిది, స్థాక్పశ్చీమ దేశాలకు ఇక్కడనుండి విశేమంగా ఎగుమతి వ్యాపారం జరుగు తుండేది. తూర్పు దేశాలకు, పశ్చిమ దేశా లకు ఈ ౌరేవునుండి ఓడలు నిత్యం నరుకులు మోసుకొని వెళ్ళుతూ వుండేని. ఈ ఎగు మతి వ్యాపారమంతా (పథానంగా చేనేత ವಸ್ತ್ರ್ರಾಲಕು ಸಂಬಂಧಿಂದಿಂದೆ. ಮಿಸೆಸಕಾಲಂಲ್ భారత దేశం వ్యక్త్ర పర్శమకు కాణాచిగా వుండేది. తూర్పు తీరవు ఎగుమతి కేందా లలో మోటుపల్లి రేవు గొప్పది. చేనేత వస్త్రాల ఎగుమతి వ్యాపారంతో మోటుపల్లి రేవు విదేశాల నుండి ధనరాసులు తరలించు కొని వ స్తుండేది.

నేడు మోటుపల్లి నామమాతంగానే మిగిలివుంది. భారత దేశానికి ఒకప్పడు కొంగు బంగారంగావున్న మోటుపల్లి ఇప్పడు శూన్యబ్ దేశంగావుంది. నాటి పై భవాన్ని చాటే శీలాశాననాలు ఇక్కడ అనేకం వున్నాయి. చరిత్రకారులు, పరిశోధకులు నేటికీ మోటుపల్లి ని తరచు దర్శించి పెళ్తుంటారు. చరిత్ బ్రసిద్ధమైన మీరభ్యమని ఆలయము నేటికీ ఇక్కడ భ్యదంగా మిగిలి ఉన్నది. తాటి ఎత్తున వున్న మీరభ్యమని విగ్రహము మోటుపల్లి, ఉన్నతిని చేనోళ్ళ

చాటుతూవుంది. ఈ విగ్రహానికి మోకాళ్ళకు తప్ప పూజచేయడానికి పీలు లేదు. " మోటుపల్లి అందు చేత నే మాకాటి పూజ" అనే లోకో_క్తి పుట్టింది. ఇక్కడ రామాలయం, విఘ్నేశ్వరాలయం మొదలగు ఆలయములు అనేకములున్నవి. ఇచ్చటి ఇసుక దిబ్బలలో ఆ కాలవు మటి పాత్రలు, ఇతర వస్త్రవులు, తరుచు కనిపిస్తూ వుంటాయి. ఇప్పడు ఈ (పాచీన కేందం మనం సందర్శి స్తే అలనాటి వైభవాన్ని మానవునికి తెలియని వదో భాషలో అక్కడి సమ్ముదం హెళాగుపెట్టు తున్నట్లు అనిపి స్తుంది. సముద్రతీరమంతా వ్యాపించి పున్న సరివిచెట్లు నాటి పైభవ గాథలను గానం చేస్తున్నట్లు వాటి నిరంతర గంగీతము వినిపి స్టుంది. అక్క_డి ఇసుక మన పాదాలను తాకి, అక్కడి గాలి మన శరీరా లను సోకి, మూగ సైగలతో వదో చెప్ప న్నట్లనిప<u>ి స్తుం</u>ది. అదృశ్య రూపముతో మూటుపల్లి ప్రాచీన చర్చిత మన కళ్ళ ముందు తిరుగుతున్నట్లు (భాంతి కలుగు తుంది.

పూర్వకాలంలో ఈ మాంతంలో చేసేత పర్మశమకు కావలసిన నూలును తయారు చేయడానికి నూలు వడకు పర్మశమ కూడ భారీ యెత్తున నడచి వుడాలని నిగ్గండే హంగా చెప్పవచ్చు. ఇప్పటివలె ఆ కాలంలో నూలు మిల్లులు లేవుకడామరి! ఆ కాలం లో ఈ పాంతంలో నూలు వడకు పర్మశమ లతో పాటు చేసేత పర్మశమకు కావలసిన

రంగుల అద్దకపు పర్యశమకూడ (పశ్గ్ర ముగా సాగుతూ వుండేని. చేనేత పార్మిశా మికులు తమకు కావలసిన రంగులు, రసాయ నాలు చెట్ల ఆకులనుండి, ఔరడుల నుండి, దుంపలనుండి, రాళ్ళవుండి, ఖనిజాలనుండి తయారుచేసుకొనేవారు. నీలిమందు పర్విమ ఈ మాంతంలో ్ పఖ్యాత్ వహి.చింది. వందల ఎకరాలలో నీలిపై రులు పెంచుతూ **వుండేవారు.** ఇటీవలి వరకు ఈ మాంతవు ఇసుక బీవులలో నీలి ముక్కలు విన్నారంగా కన్పిస్తూ వుంజేవి, చీరాల ఓడరేవు భాంతం పరిశీలిస్తే సీలిమండు తయారుచేసే పెద్దపెద్ద ఇటుక లొట్లు ఇవ్పటికీ అనేకం కన్పిస్తాయి. అవి ఇప్పడు శిధిలావస్థలో వున్న నాటి పర్మిశమకు గుర్తుగా నీలిచివున్నాయి. ఈ రంగుల పరిశ్రమ పాతిక, ముప్పై వీండ్ల ్రకిందటి వరకు ఈ పాంతంలో స్వల్పంగా నిలిచివుంది. సీలిమండు ఉత్పత్తిమాతం 50 వీండ్ల క్రిత్ మే ఇక్కడ తుడిచి పెట్టుకు పోయింది, **వి** దేశాలనుండి రసాయనిక పు రంగులు దిగుమతికావటంతో ఈ పర్శమకు స్థానం లేకుండా హోయింది. (కమంగా . దేశంలో రసాయనికవు రంగుల ఉత్పత్తి ఆగంభం కావటంతో ఈ పురాతన సహజ వర్ణ పర్షిశ్రమతో అవసరం పూ_ర్తిగా తీరి హాయింది. ఇప్పడిది తన చరమావగ్రలో కలంకారీ పర్మికమను అంటి పెట్టుకొని, కొన ఊపిరితో వుంది.

మాటుపల్లి చర్మిత కాలగతీలో గడిచి పోయినా ఆ చేసేత కేందం చీరాలకు

మారింది, ఆనాటి చేసేత పార్కిళామిక కుటుంబాలస్నీ చీరాలను కేంద్రంగా చేసు గొని పండిళ్ళపల్లి నుండి ఈపురుపా గెంవరకు ఉన్న మాంతంలో స్థిరపడిపోయి, తరతరా లుగా మనుగడ సాగ్త్రిస్తున్నవి, దేశంలో ఎన్ని ఒడుదుడుకులు ఇచ్చినా చీరాల ప్రాంతంలో చేసేత పర్యికమ చెక్కు చెదర కుండా వుంది. పూర్వంవలౌ విజేశాలకు ఎగు మతి అయ్యే గకాల నస్పాలు కూడ ఇక్కడ విశేషంగా తయారు కావడ**ం చూ**ేం మోటుపల్లి ఎగువుతి వ్యాపారాన్ని కూడ చీరాల కేం.దం వారసత్వంగా గహించిందా అనిపిస్తుంది. ద్వితీయ స్వహంచ సంగామం ఆరంభమయ్యేవరకు సింహళం, బర్మా, సింగ ఫూర్, ఫిల్మైన్స్, ఇండో నేషియా మొద లగు తూర్పు దేశాలకు ఇక్కడినుండి లుంగీ, సారంగ్ మొదలైన వస్త్రాలు విశేషంగా ఎగుమతి అవుతూ వుండేవి ఇవిగాక, ఇరాన్, ఇరాక్, ఏడౌన్, బాగ్దాడ్ మొదలైన ఆరబ్ దేశాలకు కూడ ఇక్కడ తయారైన " బాడ్డబ్బాసి" లేక "ఆసియా రుమాళ్ళు" ఆనే వస్త్రాలు విరివిగా ఎగుమతి ఆవుతూ వుండేవి, పలై పట్టలకు, ై తాంగానికి, పాటకజనానికీ కావలసిన మంతక చీరెలు, ధో వతులు మొదలు మధ్య తరగతి ₍పజలు కట్టే నన్నరకం వస్త్రాలు, సంపన్నులు ధరించే కళాన్వితమైన జరీ వస్త్రాలు కూడ ఈ ేకేంద్రంలో విస్తారంగా తయారవుతాయి. మాష్టరు వీవర్లనుండి, టోకు వ్యాపారస్థుల నుండి, దేశంలోని వలు మాంతాల వ్యస్త్ర

వ్యాపారులు కచ్చి ఇక్కడ నిత్యం విశే మంగా క్రయంచేసి తీసుకు పోతారు. ఇలాటి పెద్ద కట్రువ్యాపారకేందం కను కనే, చీరాలకు 'చిన బొంబాయి' అనే పేరు కచ్చింది.

టై అండ్ డై (TIE AND DYE) మాతృ స్థానం :-

అప్పటి ఆసియా రుమాళ్ళనే ఇస్పడు ' టై అండ్ డై'వ స్త్రాలు అంటున్నారు, వీటికే హోచంపల్లి వస్తాలు అనే పేకు కూడ (పసిద్ధ మైంది. 1985 వ సంవత్సర మాంతంలో చీరాల కేంద్రంలో 500 మగ్గాలు ఆసియా రుమాళ్ళను తయారు చేస్తుండేవి, చేనేత వస్త్రాలలో బ్రాహేత్యేక కళా విలసితములైన వస్త్రాలివి, నూలుకు రంగు అద్ది, చీరెలవంటి రకాల వస్త్రాలు సేయడం మామూలే. పేటుల ద్వారా డిజైన్లు వచ్చేట్లు చేయడం కూడ సాధారణంగా జరిగేవనే. ఆసియా రుమాళ్ళు తయారు చేయడానికి, నూలు మీందనే పడుగు పేకలలో రంగులలో డిజైన్లు వచ్చేట్లు అద్దకం చేసి ఆ నూలుతో బటలు నేస్తారు. అలా రంగులువేసే ముందు నూలుమీదనే డిజైనులు అంచనా పేసు 🚰 ని వాటిని వర్ణ్మకీయ చొప్ప న తాళ్ళతో కట్టి రంగు లద్దుతారు. కనుక ఈ విధానానికి " టై అండ్ డై " అనే ఆంగ్ల నామం రూఢముంది. (పస్తుతం తెలంగాణా చాంతంలోని పోచంపల్లి కేందం ఈ

బెంటండ్ డై వస్తా)లకు విశేష (పఖ్యాతీ పొందింది రకరకాల డిజైనులతో, రంగు లతో నేశ్రతానంచ కరమైన నుండర వస్తా)లు పోచంపల్లి కేంద్రంలోను, పరిస రాలలోను తయాంరవుతున్నాయి, పోచంపల్లి మై అండ్ డై చీరెలు (పజలను సమ్మాహితు లను చేస్తున్నవి, ఈ విశిష్ట చేసేతకళ ఇక్కడ సహాగ్రదళ పద్మంవలె వికసించింది. లక్షల రూపాయల విలువగల చీరెలు ముదాసు, బాంబాయు, కలకత్వా, ఢిల్లీ మొదలైన నగ రాలకే కాక విదేశాలకు కూడ ఎగుమతి అవుతున్నవి. ఓ అండ్ డై వ్రస్తకళ చేసేత పర్యశమకే గర్వకారణంగా వున్నది.

<u>ాట్</u> అండ్ డై వ<u>్రస్త</u>ు పర్మిశమను ప్రప్రస్తుత రూపాన్ని (పసాదించిన మూలపురుచుడు ్రశీ పెండెం కేశవులుగారు. ఆయన ఈ వర్మిశమను గూర్చి విశేష పరిశోధన చేశారు. అంతకు**ముందు బొడ్డి బ్బాసి** వస్త్రాల ఉత్ప<u>త</u>ి లో రెండు–మూడు రంగులు (ప్రవేశ ఫెట్ట్ పేమే గొప్పగా వుండేది. పైగా నేతలో స్థాయా నకు అంతుండేదికా**దు. పేక నూలు వ**ది హాను మొదలు ఇరవై నాడులలో నేస్తూ వుండేవారు. కేశవులుగారి పరిశోధన ఫలి తంగా ఈ అంతు లేని స్థవయాన తప్పిపోయింది. ఒకే నాడిలో నేయటానికి వీలుగా నూలుపై పలుగకములైన డిజైన్లు, రంగులు వేయు డానికి వీలు కనిపెట్టా రాయన, ఈ చేసేత కళ్ళాబహ్మ పరిశోధనలు ైట్ అండ్ డై కళలో ఇంకా ఎంతోదూరం సాగిభోయినవి. శ్లో కాలు, పద్యాలు, అండియా పటం వంటి అనేక డిజైన్లు టై అండ్ డై ద్వారా అద్దకం చేసి బట్టలుతమాను చేశాను. 1937 లో నెల్లూనులో జరిగిన అఖలభారత పద్మ శాలి మహానభలో ఏసి వన్ను కళా పరిశోధ నలకు మెచ్చి నాటి మద్రాము పర్యశమల మంత్రి రంగనాధం మొదలియాంర్ గారు "వన్నుకళా ప్రవూర్ణ" అనే బీరుదమిచ్చి సత్కారించారు. కేశవులుగారి పరిశోధనా ఫలితమే నేటి పోచంపల్లి ప్రశ్నికి బీజము.

పట్టై మార్పు :-

చీరాల కేందంలోని వేటపాలెంలో మక్కిలి నాణ్యమే, కళా విలసితమైన "పటై మార్పు" అనే పేరు గల ఎగుమతి రకాల వస్తా)లు ఎక్కువగా తయారవుతున్నవి. ఇవి పశ్చిమాణికాలోని నైజీరియా, గోల్డుకోస్టు మొదలైన బాంతాలకు విశేమంగా ఎగుమతి అవుతూ వుండేవి. (పపంచ వ్ర్ముపర్యశమలో పేరు (పఖ్యాతులు గడించిన జపాస్ వంటి దేశాలు ఈ రకాల వస్త్రా)లను తమ మిల్లుల పై తయారు చేయించి మన వస్త్రా)లతో ఎగుమతి మార్కెట్లతో పోటీచేయటానికి తీడు కృషి. చేస్తూవున్నా ఇంకా పటై మార్పు వస్త్రా)లకు అక్కడ మార్కెట్టు నిలచి పున్నడం కే వాటి (పాశస్త్రాన్ని గూర్చి పేరే చెప్పనక్కరలేదు కదా!

ఆమెరికా షర్ట్రింగ్ అనబజే చేనేత వస్త్రాలు గత సంవత్సరం మ్యదాసునుండి మూడు కోట్ల రూపాయల విలువ మేరకు ఎగుమతీ అయిన వివయం మనకు తెలిసిండే. అందులో హెచ్చు భాగం చీరాల కేందంలో త యారయున వస్తా)లే, ఇలా చెప్పు కుంటూపోతే చీరాల కేందం దెమక్కా చేనేత వ్రస్త్ర కళ్ళావై భవ చర్చిత ఎంతైనా వర్గింపవచ్చును, విదేశాల మిల్లు బట్టల పోటీకి మాన్ముందుగాను, పిమ్మట దేశంలో క్రమ్మకమంగా విపరీతంగా నెలకొని బలపడిన మిల్లుబట్టల పరిశ్రమ పోటీకి తట్టుకొని చేనేత పరిశ్రమ ఈ కేందంలో ఇప్పటికీ అవిచ్చి స్నంగా సాగుతూ ఇంకా వ్యాపిస్తున్న దంటే దాని కళా విశివ్ధతయే కారణమని చెప్పక తప్పదు.

జాతీయోద్యమం :-

దీనికిలోడు జాతీయోద్యమంకూడ చేసేత పర్శమకు దోహదం కల్పించింది. 20 వ శ తాబ్దారంభం భారత దేశ చర్రతలో ఒక సువర్గాధ్యాయాన్ని సూరంభించింది. అంత వరకు జాతీలో రగులుతున్న స్వాతంత్ర్య కాంక్ష, దేశభ_క్రి స్వదేశ వస్తువులపై అభిమానరూపాన పెల్లుబికింది. వంగవిభజన అ నంత రం బాబు బిపిస్ చండ్రపాల్, సు రేండ్రనాథ్ బెనర్టీ మొదలైన నాయకులు యావద్భారతం పగ్యటించి దిక్కులు పిక్కటిల్లోలో జరిగిన అఖలభారత కాండ్రాస్ మహాసభ చేసేత పర్యకమను గూర్పి ఒక ముఖ్యమైన తీర్మానం

చేసింది. ఏ బేటా నవంబరు మొందటి వారంలో దేశమంతటా చే నేత రక్షణ వారం జరపాలని, బ్రిటిష్ పరిపాలకులచే అణగ్రదొక్క బడిన చేనేత పర్వశమను పునరుద్ధరించాలని, మాంచెప్టర్, గ్లాస్ట్లోల నుండి దిగుమతీఅయ్యే మల్లు వస్తా)లను బహిష్కరించి అందరు చేనేత వస్తా)లనే ధించాలని ఆ మహా సభలో దీక్ష తీసుకోవటం జరిగింది, ఈ బ్రకారంగా దేశమంతటా వ్యాపించిన స్వ దేశీ ఉద్యమం చేనేత పర్వశమకు గొప్ప బోత్సాహ మిచ్చింది. పతనోన్ముఖమైన ఈ కుటీర వర్వశమ జాతీయ పరిగణన పొందింది. ఆ ప్రభావంతో చీరాల కేందంలోని చేనేత పర్వశమ కూడా అప్పటికి బలపడిందనే చెప్ప వర్వశమ కూడా అప్పటికి బలపడిందనే చెప్ప వర్వశమ కూడా అప్పటికి బలపడిందనే చెప్ప

చేనేత కేంద్రం:-

చేనేత పర్యశమ దేశ కాల పరిస్థితుల వల్ల ఎన్నో ఓడుదుడుకులకు లోనౌతూ, పడుతూ, లేస్తూ సాగుతున్న జాతీయ పర్యశమ. చీరాల కేంద్రం ఇందుకు భిన్నంగా లేకపోయినా పెద్ద చేనేత కేంద్రం కావటం చేత, వేలమంది ప్రజలకు అది ఇక్కడ జీవ నాధారంగా ఉండటం చేతనూ కాలాను గుణమైన అనేక మార్పులతో అది ఏదో ఒక విధంగా తన్ను తాను నిలువుకొనక తప్పలేదు, మజూరీలు గిట్టినా గిట్టకపోయినా, బట్టలు విడుదలకాక మందం ఏర్పడినా, బట్టలు విడుదలకాక మందం ఏర్పడినా, మంచి రోజులకోనం ఎదురుచూస్తూ చేనేత పార్యశామికుడు ఆశతో బతకటం కంటే గత్యంతరంలేదు. వారికి ఇతర వృత్తులు తెలియవు. తరతాలుగా ఈ పర్మిశమ నీ అంటెపెట్టుకొన్ వున్నారు. ఇంతమందికి పని చూపగల మరొక్ వృత్తి లేకపోవటంకూడ ఇందుకు ముఖ్య కారణమైంది.

పందిళ్ళపల్లి మొదలు ఈపురుపాలెం వరకు గల పది ౖౖమ్.ళ్ళ ౖపాంతం చీరాల చేనేత కేండ్రంగా వుంది ఈ కేండ్రంలో పందిళ్ళపల్లి, వేటపాలెం, జాండ్రిపేట, చీరాల, పేరాల, ఈపురుపాలెం అనే చేనేత స్థావరాలు చేరి వున్నాయి. ఈ సద్మిక్భ బాడవునా రేయింబవళ్ళు రోడ్డు కీరు బక్కల టక్కుటిక్కుచునే మగ్గాల శబ్దం ఇంపుగా వినిపిస్తూ వుంటుంది. స్ర్మీలు, పుగుషులు, పి<mark>ల్లలు రంగు</mark> రంగుల నూలు పడుగులు గరి చేయటం, " ములలు" కట్టడం కనుల పండువుగా శనిపి స్తుంది. ఈ ప్రాంతంలో మొత్తం 15,000 మగ్గాలు పని చేస్తున్నవి. 50,000 మందికి పైగా పేద్రపజలు ఈ పర్మిళమమూద, దీని ఉనవృత్తులమీద ఆధార పడి జీవి స్తున్నారు.

(ప స్తుతం చీరాల మునిసిపాలిటీగా వుంది. పేరాల కూడ ఇండులో చేరివుంది. చీరాల చేనేత కేందంలోని తక్కిన గామాలు పంచాయితీలుగా వున్నవి. ఇటీవల చీరాల వేటపాలెం మధ్య చేనేతవారి సహకార నూలు మిల్లు వర్పడి పనిచేస్తున్నది. చీరా లలో ఒక గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ కూడ వుంది. దాదావు 40 వండ్ల నుండి పేరాల, ఈవుకు పాలెం మధ్య I. L. T. D కంపెని నెలకొని పనిచే స్తున్నది, పేటపాలెం చేనేత పర్యశమకే గాక మక్కడ్డు మీడిపక్సు పర్యశమకు కూడ కేంద్రమై వుంది. ఇక్కడ అగడవత్తుల పర్యశమ, ఆగ్గిపెట్టెల పర్యశమ, బీడీల పర్యశమ మొదలైన పర్యశమ లెన్నో నడు స్తున్నాయి.

చీరాల మాంతంలో జరిగే వృత్తి, వ్యాపారం ఎక్కువభాగం చేసేత పర్శమకు సంబంధించిందే. ఒకప్పడు ఇక్కడ చేసేత మాత్రమే వృత్తిగాను, వ్యాపారంగాను వుండి అన్ని వర్గాల ప్రజలకు పోషకంగా వుండేది. దేశకాల ప్రభావంవల్ల ఇక్కడ కమకమంగా ఇతర వృత్తులు కలవారి సంఖ్య పెరిగింది. ఈ కారణం చేత ఒకప్పడు వకైక వృత్తిగా వున్న చేసేత పర్శమ ఇప్పడిక్కడ ప్రత్నాన వృత్తిగా మాంత్రమే వుంది.

చేనేతవ్వ్ర వ్యాపారంతో పాటు మిల్లు వ్ర్య వ్యాపారం కూడ చీరాలలో ఘనంగా సాగుతున్నది, చుట్టుపట్ల వున్న వందలాది వ్యవసాయ గామాలకు చీరాల అన్ని విష యాల లోను కేంద్రంగా వుండి ఆకర్షి స్తు న్నది, ముఖ్యంగా వ్య వ్యాపారంతో ఎక్కువగా ఆకర్షి స్తున్నది.

ఈ పాంతంలో పనిచేస్తున్న 15,000 మగ్గాలపై సాలుకు అన్ని రకాల వస్తా)లు కనీసం రెండు కోట్ల గజాలైనా తయారా తున్నవి, ఇంత ఉత్పత్తిని విడుదలచేసే వ్యాపారమేకాక, ఇంత ఉత్పత్తికి ముడి వస్తువులైన మాలు, రంగులు, గసాయనాల వ్యాపారం కూడ చీరాల కేంద్రంలో పెద్ద ఎత్తున సాగుతున్నది, చేసేత వస్త్రాక్స్తుత్తి కార్య,కమాలలో వందలకొలది మాప్టర్ వీవర్లు అమోఘమైన పాత్రను నిర్వహిస్తు న్నారు.

సము్దతీరం:-

-వీరాల (పాంత మంతా సముద్రతీరానికి 4, 5 మైళ్ళ దూరాన వున్నది. ఇక్కడ ఎక్కడ చూచినా తెల్లని ఇసుక నేలలు, ఇసుకదిబ్బలు నయనానందకరంగా కన్పిస్తాయి. ఉదయ, నాయంత్ర వేళల సమ్ముదవుహో**రు** ఊరి వరకు వినిపి స్తుంది. తూర్పున గామా లను ఆనుకొస కుం దేరు అనే **మురుగునీటి** కాలువ వుంది. దాని కీరువైవుల కొద్దిపా**టి** మాగాణి భూములు సాగవుతున్నవి. కుం దే రుకు, సముద్రతీరానికి నడుమ చిన్న చిన్న పలైలనేకం భున్నవి. ఈ చాంత మంతటా జీశిమామిడి, గరిమి, తాటి **లోటలు వి**శే మంగా ఉన్నాయి. తోటవారిపాలెం పంపింగ్ స్క్రీమ్ రావడంతో ఈ వైవు ఇప్ప డిప్పడే చాలా నేల వరి పొలాలుగా మారుతున్నది. చీరాలకు పశ్చిమ సరిహద్దులో వాద ్వరద వచ్చే చోటు) వున్నది. ఉత్తరాన బాపట్ల గరిహద్దునుండి దక్షిణాన చినగంజాము సరిహద్దు వరకు వేల ఎకరాలుగా వున్న ఈ ప్రాంతం కలకాలంగా మరుగు నీటిలో మునిగివుండేది. రొంపేరు సాజెక్టు వచ్చిన అనంతరం ఈ విశాల ఊనర ৰ্ৰু(తమంతా సస్యశ్యామల మైంది.

సముద్రతీరం కావటంచేత ఇక్కడి గాలి ఆహ్లాదకరంగాను, ఆరోగ్యబ్రహదంగాను వుం టుంది. కడుపునిండా తిండికి నోచుకొనక పోయినా ఈ సముద్రపుగాలిమాత్రం అక్కడి చేసేత నారికి గొప్ప అదృష్టమనే చెప్పాలి.

పేరాల:-

ఈ మాంతంలోని చేసేతవారిలో పందిళ్ళ పబ్లి, నేటపాలెం, జాండ్ర పేట – ఈ మూడు చోట్ల దేవాంగులు విశేమంగా నివసిస్తు న్నారు. చీరాల, పేరాల, ఈప్రరుపాలెం గామాలలో పద్మశాలీయులు విశేమంగా పున్నారు. ఈ ఉభయ వర్గాల జనసంఖ్య అంచుమించు చెరినగముగా పుండవచ్చు. చీరాలకు, పేరాలకు నడుమ పట్టు సాలీలు పున్నారు. పేరి జనసంఖ్య తక్కువ. చేసేత వారిలో ఇతర వర్గాలవారుకూడ అక్క డక్కడ చీరాల (పాంతంలో పున్నారు. దేవాంగులు శైవులు. పట్టు సాలీలు వైష్ణ పులు. పద్మశాలీయులలో ఉభయులును పున్నారు.

పేరాలలో పద్మశాలీయులు విశేషంగా పున్నారు. పేరాలకు ఇటు చివర శివాలయం, అటు చివర విష్ణ్వాలయం పున్నవి. శివా లయం ముందే దాదాపు 40 వీండ్ల నాడు ఇక్కడి పద్మశాలీయులు భావనాఋషి ఆలయాన్ని నిర్మించుకున్నారు. శివాలయం తాలూకు గొప్ప రథం ఇక్కడ పున్నది. ఇంత పెద్ద రథం కాంచీపురంలో తప్ప ఇంకెక్కడా తోదని చెబుతారు. అగ్ని ప్రమాదంచేత ఇది చెడిపోగా దీన్ని పున ర్ని గ్యాణం చేయించారు. ఆండ్రదేశ మంతా సాహిత్య విజయయాత్ర చేసిన స్థ్రమ్యాత్ విద్వత్కవి శతావధాని స్థ్రీకార్యంపూడి రాజ మన్నారు కవిగారు (1848–1915) ఈ పూరి వారే. రథాల మేడ్ర్మీ అని పేరుపోందిన స్రామీద్ధ రథశిల్పి స్థ్రీ గుద్దంటి రంగశాయి గారిదీ ఈ పూరే. ఈయనే పేరాల పెద్ద రథాన్ని పునర్ని ర్మాణం చేసి ఘనత్ కెక్టారు. చేనేత ఉద్యమానికి జనకుడని చెప్పదగిన స్థ్రీ పెండెం చెంక టాములుగారు ఈ పూరి వారే.

చేనేత పరికరాలలో తొలి విష్ణవం:-

చేనేత పరిశరాలలో తొలి విస్లవం సాధించిన ఘనతకూడ పేరాలకే దక్కింది. కీ రైశేమలైన శతావధాని జ్రీ కార్యంపూడి పెంకటకృష్ణ కవిగారు ఈ విస్లవ బీజాన్ని ఇక్కడ నాటారు. ఆయన జ్రీ రాజమన్నారు కవిగారి అన్న కుమారుడు. జ్రీ రాజమన్నారు కవిగారి సరస్వతీ విజయయాత్రలో పాల్గొని, ఆండ్ర దేశమంతా ఆయనతో పాటు పర్య టించారు. సంస్కృతాండ్ర భాషలలో అన మాన పండితుడు. అనేక అవధానాలు నిర్విఘ్నంగా చేసిన కవి; మేధావి.

చే నేత పర్మికమలో ప్లేమటిల్ మగ్గాలు బ్రవేశించకముందు బ్రిటిష్ బ్రభుత్వంవారి కుటిలసీతి ఫలితంగా చే నే త పర్మికమ పతనావస్థకు వచ్చింది. అట్టి సంకట సమ యంలో చేసేత పర్మశమలో ై మ టీల్ మగ్గము మేసేశించింది. ఆ గండమునుంచి బయటపడటానికి అది తోడ్పడింది. చేసేత పర్మశమ సేటి బట్టల మిల్లుల పోటీకి తట్టుగొని మాణాలతో నిలువ కలిగిందం టే స్టై మటిల్ అందుకు ముఖ్య కారణమని చెప్పవచ్చు.

1903 నుండి గర్ పిట్టి త్యాగరాయచెట్టి గారు అప్పటి మ్రదాను రాష్ట్ర గవర్నరుకు గలహోదారుగా పనిచేస్తూ వుండేవారు. ఆ కాలంలో ఆయన మ్రదాసు (పభుత్వానికి అండదండగావుండి చాలా వలుకుబడి సంపా దించారు. ఆయన చేసేత పర్మిశమ కుటుంబా నికి చెందినవారు కావటంచేత చేనేత పరి ్రశమ్మై ఆయనకు సహజంగానే అభిమానం కలిగింది, జేశీయ పర్మిశమల అభివృద్ధికీ, ప్రేకించి చేశేత పర్మిశమాభివృద్ధికి ఆయన కృషిచేయు నారంభించారు. ఓపాదకరమైన నాటి చేనేతవారి స్థితిగతులు ఆయనకు తెలియనివికావు. అప్పటి (బిటిష్ (పభుత్వ విధానానికి లోబడి చేసేత పర్మశమను ఎలా అభివృద్ధి చేయడమా అని ఆలోచించారు అంతవరకు చేనేత పార్మిళామికులు ఉపయో గిస్తున్న చేమగ్గము (త్రోషటిల్) స్థానే మరమగ్గము (ఫ్లైషటిల్) ఆయనకు కన్పిం చింది. ఏవిధమైన యంత్ర సహాయం లేకుం డానే మానప శ_క్తితో నడపగలిగి, మిల్లు మగ్గము నమూనాలో వున్న స్టైషటిక్ మగ్గాన్ని స్థారములోనికి తీసుకురావడానికి ఆయన ఉద్యమించారు.

్శీ త్యాగరాయ చెట్టిగారి పోత్సా కాంతో 1908 వ సం॥ లో మదరాసు నగ రంలో చేసేత పోటీ పందెములు, ప్రదర్శ నము ఏర్పాటు చేయబడినవి. చేసేత పర్శ మలో నివుణులైనవారు అసేకులు దేశం నలుమూలలనుండి వచ్చి ఈ పందెములలో పాల్గొన్నారు. చేసేత పర్శమలో సిద్ధహాస్తు లైన శ్రీ కార్యంపూడి వేంకటకృష్ణకవిగారూ, రాజమన్నారుకవిగారి కుమారుడైన శ్రీరమా కాంత కవిగారూ పేరాలనుండి ముదాసు వెళ్ళి ఈ పోటీలలో పాల్గొన్నారు. వేంకట కృష్ణ కవిగారికి ప్రభమ బహుమతి లభించింది. బంగారుపతకమచ్చి ఆయనను సన్మానించారు.

ైమటిల్ (ఫేం మగ్గము, పడుగులు లోడే మరాసు (Warping wheel), చిల పలు వెలిసే మర రాట్నము (Winding wheel), ఈ పందేముల నందర్భంగా అక్కడ ప్రదర్శించబడినవి. పోటీ పందేము లకు వచ్చినవారందరికి వాటి ఉపయోగాన్ని గూర్చి అక్కడి నిర్వాహకులు తెలియ జేశారు. సునిశిత బుద్ధి శాలియైన (శీ వేంకట కృష్ణ కవిగారిని అవి బాగా ఆకర్షించినవి, అభివృద్ధి కరమైన ఈ నూతన పరికరములు చేసేత పరిశ్రమకు జ్రేమమూర్గం చూపగల వంటి పెద్ద చేసేత కేందంలో వీటిని ప్రవేశపెడితే ఎంతో మేలు కలుగుతుందని ఆశించారు.

్మ్ పేంకటకృష్ణ కవిగారు మ్యదాసునుండి పేరాలగాగానే, మ్రోగుద్దంటి రంగళాయిగారికి ాతాను మ_్దాసులో చూచివచ్చిన సూతన పరిక గాలను గూర్చి చెప్పారు. (శీరంగ శాయి గారు వౖడంగం పనిలో ఆరితేరినవారు. రథ శిల్పంలో, రథ నిర్మాణంలో అద్వి తీయులు, ఈ పనిలో వీరిస్తి మించినవారు ఆంగ్రధాదేశంలో తేరని చెప్పకొనేవారు. చేనేత పరిశ్రమ హాగ్త్ర కళా నైపుణ్యానికి సంబంధించిన పర్మిశమ, కళాత్మకమైన వృత్తి, ఈ వృత్తి దారులలో తరత రాలుగా ఏరృడిన కళాకాశలంవల్ల ఇతర కళలలోకూడా వీరు **స**హజంగా రాణి<u>స్తూ</u> వుండడం తరచు కనిపిస్తూ ఫుంది. వ్రడంగం, బంగారుపని, దేవాలయ శిల్పం, సంగీతం, సాహిత్యం, నాటకకళవంటి వానిలో పద్మశాలీయు లేనే కులు అేశేష క్రీ ర్థిని ఆర్ట్రించిన విషయం జగద్విదితము.

్శీ వేంకటకృష్ణకవిగారు శ్రీరంగ శాయిగారిని మదాను తీసుకొనిపోయి అక్కడ మదాను ప్రభుత్వంచారు ప్రదర్శించిన నూతన చేసేత పరిక రాలను చూపించారు. ఆమన అవి పని చేము విధానం పరిశీలించి, వాని కొలతలు తీసికొని పేరాలకు వచ్చారు. మదానులో ప్రదర్శింపబడిన స్టై పటిల్ మగ్గము ్ఫోం పైన అమర్చబడినది. దానిని తక్కు వఖర్చుతో గుంట మగ్గముగా (Pit Loom) మార్చుటకై శ్రీ వేంకటకృష్ణ కవిగారు శ్రీరంగ శాయిగారి నహాయంతో కృషిచేసి విజయ మును సాధించారు. పిట్లూమెగా మార్చబడిన ప్లై పటిల్ మగ్గాలను తయారు చేయు

టకు ఉప్పకమించాకు. అంతవరకు చే మగ్గా లకు, పంొటలకు, చేతి ఆసులకు అలవాటు పడిన చేనేత పార్మిశామికులు ఈ నూతన పరికరాలను ఉపయోగించడానికి మొదట కొంత వెనుకాడి వింతగా చూశారు. వాని వల్ల కళ్గే మేలు బాగా అవగాహన చేసు కొన్న మీదు నిదానంగా వాటిని వాడి లాభం పొందసాగారు. క్రమ్మకమంగా వాటిని బాగా ఉపయోగించడానికి అలవాటు పడ్డారు, నై పుణ్యం సంపాదించారు. ఈ పరిక రాలు ఈ మాంతం అంతటా విగ్రరించి చేనేత పర్మశమలో అద్వితీయమైన అభి వృద్ధిని సాధించినవి. శ్రీరంగ శాయిగారి అన్న కుమారులు ఆదినారాయణ, స్ముబహ్మణ్యం గారలు ఈ నూతన పరికరములు తయారు చేయుటను శౌలిసికొని చాలమంది వ్యడంగు లకు శిశ్రణ ఇచ్చారు. వ్యడంగులు తీరిక లేకుండా మగ్గాలు, ఆసులు **త**యారు**చేసి** చేనేతవారి కందించారు. నూతన రాలతో చేసేతవారికి పనిలో సౌలభ్య మేర్పడి ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ఉత్ప్రత్తి శ_క్తి ెు**రిగి, ఎక్కువ** మజూరీలు గిట్టుబాటు అయినవి. ఆదినారాయణ, సుబ్రహ్మణ్యం గారలు అనలు ఇంటి పేరులు పోయి వారు మరమగ్గాల వారైనారు.

జననం :-

చే నేతపర్మశమకు కాణాచియైన పేరాలలో మా సీద్ధ పద్మశాలి కుటుంబంలో శ్రీ కోటయ్య గారు 1905 వనం!! డిసెంబరు

సౌలలో విశ్వావసు గంవత్సర పుష్య శుద్ధ పాడ్యమి నాడు జన్మించారు. వీరి తాతగారు అచ్చన్నగారు. అచ్చన్న గారి భార్య చిన్నమ్మ, ఆము శతావధాని కార్యంపూడ్ రాజమన్నారు కవిగారి అక్క. ఈ కాంప్లేస్తు లకు భావఋషి, ఓంకారం, వీగభ్రమం అనే ముగ్గురు కుమాగులు కలిగారు. ఈ ముగ్గురు కుమారులు (తిమూ ర్తులు లా వుండే వారు, దబ్బహాండు వంటి మీని చాయతో ఆకర్ష ణీయంగా వుండేవాట, అన్నదమ్ములు ఎంతో అన్యాస్యంగా వుండేవారు. నాణ్య మైన చేనేత వస్స్టాలు తయారు చేయిస్తూ వుండేవారు, పుల్లంపేట నుంచి, మాధవరం నుంచి, జరీ బట్టలు తెప్పించి చేశేత వ్యక్త్ర వ్యాపారం చేస్తూ పుండేవారు, ఆ కాలంలో రైళ్ళు, బస్సులువంటి రాకపోకల సౌకర్యాలు లేవు, వీరు కాలువలమీాద పడవలలో (పరూణం చేసి ఇటు విజయగగరం నుంచి, అటు మ్మదాసు వగకు చేనేత వ<u>్రస</u>్త్ర ష్మికయం చే స్తుండేవారు, ఓటుంబం మంచి స్థితిలో వుంది. వ్యాపారం, ఆదాయం బాగా వున్నవి.

భావఋషి మూడవ భార్య పేరిం దేవమ్మ, ఓంకారం భార్య భమరాంబ, వీరభడుని భార్య భదకేళి, భావఋషికి మొదటి భార్య వల్ల ఒక ఆడపిల్ల కలిగింది, ఓంకారంగారికి ముగ్గుకు కుమా రైలు కలిగారు. వీరభడునికి పిల్లలు లేదు. ఇంత వ్యాపారమూ, ఇంత సంపదా పున్నా ఈ కుటుంబంలో మగ

జిల్లలు శేకపోవటం పెద్ద లో సంగా వుండి, అందరికి ఇదే బెంగగా పుండేది. ఒకరి తర్వాత ఒకరు ఇద్దరు భౌర్యలు చనిఖోగా భౌవఋషిగారు మగల పేరిం జేవమ్మగారిని వివాహమాడటంలో వున్న పరమాద్ధం ఇదే, ఇల్లంతా ఎప్పమా ఎవరి కోకో ఎదురు చూస్తున్నట్లండేది. ముగ్గురు సోదరులు, మారి భౌర్యలు, అచ్చన్నగాను, చిన్నమ్మ గారు కూడ వంశాంకురం కోనం పెయ్యి జేవుకృకు మొక్కు కుంటుండే ారు,

గృహాన్విహ ఐలో నై తేనేజు, ఇ్యాపార నిర్వహణలో సైతేసేమి భావఋషిగారికి తమ్ము లిద్దరూ ెంపు భుజాలవౌక తోడ్ప డుతూ వుండేవారు అప్పటికి భావఋషి గారికి దాడాపు అరైవై సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చింది, ఆ పెన్దతనంలో డుర దృష్టం ఆయసను వెన్నాడింది, వ్యాపారం కొటకు ఓంకారం, వీరభ్రమను గార్లు పడ వల మీద కాకేనాడ వెళ్ళారు. తిరిగివన్నూ వుండగా దారిలో ఇద్దరికీ కలరా సోకింది. ఇంటికివచ్చిన వెంటనే మరణించాగు. సమర్థు లూ, బుద్దిమంతులూ అయిన ఇదరు సోద రుల మరణం భావఋషిగారికి పి**షుగు** పాటయింది. ఎక్కడి పెట్టుబడు లక్కడ నిలిచిపోయాయి. డబ్బు తిరుగ లేదు. కుటుంబ భారం పెరిగింది. పరిస్థితి విషమంగా వుంది. ఈ స్థితిలో కోటయ్యగారు జన్మించారు. చం్రదుని చూచిన సము్రదం లాగా భావ ఋషిగారి హృదయం ఆనందంతో పొంగి

పోయింది. ఆ కుటుంబంలోని వారందరూ ఉప్పొంగిపోయారు. ఇకుగు పొరుగు, బంధు ముత్రులు "ఎంత కాలానికి అక్కల వారికి వంశాంకురం ఏర్పడింద"ని సంతోపించారు. అవ్పటికి తాతగారు, నాయనమ్మ, బతికే వున్నారు వారి ఆనందానికి మేరలేదు. కాని, భావఋషిగారు మాత్రం ఈ ఆనందాన్ని అట్టే కాలం అనుభవించే అదృష్టానికి నోచుకోలేదు. కొడుకు పుట్టిన కొద్దికోజు లేకే ఆయన చనిపోయారు. భ్రృ వియోగరు కూడ అట్టేకాలం బతకలేదు. కోటయ్యు గారకి నాల్లవ ఏడు వచ్చేసరికి ఆమెకూడ గతించింది. ఆ తర్వాత తాతగారు, నాయ వమ్మ కూడ దివంగతులైనారు.

ఇక కోటయ్యగారికి మంగిలింది ఇద్దరు పిస తల్లులు. గంతానంలేని వీరభ్యనని భార్య భదాకేళి కోటమ్యగారిని మాణాధికంగా పెంచింది. ఆయనకు పదేళ్ళ పాయం వచ్చే గరికి ఆమెకూడ గ్వర్గస్థురాలైంది. ఇప్పడు మంగిలింది ఓంకారంగారి భార్య భమరాంబ. కోటయ్యగారు, ఆమె పోషణలోకి వచ్చారు. తల్లి దండులా లేరు. ఇల్లు తప్ప మరే ఆ్ర్టి లేదు. ఆయన పీధిబడిలో మూడు నాలుగు తరగతుల వరకు మాత్రమే చదవడం సాధ్య మెంది. ఆ తర్వాత చేసేతవృత్తిలో ప్రవే శింపక తప్పలేదు. కాని, చదువుకోవాలనే ఆకాంశ్ర మాత్రం చల్లారలేదు. తాను చదువునుండిదూరమైపోతున్నకొద్దీ ఆకాంశ్ర త్మీవం కానారంభించింది, ఉదరపోషణకు కులవృత్తికంటె పేరేమార్గంలేదు. వా_స్తవ స్థికికీ, ఆకాంశ్రకూ మధ్య పెద్ద అగాధం ఏర్పడింది.

విద్యాతృష్ణ కోటయ్యగారి రక్రంలోనే వుంది. ఆక్కలవారి కోడళ్ళు కార్యంపూడి వారి ఆడబడుచులు, కార్యాపూడివారిది పండితవంశం, నాయనమ్మనారే గాక పిన తలు లిద్దరూ, భావఋషిగారి మొదటి భార్య కార్యంపూడివారి ఇంట పుట్టినవారే. ఈ వాసనా బలం ఆయనలో వనిచేయ నారంభించింది. (భమరాంబగారు పుట్టినింటి నుండి పొందిన విద్యాగంధం ఇందుకు దోహదం చేసింది. ఆమె దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన దేవత. తనకా మగపిల్లలు లేరు. ేలికలిక కలిగిన ఒేకే ఒక వంశాంకురం కోటయ్యగారు. ఎలాగైనా, ఆయనకువిద్వా బుద్ధలు చెప్పించి (పయోజకుణ్ణి చేయాలనే సంకల్పం ఆమెలో గూడు కట్టుకుంది. వేంకట కృష్ణ కవిగారు ఆమె తమ్ముడు. మన్నారు కవిగారి కుమారుడు రమాకాంత కవి, ఈ మేనమామల వద్ద కోటయ్యాగారు విద్యా భ్యానం చేయ నారంభించారు. కావ్య పఠనం చేయసాగారు, సాయంత్రం వరకు ానేతపని, అనంతరం అధ్యయనం, క్రమం తప్పక దినదినం దీ.క్షతో సాగింది.

నాటక సమాజాలు :-

సురభి నాట్యమండలి, మైలవరం నాటక సమాజం, తెనాలి ఫస్ట్ కంపెనీ, సుగణవిలాస, రామ విలాగ నాటక గమాజాలు ముదలైన అనేక నాటక గమాజాలవారు ఆ కాలంలో చీరాల వచ్చి (పదర్శన లీస్తూవుండేవారు. కొన్ని గమాజాలవారు నెలల తరబడి పెండాలు వీర్పరచుకొని, నాట కాలు (పదర్శస్తూ వుండేవారు. ఈ (పదర్శనలు చూస్తూవున్న యువకులు కొందరిలో తాము కూడ నాట కాలు (పదర్శంచవలెననే ఉత్సాహం లేకెత్తింది.

ఈపూరిపాలెం నాగ్రవృ్తు (శీ ఉమా కాంత భాగవతార్గారిని ఆంధ్ర దేశంలో ఎరుగని వారుండరు. ఆయన హరిశథలలో స్వేశించుటకు ముందు నాటకాలలో పాల్గొంటూ వుండేవారు. వారి నటనా కౌళలం అద్భుతమైంది. తరువాత (శీ అక్కల కోటయ్యగారి అక్క కుమారుడు (శీ అవ్వారు సుబ్బారావుగారు ఒక నాటక గమాజాన్ని సా పి ం చారు, జ్ఞీ ముదివ ర్తి నరసింహో చార్యులుగారు ఈ సమాజానికి మేనేజరుగా **వుండేవా**రు. ఉమా కాంత భాగవతార్గారు నాట కాలలో ఎక్కువగా పురుచువేషం ధరించేవారు. (శ్రీ) సుబ్బారావుగారు 🚵 పాత్ర ధరించే వారు. ఆయన చంద్రమతి పేషం బ్రజలను బాగా ఆకర్షించేది. ఆ పాత్రమ అంత చక్కాగా పోషించినవారు ఆంధ్ర ಹೆಳಂಲ್ ಶೆರಂಕು ಅತಿಕರ್ಯಾ ಕ್ಷಿಕಾದು. (శ్రీ) సుబ్బారావుగారు నురభి నాటకగమా జంలో చేరి ఆటు బరంపురంనుంచి, ఇటు మ్మడాసు వరకు తిరిగి (పదర్శన లిచ్చారు.

ఉమా కాంత భాగవ తార్గారు నాటకముల నుండి తప్పళొని హరిశధలలో మ్రాపేశీంచారు. హారికథా పితామహ (శ్రీ)మదజ్జాడ ఆదిభట్ల నారాయణ దాసుగారివద్ద కొంతకాలం శిష్యరికం చేశారు. ఆ తర్వాత ఆంద్ర డేశంలో ఊరూరా హరికథలు చెప్పి, సువర్ణ గండ పెండే రాద్య నేక బహుమ**తులను పొందు** టయేగాక 'హారికథా కేగరి' అనే బిరుదు కూడా పొందారు, వీరి హరికథలం కే చుట్టు [పక్క-ల పది మైళ్ళనుండి [పజలు బండ్లు కట్టుకొని వివడానికి వచ్చేవారు. (శ్రీ) రామ నవవిు లాంటి పండుగ్ దినములలో వారు హారికథలు చెప్పే పట్టణాలలో కాని, గ్రామా లలో కాని మురియే ఇతర వినోద కార్య (కమా లెన్ని పున్నా ఏరి కథంటే జనం ఎగబడేవారు. వీరి హరికథలలో అంత ఆకర్షణ శ_క్తి, జనరంజక శ_క్తి పున్నవి. ఏరు ఆంగ్ర దేశంలో మాత్రమేగాక బాంబాయి, కలకత్తా, బర్మా మారికథలు చెప్పి బ్రజలను తన్నయులను చేశారు.

్శ్రీ ఉమాకాంత భాగవతార్ గారితో పాటు బ్రధమ ైకేణికి చెందిన హరికథకులుగా క్రీ నార్జించిన (శ్రీ) వుత్సల భామరదాసు గారు, (శ్రీ) బట్ట నూర్యనా రాయణ భాగవ తార్ గారే కాక, అభినవ ఆంజనేయుడని బీరుదము పొంది, గామగామాన, పల్లె పల్లెన, పట్టణాలలో ఆంజనేయపాత్ర ధరించి భ_కి పారవశ్యంతో బ్రజలను మైమరకింప

జేసిన మహానటుడు (శ్రీ) బేతా సెంక్ట్రూవు గారు కూడ చేనేత వృత్తికి చెందినవారే,

చీరాల మాంతంలో ఆనాడు ములిన నాటక సమాజముల ఆకర్షణలో మన కోటయ్యగారు కూడ పడ్డారు. ఆమనది చక్కని గాతం, సంగీత శాత్ర్మప్రవేశం లేక పోయినా, పాటలు, పద్యాలు తావ్యంగా పాజేవారు. ఆనాడు ఆయన పాల్గొన్న రెండు మూడు నాటక మ్రదర్శనాలలోనే ప్రజల నేంతో ఆకర్షించారు. నాటకాల వ్యామో హంలోపడి చడు పుమాద శ్రద్ధ మంద గించింది.

మార్కండేయ (గంథాలయం :-

నాటకాల వ్యామోహంలో, అధ్యయనం దెబ్బతిని, బ్రహిద్ధ విద్వత్కవి కావలసిన యోగం తప్పిపోయినా, ఈ అనుభవంవల్ల లలితకళాన_క్తి, కళాదృష్టి ఆయన కేర్పడినవి. అయితే, ఆ తర్వాత మార్కండేయ గ్రంథా లయ స్థాపనలో ఈ అధ్యయనం స్వాధ్య యన బ్రక్రియకు దారితీసింది. అదే ఆయన వైజ్ఞానిక జీవితానికి అంకురార్పణ మైంది.

1914 లో మారంభ మైన బ్రష్ మ బ్రహ్మం చే సంగ్రామం 1918 కి ముగిసింది. అప్పటి బ్రజల మనస్సులలో జాతీయభావం, స్వాతంత్య సంపాదనాకాండ్ల బాగా వుద్దీపనం చెందినవి. ఈ భావాల నింకా బ్రవ్డీ ప్రంచేసి, యువకు లలో చైతన్యం తేవాలంటే గ్రం థా లయాలు, పఠన మందిరాలు మంచి సాధ

నాలుగా కన్పించాయి. ఈ ఉద్దేశంలోనే మన జాతీయ నాయకుణ దేశంలో (గంథా **లయాలను విరివిగా** స్థాపించాలని ఉద్బో **ధించారు. త**త్ఫలితంగా పట్టణాలలో నే కాకుండా పల్లలోకూడా గ్రంథాలయాలు, పఠసమందిరాలు అనేకం స్థాపింవబడినవి, 1918 లో పేరాలలో సూర్కండేయ (గంథాలయ స్థాపనకు (శ్రీ) కార్యంపూడి వేంకట కృష్ణకని, (శ్రీ) గుద్దంటి గోకర్లకని, (శ్రీ) కార్యంపూడి రమాకాంతశవి పూను కొన్నారు. ఈ గ్రంథాలయానికి (శ్రీ) సద్దంటి సీతారానుయ్యగారు అధ్యమ్ఘలు (శీ గంజి నమశ్శివయ్య గారు కార్యదర్శి, పాఠకులసంఖ్య క్రమంగా పెరిగింది. ట్రీ కోటయ్యగారుకూడా ర్జవతిదినం గ్రాంథాలయానికి వెళ్ళేవారు. అయితే అందరివలె వ్రతికలలోని వార్తలు మాత్రామే చదివి సంతృ ప్రిపడక అందులోని ప్రతి విషయాన్ని జాగ్డ్ త్రాగా చదివి ఆకళింపు చేసుకొనేవారు. అదేవిధంగా చర్తలు, నవలలు కూడా ఎంతో (శద్ధకో పఠి స్పంజే వారు, అందువల్ల ఆయనకు భాషా పరిజ్ఞా నంతో పాటు బ్రాపంచిక జ్ఞానంకూడా బాగా ఆలవడింది. ఈ విధంగా ఆయన న్గముంచి సంపాదించిన విజ్ఞానమే మున్నుందు ఆయన ప్రామాత జీవితానికి బలం చేకూర్చింది.

ఆంద్ర రత్నం :-

వ ర్షక వాణిజ్యాలలోనూ, చేతి పర్షిశమ లలో కూడ చీరాల శ్రీఘంగా వృద్ధిపొందింది. క్రమంగా జనగంఖ్య కూడ పెరిగింది. అప్పటికి చీరాలకు రౌండు మైళ్ళు దక్షిణంగా వున్న జాండ్ర పేట కూడ కలిసి ఓకేయూనియన్ గా పుండేవి. జనసంఖ్యను, ఖ్యాపారాభివృద్ధిని మాచిన డ్రభుత్వంవారు చీరాల, పేరాల గామాలను మునిసిపాలిటీగా ఏర్పాటు చేశారు. మునిసిపాలిటీగా మారగా నే డ్రజలపై వన్నుల ఖారం వివరీతంగా వడింది. ఈ ఖారం భరించాలేక డ్రజలు మునిసి పాలిటీని రద్దుచేయాలని ఆందోళన బారం భించారు. ఈ ఆందోళనకు మొట్టమొదట స్థానిక పెద్దలే నాయకత్వం వహంచారు. ఆందోళన పిటిషన్లు, సభలు, తీర్మానాలు, రాయబారాల వరకు వచ్చింది.

గాంధీ మహాత్కుడు జేశంలో గహాడు నిరాకరణోద్యమ శంఖం పూరించిన కాల మది. అప్పటికి ఆ రో గ్య ం నిమిత్తం ్టీదుగ్గరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చీరాలలో మకాం పెట్టివున్నారు. గమయం చూచి గోపాల కృష్ణయ్యగారు చీరాల మునిసి పాలిటీ వ్యతి రేకోద్యమాన్ని మహాత్యుని గహాయ నిరాకరణోద్యమంతో జత కలపా లను కొన్నారు. రంగంలోకి డుమికాడు. అగదృశమైన తన గంభీన వాగ్గోరణితో బ్రజలను రెచ్చగొట్టారు. అంతకు ముందున్న ఉద్యమానికి కొత్తరూపం ఇ చ్చారు. మునిసిపల్ పన్ను ల నిరాకరణోద్యమం పారంభించారు. ఈ ఉద్యమం లండిన్లోని బ్రిటిష్ పార్ల మెంటునుకూడ దద్దరిల్ల చేసింది. రాముని వెంట నడచిన వానరానేనవలే చీరాల పేరాల పొరులు పిన్నలు, పెద్దలు అందరూ (శీగోపాలకృష్ణయ్య వెంట నడిచారు. అలా ఆకర్షి ంపబజీన వారిలో (శ్రీ) కోటయ్య గారు ఒకరు. ఇంటినద్ద పనిపాటలు మాని, ఓకొంక్లప్పడు పినతల్లి వారించినా విన కుండా అనుక్షణం గోపాలకృష్ణయ్య గారెక్లడుం కుండా అనుక్షణం గోపాలకృష్ణయ్య గారెక్లడుం తుండే అక్కడికి వెళ్ళీ వారిని నీడవలే అనుగరించారు. 1921 లో మహాత్ముని ఆదేశం చొప్పన చీరాల పేరాల గామ వాసులు గామాలను విడిచి వనవాగం వెళ్ళారు. (శ్రీ) కోటయ్యగారి కుటుంబం పేరాలకు రొండుమైళ్ళ దూరంలో వున్న ఈపూరిపాలెంకు తరలిపోయింది.

్శీ కోటయ్యగారు ఈపూరిపాలెం బ్రహ్మ సమాజ మందిరంలో జరి గే భజనలకు, ప్రార్థనలకు, ప్రసంగాలకు వెళ్ళ నారం భించారు. ఇవి వారి హృదయాన్ని బాగా ఆకర్షించినపి.

్ట్రీగో పాలకృష్ణయ్యగారిని ప్రభుత్వం అరెస్టు చేసిన అనంతరం ఉద్యమం తగ్గుముఖం పట్టింది. (పభుత్వం చీరాల పేరాల గ్రామా లలో గొన్ని కిరాతక కృత్యాలు చేయించింది. ము ఖ్య ం గా ఇళ్ళు తగులపెట్టించడం, తలుపులు బద్దలుగొట్టి సామానులను గొల్ల గొట్టడం లాంటి చర్యలు (పజలను భయ కంపితులను చేసినవి, వనవానంలో వున్న (పజలు గృహోన్ముఖు లైనారు. గోటయ్య గారి కుటుంబం కూడ మరల పేరాల చేరింది. కోటయ్యగారి పినతల్లిగారు, బంధువులు కోటయ్యగారికి వివాహం చేయాలని పట్టు బట్టారు. పదునెనిమిదవవీట శ్రీ కోటయ్య గారికి భమరాంబగారి మనుమరాలైన శ్రీమతి మహాలక్ష్మమ్మగారికి 1922 గం॥ లో వివాహం జరిగింది.

బ్రాహ్మసమాజం :_

కోటయ్యగారు చీరాల (పార్థన సమాజ మునకు వెళ్ళనారంభించారు. ఏరేశలింగం గారి తరువాత ఆంద్ర దేశంలో స్ముపసిద్ధు లైన బాహ్నమతాచార్యులు, భ క్రవుంగవు లైన (కీ పాలప ర్తి నరసింహంగారితో ్రీ కోటయ్యగా?కి పరిచయ మేర్పడింది. ఆంధ్రదేశంలో (శీ పాలపర్తి నరసింహం గారి నెఱుగని వారుండరు. వీరు సుబ్రహిద్ద బాహ్మధర్మ బ్రాక్షాక్ష్ములు, పరమ భాగవ తో త్రములు, బ్రహ్మ నే త్ర, మహావ క్రం వారు బాహ్మధర్మ ప్రవారము కొఱకు తఱుచుగా చీరాల, ఈపూరిపాలెం గమాజ ములకు వస్తూవుండేవారు. వారి (పార్థనలు, [పసంగములు**, ఉ**పన్యాసములు [ప**జ**లను బాగా ఆకర్షించేవి. చీరాల ప్రార్థన నమాజ మునకు వెళ్ళుచుండిన (శీ కోటయ్యగారికి నరసింహాముగారి పరిచయ భాగ్య మబ్బినది. రాజకీయాలలో ఆంద్రరత్నమును గురువుగా భావించిన ట్లే ఆధ్యాత్మిక విషయాలలో నరసింహంగారిని కోటయ్యగారు గురువుగా భావిం చారు. నరసింహంగారుకూడ కోటయ్యగారిని శివ్యవాత్సల్యంతో చూచే వారు. ఈ గురుశిష్యుల నంబంధం క్రమంగా పెరిగి పెద్దమైనది. ఎప్పటికప్పడు తనకు కలి గీన నందేహములను నరసింహంగారినడిగి తెలిసికొనేవారు. నంఘసేవాపరాయణత, ధర్మనిష్ఠ, ఆధ్యాత్మిక చింతన, త్యాగశీలము మొదలైన నద్దుణ నంపత్తి నరసింహంగారి సాహచర్యంతో కోటయ్యగారిలో పెంపోం దింది. కోటయ్యగారు కొంతకాలమునకు చీరాల ప్రార్థననమాజ నభ్యులైనారు. ఆ తమవాత కొన్నాళ్లు కార్యదర్శిగాను, చాల కాలమునుండి అధ్యక్షులుగానూ వున్నారు.

కోటయ్యగారి సిరంతర కృషి ఫలితంగా చీరాల సమాజము ఎంకో వృద్ధిలోనికి వచ్చింది. మొదట సభ్యు లీచ్చు చందాలు తప్ప మేరే ఆదాయం లేని ఈ సమాజానికి ఈనాడు ఆంగ్ర దేశంలో వున్న ఇతర సమాజాలకంటే మించిన ఆదాయం వచ్చేటట్లు వర్పాటు చేశారు. 1965 లో సమాజపక్షాన రామమోహన గ్రంథాలయమును నెలకొల్పి దాని అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేస్తున్నారు.

కోటయ్యగారు బాహ్మసీతాలను ఎంతో కౌక్యంగా గానం చేసేవారు. 1928 లో కౌకినాడలో జరిగిన బాహ్మనమాజ శత వార్షి కోత్సవాలకు ఆయన వెళ్ళటం తటస్థిం చింది. ఆ ఉత్సవాలలో ఒకరోజు నగర సంకీర్త నంలో పాల్గొన్నారు. అప్పడు ఆయన భక్తి పారవశ్యంతో పాడుతూ అందరూ బహ్మోపాననా మందిరం దగ్గర ఆగినా, తాను ఆగక ముందుకు వెళ్ళుతూ వుండగా, ఆచార్య (శీ పెద్దాడ రామస్వామిగారు చేతులడ్డ్రముపెట్టి సలుపవలసి వచ్చిందట,

1938 లో ఆహ్వాన సంఘ కౌర్యదర్శిగా వుండి చీరాలలో 10 వ ఆస్త్రిక మహాసభను మహావైభవంగా జరిపించారు. చీరాలలో నే మరల 1960 లో ఆహ్వానసంఘాధ్యశ్రులుగా వుండి 24 వ ఆస్త్రిక మహాసభను జరిపించారు. సద్దోష్ఠి సంఘం:-

"తస్మిక్ ట్రీత్ గ్రాస్య టియకార్య సాధ నం చ తదుపానన మేవ" అన్న సూక్తి బహ్మనమాజ ఉపాన విధానంలో ముఖ్య మైనది కావటంవల్ల బ్రజాసేవ చేయాలసే సంకల్పం కోటయ్యగారిలో బాగా పాదు కొన్నది. గామములో ఏ మంచిపని చేయ వలసి వచ్చినా కోటయ్యగారు ముందుండే వారు.

ఆ రోజులలో అంటువ్యాధులు బ్రబలి నవ్వడు జాతరులు జరిపి, జంతుబలు లి స్తుండే వారు. పేరాలలో కలగా వచ్చినప్పడుళూడ పెద్ద జాతర జరిగింది. బ్రజలు జంతుబలులు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు. కోటయ్యగారు తోటి యువకులను నమింకరించారు. జంతుబలుల వంటి మూ ధాచా రాలను మానాలని, అహింసానిధానాన్ని అనునరించాలని నహచరులతో కలిసి బ్రజలలో బ్రహాధం చేశారు. 1926 వ నంటిలో చీరాల, పేరాల గామాలలో కొందరు పెద్దల బోత్సాహంతో నద్దోష్ఠినంథుం స్థాపించబడింది. సాంఘిక

పారిశుద్ధ్యాన్ని గూర్చి, విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి బ్రహోధం చేయడం ఈ సంఘం దెయి క్కై-ముఖ్యాశ్యం. మొదట ఓదిమంది యువకు లతో బారంభమైన ఈ సద్గో ష్ఠిసంఘంలో కోటయ్యగారు చేరి బ్రహి అమావాన్యరోజున తక్కిన సెలవుదినాలలోను, వీఢివీధిన సభలు, సమావేశాలు జరిపి, బాల్యవినాహ నిరోధ మును గూర్చి, మద్యపాన దురభ్యాసాన్ని గూర్చి, సాంఘిక పారిశుద్ధ్యాన్ని గూర్చి, యువజనులలో విద్యావ్యా ప్రీని గూర్చి, ఈ సండేశారు.

అనారోగ్యం 🕞

కోటయ్యగారిది మొదటినుంచీ అంత ధృఢమైన కాయం కాడు. ఎప్పడూ ఏదో ఒక జబ్బు పట్టుకొని పీడి స్పుండేది. 1926 నుండి కోటయ్యగారికి అజీస్ట్రవ్యాధి ఏర్పడి మనిషి చాలా నీరసించిపోయాగు, అప్పటి నుండి 1940 వ సం॥ వంకు కోటయ్యగారు పూర్తిగా కోలుకోరేదని చెప్పవచ్చు. ఎప్పడూ వవో వథ్యాలు, ఔషధాలు తప్ప బాగా తిని తీరి గే ఆరోగ్యం లేదు. కొన్నార్లు బ్రకృతివైద్యం, ఉపవాసాలు చేశారు. ఆ రోజుల్లో మరీ నీరసించి శల్యావశిష్టు డెప్పన్న ఆయన ఆరోగ్యం చూచేవాళ్ళకు కొంత భయాన్ని కల్గించేది. ఒకసారి కోటయ్యగారు తమ రాజకీయ గురువుగారైన దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని రామనగ**రులో** కలుసుగొని బ్రకృత్తివైద్యాన్ని గూర్చి వారి అభి(పాయాన్ని అడుగగా ఆయన నవ్వి

"నాకా వైద్యమంేట గిట్టదు. జీవితం రస భరితంగా ప్రండాలి. ష్మడుచులు ఆమభ వించాలి గాని, చప్పడికూరల తిండి పనికి రాడు" అన్నారట, అప్పటికి గోపాల కృష్ణయ్యగారు శ్ర్మయవ్యాధితో అంతీమ దశలో వున్నారు. "ఇది రాజయ్మ్య. ఇది మాలాటివాళ్ళ కే వస్తుంద"ని కూడ ఆయన ఛలో క్రిగా అన్నారుట. జీవహింగ అంటే ఇష్టములేని కోటయ్బగారు (శ్రీ గోపాల కృష్ణయ్యాగారిని అహింగను గూర్చి ఆడిగారట. అపుడు గోపాలకృష్ణయ్యగారు "అహింగ అంేబే కేవలం జంతువులను చంప కుండా ఫుండటమే కాదు. అది మనస్సుకు సంబంధించిన సున్ని తమైన వ్యవహారము. గంగీతంలో స ప్రస్థారాలు వున్న స్ట్లో జీవకోటికి బాధకూడ వుంటుంది. కొన్నిటి రోదనం మనకు వినిపి స్తుంది. చెట్లు చేమలు మొద లైన వాటి బాధ మనకు కనపడడు. విన పడదు. అంతే తేడా" అన్నారట. అనా రోగ్యంగా పున్నన్వడుకూడ కోటయ్యగారు ఎంతో డైర్యంతో, నిగ్రహంతో వుండి "భగవంతుడు నాకు మళ్ళీ ఆరోగ్యం ప్రసా దిస్తాడు. ఆయన సేవ చేయడానికి నాకవ కాశ మిస్తాడు" అంటూ ఆశతో భవిష్యత్తు వంక చూస్తూవుండేవారు.

సర్వమిత్ర వ్యాయామ సంఘం:-

శరీర ఆరోగ్యభాగ్యం లోపించటం వల నేనే ఆయనకు శరీర వ్యాయామం మీద ఆభిమానం ఏర్పడింది. ఈ ఆభిమానమే సర్వ మిత్ర వ్యాయాను సంఘానికి ఆయనను సన్ని హిం తు ణ్ణి చేసింది. స్వయంగా తాను వ్యాయామం చేయకపోయినా ఆ వ్యాయాను సంఘం చేనేత పార్యశామికులైన పద్మశాలీ యులు నెలకొల్పుకొన్నది కావటంచేతను, దానిలో సభ్యులుగా వున్నవారంతా బంధు వులు, మిత్రులు కావటంచేతనూ ఆయన దాని అభివృద్ధికి ఎంతో తోడ్పడ్డారు. చిర కాలంగా ఆయన కీ సంఘంతో నిత్య సంబంధమున్నది. ఇటీవలనే ఆక్కల కోటయ్య గారు, ప్రగడ కోటయ్యగారు కలిసి, ఎంతో శ్రమంచి విరాళాలు వనూలు చేసి ఈ వ్యాయామ సంఘానికి ఒక పక్కా భవనం నిర్మాణం చేయించారు.

ఈ సందర్భంలో స్వమ్యల్ వ్యాయామ సంఘ చరిత్ర, దాస్ స్థాపనకు దారితీసిన వాతావరణం చెప్పుకోవటం అడ్డ స్తుతం కాదనుకుంటాను. కలియుగ భీముడని డ్రపసిద్ధి పొందిన శ్రీ కోడ్ రామమూ_ర్తి నాయుడుగారి సర్కాసు డ్రపదర్శనం చీరాలలో కూడ ఒక సారి జరిగింది. ఆ డ్రపదర్శనం చూచిన వారిలో ముఖ్యంగా పద్మశాలి యువకులలో శరీర వ్యాయామంపట్ల ఎంతో ఉత్సాహం పుట్టింది.

భారతీయుల భుజశ క్రిని లో కానికిచాటిన మహాబలశాలి కోడె రామమూ ర్థినాయుడు. కొండవంటి ఏనుగును రొమ్ముపై ఎక్కించు కోవడం, 25 ఆశ్వికశ క్రిగల మో టా రు కారును ఆపి పట్టుకోవడం, గొప్ప ఇనుప

గొలుసులను తునకలు చేయడం మొదలైన సాహాగ కృత్యాలను ఆయిన (పద్శిస్తుండే వాడు. ఇంగ్లాండు వెళ్ళి (పభువుల గమక్షంలో తన బల్మదర్శనంచేసి చారిని ఆశ్చర్యచకితు లను చేశాడు. వారు ఆయన భుజబలాన్ని వేనోళ్ళపొగిడారు. అప్పటికి (పపంచంలో ఇలాంటి మహాబల్రపదర్శనలు ఎవ్వరూచేయ లేదు. ఆడున తన న రైగా కంపెనీతో ফ্লেరత దేశమంతా గంచారం చేసి (పదర్శన లిచ్చారు. నాయుడుగారి బల్ష్ దర్శనాన్ని తిలకించిన లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలక్ పరమానందంపొంది ఆయనకు గొన్పనన్నానం చేశారు నాయుడుగారి భుజబలాన్ని ఆద గృంగా పెట్టుకొని భారత యువకులు సాము, గరిడీలుపెట్టి, భారతస్వాతంత్ర్మ గంపాదనకు తోడ్పడాలని ఆ సన్మానసభలో తీలక్ గారి ్రవబోధంతో అప్పటి యువకుల్లో గొప్ప సంచలనంకల్గింది. ఊరూర సాము గొరిడీలు స్థాపింపబడినవి. ఈ మ్రావానికి లోనై నాడు ా పేరాలలో అందె వెంక టేశ్వర్లు అనే పద్మ శాలి యువకుడు. సాధన చేసి పెద్ద పెద్ద బండ లెత్తటం, గొలుసులు తెంచటం. గడ్డవలుగు లను పూలదండలవలెచుట్టి వెయ్యటం, మొద లైన బల్షవదర్శనలు ఆరంభించాడు. ఆయ నకు తోడుగా ఊట్ల ఉళక్కి, ఊట్ల గణపతి, గుద్దంటి పెద్ద మంసిలి మొదలైనవారుకూడ సాము గరిడీశాలలు స్థాపించి మల్లయుద్ధంలో (పావీణ్యం సంపాదించారు. పేరాల పద్మ శాలీయులలో వ్యాయామం ఆనాటినుండి

ఒక ఉద్యమంగా సాగింది. దీని మాము ఖ్యాన్ని కార్యంపూడి వేంకటకృష్ణకవి, రమాకాంతకవి, గుద్దంటి గోకర్ణకవి ముద లైన పెద్దలు గు గ్రించారు, వీరి హోత్సాహం తోనే నర్వమ్మిత వ్యాయా మనంఘం 1918 వ సంకతా పేరాలలో నెలకొన్నది. గుద్దంటి పున్నయ్య, చలపతి, పున్నయ్య, అక్కల సుబ్బారావు, దామర్ల చెంచయ్య, కార్యంపూడి పురుపోత్రం, వాను దేవుడు మొదలైన యువకులు ఈ సంఘంలో ముఖ్యులు. -చలపతిగారు ఈ గం ఘా ని కి అధ్యశ్రులు. సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి. చలపతిగారు తమ గురువుగారైన పొట్లూరి చెంచుపున్నయ్యగారివద్ద అంతకుముం దే అభ్యసించిన హారిజంటల్ బారు, ఉయ్యాల ముదలైన గర్క్లనుపనులు యువకులందరికీ ానేర్పనారంభించారు. లా**ల్**సా**హా**బ్ ఆనే ఒక మహామ్మదీయ సోదరుడు కర్రసాము, క త్రే సాములలో తర్భీదిచ్చాడు.

అక్కల సుబ్బారావుగాగు కోటయ్యగారి చివతాత మనుమడు. సుబ్బారావుగాగు ఈ సంఘ యువకు లందరికి ఆదర్శ పురుషుడు. సంఘాన్ని మంచి కట్టుబాట్లతో నడిపించారు. చుట్ట, బీజీ, సిగరెట్ మొదలైన దుర్వ్యన నాల జోలికి సంఘన భ్యులు పోరాదు. ఉదయం, సాయంకాలం అందరూ సంఘం లోకి వచ్చి వ్యాయామం చేయాలి. నియమిత మైన సర్క్ సుపనులు అఖ్యానం చేయాలి. కర్ర, కత్తి సాములలో శిశ్రణ పొందాలి. సుబ్బారావుగారి (ఫో త్సాహంతో సంఘంలో ఒక గ్రగంథాలయం వర్పాటయింది, మతి సాయంతం అక్కడ సంఘసభ్యులు గ్రంథ వఠనం, పత్రికా వఠనం చేస్తుండేవారు. (గామంలో ఎప్పడు వీ వివత్తు సంభవించినా అధ్యక్షుడో, కార్యదర్శో కబురుపెట్టగానే గంఘ గభ్యులంతా ఆ వివత్తుకు లోనైన గ్గలానికి వెళ్ళి సహాయం చేయాలి. సెలవు **రోజు**లలో **సంఘ యువకులం తా వీ**ధివీధికి ౌవెళ్ళి యువ**కులు గ్రత్పవ** ర్త్రనం అలవచుకో వాలసీ, వ్యాయామం చేయాలసీ (పచారం చేస్తూ, బోత్సహి స్తుండేవారు. ఈ బ్రామార కార్యక్రమాలలోను, సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడే ఇతర కార్యక్రమాలలోను అక్కల కోటయ్య గారు (వముఖపాత్ర వహి స్తుండేవారు. ఈ విధంగా చేనేతయువకుల శారీరక, మానసిక వికాసానికి కృషిచేస్తూవుండిన ఈ సంఘంతో అక్కల కోటయ్యగారికి నిత్యసంబంధ **ಯುಂಡೆ**ದಿ.

సర్వమిత్ర వ్యాయామ సంఘం స్వాతం త్ర్యోద్యమంలో కూడ యధాశ్ క్రి తోడ్ప డింది. 1982 ప్రాంతంలో చీరాల సత్యా గ్రామా శిబిరంలో ఈ సంఘ యు వకు లు కొందకు వాలంటీర్లుగా చేరి పనిచేశారు. సత్యాగ్రహ శిబిరముపై దాడి జరిగిన సంద ర్భంలో దెబ్బలు, గాయాలు తగిలి పారి పోయి వచ్చిన చాలమంది వాలంటీర్ల కు సర్వమిత్ర వ్యాయామసంఘంవారు అప్పటి తమ సంఘ కుటీరంలో ఆశ్రయమిచ్చి, అన్న

పానాడు లీచ్చి పరిచర్యలు చేశారు. ఆ కాలంలో ఈ సంఘాధ్యక్ష్యులైన చలపతిగారికి వేటాడే తుపాకి లైసెన్సు ఉండేది. జాతీ యోద్యమానికి సహాయపడ్డార నే నేరం మోపి నాటి బ్రిటిష్మ బ్రభుత్వం వారు ఆయన లైసె న్నును రద్దు చేసి తుపాకిని స్వాధీనం చేసు కొన్నారు. ఇలాటి జాతీ యా భీ మా నం సంఘంలో బ్రస్ఫుటంగా కన్పిస్తూ నే వుంది. దీనికితోడు చేనేతఉద్యమంపట్ల ఈ సంఘం వారు అపారమైన శ్రద్ధాభ క్రులు కలిగివుండే వారు. నభలు, సమావేశాల స్మకమ నిర్వహ ణలో జాగరూకులై వుండి ఎంతగానో తోడ్పడుతుండేవారు.

చలపతిగారు తమ శిష్యబృందంలో 1931 పాంతంలో ఒక గర్క న్ కం పెనీని లేవదీళారు. ఈ గర్క సుకం పెని ఆం ద్రాదేశమం తా గంచా రం చేసి ప్రజల మన్నలను చూరగొన్నది. గర్క సు కం పెనీకి కావలసిన ఆర్థికవగతి గమ కూర్చిన ఉదారుడు కీ. శే. లైన శ్రీ అవ్వారు కాళిదాసుగారు. గత్పురుషుడైన ఈ కులాభి మానినిగూర్పి ఇక్కడ ఓకటి రెండు మాటలు చెప్పటం అప్ర స్తుతం కాదను కుంటా ను. ఏ మంచి పనికైనా గహాయం చేయటానికి ఆయన ముండుకు వచ్చేవారు. చేసేత పారి శామికులైన యువకులు ఉన్నత విద్యా వంతులు కావాలని ఉన్నిళ్లారుతుండేవారు. విద్యార్థుల కెందరికో ఆయన ఆర్థికంగాను, మరి అనేక రీతులుగాను తోడ్పడేవారు. ఈ నగ్క మ ప్రవక్శనలలో చలసతిగారు, వారి శివ్యులు అనేక పత కాలు, యోగ్యతా ప్రతాలు, బహుమహాలు పొందివున్నారు. డౌబ్బదివీండ్ల వయోవృద్ధుడైన చలపతిగారు నేటికీ రోజూ వ్యాయామగంఘానికి వచ్చే యువకులకు శిశ్రణ ఇస్తూవుండటం చూ_స్తే ఆశ్చర్య మనిపిస్తుంది.

సంఘ సంస్కారోద్యమం:-

గంఘం తటాకం వంటిది. చెఱువులో ఏర్పడే పాచి మొదలైన మలినవడార్థాల్ని తొలగించకపోతే నీరు చెడిపోతుంది. అట్లాగే గంఘంలో ఏర్పడే లోపాలను కూడ తొల గించి ఎప్పటికప్పడు గంగ్క్రానిస్తూ వుండాలి. ఇలాటి కృషి యుగయుగాలనుండి జరుగు తూ నేవుంది. బ్రిటిష్ పరిపాలన కాలంలో నిద్రాణమైపోయిన జాతిని మేలుకొల్పడానికి 19 వ శతాబ్దం అర్థభాగంనుండి అనేకమంది మహాపురుషులు కృషి చేస్తూవచ్చారు. ఒక వైవున రాజకీయ స్వాతం(త్యానికి కృషి జరుగుతూ వచ్చింది. కొండరు నుహాపురుషులు ఈ రెండిటిని జోడించి కృషి చేశారు. ఈ కృషి దేశవ్యా పంగానే గాక, రాష్ట్రాల పరంగాను, గంఘాలవగంగానుకూడ జరిగింది.

పూర్వమెంతో ఉన్న తస్త్రితి ననుభవించిన చేసేతపర్విశమ దారుణమైన మిల్లుల పోటీ వలన, ప్రభుత్వం మొక్క విరోధభావంవలన మేగవిలోని తటాశములోవలె జీవనము తరి గింది. ఆవృత్తికి సంబంధించిన కులాలస్నీ ఎంతో హీనస్థితికి దిగజారిపోయాయి. ఈ

వృత్తి పేదరి కానికి ఓలయ్గమెంది. ఈనాడు వర్గగంఘాలలో పటిషమున గంఘంగా వృద్ధి చెంది, చేనేత పర్మిశమాభివృద్ధికి తీమంగా కృషిచే స్తున్న చేసేత కాంగాను ఉద్యమానికి పూర్వంగంగా శులనభలు, సంఘాలు వెలసి నవి. ఆయా కులాల్లో ఉన్న లోపాలను తొలగించి సంస్థాించడానికి, విద్యాభివృద్ధికి, చేనేత పర్మిశమాభివృద్ధికి కూడ కృష్ చేసినవి ఆగాంటివాటిలో ఆఖల భాగత పద్మశా**లి** గంఘాముకోటి. ఈ గంఘానికి పునాది వంటి వారు పద్మశాలిపితామహ కార్యంపూడి ేసంకటకృష్ణకవి, రమాకాంతకవి, **గు**ద్దంటి గోకర్లకవి, జ్ఞీ ఆమరాతి రంగనాయకులు, ్ కి నూకల వేంకటసుబ్బయ్యం, త్రీ నూకల చిన్నయ్య, హకీం వనమాల నారాయణ దాసు, హకీం దావదు జనార్ధనస్వామి, ్శీ లాడిపర్రి శ్రీరామ (శేష్ఠి, శ్రీ గుంటక నరగయ్య వంతులు, ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బావూజీ ప్రభృతులు, ఈ ఉద్యమం మొదట ఆం(ధ్రహంతంలో (పారంభమై తర్వాత తెలంగాణా (పాంతానికి, మహారాష్ట్ర ్రపాం తానికి (పాకింది. ఉత్సాహంతో ఉరకలు పెడుతున్న కోటయ్యగారి మనస్సు, పద్మశాలి సంఘ సంస్కరణోద్యమం వై పు మరలింది.

పెండ్లిండ్ల కోటయ్య :=

పద్మశాలి సంఘ సంస్కరణోద్యమంలో బాలవితంతు వివాహాల సమస్య స్థాన మైనది. బాల వితంతువుల వివాహములంటే ఆనాడు సంఘంలో ఎంతో వ్యతి రేశత

వుండేది. వివాహం చేసుకొన్న వారిని, ట్రోత్స హించిన వారినికూడా సంఘం బహి మృ రించేది. అలాంటి పరిస్థితులలో కోటయ్య గారు (శీబంకుమల్లిమల్లయ్యశాట్ర్మి, ్రశీ పాలప<u>రి</u> నంసింహం (షభృతులను పిన్ **పించి,** రెండు దినాలు చీరాలలో గొప్ప గభలు జగిపించారు. అందులో ఆ నేశ్ తిర్మ... వితర్కాలు జరిగినవి, మొదట ఈ సంస్క..గ ణను తీక్రంగా వ్యతి రేకించినవారుకూడా తర్వాత అనుమాలించాడు, మొట్టమొదట 1938 వనంశలో చ్రాలలో వస్మశాలి సంఘంలో బాల వితంతు వివాహం జర్గింది తిరుణాల ప్రజలవలే ఈ దంపతులను చూడ డానికి వందలు వేలుగా బ్రజలు వచ్చారు. ఈ సందర్భంలో కోటయ్యగారు ఆ నేక శ్రమ లకు లోను కావలసివచ్చింది. చివరకు ఒక గ్రామంలో కోటయ్యగారిని ఎంతో అభి మానించే మ్రజలే ఈ ఉద్యమాన్ని బ్రోత్స హిస్తున్నండుకు ఆయనపై బడి కొట్టవచ్చారు. ఎంతో ఓపికతో ఆయన వారికి సమాధానం చెప్పి తుదకు వారిని ఒప్పించాను. కొన్ని రోజులకు అక్కడే ఓక పునర్వివాహం జరి గింది. (కమంగా ఈ ఉద్యమం అన్ని (పాంతా లకు (పాకింది. ఈ ఉద్యమ్మపచారం చేయు డానికి హైదరాబాచునుండి (శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాఫూజీ, మ్రీ గుంటక నరసయ్య పంతులుగారులుకూడ వచ్చారు. ఆ కాలంలో కొందరు స్నేహితులు కోటయ్యగారిని "పెండ్లిండ్ల కోటయ్య" అంటూ హాస్ట్రాప్త లాడు తొండేవారు

చేనేత రంగం :-

ఇంతవరకూ వివిధగంగాలలో పనిచేస్తున్న శ్రీ కోటయ్యగారు 1988 నుండి తమ జీని తాన్ని చేసేత ఉద్యమానికి అంకేతం చేశారు. అప్పటి చేసేత నారి పరిస్థితి చాలా భయం కనంగావుంది. గ్వడేశీ బట్టల యం తాల పోటీతో పాటు, మాం చెస్టర్, గ్లాస్ట్లో పాటు, మాం చెస్టర్, గ్లాస్ట్లో పాటు, మాం చెస్టర్, గ్లాస్ట్లో పాటు, మాం చెస్టర్, గ్లాస్ట్లో పాటు, మన జేశాడ్తి దిశం మతి అవుతూవుండేవి. ఈ పోటీని ఎడుర్కొనా లేని చేసేత పారి, శాము రులు వేలు, లక్షల సంఖ్యలలో నిగుద్యోగులు కాజాచ్చారు. నిరుద్యోగులైన చేసేత పారు రాయలసీమనుండి, ముఖ్యంగా ఎమ్మిగనూరు సాంతంనుండి వలసలు పోతున్నట్లు వార్తలు వెలువడ్డాయి.

వైతాశికులు :-

ఇంగ్లాండులో పరీశ్రకొంటకు బ్రాయవలసిన పరిశోధన వ్యాసానికి విషయం గా చేసేత పరి శ్రమను ఎన్నుకొన్నారు. భారత దేశంలో పూర్వం ఎంతో ఉన్నత స్థితిలోవుండి, మిల్లులపోటీ కాగణంగా హీంనస్థితికి వచ్చిన చేసేతవారి దుస్థితి ఆ య న మ న స్సు కు పచ్చింది. "ఎకనమిక్స్ ఆఫ్ హాండ్ లూమ్స్" అనే ధీసిన్ను బ్రాశారు. పరీశ్ర ముగించు కొని ఇండియాకు వచ్చారు. అప్పటినుండి, చేసేతవారి దుస్థితిని నివారించడానికి మార్గ మీమిటా అనే ఆలోచన ఆయనకు కలిగింది. అం**దుకు,** ఆయనకు చే నేత వారినుండి కొందరు యువకుల తో డ్పాటు కావలసి వచ్చింది.

చే నేత ఉద్య నం జనకులని ఖ్యాతి పొందిన శ్రీ పెండెం వెంక ట్రాములుగారు చీరాలలో పసిద్ధమైన చేనేతకుటుంబంలో జన్మించారు. వారికి చేనేత పర్శమతో పాటు స్వర్ణ కార వృత్తిలోకూడ (ప్రవేశం వుంది. కొంతకాలం పాటాయన నిల్లూరు జిల్లాలోని కావలీలో కాపుర మున్నారు. ఆయన మంచి స్ఫుర దూపి, మంచి వక్త, అంద్రరత్న దుగ్గరాల గోపాలకృష్ణయ్య మొదలైన నాయకులలో కలసి పనిచేసి కారాగారశీశ్ర ననుభ వించారు.

రంగాగారి దృష్టిలో వెంకట్ ములుగారు చేనేత ఉద్యమ నిర్మాణానికి ఉపయోగపడే మంచి యువకుడుగా కనిపించారు, వెంకటా ములుగారు చేనేతఉద్యమాన్ని బారంభిం చారు. తరువాత రంగాగారు, గుఱ్ఱం మల్లయ్యగారం, పుచ్చల నత్యనారాయణ గారు కూడా ఈ ఉద్యమంలో బ్రవేశించారు. మొట్టమొదట నిడుబోలులో, రంగాగారి రై తాంగవిద్యాలయంలో జరిగిన గుంటూరు జిల్లా చేనేత మహానభకు అక్కల కోటయ్య గారు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిగా పున్నారు. కోటయ్యగారి వక్తృత్వం, కార్యదీష్ట చేనేత ఉద్యమానికి బాగా ఉపకరిస్తాయని రంగా గారు ఆనాడు గ్రహించారు.

శీల్పాచార్య అందె సుబ్బౌరాయుడు గారిని ఎరుగని చేనేతపార్మిశామికుడు భారత జేశంలో వుండడు. ఆయన కుట్టులో పని లేకుండ, ఖద్దరు నూలులో మగ్గంపై న, చె క్కాలు, కోట్లు నేసేవారు, అలా తమారుచేసిన దుస్తులను ఆయన బెబూ హెజేంద్రపహద్, మహాత్మా గాంధి, జవ హర్లాల్ స్ట్రహూ మొదలైన మహా నాయకులకు సమర్పించారు, 1937 లో అమోలుకిలంలో జరిగిన పద్మశాలి మహా నభలో ఆయనకు 'శిల్పాచార్య' అనే బీరు డిచ్చి, మహాగభవారు ఆయనను గౌరవించారు. చేసేత ఉద్యమంలో ఆయన కూడా భాగ స్వామి యైనారు.

చేనేత రక్షణ యాత్ర:-

రైతులోకంలో చైతన్యం కల్గించడానికి రంగాగారు రైతు రక్షణ యాత్ర (పారంభిం చా**రు.** చేసేతవారిలోకూడ అలాటి యాంత జరిగి తే బాగుంటుంద నే ఆలోచన కలిగింది. ఈ ఆలోచనకు, చేసేత పార్మ్ సౌమకులలో మంచి నహకారం, చైతన్యం కలిగిన రేపల్లె తాలూ కా నెన్ను పన్నారు. గుంటూరుజిల్లా కాంగెస్ అధ్యమ్మలైన జనాబ్ నాస్ బేగ్ సాహెబుగారు చెఱుకుపల్లిలో చేనేత రశణ యాత సారంభించారు. శిల్పాచార్య అందె సుబ్బౌరాయుడుగారు రక్షణ **దళా**నికి **నాయ** కత్వం వహించారు. తాడిపర్తి (శ్రీ)రామ ్శేష్టిగారు, ఆక్కల కోటయ్యగారు నాడు [పధాన పక్త్రలు**.** సుమారు పదిమందితో పారంభ <u>మ</u>న ఈ దళం రేపలైతాలూ **కా** లోని గామ్మగామమూ కాలినడకన వర్యటిం

చింది, ఈ యాత్రలో అక్కల సుబ్బారావు, జూన్నాడుల వెంక టేశ్వర్లు, పడము వీరా స్వామి, మాచౌర్ల పెద్దదాసు, కొక్కిరాల రాఘవయ్య మొదలైనవారు పాల్గొన్నారు. ఆకురాతి లక్ష్మయ్య, దివి గోపయ్య, పోలన అమ్మయ్య మొదలైన రేపల్లె తాలూ కా బ్రముఖులు లో డృడ్డారు.

తాలూ కా అంతా చైతన్యం వెల్లి విరి సింది. (పత్రిగామంలోనూ వందలాది చేసేత పార్మెళామికులు, అభిమానులు మేళతాళా లతో ఎదురువచ్చి యాలకాదళానికి స్వాగతం చెప్పారు. ఊరూర గొప్ప బహిరంగసభలు జరిగాయి. కోటయ్యగారి ఉపన్యాసాలు చేసేత వారిలో ఎంతో ఉత్తేజాన్ని కల్లిం చాయి. ప్రత్యేగామంలోనూ మిల్లుబట్టలు కట్టబోమసీ, చేనేత వస్త్రాలే ధరిస్తామసీ, కోటయ్యగారు మ్రాణాలు చేయించారు. అన్ని గామాలలోనూ తిరిగి, యాతాదళం చివరకు రేపల్లె చేరుకొన్నది, నాడు, తాలూకా అంతటినుంచీ వేలాది బ్రజలు రోపలై పట్టణం చేరారు. వేల సంత కాలతో, ఇండియా స్థాభుత్వానికి చేసేతవారు పెట్ట 🛙 న్న మహజరును చేసేతనాయకులు తహశీ ల్దారుగారికి అందజేశారు. ఆటు తర్వాత, రంగాగారు, ఈ రక్షణ యాత్రమ గూర్చి వ్యాఖ్యానిస్తూ "మీారు రేవల్లలో విసరిన ఫిరంగిగుండు ఢిల్లీ కోటకు తగిలింది" అన్నారు.

రక్షణ యాణావార్తలకు ప్రతికలు ఎక్కువ (పాధాన్యమిచ్చి, బ్రముఖంగా ప్రక

టించాయి. పిమ్మట చేశేత రశ్రణయాత్రలు ఆం(ధడేశమంతటా సాగినవి. ఆ రోజులలో **పుల్లంపేట మిడి**ల్స్టూల్ హెడ్మాస్గా **వు**న్న కార్యంపూడి నా **గే**ందుడుగారు కూడ అక్కడ ఒక రక్షణ యాత్ర జరిపారు. వారు సాపించిన "నేత పర్మశమ" అనే పృతికద్వారా బాగా క్రామారం సాగించారు. చేనేత రక్షణ యాత్రల సందర్భంలో కోటయ్యగారు రచిం చిన చేనేత (పహోధానేయాలు, చేనేత పారి ్ కామికులనేమి, (పజా బాహుళ్యాన్నేమి ఉయాతలూపినవి. నేటికీ ఈ గేయాలు చే నేత పార్మ**ామికులకు ఎ**నలేని **క్రాబ**ోధం కల్పిస్తున్నవి. 1941 లో ఇండియా క్రామా త్వమువారు నియమించిన విషయసేకరణ ్లు సంఘంవారు ఆ ం డ్ర దేశ పర్యటనకువచ్చి నవ్వడు కోటయ్యగారి (పహాధ గేయాలు విని, వానిలో కొన్నిటిని అంగ్లీమలోనికి తర్జుమా చేయించి, తమ నివేదికలో ప్రచురిస్తామని **తీ సు కొన్నా రు. ఈ సంఘాధ్యత్తులైన** ధామన్గారు తమ భారత దేశ పర్యటనలో, చేనేతవారి పరిస్థితుల నభివర్ణించే ఇలాటి দేయాలను ఎక్కడా వినలేదని చెప్పారు. ఈ గేయాలు ఉత్తమ సాహి త్యానికి చెందిన వని (వళంసించారు, కొంత కాలమైనపిమ్మట కోటయ్యగారు ఈ గేయాలస్నీ కలెపి ప్రస్థ కరూపంగా (పకటించారు.

గుంటూరుజిల్లా చేనేత సభ:-

చేనేత సేనాని (శీ మగడ కోటయ్యగారు రేపల్లె తాలూ కా చేనేత రక్షణ యాత్ర జరుగుతున్న కాలంలో ఏ ల వ ర ం వ చ్చి, అక్కడ సభలో పాల్గొన్నారు. ర క్షణ యాత్ర చేస్తున్న బ్రావారానికి ఆయన ఎంతో హర్షం పొంది, త్వ ర లో నిడుబ్లోలులో గుంటూరుజిల్లా చేశేత నభ జరుపడానికి ఏర్పాట్లు చేశారు.

రంగాగారు, వెంక్కటాములుగారు మొద లైన పెద్దలు ఈ ఉద్యమంలో వనిచేస్తున్నప్ప టికీ, ఉద్యమం బాగా అభివృద్ధి పొందా లం ఓ విద్యాధికులైన చేసేత యువకులను కొందరిని ఆకర్షించక తప్పడు. ఈ రహాస్యం గ్రహించిన మ్గ్రహించిన మహాక గభకు అధ్యత్యులుగా (శీతాడిప ్రి (శీకంఠము బి. ఎ., బి. ఎల్., గారిసీ, నభ్భారంభకు లుగా క్రీ రంగాగారిసీ, వ్రస్త్ర్మవదర్శనకు ఆధ్యమ్మలుగా (శీ ఆమరాతి రంగనాయమలు గారిసీ, (పారంభకులుగా (శీ అక్కల కోటయ్య గారినీ, జండా బ్రతిప్ఠావకులుగా శ్రీ దామర్ల రమాకాంతరావు ఎం. వీ., గారిసీ, వర్బాటు చేశారు. అప్పటివరకు జరిగిన చేనేత సభ లన్నిటికంటె ఈ సభకు చేసేత పార్మిశామ కులు విశేషంగా రావడమే కాకుండా, జిల్లా నలుమూలలనుండి (వతినిధులువచ్చి పాల్గొ న్నారు. గభ అంత వై భవం గా, విజయ వంతంగా జరిగినందుకు రంగాగారు ఎంతో హార్థం వ్యక్తం చేశారు, గభకు గుంటూరు వట్టణంనుeడి రామనాధం రామదాసు, గోలి వరదయ్య, ఆకురాతి వెంకటస్వామి, గోలి లక్ష్మయ్య, కాటూరి శేషయ్య మొదలైన ్రముఖులు విచ్చేశారు. ఈ మహాసభామాచి వీరు మహదానందం పొందారు. చాలా ఉత్సాహం కలిగింది. ఇంతవరకు జిల్లానభలు, ఆండ్రరాష్ట్రమహాసభలు మాత్రమే జరిగినవి కాని, చౌన్న రాష్ట్ర చేనేత మహాసభ జరుగ లేదు. ఇప్పటివరకు జరిగిన సభలన్నిటికంటే ఘనంగా, గుంటూరులో చౌన్న రాష్ట్ర చేనేత మహాసభ జరపాలని ఈ పెద్దలకు సంకల్పం కలిగింది. పెంటనే సన్నా హాలు చారం భించారు.

చెన్నరాష్ట్ర చేనేత మహానభ :-

ఈ మ హే గ భ ను (పారంభించడానికి, అప్పటి మ్యదానురాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రియైన ్ మాన్ చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచార్యులు గారిని ఆహ్వానించాలనుకొన్నారు. అధ్యత్తు లుగా ్రీ గాడిచర్ల హరిగర్వో త్రమరావు గారిని ఎంచుకొన్నారు. అయితే, రాజ గోపాలాచాడ్యలవారిని ఆ హాగ్ర నించి, ఒప్పించే ఔవరు శిలప్పటికి చే నేత (పముఖుల కెవరికీ వారితో పరిచయం లేదు. పిన్నలందరూ కలసి ఈ కార్యభారం, (శ్రీ ఆమరాతి రంగ నాయక స్వాములవారిపై పెట్టారు, పెద్ద పెద్ద ఊర్ధ్వ పుండములు ధరించే (శీ రంగనాయక స్వాములవారు, మదరాసు వెళ్ళి, (శీ రాజ గోపాలాచార్యులవారిని కలసికొని, మహా గభకు పారంభకులుగా రావలసిందని ఆహ్యా నించారు. ఈ స్వాములవారి ఆహ్వానం ఆ స్వాములవారు మన్నించి, వెంటనే అంగీక రించారు. ఎందరో హే మా హే మా లు

సాధించలేనికార్యం, రంగనాయకస్వాముల వారు ఒక్క నమస్కారంతో సాధించారు. అందరూ సంతోచపడ్డారు.

్శీ రాజగోపాలాచార్యులుగారుగుంటూరు వచ్చారు. ఆనాడు ఆయన కక్కడ ఇంకా ఎన్నో కార్యకమాలున్నాయి. చేసేతనభను పారంభించడానికి 15 నిమిసాలకంటే ఎక్కువ వ్యవధి ఇవ్వలేమన్నా రాయన. నభకు విచ్చే శారు. ఏమి జనం! ఏమి కమశీశ్రణ! ఎంత చక్కని ఏర్పాట్లు! ఆచార్యులవారు చూచి ముగ్గులైనారు. నభ పారంభమైంది. నభ వారు ముఖ్యమంతికి నన్మానపత్రం సమర్పిం చారు. అందులో ఆయన ఓక్క మాట వట్టు కొన్నారు.

అప్పటివరకు మిల్లు వస్త్రాలు, చేసేత వస్త్రాలు ఓ కే దు కాణంలో అమ్మబడుతూ వుండేవి. పదివేలరూపాడుల అమ్మకం వున్న మిల్లుబట్టల దు కాణాలమింద రెండు రూపాయలు లై సెన్సుఫీజు, అంతకుమించి అమ్మక మున్న దు కాణాలపై అయిదురూపాడుల లై సెన్సుఫీజు (శీరాజగోపాలాచారిగారు విధించారు. ఈ విధానం, చేసేతవస్త్రాల అమ్మకానికి బ్రోత్సాహమి స్తుందని ఆయన చెప్పారు. (శీరాజగోపాలాచారిగారు చేసేత పరిశ్రమకు కల్పించిన ఈ రక్షణ, "మదవు కేంనుగను పూలదండతో కొట్టినట్లున్నద"ని సన్మాన ప్రతంలో అభివర్ణింపబడింది. ఈ మాట విని శీరాజగోపాలాచారిగారు, తమ బ్రక్క ఆశీ నులైవున్న డేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య

పంతులుగారి వంక చరాచి ఫక్కున నవ్వారు. ఈ ఉదాహరణను తీసికొని ఆయన గంట సేపు దానిమీద ఉపన్యసించాయం. "పూవు లెంత **ప్రా**త్రవ**ో** అంత కరుకైనవి. వ అస్తా)లూ చేయలేని పనిని, పుష్పబాణాలు చేయగలవు, మన్మధుడు ఈ బాణాలతో జగత్తు నంతా వేధిస్తున్నాడు" అంటూ, ఈ విధంగా (శుతి, స్కృతి, పురాణెతిహాసాల, నుండి ఎన్నో ఉదాహరణ లిస్తూ, ఎంతో ఆకర్ష ణీయంగా ఆయన ఉపన్యసించారు. ఈనాడు స్వల్పంగా కనిపిస్తున్న ఈ లైసెన్సు ఫీజు, చేసేతిపర్శ్మ రక్షాత్మ దారితీయుగల దని సోదాహరణంగా చెప్పారు.. ఇంతకూ, ్రశీ రాజగోపాలాచారి అంతటివానిని తికమక పెట్టి, గంటనేవు ఉపన్యాస మిప్పించిన ఆ సన్నానప్తతం ్రవాసినవారు (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగా రేనని తెలుసుకొన్న సభ్యులం తా ఆశ్చర్యచకితులై నాడు.

చెన్న రాష్ట్ర చేసేతమహాగభలో, చేసేత పర్యశమాభివృద్ధి కవగరమైన అసేక తీర్మాన ములు చేయబడినవి. వానిలో – చీరెలు, ధోవతుల ఉత్పత్తిని చేసేతపర్యశమకు కేటా యించాలనీ, బట్టలమిల్లుల కండుతున్న ధర కే చేసేతపర్యశమకుకూడ నూలు అందించాలనీ, రంగులు, రసాయనిక్రదవ్యాలు చేసేత పర్యశమకు సరసమైన రేట్లకు సరఫరా చేయ్యాలని, చేసేత పర్యశమకు వలసిన పెట్టుబడి గమకు సరసమైన రేట్లకు సరఫరా చేయ్యాలని, చేసేత పర్యశమకు వలసిన పెట్టుబడి గమకు కూర్చాలనీ – ఈ మొదలైన తీర్మానాలు ముఖ్యమైనవి,

చెన్న రాష్ట్ర చే నే త పా రి (శా మీ మీ ల గంఘానికి జ్రీ రామనాధం రామబానుగారిని అధ్యక్షులుగను, జ్రీ దామన్ల రమా గాంత రావుగారిని కాగ్యదర్శిగను, జ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారిని వ్యవస్థాపకులుగను, కారి కొందరు పెద్దలను కార్యవర్గ గభ్యులుగను ఎన్ను కొన్నారు. శాస్త్ర కార్యవర్గ గభ్యులుగను ఎన్ను కొన్నారు. శాస్త్ర కార్యవర్గ గభ్యులుగను వారు అనేక చేనేత కేండాలలో మహాగఢలు జరిపి, చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికై ఆందోళన జరుప నారంభించారు.

జపాను పోటీ:...

మన వడుకునూణు పర్మిశమ దెబ్బతిన్న తరువాత, మనచేమగ్గాలు తమకు కావలగిన మాలుకై ఇంల్లులపై ఆధారపడక తప్పలేదు. ఐ లే, అవ్పటికి మన దేశంలో మిల్లులనుండి, కావలసినంత నూలు ఉత్పత్తి కాకపోవడం వల్ల కొంతనూలు విదేశాలనుండికూడ దిను మతి అవుతుం జేది, ఇంగ్లండునుండి దిగుమతి అయ్యే నూలుకు, బట్టలకు పోటీగా జహన్ నుండి చౌకధరలకు నూలు, బట్టలు దిగుమతి అవుతుండేవి. ఇపానునుండి దిగుమతి అయ్యే 40 నెంబరు బంతిమార్కునూలు మన చే మగ్గాలకు బౌగా**ఉపయో**గపడుతూవచ్చింది, ఈ నూలు ఇంగ్లండునుండి దిగుమతి అయ్యే నూలుకంటే చౌకమాత్ర మేకాక, నాణ్యం లోనూ ్శేష్ఠమైనది. జఫాన్ నుండి దిగుమతి అయ్యే రామబాణంమార్కు కోరా బట్ట కూడ చాల గరగమైన ధరకు అమృబడు తుండేది. 40 నెంబరు 10 పౌనుల ఆపాను

మాలు కట్ట ఖరీడు ర్ రూపాయలై తే, గోరా ಬಲ್ಲ ఖరీదు గజము $2\frac{1}{2}$ ಅಗಾಲು మాత్రమే. ఇంత తక్కువ ధరకు జిపానునుండి నూలు, బట్టలు గరఫరా కావడము ఇండియాలోని మిల్లు యజమానుల కేశాక, వ<u>్రస</u>్తుపర్మిశమలో ఎంతో అభివృద్ధి సాధించిన ఇంగ్లాండునకు కూడ ఆశ్చ్యం కలిగించింది. భారత దేశంలో (బిటిష్ (పభుత్వాన క్రికి, ఇంగ్లాండునుండి దిగుమతి అయ్యే నూలు, బట్టల వ్యాపారమే వట్టుకొమ్మగావున్న విషయం విజ్ఞులందరికీ తెల్**సిందే. జపాను పో**టీకి ఇంగ్లాండు దద్దర్లి పోయింది. ఒక్క భాగత దేశంలో నేశాక, యావత్తు బిటిష్ సా (మాజ్య దేశాలలోనూ, జపానునూలు, బట్టలపోటీ తీవ్రంగా (పారంభ మొంది. అంతటితో (బిటిష్ (వభుత్వానికి డాపిరి సలపలేదు. शिधिका रेश्कार का विष्य సమావేశము ఓకటి అట్టావాలో వర్పాటు చేయబడింది. దీర్పచర్చల అనంతరం ఆ గమా పేశం ఒక నిర్ణయం చేసింది. జపాను నుండి ఇండియాకు దిగుమతి అయ్యే బట్టల మీంద నూటికి నూరుశాతం ది**స్తుమతి సుంకం** విధించవలెననిస్నీ, స్టామాజ్య దేశాలనుండి దిగుమ**తి** అయ్యే వ<u>స</u>ువులమీాద నా**మ** మాతంగా సుంకం విధించవ తెననిస్నీ తీర్మా నించారు.

ఈ తీర్మానం భారత చేశంలో గొప్ప ఆందోళనను రేకేత్తించింది. కేంద్ర శాసన నభలో పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, ఆచార్య రంగా ప్రభృతులు బ్రీటిషు ప్రభు త్వవు పక్షపాత సాట్యాజ్య విధానాన్ని నిశితంగా విమర్శించారు. చేశేత పర్మిశమకు సాధాన్యత వహించిన మదరాసు రాష్ట్ర ములో, జూను చౌకనూలు దిగుమతిని అరికట్టడంవల్ల చేనేతపార్మిశామికులకు సంభ వించిన ఇక్కట్టులను వివరించారు. ఆచార్య రంగా (వభృత్తుల ఆందోళన ఫలితంగా, నాటి కేంద్ర ప్రభుత్వం, భారత దేశంలో చేనేత పర్మిశమాభివృద్ధికై 5 లక్షల రూపాయలు ేకేటాయించి, సహకార గంఘాల స్థాపన ద్వారా, చేనేత పర్మిశమాభివృద్ధికి ఈ ధనం వినియోగించాలని నిర్ణయించింది.

మద్రాను కేంగ్రదేవేత సహకార సంఘం:-

చేనేత పరిశ్రశులో మదరాను రాష్ట్రానికి పున్న (పాధాన్యం దృష్ట్యా, ఈ రాష్ట్రానికి ఈ నిధినుండి ఒక లక్ష్మ రూపాయులు కేటా యించారు. ఈ ధనగహాయంతో 1985 వ గం∥లో మదరాసు కేంద్ర చేసేత నహకార సంఘం స్థాపించబడింది. దాని మొదటి డై రెక్ట్ల హోర్డు**ను** మదరాసు రాష్ట్ర ప్రభు త్వమే నామినేటు చేసింది. చేనేత కేందా లలో (పాధమిక చేసేత సహ కార సంఘాలను స్థాపించి, వానికి కొంతధనం సబ్సిడీగానూ, కొంతధనం పెట్టుబడెక్రిందను ఇవ్వడానికి నిశ్చ యించింది. ఈ విధంగా స్థాపించబడిన గుంటూరు చేనేత గహకార గంఘం నుండి రాష్ట్రసంఘానికి, నిడ్ముబోలు వాగ్తవ్యులైన (శ్రీ) పాములపాటి వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరి గారిని (పతినిధిగా పంపడం జరిగింది.

నిడుబోలు వాగ్తమ్యలైన (శ్రీ) స్థనగడ వీరభ్ర**డుడుగారి ఏ**డుగురు కుమారులలో ్రవగడ కోటయ్యగారు రెండవవారు. (శ్రీ ఏర భ్యడుడుగారు నిడ్ముబోలు పంచాయతీబోర్డు ఆఫీసులో బిల్లుక లెక్టరుగా పనిచేస్తూ, తనకు వచ్చే కొద్దివాటి జీతంతో పెద్దడైన కుటుంబ భారాన్ని ఎలాగో నిర్వహిస్తూ క్రీ కోటయ్య గారిని న్యూలు ఫైనలు వరకు చదివించారు. ఆతర్వాత (పగడ కోటయ్యగారు ఆచార్య రంగాగారి సహాయంలో మ్యాబాసు నందల్ ెటక్ ప్టె**ల్ ఇ**న్స్టిట్యాట్లో ₍పవేశించి, నూపర్వైజర్ కోర్సులో (ప్రవధములుగా ఉత్తీర్ణులైనాడు. నికుద్యోగిగావున్న డ్రామాడ కో టఁస్యు గార్కి, పాములపాటి వెంకట కృష్ణయ్య చౌదరిగారు, (పాథమిక చేసేత సహకార సంఘాల స్థాపనకై మదరాసు ేకేంద్ర చేసేత సహకారసంఘంలో **నూప**ర్ వైజరుగా ఉద్యోగ మిప్పించారు. అంతకు ముందే ్శీ గంజి పున్నయ్యగారు కో-ఆప ేటివ్ ఇన్ స్పెక్టరుగా ని**యమి**తులై ₍పభు త్వోడ్యోగిగా పనిచేస్తున్నారు. పున్నయ్య గారూ, సగడ కోటయ్యగారూ కలసి ఆంగ్రధ কিংলি ভাৰ্নি (పాథమిక చేశేత సహాకార సంఘాలను స్థాపించారు. అక్కల కోటయ్య ಗ್ರಾಮಕ್ ಪ್ರಾಂತಿ ಕ್ಷ್ಮ್ ಪ್ರಾಂತಿ ವಿಶ್ವಾಪ್ತಿ గామం తిరిగి, చేనేత గహాకార గంఘాల స్థాపనకు కృషి చేశారు.

తొలి సార్వఁతిక ఎన్నికలు:-

1937 లో జరిగిన తొలి సార్వ్రతిక ఎన్ని

కలలో కాంౖ⊼ను పోటీచే.మడానికి నిశ్చ ಯಿಂದಿ. ಹೆಕ್ಕಮಂಕಟ್ ಬ್ಯ್ ಸ್ಟೆಂಡ್ನಮ್ನ కోలాహలంతో ఎన్నికలు జరిగినవి. చీరాల ఆకాలం కో ఒంగోలు నియోజక నర్గంలో చేరివుంది. ఈ సయాజకవర్గంలో జస్టిస్ ఫార్ట్సీ తరభున పాదాలపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు, కాంగ్సుపర్యాన టంగుటూరు <mark>వా గృవ్వు</mark> లేన జోతుల బాచ్చప్ప నాయుడు గారు రాష్ట్రశాసనసభకు బోటీ చేశా గం. పాడుులపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచౌదరిగారు, సమీపాప్రగామస్థులైన (పముఘలు శావటం చేతనూ, తమకు చాలాకాలంగా పరిచయ మున్న గ న్ని హీ తు లు కానడంచేతనూ, ్మీ **ఆకురాతి** రంగనాయకస్వాములవారి వంటి చేసేత పెద్దలు కొందరు ఈ ఎన్ని కలలో ఆయన పజ్ఞాన వనిచేశారు. రంగ నాయకస్వాములవారు తనకు గురుతుల్పు లైనా, అక్కల కోటయ్యగారుమాతం వారి మార్ధం అన గరించక పెద్దలనుసూడా ధిక్క రించి, కాం≀⊼ాను ఎ న్ని క ల శ్బీ రా స కి సారధియై, కాంగాను అభ్యర్ధ్ధ్ర విజయానికి బ్రహ్మాండ మైన కృషిసాగించారు. ఈకృషిలో ఆయనకు అక్కల సుబ్బారావుగారు కుడి భుడంగావున్నారు. కాంగాసుచేసిన సేవలను, త్యాగాలనూ వర్ణిస్తూ, ఈ ఎన్నికల సమ యంలో అక్కల కోటయ్యగారు ఎన్నో (ಖಾಶ್ ಧ ಸೆಯಾಲು ರವಿಂವಿ ಗಾನಂ ವೆ ಸ್ತ್ರಾ (పచారం సాగించారు. కోటయ్యగారి ్రపబోధ స్థానారం **ఓ**క్క ఓంగోలు నియో జకవర్గంలో నేశాక, గుంటూరుజిల్లా అంతటా

సంచలనం కలిగించింది, కడకు ఓంగోలు నియోజకవర్గంనుండి కాంగాను అభ్యర్థి గొప్ప మెజారిటీతో గౌలుపొందారు. ఎన్ని కల అనంతరం ఆంధ్రకేనరి (శ్రీ) టంగుటూరి ప్రవాశంపంతులు, శ్రీ మంతెన వెంకటరాజు మొదలైన కాంగాను బ్రముఖులు, శ్రీ కోటయ్యగారి కృష్ణి ఎంతో శ్లాఘిం చారు, ఆయంగు అభినందించారు; ఆశీర్వ దించారు.

కాං ැිිි නණි

కోటయ్యగారు 1936 వ సంకరం నుండి పేరాల కట్టణ కాంగాను క్రవాన కార్యదర్శి గానూ, జిల్లా కాంగాను కమిటీ సభ్యులు గానూ వుంటూవచ్చారు.

ఆ రోజులలో చీరాల పేరాలలో ఏ నాయకుడు వచ్చినా, ఏ సభ జరిగినా, కోటయ్యగాడు తమ సహచరులైన చింతల పూడి సత్యన్నా రాయణ గుప్త, తాటికొండ లక్ష్మీ కాంతము గుప్త మొదలైన కాంగ్రాసు కార్యకర్తలలో కలిసి చక్కని ఏర్పాట్లు చేసేవారు. నాటి కాంగ్రాసు అధ్యక్షుడైన రాష్ట్రపలి బాబూ రాజ్యేద్రపలాదుగారు పేరాల విచ్చేసినప్పడు, విష్ణ్యాలయంవద్ద ఏర్పాటు చేసిన బహిరంగసభకు వేలాది కవలు వచ్చారు. ఆసభ ఎంతో బ్రాకాం తంగా జరగడానికి చక్కని ఏర్పాట్లు చేసి నందుకు జనాబ్ గాన్ బేగ్ సాహెబ్ వంటి పెద్ద లేనకులు తమ హర్షాన్ని కవకటించి, కోటయ్యగారిని అభినందించారు. అప్పటి

నుండి సుమారు పెన్నెండు సంవత్సరాలపాటు కోటయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రాసు సభ్యులుగానూ, కస్వీనరుగానూ, ఇటీవల ాష్ట్ర కాంగ్రాసు సభ్యులుగానూ ఫుండి ఎంతో సేవ చేశారు.

కార్మికోద్యమం

చీరాల I. L. T. D. కార్మికుల యూని యను స్థాపనలో జ్రీ మల్లాది యజ్ఞనారాయణ గారిలోపాటు జ్రీ కోటయ్యగారు ఎంతో కృషి చేశారు. ఆ తరువాత 1948 వ నం॥లో జ్రీ డ్ర గ డ కోటయ్యగారు, జ్రీ రా పుల దేవేందనాధంపంతులుగారు మొంద లై న వారిలో కలసి జాతీయ జ్రీడ్యానియన్ కాండెను స్థాపనకు పాటుపడ్డారు. డ్రత్య ద్ధలు ఎన్నో ఆటంకాలు కలిగించారు. నభలమే వాళ్ళుపేశారు; ఇనుక కొట్టారు. నభలను చెల్లాచెదరు చెయ్యడానికి ఎన్నో బ్రము త్నాలు చేశారు. ఎన్ని అవరోధాలు కల్పించినా లేక్క చెయ్యక, జాతీయ బ్రీడ్యాని యస్ కాండెనులో వెయ్యమంది నభ్యులను చేర్పించారు.

అంతకుపూర్వం 1988 లో I. L. T. D. కార్మికులపై పోలీసులు కాల్పులు జరిపిన సందర్భంలో క్రీ కోటయ్యగారు, పోలీసుల అక్రమ చర్యలను గురించి, ప్రభుత్వానికి వివరణాత్మకమైన నివేదిక అందజేశారు.

ఇటీవల పారంభమైన చీరాల గహకార నూలుమిల్లు కార్మికుల ఉద్యమంలోకూడా కోటయ్యగారు ఎంతో కృషి చేశారు. ఈ విధంగా అటు కార్మికరంగంలోనూ, ఇటు చేసేత రంగంలోనూ, సంఘసంస్కార రంగంలోను కోటయ్యగారు వీకకాలంలో పనిచేస్తూ, మహసేవకే ఫూర్డిగా జీవిత మంకితం చేశారు.

ద్వితీయ సంగ్రామారంభం

అన్పటి చౌన్న రాష్ట్ర కాండ్ గౌసు ట్రభు త్వారూ చేశీత పర్మితమాభివృద్ధికై ఎన్నో చక్క-ని బ్రణాళికలు రూపోందించింది. మిల్లు బట్టలతో కలియగండా విడిగా అమ్మే చేసేత వస్స్టాలిపై, రాజాజీ ఆ మృకం పన్ను, లై సెన్సుఫీజు మినహాయంచారు. ఖద్దరు అభి వృద్ధికికూడా చక్క-ని బ్రణాళికలు వేశారు.

ఆచార్య రంగాగారు చెన్న రాష్ట్ర కేంద్ర చేనేత సహకార సంఘానికి అధ్యశ్యులుగా ఎన్నికైనారు. [శీ కాశీన బనవరాజు, [శీ ఫుత్సల సుందరరావు, [శీ దామర్ల రమాకాంతరావు, [శీ మాచాని సోమప్ప మొదలైనవారు డై రెక్టర్లుగా ఎన్నికైనారు.

క్రాలంలోనే, పాళ్ళాత్య రాజకీయ పేత్తలు ద్వితీయ స్థ్రపంచ సంగ్రామానికి పునాదులు పేశారు, యుద్ధంలో పాల్గొన్న రాజ్యాల నష్టాలన్నింటికీ జర్మసీయే కారణం కనుక, నష్టపరిహారం మొత్తం జర్మసీయే చెల్లించా లని మెడలు వంచి ఓప్పించారు, ఈ మరతు లను బట్టి చూస్తే, ఓక శతాబ్ద కాలంపాటు జర్మసీదేశం నిర్జీవమై, నిస్తేజమై మిగిలిన పాళ్ళాత్యదేశాలన్నిటికీ లాంగి పుండవలసిన

పరిస్టితి వర్పడింది. (బీటిష్(పభుత్వం రెముక్క డుఠహంకారం పెచ్చు పెరిగింది. జర్మనీలా డ్వేషం నివురు గప్పిన నిష్మవలె నున్నది. చివరకు 1939 వ సంకలో ద్వితీయ ప్రపంచ సంగ్రామం ఆరంభమైంది. ఈ యుద్ధంలో ఏమా సంబంధం లేని భారత దేశాన్ని కూడా బ్బిటిష్ భుత్వం యుద్ధంలోని కీడ్చింది. అమాయకు లైన భారత ప్రజలను నానాబాధ లకు గురిచేయ నారంభించింది. ఈ పరిస్థితు లలో దేశమంతటా రాష్ట్రాలలో ఏర్పడిన కాంగాను మంత్రివర్గాలు రాజీనామా చేయ డం కంటె మార్ధాంతరం లేకపోయింది. కాంగాను ప్రభుత్వాలు రాజీనామా లిచ్చి నవి, యుద్ధంతో ఎలాటిగంబంధంలేని భారత దేశాన్ని యుద్ధంలోని కీక్చడం అన్యాయ నుని మహాత్మాగాంధీ విస్పష్టం చేశారు. ్రబిటిష్ పరిపాలకులు తమ మూర్హపు సట్ట్ర విడువ లేదు.

ఆతరువాత కాంగానువారు గాంధీ మహా త్యూని నాయకత్వాన వ్యప్తి సత్యాగ్రహానికి వూనుకోవలసి వచ్చింది. భారత స్వాతంత్ర్య నమరయోధులు వేనకు వేలు, వ్యక్తి సత్యాగ్రహంలో దూకినారు. "ధనమిచ్చి గానీ, మనుష్యులనిచ్చి గానీ యుద్ధములో బ్రిటిమ బ్రభుత్వానికి సహాయం చేయడం తప్పు" అని ముమ్మారు సత్యాగ్రహులు నినాదం చేయడం, పోలీసులు వారిని అరెస్టు చేయడం జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ సమయంలో చేసేతవారు కూడా చాలానుంది వ్యక్తి

గత్యాగ్ హంలో పాల్గొన్నారు. రాష్ట్రులో కొంగెసు ప్రభుత్వాలు రాజీనామా చేయగానే బ్రీటిషు ప్రభుత్వం ఎడ్వయి జర్లను నియమించుకొన్నది. దేశంలో వున్న బంగారం, ధనం, ధాన్యం, నూలు, వస్ర్హాలు మొదలైన యావత్తు సంవద యుద్ధావన రాలకు ఓని యోగించడానికి బ్రీటిషు ప్రభుత్వం పూనుకొన్నది. దీని ఫలితంగా 1940 అనంతరం దేశంలో ధరలు వివరీతంగా పెరిగిపోయి, ప్రజలు హడత తై పోయారు.

ျွန်ုည်ကွန် ပြောင်္ခြန်

ఈ కాలంలోనే ఆచార్య రంగా **గారిని** అరౌన్టు చేశారు. అందు చేత ఆయన రాష్ట్ర చే నేత సహాకార సంఘాధ్య శ్రమ పదవికి రాజీ నామా ఇచ్చారు, మ్రాడ్ కోటయ్యగారు కేంద్రమంఘం **వుద్యోగంలో** నేవుండి పనిచేస్తు న్నారు. అయితే రంగాగారిని ఆధ్యక్షులుగా ఎన్ని కచేయడానికి ఆయన తన వుద్యోగంవల్ల కలిగిన పలుకుబడిని వినియోగించి విజయం సాధించగలగడం కేంద్ర సంఘం డైరక్టర్లో కొందరికి కెన్నిరాగా వుంది. రంగాగారు రాజీనామా ఇచ్చి వెళ్ళగానే గోటయ్య గారిపై క క్ష తీర్పు కోవడానికి వారికి అదను దౌరికింది. ఉద్యోగంలో సౌవుండి (పగడ కోటయ్యగారు చేనేత పార్విశామికులనురెచ్చ గొట్టుచున్నారసీ, మిల్లు యజమానులకు వ్యతి రేకంగా పుట పన్ను తున్నారనీ, జాతీయతను ్పే రేపి స్తున్నారనీ రంగా గారి అనంతరం కేంద్ర సంఘాధ్యశ్ఞులైన రత్నసభావతి మొదలియూర్ గారు కోపం మనస్సులో పెట్టు కొన్నారు. బ్రగడ కోటయ్య గారిని ఒక్క

చోట ఒక్క నెలరోజులైనా కుడుట పడ సీయక నౌలకొకచోటికి బదిల్ చేస్తూ ఒకజిల్లా నుండి మరొక జిల్లాకు మా స్ట్రా ఇబ్బందులు పెట్ట నారంభించారు. ఆవుకోలేని ఆవేశంతో చేనేత ఉద్యమాన్ని నిర్మించాలని ఉ**్పిళ్ళా** రుతున్న స్థానడ కోటయ్యగారు, గంజి పున్నయ్య గారు, దామర్ల రమా **కా**ంతరావు గారు, అక్కల కోటయ్య గారు ముదలైన పెద్దలతో నంబ్రవదించారు. వారి నలహాతో ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి ఉద్యమంతా దుముకారు. ఆయన వెనుకి ముందు లాలో చించలేదు. తనపై ఆధారపడి వున్న పెద్ద సంసారభారాన్ని కూడా ఔక్కచెయ్యలేదు. ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి గొప్ప సాహాసం చేశారు. భారత దేశంలో ఆయన (పముఖ చేనేత కాం ্ নি సాయకుడుగా, **చేనేత ఉద్యమ రధసా**రధిగా రూ**పొం**దడానికి ఈ సాహసమే పునాదియైంది. అయి తే ఆయన ఆర్థిక గమస్య భయానకంగా కన్పించింది. కొందరు మిత్రులు కొన్ని చేశేత సహకార సంఘాలనుండి బట్టలు అనువుగా ఇప్పించి ్రవగడ కోటయ్యగారి సోదరులను కలిపి కొద్ది వ్యాపారం పెట్టించి జీవనాధారం కల్పించారు. అక్కల, స్థ్రగడ్డ్ కలయిక

అక్కల, ప్రగడ కోటయ్య గారల కలయిక డై వనిర్మితంగా తో స్తుంది. అది ఆవిధంగా జరిగివుండకపో తే, ఊరు శేరు లేక కుటీరాలలో కుమిలిపోతూ వున్న చేసేత వారిలో సేటి మహాచైతన్యంకలిగి, ఒకమహోద్యమం సాగి ఈ విధమైన ఒక చర్మత రూపొంది వుండేది కాదేమా.

<mark>తన ప</mark>దిహేనవ ఏటినుండిస్నే ఎప్పడూ వదో ఒక స్థాసేవలో తలమున్కలుగా మునిగి నిరుపేదయై అక్కల కోటయ్య గారు జీవితం సాగిస్తున్నారు. ఆయనకు చిళ్ళనాటి ేశేశంక్యుగారు స్నేహితుడైన గుద్దంటి ఆప్పటికీ గొప్ప సంపన్ను లై చేనేత వ<u>్ర</u>త్త బ్యాపారం పెద్ద ఎత్తున నిర్వహిస్తున్నారు. శేవ క్యూగారు తమ బాల్యమిత్రుని వరిస్థితి గమనించి, ఆయనరు తోడ్పడాలను సంకల్పిం చా. తమకు బాపట్లలో వున్న చేసేత బట్ల దుకాణంలో నాలుగణాల భాగం, నెలకు నల్లభ్లై హాపాయల జీతం వర్బాటు చేసి, ఇక్షైనా శాంతంగా సుఖంగా జీవించ వలసించగా హితవు చెప్పి, అక్కల కోటయ్య గారిని అక్కడ వుండమన్నారు. అక్కలవారు అందుకు అంగీకరించి, బాపట్లలోని శేవయ్య గారి చేనేత వృస్త్రవిక్రిక్రు శాలలో స్థ్రవే శించి వని చేయనారంభించారు.

అయితే సుమారు నాలుగు నెలల పాటు మాత్రమే ఆయన అక్కడ వుండటం తట స్థించింది. ఉద్యోగం విరమించుకొన్న బ్రహగడ కోటయ్య గారు చేనేత ఉద్యమంలో మాకి పనిచేస్తు న్నా రేకాని, సమర్థడై నవ్య క్త్రీలోడు లేని లోపం కనిపిస్తూ వుంది. మాటలో, పాటలో మేటిగావుండి, తనలో పాటు చేనేత ఉద్యమంలో పనిచేయుగల సహచరుడు అక్కల కోటయ్యగారు తప్ప పేరొకరు లేరని ఆయ

నకు లో చింది. కోటయ్యగారు తరుచు బాపట్ల పచ్చి అక్కలవారిలో మాట్లాడి పోతూ ఫుండేవారు. "మారిలా కొట్లో కూర్పుం టే మన ఉద్యమం ఎలా సాగుతుందనుకొన్నారు? నాకంటే ముందే ఈరంగంలో బ్రవేశించిన వారు మీందు. యుద్ధము వచ్చి నూలు రంగుల ధరలు పెరిగి జీవనం గడవక చేసేత వారు "హాలక్ష్మణా" అంటూ ఆక్రోశిస్తూ వుంటే మీందు వ్యాపాంచేసి బాగుపడ మామను కొన్నారా? భగవంతుడున్నాడు అన్నిటికీ. బయటికి రండి" అంటూ ప్రగడ కోటయ్య గారువాదిస్తూ వుండేవారు.

కొట్టు నంటెపెట్టుకొని వ్యంటున్న అక్కల వారికి ఆ జివితం ఒక జైలువలె అనిపించ సాగింది. బ్రాగడ్ వారి (పబోధం పనిచేయ సాగింది. ఆక్కడ పనిచేసిన నాలుగు నౌలల లోను రెండున్నర నెలలు సెలఫ్రెఫెట్ట్ (పగడ వారితోకలిసి (పచారం సాగించారు. ఈ వ్యవ హారమంతా శేషయ్య గారు కనిపెడుతూనే వున్నారు. తనమ్మితుని లో ఇం కా వ్యాపారం చేసే మని పరివ రైనం రాతేదని, దేశేనవ చేయడమే ఆయనకు గహజ వ్యాపారమనీ నిశ్చయించి అక్కల కోటడ్యు గారిని వ్యాపా రపు టుద్యోగమునుండి విడుదల చేశారు. ఆనాడు అక్కల వారికి పర్వదినం. వారికే కాడు, చేసేత వారికే అది ఒక పర్వదినం. ఇద్దరు కోటయ్య గారలూ అన్నీవిడిచి చేసేత వారి సముద్ధరణకై కలసి కంకణం కట్టుకొన్న **කිත්ර ප**කි.

విషయ సేకరణ సంఘం

మహాత్మా గాంధీ కాంగాసు అధినేతయై గహాయ నిరాకరణోద్యమం(పారంభించినప్పటి నుండీ ఖద్దరు, గ్రామీగాణ పర్మిశమల మీగదనే చేశాన్వాతంత్ర్యం ఆధారపడివున్నదని దిమ్మలు పిక్కటిలేటట్లు శంఖారావం చేశారు. గాంధీజీ ప్రభాధం ప్రజలనే గాక ప్రభాత్వాలను కూడా కదిలించింది. 1937 వ సంశలో మ్<mark>రదాసు</mark> రాష్ట్రంలో వర్పడీన కాంగాను జభుత్వం కూడా ఖద్దు, చేనేత పర్శమల అభివృద్ధికై ొన్ని చట్టాలను నిర్మించింది.వ**్గ**ంఘాల**ఆవి**ర్భ వానికి **మూలకా**రకులైన ఆచార్య రంగా సహా యంలో, చేనేత ఉద్యమ జనకులైన పెండెం వెంక్కటాబు లుగారు ఆంక్షధామ్ల్లో చేసేత గభలను పలు_్పాంతాలలో జరిపి**, చేనేత** వరిశ్రమ కేర్పడిన ఇక్కట్టులను తొలగించాలని ్రవభుత్వాన్ని కోరుతూ వలుతీర్మానాలుచేసి పంపించారు. మరియొకవంక అక్కాల, ప్రగడ కోటయ్య గారల ప్రాచారం మహే(వళాహం వలె ఆంద్ర జేశాన్ని ముంచెత్తింది. ఈవిధ మైన ఆందోళనవలన ఇండియా (పభుత్వం మిల్లులనుండి చేనేత పర్మిశమల కేర్పడిన ఇబ్బందులను గూర్చి విచారణచేసి, తగు పరి ష్కార మార్ధాలు సూచించుటకై 1941 లో విషయ సేకరణ సంఘాన్ని ని**యమిం**చింది. దీనినే "ఫాక్ట్ల్ ఫైండింగ్ కమిటి" ఆంటారు. మదరాను వచ్చయప్ప కళాశాలలో ఆర్థిక శాఖా ప్రధానాచార్యులు పి.జె. థామన్ గారిని ఈ సంఘానికి అధ్యశ్రులుగా నియ

మించారు. ఈ కమిటీ వారు దేశ మంతటా వర్యటిస్తూ గుంటూరుజిల్లాకు వచ్చారు. ಸುಂಟು ಜಿಲ್ಲಾಲ್ ಮಕ್ಕಾನ ವೆಸೆಕ್ ಕೆಂಡಾ లైన చీరాల, పేరాల, వేటపాలెం, మంగళ గిరి, ఫిరంగివురం, నిడ్ముబోలు, **గుం**టూరు మొదలై నవానిని కమిటీవారు సందర్భించారు. అక్కల కోటయ్య, బ్రామర్ల రమాకాంతరావు చ్రభృతులు కమటీ వారి పర్వటనలో వారివెంట నుండి ఆయ్నాపాంతవు చే నే త పర్మికమకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు వారికి తెలియజేశారు, చేసేత పార్మిశామికులు పూరిగుడిసెలలో నివసి స్తున్నా, ఇతర రాష్ట్రాల కంటే ఈ రాష్ట్రంలో ఎంతో నాగరికంగా పున్నారని క మీ టీ వారు అభ్భిపాయపడి ఇందుకు కారణ మేమని అడిగారు. ఈ రాష్ట్రంలోని చేనేత వారి పరిస్థితి కూడా ఇతర రాష్ట్రాల చేనేత పార్మిళామీకుల వరిస్థితులకు భోన్నం కాకపోయినా, తరతరాలనుండి ఇక్కడ వస్తున్న సంగ్రృతి, సంప్రదాయాల వలన **నాగరిక తలోనూ, పేష** భాషలలోనూ ఈ ్రహంతంలో వున్నత కులాల వారి కెందునా తీసిపోకుండావున్నారని అక్క లకోటయ్యగారు గమాధానం చెప్పారు. కమిటీ నభ్యులను **చే నేతపా**రిశ్రామికుల కుటీరాలకు తీసుకుపోయి వారు నేత నేసే విధానాన్ని చూపించారు. వా రుపయోగిస్తున్న పరిశరాలు, ఆ పరిశరాల నుప యోగించడంలో వారుచూపే కౌశలం, వ<u>్రమ్</u>త్ర నిర్మాణంలో వారనుసరిస్తున్న నేర్పు కమిటీవారు చూచి ముగ్గులైనారు. (పతి కేంద్రంలోను బహిరంగనభ లేర్పాటు చేసి, చేనేతవారిచేత సాడ్య మిప్పించారు. వారి ఆర్ధికదుస్థితిని గురించి, ముడివస్తువుల సరఫరా

లోనూ, తమారుచేసిన చేసేత వస్త్రాల విక్రయంలోనూ ఎప్పటికప్పడు ఎదురవుతున్న ఇబ్బందులను గూర్చి చేసేతవారిచేత వివు అంగా సాశ్య్యం యిప్పించారు.

(శ్రీఅక్కల కోటయ్య గారు చేసేత పారి కామికుల నేటి దీనస్థితిని, పూర్వవైభవాన్ని వర్ణిస్తూ మధుర గంభీరంగా తాము రచించిన చేసేత ప్రభాధ గేయాలను కమిటీవారికి పాడి వినిపించారు.

వ్యస్త్ర విచారణగంఘం వారు (పకటించిన **డీ**ర్థు (పశ్నా**వళి**కి చేనేత నాయకులు... ముఖ్యంగా ప్రగడకోటయ్య, గంజిపున్నయ్య, దామర్లరమాకాంతరావు, కాసిన బగవరాజు మొదలైన వారు విఫులంగా సమాధానాలు ్వాసి అందజేశారు. విషయసేకరణ **గ**ుఘం వారు జారీచేసిన (వళ్ళావళి కీ విధంగా నమ గ్రాగా సమాధానం బ్రాసిపంపిన సంఘం, అఖల భారత దేశంలో చెన్న రాష్ట్ర చేనేత సంఘ మీ. ప్రావాలని, పార్శామికుల గమాధానాలను **అచ్చొ**త్తించడానికి చేసేత నాయకు లెంతో (శమ పడవలసీవచ్చింది. ఈ పనిలో (శీయుతులు (షగడ బాలనాగు, చింత ్రకింది కసకయ్య, వెనిగళ్ళ తాతయ్య, పోలన అమ్మయ్య దివి గో పయ్య, ఆకు రాతీలమ్మ్మయ్య గారలు తోడ్పడ్డారు. ఆం. ధ దేశ పర్యటనలో చే నేతపర్మి**శ మ**కు సంబంధిం వివ**న**్గవిషయాలు నమ్మగంగా తెలుసుకొనే అవకాశంకలిగినందు వలన నే, విషయసేకరణ సంఘంవారు, చక్క్లని నివేదికను తగిన సిఫారసులలో కేంద్ర ప్రభు తా<్సికి అందజేయగలెగినారం ేట అతిశ ರ್ಯ ಕ್ಕೆ ಕಾದು,

[పపంక సంగామంవల్ల దేశంలో **ప**రి స్థితులు విషరీతంగా మారసాగినవి, అంత నగకు యుద్ధంలో (పత్యక్షంగా పాల్గొనక యున్న జహాను 1942 లో యుద్దంలో ర్ష వేశించినది. యుద్ధ జ్వాలలు (ప్రపంచం న లు మూలలా వ్యాపించినవి. భారత దేశంలో నర్వతా కరువు కాట కాలు పిశాచాలవలే విలయ తాండవం చేస్తున్నవి. మరొకవంక శ్వతు విమానాలు భారత నగరాలపై బాంబులు కురిపించసాగి నవి, విశాఖపట్టణం, కాకినాడలలో నూన టాంకులపై విమాన దాడి జరిగింది. నగారా లన్నిటా రాత్రివేళల బాకాటు అమలు జరిగి, అంధకారంలో మునిగి పోయినవి. విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మదరాసు, రేవు ్రాంతాలు ఖాళీ చేయబడినవి. (వభుశ్వము ఎప్పడేనగరాన్ని ఖాళీచేయమని ఆదేశిస్తుం దో ఆని (పజలు గజగజలాడిపోతున్నారు, ధనవంతులు, మూటా ములైకట్టుకొని తీగ చాంతాలనుండి, దేశం లోపలి చాంతాలకు తరలి పోతున్నారు. తూర్పుసముద్రమంతా యుద్ధ నౌకలతో నిండి కల్లోలంగా వుండటం चैं। এই ভূষিত সতে আই আই আই ভূমি ই কি మతులు, ఎగుమతులు ఆగిపోయినవి. లండను నగరంపై వందలకొలది విమానాలు నిత్యం దాడి चौंస్తున్నాయి. యుద్దావనర వస్తువులు తప్ప, సమజాజీవి తావగర వస్తువుల ఉత్పత్తి \$ గానీ, గవాణాకుగానీ ఆస్కారం లేకుండా హాయింది. భారత దేశంలో ఆహారధాన్యా ల కేగాక, మాలు, బట్టల ఉత్పత్తి యావత్తూ యుద్ధానగరాలకే వినియోగింప బడుతూ వుంది.

ఇలాటి ఖీభత్స వరిస్థితులలో స్వార్థవరు లైన వారు దయాదాడ్రి గ్యాలను న్యాయాన్యాయాలను విడనాడి, దురాశకు లోనై, ప్రజలను దోపిడీ చేయటానికి సర్వ విధాలా సమకట్టారు. బట్టలధంలను రోజు కొక విధంగా వూరుకొక విధంగా గంట కొక విధంగా వుందుకూ వచ్చారు. చేసేత పరిశ్రమకు మూలధాతువుగా వున్న నూలు ధరలు ఆశాశాన్నండుకున్నాయి. యుద్ధ పారంభానికి ముందు మూడుహుపాయలుగా వున్న 20 సంబరు పది పౌనుల నూలుకట్ట 30 రూపాయలకు పెరిగింది. ఐదు రూపాయలుగావున్న 40వనెంబరునూలుకట్ట 50రూపాయలుగావున్న 40వనెంబరునూలుకట్ట 50రూపాయలుగావున్న 60నెం బరునూలు కట్టధర 60 రూపాయలుగవున్న 60నెం

ఈ విపరీత ధరలకు నూలుకొని బట్ట లుత్ప త్తి చేయించే సాహాగం లేక, మాష్ట్రకు వీవర్లు తమ వ్యాపారాలను కట్టి పెట్టారు. చేనేత సహకార సంఘాలు కూడ ఏమీరా చేయలేని నిగ్సహాయ స్థితిలో వడ్డాయి. ఈ జరిస్థితులలో చేనేత వారిలో పెద్ద ఎత్తున నిరుద్యోగం ములి, వారి హాహ్ కారాలు మన్ను ముట్టాయి, మన కోటయ్య లీరు వురూ రోజు కొక వూరు, **పూట** కొక పల్లె వంతున తిరిగి (పచార (పబోధాలు సాగిం చారు, చేనేత పర్మిశమ స్థితిగతులను, చేనేత వారి డైన్యాన్నీ గూర్చి, వందలు వేల గొలది తంతులను ₍పభుత్వానికి **పం**పే టట్లు చేశారు, గభలు, గమావేశాలు జరిపి తీర్మానాలు చేశారు. విజ్ఞ_పులు చేశారు. రాయబారాలు నడిపారు. ఈ ఆందోళనకు జంకి, రాష్ట్ర్మ్మహత్వం నూలు ధరలు కంట్రాలు చేసింది. కాని, కంట్రాలు ధరలకు చేనేతవారికి నూ లందలేదు.

ఇలాటి నిరాశాభాజనమైన పరిస్థితు లలో, జిల్లా చేనేత సంఘాలతో పాటు, **లాలూ కా, గామ సం**ఘా**లను కూడా** నెల కొల్పి మరింత కట్టుదిట్టంగా ఉద్యమం నడప నడపపలసిన అగత్యేమేర్పడింది, గుంటూరు ಜಿಲ್ಲಾಲ್ ನಿರ್ಧಾಣಯುತಂಗ್ (ಏವಾರ ತಾರ್ಯ క్రమాన్ని నడిపించడానికి దక్షులైన చేనేత (పముఖులు ఈ రంగంలో (ప్రవేశించ వల సిన అవసరమేర్పడింది. గుంటూరు జిల్లాలో వున్న బ్రాముఖులలో జ్రీ ఆకురాతి రంగ నాయకులుగారు ఆగగణ్యులు, అయితే రంగనాయకులు గారికి అప్పటికే అరవై యేండ్లు నిండాయి. వయస్సుకంటే కూడా మనస్సు ఎక్కువ పరిణతి పొందిన (పజ్ఞానిధి ఆయన, గుంటూరు జిల్లాలో చేసేత ఉద్యమం నడుపుతూవున్న అక్కల కోటయ్య, మగడ కోటయ్య, దామర్ల రమాకాంత శావు గారలకు ముదట నుంచీ రంగనాయ కులుగా రే మార్గ దర్శకులుగా వున్నారు.

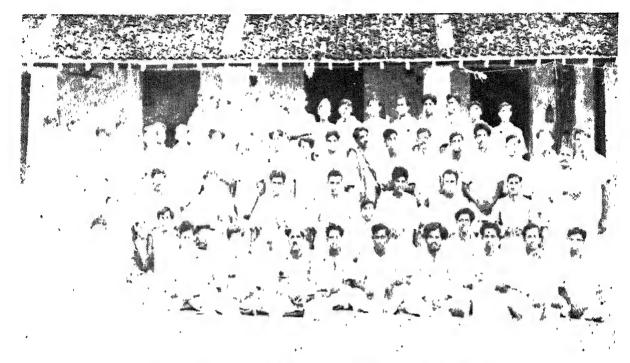
రంగనాయక స్వామిగారు

్శీ ఆకురాతి రంగనాయకులు గారు ఈఫూరుపా రెం గ్రామవా స్వఫ్యలు. ఈఫూరు పాలెం కూడా పెద్ద చేసేత కేంద్రమే. రంగ నాయకులుగారు ఆకురాతి పిచ్చయ్య గారి పెద్ద కుమారుడు. వీరు అన్నదమ్ములు నలు గురు రెండవవారు (శీరాములు; మూడవ వారు (శీశృష్ణమూ ర్తి, నాల్లవ వారు చల మయ్య, వీరి తల్లి దండులు చేసికొన్న పుణ్య మెటిదోగాని, ఈ నలుగు రన్న

దమ్ములూ దేశానకీ, ప్రజాసేవనూ జీవితా లంకిగం చేసిన వారే.

రంగనాయకులుగారు చిన్ననాటి నుండి నియమ నిష్ఠా పరులుగా పున్నారు. వాస్తు, జ్యోతిళ్ళాన్నా)లలో సారమెరిగిన పండితుడు. కోర్టు కచేరీ వ్యవహార పరిజ్ఞానంలో ఆయన కాయనే సాటి. మొదటి నుండిన్నీ, కుల మన్నా, కులస్థులన్నా ఎనలేని (పేమాభి మానాలు కలవాడు. ఉదారుడు. ఈపూరు పాలెంలో వారి తాత ముత్తాతల పేరు మీగాదుగా స్వంత స్థలాలను, పేదలకు ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి దానమిచ్చి, సీతారాం పేట, పద్మనాభుని పేటలను నిర్మాణం చేయిం చారు. 80 వేల రూపాయలు విరాళం బోగు చేసి నుంటూరు జిల్లాలో ఒక అన్న క్ట్రోమావీసి నుంటూరు జిల్లాలో ఓక అన్న క్ర్యూని నిర్మించారు. దరిదాపు 90 సం॥ ల వయస్సులో, ఇప్పడు ఎంతో శ్రమ తీసుకొని విరాళాలు బోగు చేసి, పద్మనాభుని పేటలో దేవాలయ నిర్మాణం చేస్తున్నారు.

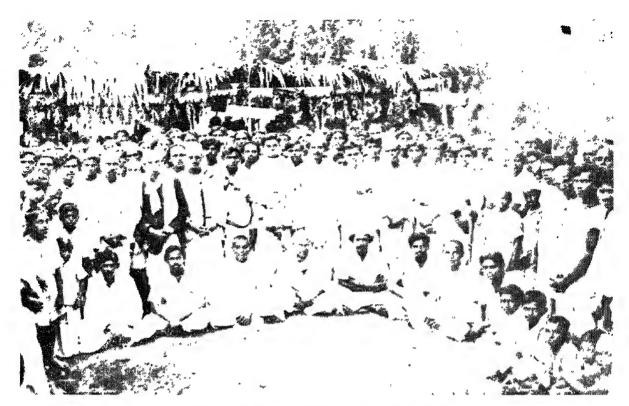
నిజానికి శ్రీ రంగనాయకులు గారి పేరు వినని చేనేత పార్మిశామికులు లేరం టే అతి శయా_క్తి కాదు. పెద్దపెద్ద ఊర్థ్వపుండ్ర ములలో సాజ్యాత్తూ వైష్ణవ స్వాముల వారి వలె కన్పిస్తారాయన. అందు చేత నే ఆయనకు స్వాముల వార నే పేరు (పసిద్ధమైంది. అది ఆయనకు పర్యాయ పదమైంది. నిత్యం చుట్టుపట్ల గ్రామాల నుండి, అనేక విమయా లకై గలహాలకోగం, రేయింబవళ్లు (పజలు ఆయన ఇంటికి తీర్థ (పజలనలే వస్తూవుం టారు. ఓర్మితో, ఆయన వారి అందరి కష్ట సుఖాలాలకించి, ఎవరికి చెప్పతగిన గలహా

1945 లో మం×ళగీరిలో జరిగిన చేసేత పయోజన విద్యాలయములో (శ్ ఆశ్చల కోటయ్య తోడి అధ్యాపకులు (శ్ దామర్ల రమా కాంతరావు, M. A., (శ్/ప్రశం కోటయ్య, (శ్ ఊట్ల కొండయ్య (పభృతులు : విద్యార్థులతో

1946 లో మైదరాబాడులో జరిగిన ఆఖిలభారత పద్మశావీ యువజనసంఘ సమావేశ సందర్భమున కార్యదర్శి (శీ అక్కల కోటయ్య, ఆధ్యత్యలు (శీ తాడీప ై (శీశంఠం, B. A., LL. B., శ్రీ కొండా అశ్మణ్ బాహుజీ, (శీ గుంటక నరసయ్యపంతులు మొదలైనవారింతో

1938 లో నిడు[బోలులో జరిగిన ద్వితీయ నుంటు కుజిల్లా చేసేక మహిసభలో ర్థీ ఆశ్రంల కోటయ్య, రంగాజీ, ర్థీకంఠం, రమా కాంకరావు, రంగనాయుకులున్నామి, తొడిత ై ర్థీరాములు, అందె నుబ్బారాయుడు (పభృతులు ఇండు కలరు

చీరాలలో జాగిన నుంటూ గజిల్లా చేసేత కాంగాను పభలో పారంభకులు రెవిన్యూ కాఖామాత్యులు క్రికా పొంకటరావు గారితో ఆస్వాములు క్రి ఆక్కాల కోడి య్యాగారు

వారికి చెబుతూ, ఇంకా అనేక విథాల తోడ్పడుతూ వుంటారు. పరమ శ్రత్సువు నైనా (పేమతో ఆదరించి మాట్లాడటమే కాని, నేరాలెంచి తిరగ్క-రించటం ఆయన ఎరుగడు.

రంగనాయకస్వామి వారి నిత్య సాహా చె్యం వలననో ఏమో మన అక్కల కోటయ్యగారికి కూడా ఆ శాంతం, ఆ ఓస్పు అలవడ్డాయి.

రంగనాయకులుగారు పద్మశాలి ఉద్య మాని కంతటికీ మూలకండంగా వున్నారు. అంతేకాదు. ఆయన చేశేత మ్రజ లందరిని ఆకర్పించారు. ఆయన పొందిన మ్రజాదరణ అటువంటిది. ఈపూరుపాలెం పంచాయతీ బోర్డు వుట్టినప్పటినుండిస్నీ దానికాయ శే అధ్యక్షలుగా వున్నారు.

ఇక రంగ నాయకులు గారి సోదరుల విమ యుం ఒకటి రెండు మాట లిక్కడ చెప్పడం అవసరం. రంగ నాయకులుగారి పెద్దతమ్ము డైన (శీరాములు గారు కౌకినాడలో పిఠా పురం మహారాజా వారి అనాధ శరణాలయం పర్యవేశ్ర కులుగా పుండి బహుకాలం సేవ చేశారు. మూడవవారైన చలమయ్యగారు శాంతినికేతనంలో బహుకాలం విద్యా భ్యాసం చేసి, విశ్వకవి రవీంద్రనాధరాగుాను అనుగ్రహానికి పాత్రులైన విఖ్యాత రచ యిత, రెండవ వారైన (శీకృష్ణమూ_ర్తిగారు బహ్మాజ్ఞాన నిరతులై, తపోనిష్టలే చిన్న నాడే హిమాలయ (పాం తా ల కే గీ న మహాయోగి,

ఇంతటి మహనీయ మైనది ఆ కుటుంబం,

జిల్లా రృతీయ మహాసభ:

రంగనాయక స్వాములవారు చేసేత ఉద్యమానికి ఎంతో బలం చేకూర్చగలరు. అంత గొప్ప వ్యక్తి సహకారం లభ్మేస్తే ఇం కేమ కావాలి! ఆయన వయోవృద్ధులని సంకోచమైనా లేకుండా అక్కలవారు ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి, చేసేత ఉద్యమంలోనికి రావలసిందిగా ఆహ్వానించారు. ఎన్నో పను లతో తీరిక ఎరుగని స్వాములవారు ముందు అంగీకరించలేదు. కాని, చేసేత వారి రేతున్న ఆయన లక్ష్యం కనుక, జీవిత మంతా అందుకోసమే ధారబోసి వున్నారు కనుక చివరకు ఒక్యకొన్నారు.

1942 හට නිැඩ්වී 24 න මී්ඨ්න අඩු బోలుతా త్రీ రంగ నాయక స్వాములవారి అధ్యక్షతన గుంటూరుజిల్లా చేనేత పారి ్రామికుల తృతీయ మహాగభ అతి వైభ వంగా జరిగింది. యుద్ధ ఫలితంగా చేసేత పార్షిశామిపుల కేర్పడిన ఇబ్బందుల**ను ఈ** మహాగభవారు కూలంకషంగా చర్చించారు. బుల్లులనుండి నూలు ప్రభుత్వంచారు స్వాధీ నం చేసికొని, సహకార సంఘాలద్వారా గానీ, లేదా ప్రభుత్వ విశ్రయశాలల ద్వారా గానీ గరగమైన ధరలకు చేసేత పార్వికామ కులకు గరఫరా చేయాలనీ, మిల్లు యజమా నులు నూలుమీద పొండుతూవున్న వివరీత లాభాలను అరికట్టి ప్రత్తి ధరల ఆధారంగా నూలు ధరలు నిర్ణయించాలనీ, యుద్ధ భయంతో నగరాలు ఖాళీచేయడం వలన ఆ మాంతాల చేనేత పార్మిశామికుల కేర్ప డిన బాధలను తొలగించి, మ్రాక్యేక సౌకర్య ములు చేయవలెనసీ, చేసేత వ $\overline{\lambda}$ ్రిల విడుద లకై క్రభుత్వంవారే స్వయంగా విశ్రమ

శౌలలు నెలకొల్పవలెనని, రంగులు, రసాయ నాలు గరసమైన ధరలకు ఆందించాలని మహాగభ వివిధ తీర్మానాలు చేసింది.

జిల్లా చే నేతపార్యశామిక సంఘానికి (శ్రీ) ఆకురాతి రంగనాయకస్వామిగారు అధ్యక్షు లుగను, (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగను, (శ్రీ) యుతులు ఆకురాతి లక్ష్ముడ్యు, రాచాబత్తుని భావనాఋషి, ప్రవడకోటయ్య, దామర్ల రమాశాంతరావు, గారా బత్తుని కోటయ్య, బూసం మల్లయ్య గారలు కార్యవగ్గసభ్యులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. పటిష్ట మైన ఈ సంఘం ఎప్పటికప్పుడు సమా వేశమవుతూ అవసర మైన తీర్మానాలుచేస్తూ చే నేతపర్యిశమ సమస్యలపై ప్రభుత్వానికి సలహాలిస్తూ వచ్చింది.

సమిష్ట్రి చేనేతకేందాలు:

చేసేతవారు ఎంతో ఆందోళన చేసినా వారి కప్పాలుతోలగ లేదు. యుద్ధం తీస్రమయ్యే కొలది నూలుకఱవుకూడా పెరుగుతూవచ్చింది. బట్టల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోవడంతో ర్వజలలో ఆందోళన పాగంభమైంది. ప్రభుత్వం మిల్లులద్వారా చౌక బట్టలు తయారు చేయించి, ప్రజలకు అందించడానికి పూనుకొనక తప్పలేదు. ఇది ఇలావుంటే సహామకొనక తప్పలేదు. ఇది ఇలావుంటే సహామకొనక తప్పలేదు. ఇది ఇలావుంటే సహా పని చేద్దామన్నా నూలు దొంకని చేసేత పారిశామికుల హాహాలు మన్ను ముట్టినవి. ఈ పరిస్థితులలో మన కోటయ్య లిద్దరూ పగలనక, రేయనక, ఇల్ల నక, వాకీలనక, ఈ సమస్యా పరిష్కారాలు సానికై ఎన్నో విధాల పాటుపడుతున్నా ప్రయోజనం కన్పించలేదు.

ఐనా, ఇకువురు కోటయ్యలు పట్టు విడువ లేదు. ఆంగ్రా దేశంలో, అన్ని జిల్లాలలో, అన్ని తాలూ కాలలో చేనేత సంఘాలు నెల హెల్పి, నిర్విరామంగా క్రమోధ క్రవారాలు కొనసాగింగారు. మిల్లుల ద్వారా తయాగు చేయించ దలచిన, చౌకబట్టలను, చేమగ్గాల ద్వారా తయారు చేయి స్టే, చేనేత పారి ్రామికుల గొంతులో ఇంత గంజ జారి, ారి (పాణాలు నిలుస్తాయని (పభుత్వానికి విజ్ఞ ప్రి చేశారు. బ్రభుత్వం వారు చేనేత వారి ఈ మురాలించడానికి సిద్ధపడినా, ఆనాటి మన కమ్యూనిస్టుసోదరులు తమ విషరీతవాదంతో గస్టేమీనా అన్నారు. ಮಿಲ್ಲಲ್ ತಯಾರಯ ತೆನೆ ಚಿತ್ರು ಬಟ್ಟ చౌకగా అందుతుంది. కాని, చే మ్యాల ద్వారా తయారైతే హెచ్చుభర గిట్ట్ ల దని బాదించారు. ఈ పరిస్థితులలో, ఈ ప్రహాళికను (పభుత్వం, చేసేత పర్విమలో అంగభవంతోని ఐ.సీ.యన్. అధికారి చేతిలో పెటింది. ఐనా, చేశేత వారి నిరం తరాందోళనవల్ల, యుద్ధావగరాలకు కావల సిన కొన్ని రకాల బట్టలను, చేసేత నహ కాగ నంఘాలద్వారా తయారు చేయించ డానికి పూనుకొనక తప్పలేదు, నూలు, రంగులు, గసాయనాలను రాష్ట్ర చేసేత గమా కారగంఘం ద్వారా పంపకం చేయించ డా: కి కూడా పూనుకొన్నది

కాని, నూలు నరఫరా తగినంతగా లేనందున 1943 నంగలో జరిగిన ఈ మరు త్నాలేపీ సఫలం కాలేదు. పెద్దపెద్ద చేశత కేందా లన్నిటిలోనూ సరంతరం టిక్కుటిక్కుమంటూ వినిపించే చేమగ్గాల ధ్వనులన్ని క్రమంగా నద్దునుణిగి మటు

మాయమై పోయినవి, వీ మజూగీకైనా గానీ, మండ్ ఇచ్చేనాధుడు కనిపించలేదు. ఇలాటి కి **ష స్థిత్ తెలలో,** రాష్ట్రంలోని తూళ్యు చేశల కేందాలలో నమిష్టి చేశేత కేంద్రా లను నెలకొల్పుటకు (పభుత్వం స్రామ ిగ్నొని చీరాల, కాళహ స్ట్రీ, సేలం కమద లైన చోట్ల ఈ కోగ్రహా లేక్సాటు చేయుబడ్డి, కాని, సమిష్ట్లి చేసేత కేందా లంగా ఇచ్చే మజూరీణ చేనేర వార్యామన నరు ఒక్కపూట గంజికినూడా చాలలేదా. అందుచేత ఈ కోండాలుో ఇచ్చే నుజూ రీలు పెంచవలసిండగా అందోళన "లెవదీయ వలస్వచ్చింది ఇంతా చేస్తే, దేశగాన్న పంగా వర్పడిన నూలు కాటకం వల్ల বేৰ্ভ ক্ষাৰ্ভিক্তি ক্ষাৰ্ভিক্ত ক্ষাৰ্ভিক্ত వించిన తీవ నిరుద్యోగ పరిస్థితులలో ఈ నమిష్ట్రి చేనేత కేందాలు నేలకొల్పినండు వల్ల ప్రాజనమంతగా కన్పించలేదు.

నూలు పంపకం:

్ ప్రభుత్వం నూలు ధరలను కంట్రోలు చేసింది. డీలర్లకు కోటాలు పేర్సాటు చేసింది. సహకాల సంఘాలద్వారా, ఇతగ విశ్రమ శాలలద్వారా పంపకం వర్పాటు చేసింది. ఐనా ప్రయోజనం కన్పించలేదు. మదాను మాంతంలో ఒక్కొంక్ల మాంగ్లకు పీవరుపెద్ద ఎన్ని మగ్గాలు పనిచేస్తున్నా చేగా, ఆ మగ్గాలన్ని టీకీ లెక్కకట్టి ఒక్క మాంపను ఆమాంగ్లకు పీవరుకు ఇవ్వడము, ఈ కూపను ద్వారా వచ్చే నూలునంతా అతడు వ్యూకు మార్కెటులోనో అమ్ముకొని, చేసేత పారితామికులకు పని చెప్పక పోవడము జరు గుతూ వచ్చింది. ఈ బాధలన్నీ చరాచిన

తర్వాత ఇవతి చేశేత పార్మిళామికునికి మన్గా నిక్వేచ్చే నూలుకోటాను తీసికొనుటకు ్ త్యేకమాగా నూ ా రోషక కార్డులు ఇస్తే త్ర్మాన్యాయము జనుగదని చేసేత నాయ కులు కోభుత్వానికి నచ్చజెప్పారు. చేసేత మౌర్ ్యాయమైన ఈ కోరెడ్డిను (**వ**భుత్వ**ము** కానంత్ గోయింది. కాని, **చిన్నవి**మ యామా రాష్ట్రమ లో: 16,000 గ్రామా ల కృగ్మ మగ్గాల లెక్కలు తేల్పుట ఎట్లా 🖟 కేస్ట్లు కంతటికి ఎంత వ్యయమవుతుంది 🕴 ఎంత సబ్బంది కానాలి? దీనికి ఆజమా no ష్. ఎల్లా ? ఈ సమస్యలను గూర్చి ₍పభు త్వాక స్టూ తోచలేదు. ఈ ప్రస్థితు ాణా 19:4 న గం॥ ఏప్రిల్ 10 వ తోడ్న స్ట్రా జీల్లా తెనారిపట్ట్ర్యాంలో తీ ఆకు ాతి రంగనాయనలు గారి అధ్యక్షతన గుంటూకు జిల్లా చేసేత మహాగభ జరిగింది,

ఈ గభను అప్పటి మదరాసు జెక్స్టౌట**ర్** కమీ మామన్ జ్రీ S. వెంక టేశ్వరస్ గారు ్రపారంభించారు. సభకు గుంటూరు జిల్లా నుండి మాత్రమే గాక ఇతర జిల్లాల నుండి కూడ పేలాది **చేసేత బ్రము**ఖులు వచ్చారు. మాలు పంపకమునకై మాలు ేద్యక్ కాస్తులు ఇవ్వవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి, విషయసేకరణ గంఘంవారు తమ రిహోర్డులో చేసిన సూచనల నడుసరించి కేంద్రపభుత్వమ వర్పాటు చేయదలచిన అఖల భారత చేసేత పర్మిశమ బోర్డులో র্ত্ত রুত্ত বিষ্ণ రాన్ని గూర్చి, రంగుల-రసాయనాల న్యకమ పంపిణీని గూర్చి, (శీ S. వెంక జేశ్వరన్ గారికి ఈ సభలో తెలియజేశారు. న్యాయమైన చే నేతవారి ఈ కోర్కెలను (శ్రీ వెంక జేశ్వర౯ గారు అంగీకరించి, మాలు కార్డుల పంపిణీ బాధ్యతను, జాబీతాలను తరూరు చేసే బాధ్యతను జిల్లాచేసేత సంఘంవారు తీసు కొన్నట్లయితే వారితో సహకరించడానికి ప్రభుత్వానికి ఎట్టి అభ్యంతరము వుండదని వాగ్దానం చేశారు.

ఈ సభను జరిపించటానికి తెనాలి (పము ఖులైన జూన్నాదుల వెంకటరత్నం, దామర్ల నా గేశ్వరరావు, రాచాబత్తుని భావనాఋషి, రాచాబత్తుని సూర్యనారాయణ, వెనిగళ్ళ పుల్లయ్య, తాడిపర్తి సీతారామయ్యగారలు ఎంతో కృషి చేశారు.

నూలు పంపకం బాధ్యత నాటినుండి మన అక్కల కోటయ్య, ఆమరాతిరంగనాయకులు, రాచాబత్తుని భావనాఋషి గారలైపై బడినది. వెంట**నే** జిల్లా సంఘపశ్రమున చీరాలలో జిల్లా బ్రతినిధుల సమావేశం వర్పాటు చేయ బడింది. జిల్లాలోని 9 తాలూ కాలలో నున్న သြံသာနားၿမိဳ မ တာ ညာဝစ်ထားသိုးမီးပ వర్పాటు చేయబడినవి, ఈ కమిటీలవారు ఆయా గ్రామాలకు వెళ్ళి చేసేత వారి మగ్గాల జాబితాను తయారు చేయుటకు నిర్ణ యించబడింది. జిల్లాలోనున్న 1200 గ్రామా లలోను 900 గ్రామాలలో చేమగ్గాలు వున్న ట్లుగా లెక్క తేలింది. (పతి జాబితాకు మూడేసి కాపీలు బ్రాయించి ఒక కాపీ క్రభు త్వము వద్దను, ఒక కాపీ జిల్లా సంఘంవద్దను మరియొక కాపీ (పాంతీయసంఘం వద్దను ఉంచుట కేర్పాటు చేయబడింది. **ము త్రము** 25,000 మగ్గాలున్నట్లు లెక్క తేలింది ఐ తే ఈ కార్య కమమంతా 15 ోజులలో నే జరిపించవలస్ వచ్చినందువల్ల అక్కడక్కడ కొన్ని మగ్గాలు వదలి పేయ

బడినట్లు ఫిర్యాడులు వచ్చినవి, వాటికి కూడ తర్వాత కార్డలు ఇవ్వడం జరిగింది. నూలు రేషన్ కార్డలస్నీ జిల్లా గంఘమే అచ్చు వేయించింది. చీరాలలో ఒక పెద్ద బిల్డింగ్ ఆఫీసు నిమిత్తం అద్దెకు తీసుకొన్నారు, ముగ్గురు గుమస్తాలను నియమించారు. వంద లాది కార్యకర్తలు జిల్లాలోని అన్ని గ్రామా లలో తీరగటానికి, రేషన్ కార్డలు అచ్చు వేయటానికి, చీరాలలో ఆఫీసు పెట్టి నడిపించ టానికి మొదట ఎన్నో వ్యయస్థమాగలకు లోను కావలసి వచ్చింది, ఐతే ఆతరువాత నూలు రేషన్ కార్డలకు కార్డు ఒకటింటికి 4 అణాలు చొప్పన చేసేత పారిశ్రామికుల నుండి బ్రభుత్వానుమతితో ఖర్చు ల నిమిత్రం వనూలు చేయబడింది.

జిల్లా ఔక్స్ ఔల్ ఆఫీసుకూడా చీరాలకే తరలించబడింది. జిల్లాలో వివిధ్రగామాలలో వున్న 250 నూలుడీలర్లు కోటాల నిమిత్తం చీరాలకు రావటం తప్పనినరియైనది. ఏ పారి కొమికుడూ నూలుకోనం 4 లేక 5 మైళ్ళ కంటె ఎక్కువ దూరం పోనవనరంలేకుండ దగ్గర వున్న నూలు డీలరుతో అతనికార్డు లింకు చేయబడినది. ఈ భారమంతా ప్రభు త్వమే వహించవలసి వచ్చిన ఔతే ఎన్నో అవకతవ కలు కూడ జరిగి వుండేవని అధికారులే అంగీ కరించారు. ఈ విధానం రాష్ట్రానికే కాడు, దేశానికే ఆదర్శ మాదావేస్తునిది. ఈ విధానాన్ని ఆ తర్వాత మబ్రాన్ రాష్ట్రంలోని ఇతర జిల్లాలలో కూడ అమలు పర్చారు.

పేరాలలో ఉన్న మన అక్కల కోటయ్య గారి ఇల్లు ఈ హడావిడిలో ఒక పెద్ద ఉత్సవ స్థానమైహోయింది, మ్రతిదినం జిల్లా సలుమూలల నుండి పార్కళామికులు వస్తూ పుండేవారు. తమకు ఇంశా కోటాలు పడ లేదని, కోటాలు పడినా నూలు రాలేదని డీలర్లు ఫిర్యాదులు చేస్తుండేవారు. కోటయ్య గారి భార్య మహాలక్ష్మమ్మగారు అన్న పూర్ణా దేవి వంటిది, రోజూ పదిమందో, పాతికమందో పొరుగూళ్ళ నుండి వచ్చేవారికి నిత్య సమారాధనగా, తృషిగా భోజనాలు పెట్టుతుండేవారు.

నూలు రేషన్ అహులులో వున్నకా లంలో (శీ కడవా వెంకటసుబ్బయ్య, (శీ గుద్దంటి వెంక జేశ్వర్లు, తీ మా ఘం కోటయ్య, తీ జూన్నాదుల వెంక జేశ్వర్లు, ్శీ అవ్వారు మైలారు, ్శీ ఆ కు రాతీ లక్ష్మయ్య, ్శీ జూన్నాదుల చలపతిరావు, ్రీ చిరందాసు సుదర్శనం, (శీ తాడిప స్త్రి సీతయ్య, (శీ రాచాబత్తుని భావనాఋషి, ్శీ కార్యంభాడి వెంక జేక్వర్లు, ్రశీ సీలి నాగభూషణం, క్రీ గౌరాబలుని కోటయ్య, ట్రీ కోనంకి సుబ్బారావు, ట్రీ సజ్జా భాస_ంర రావు, ట్రీ జి. కోటయ్య, ట్రీ బూదాటి ఆడెయ్య, ట్రీ బూదాటి వీ ాస్వామి, ట్రీ పచ్చారు ఆదిశేషం, (శ్రీ దాగరి రమా కాంతం మొదలైనవా రెందరో తీక్రవంగా కృషిచేసి, రేషనింగ్ న్యకమంగా అమలు జరగటానికి తోడ్పడ్డారు. మరల రెండవసారి కూడ కార్డులు రెన్యూల్ చేయుటకు ప్రవయ త్నించి, కొంత విజయం సాధించారు, కొన్ని ్ర్త్ కార్డులు కూడ పార్యిశామికులకు ఇప్పించారు.

కరి మింగిన వెలగపండు :

నూలు రేషన్ కార్డలపై ఈ దిగువ

ఫార్డులా (పకారం నెలగరి నూలు కోటా వర్పాటు చేయబడింది.

- 20 నెంబకు ... $18\frac{1}{2}$ పౌనులు
- 40 నెంబకు ... $11\frac{1}{2}$ పౌనులు
- 60 నెంబను ... $7\frac{1}{2}$ పౌనులు
- 80 నెంబరు ... $6\frac{1}{2}$ పానులు

వా_గ్రవానికి ఈ సార్ములా (పకారం నూలు గప్లయి చేయించినప్పటికి చే నే త పార్యశామికునకు నెల రోజులు వని కి పూ_ర్తిగా చాలదు. ఐనా, (పభుత్వము గప్లయి చేసే నూలు రేష౯ ఫార్ములా మేరకు కూడా గప్లయి కాలేదు.

ఒక్క మబ్రాస్ రాష్ట్రములోనే కాడు, దేశం మొత్తంమింద నూలు కాటక మేర్ప డింది. యుద్ధం ముమ్మరమైనశొద్దీ బ్రభుత్వం యుద్ధావనరాలకు కావలసిన నూలుకు, బట్ట లకు మరింత ప్రాధాన్యం ఇవ్వవలసి వచ్చింది. అందువలన దేశంలో నూలు బట్టల సరఫరా పరిస్థితులు మరింత క్లిష్మమయినవి.

1945 లో బ్రభుత్వము అఖల భారత మాలు వంపక విధానమును నూతనంగా బ్రవేశ పెట్టింది. ఈ బ్రణాళికవలన మ్రదాసు రాష్ట్రంలో బ్రతి నెల ఉత్ప్త త్రి కాబజే కం వేల నూలు బేళ్ళలో 17,000 బేళ్ళు ఇతర రాష్ట్రాలకు, 12,000 బేళ్ళు యుద్ధావ సరాలకు, మరి కొంత నూలు మిల్లు నేతకు ఇవ్వగా, మిగిలిన నూలు మాత్ర మే రాష్ట్రం లోని చేమగ్గాలకు పంచవలసి వచ్చింది. అందులో కూడ నేతకు వుపయోగించబడని ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు ముతక నెంబర్ల నూలు కూడ చేరి వుండడంచేత, రేమక్ కార్డపైన పొండుపర్చిన ఫార్ము

లాలో మూడవవంతు నూలు కూడ చేసేత వార్తి కందని పరిస్థితి వర్పడింది. ఇది మహా బారుణమైన పరిణామాలకు దారితీసింది.

చెన్న రాష్ట్ర చే నేత సంఘానికి వ్యవస్థా పక కార్యదర్శిగా ఫుండిన మన కోటయ్య గారు, ప్రగడ కోటయ్యగారితో ఓలసి ఆంధ్ర దేశంలోని ఇత ర జిల్లాలలో నిరంతరం ప్రచారం చేయడమే గాక, జిల్లాలో కూడా చాలానార్లు సంచారం చేయవలసి వచ్చింది. సు మా రు 200 గామాల్లో ప్రచారం చేశారు. ఈ సర్యశమను ఎప్పటికవృడు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను గూర్చి కర ప్రతాలు ప్రకటిస్తూ వచ్చారు.

ఆఖిలభారత చేనేత మహాసభ :

రాష్ట్ర, జిల్లా గంఘా లేర్పడి పనిచేన్తూ **නුన్నప్పటికీ కేం**డ్ర ప్రభుత్వంతో ముడిపడి వున్న చేనేత సమ**స్యల ప**రిష్కారానికి అఖలభారత స్థాయిలో కూడ ఒక సంఘం **ఏ** ర్పాటు చేయువలసిన అవసరాన్ని చేనేత నాయకులు మొట్టముదటనే గుర్తించారు. ఈ దృష్టిలోనే 1939 లో అమెళాబిల ৰ্দ্তি, ভিত্ত ভাৰত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত ক্ৰান্ত কৰিব ్శీ తాడిప ర్థి క్రీకంఠంగారి అధ్యక్షతను జరి గింది. యుద్ద కారణంగా దేశంలో వర్పడిన క్లిష్ణ పరిస్థితులను పుగస్కరించుగొని 1915 లో 83గి అఖల భారత చేనేత మహాసభ జరు**వుట** అవశరమని భావించబడింది. విషయసేకరణ సంఘంవారి నూచనల బ్రహా రం ఆష్పటికే అఖల ఖారత చేనేత ఖోర్డు ఒకటి భారత ప్రభుత్వంవారు ఏర్పాటు చోసి **వున్నారు. బో**ర్డు (పధమ గమావేశం 194**5** లో నాగఫూర్లో వర్పాటు చేశారు.

ఆన్ని రాష్ట్రాల చేసేత ప్రముఖులు పాల్గొన డానికి వస్తున్నారు. చెన్నరాష్ట్రం నుండి ్శీ మాచాని సోమప్ప, ఆచార్య రంగా గారలు బోర్డులో గభ్యులు, ఈ గమావేశా నికి అవ్పటి భారత పరిశ్రమల నుండి అజీజులోహక్గారు కూడా వస్తున్నారు. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఆచార్య రంగాగారి అధ్య క్షతను నాగపూర్లో ద్వితీయ అఖల భారత చేసేత మహాసభ వ్రాటు చేయబడింది. ఆంధ్రదేశం **నుం**డి సు సూ రు 2 వందలమంది (పతినిధులు బయలు దేరారు. వీరిలో ముఖ్యులైన కార్య క్రలు, మన కోటయ్యగారు, ఇతర నాయ కులు కూడ పున్నారు. నాగపూర్ వెళ్ళుతూ ఈ క్రవతినిధి బృందం సంగాగారి నాయకత్యాన వార్థాలో దిగి సేవాగాంలో పున్న జాతిపిత మహాత్మా గాంధీసి సంద ర్శించింది. గాంధీజీకి రంగాగారు చేనేతవారి కష్టనిష్టు రాలను వివరించారు. గాంధీజీ నాటి నూలు కాటక వరిస్థితిని గూర్చి (పభుత్వ విధానాన్ని తెలుసుకోని ఎంతో విచార వడ్డారు. ఖద్దరు ఒక్క జే చే నేత పార్మి శామ కుల కష్టాలను తీర్చడానికి పరిష్కాగ్ మార్గ మని కూడా చెప్పారు. బోసినోటితో నవ్వు లాలకజానే గాంధీజీ సాన్నిధ్యములో నుస్న ఆ గంటసేపూ చేనేత (పతినిధులకు మధుర మైన క్షణాలులాగా గడచిహోయింది. ఆ తర్వాత (పతినిధి బృందంవారు సేవాగ్రాం ఆశ్రమంలో వున్న నేత విభాగాన్ని చూచారు. రవి అ<u>స్</u>రమించని ట్రిటిష్ సా(మాజ్యాన్ని నూలుపోగుతో కటివేయ చూ స్తున్న గాంధీజీ అకుంఠిత మేధా సంప త్తిని తలచుగొని చేసేతవారు ఆశ్చర్య

పడ్డారు. అయితే, అలాటి ఆశ్రమం ఒకటి ఖద్దరులో నివుణులైన చేసేతపనివారు వున్న ఆం(ధడేశంలో కూడా స్థాపించి గాంధీజీ కొన్నాళ్ళు అక్క డ వుంశివున్నట్లయితే ఖద్దరు అభివృద్ధి మరొకవిధంగా వుండేదిక జా అని ఆక్కల కోటయ్యగారు అన్నారు.

సాయంతం ఆశ్రమ బ్రార్థన సమా వేశా నికి బ్రత్నిధు అండరూ వెళ్ళారు. ఎంత ఆశ్చర్యం! వేళ అయ్యేనరికి ఎవరి అంతట వారు వచ్చి యధోచిత సానాలలో చార్చు న్నారు. గాంధీజీ పార్థన స్థలములో వున్న వేదికపై వుపనిష్టులయ్యాను. నూడి వేసి కా వినబవునంత నిశ్శబతి ఏర్పడింది. బ్రార్థన విధానమంతా ఒక ఆమె పౌకారం సడిచింది. ఆ సాన్నిధ్య బ్రహైన మెట్రిదోకాస్, సిశ్చల తటాకం నలె పత్తివారి హృదయం చాంచల్య ముడిగి భగవంతునియండు ఏక్కాగ భావం వహించింది. ఇప్పటికీ మన కోటయ్యగారు పౌర్థన విషయములను సూర్చి చెప్పనపుడెల్ల గాంధీజీ ఆశ్రమంలో తనకు కల్పిన అనుభవాలలను పొడ్డుడే చెప్పుంటారు.

ఆ తర్వాత మ్రత్రిస్తివర్గం నాగపూర్ చేరింది. మర్ అన్నా నిక్ అలవాటుపడిన మన పతినిధులు ఆ సమావేశం రో జులలో ఆక్కడి తిండి (రొట్టెలు) సహించక, ఆక లితో కడుపు మూడ్చుకొనవలసిన ఫ్రితీ ఏర్ప డింది. వంటలో నలభీములకు ఉద్ది యైన శ్రీ ఆకురాతి లక్ష్మయ్యగారు వంట వ్యవ హారము చూచి, వేడి వేడి అన్నం కూరలు తయాను చేసిపెట్టి పతినిధుల ఆకలి తీర్చారు. రంగాగారి అధ్యక్షతను జరిగిన ఈ మహానభ అత్యంత వైభవంగా ముగిసింది. ఆ సభకు మధ్యు పే దేశ్ ముఖ్యమంతి తీ రవిశంకర్ శుక్లాగారు కూడా వచ్చారు. యాద్ధం వల్ల చే నేత వారికి కలిగిన కష్ట సప్టాలను గూర్చి రంగాగారు కేంద మంత్రికి చక్కాగా వివ రించారు. నూలు కాటకంవల్ల నూలు ధరలు పెరిగిన కారణంగా చే నేత బట్టల ధరలను, మజూరీలను కంట్రోలు చేయాలని చేస్తున్న ప్రభుత్వాలో చన వల్ల కలుగ గల దుష్పరిణామాలను గూర్చి కూడ రంగా గా ను కేంద ప్రభుత్వ ఎడ్డైజరుగారికి తెలిందు చేశారు,

"వీ దేశ మేగినా, ఎందు కాలిడినా నిలుపరా నీ జాతీ నించు గౌరవము, పలు కరా నీవారి (పబల కష్టాలు" అన్నవిధంగా అంత దూర దేశంలో పరాయి భాషా (హంతంలో కూడ మన చేశేత నాయకులు చేశేత సమస్యలను గూర్చి సాకల్యంగా వివ రించి నభను జయ(పదంగా జరపటము చరి (తలో మెచ్చతగిన విషయములో ఒకటి అని చెప్పక తప్పదు.

మండపేట మహాసభ:

నాగపూర్ సభానంతరం ద్వితీయ చెన్న రాష్ట్ర చేశేత మహాసభను తూర్పు గోదా వరి జిల్లా మండపేటలో జరపడానికి మన నాయకులు నిర్ణయించారు. సుమారు 25,000 రూపాయలు ఈ మహాసభకు ఖర్చు చేయు బడింది. విషయ నిర్ణయ సభ్యులకు, డ్రుతీ నిధులకు, నాయకులకు, డ్రుత్యేక డ్రుత్యేకంగా పెండాల్స్ ఏర్పాటు చేయబడినవి. సుమారు లక్షమంది ద్రజలకు సరిపడ సభా స్థలము ఏర్పాటు చేయబడినది. మూడు గజాల ఎత్తున వేదిక ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ

మహాగభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు (శీ ఇనుమ_ర్తి వీరభ్రదరావుగారు, సభాధ్యశ్రమలు ్రశీ దామర్ల రమా కాంత రావుగారు. గాంధీజీ అనుమతితో గాంధేయ (పణాళికా రచయిత, వార్థా కామర్సు కా లేజి బిస్స్ పా ల్ <u>జీమన్నా రాయణ అగర్వాల్</u> సభను పారం భించడానికి విచ్చేశారు. అప్పటికి దేశంలో చేనేత ఉద్యమం ఒక వర్గ సమస్యగా మాత్రమే గాక జాతీయోద్యమంలో ఒక భాగంగా రూపొంది వున్నది. నాయకులు తమ ఉపన్యాసాలలో చేనేతవారి సమస్య లేనే గాక గాంధీజీ విధానాన్ని గూర్చి, కాంగైన్ కార్యకమాన్ని గూర్చి కూడ చ్రారం చేసేవారు. ఇదంతా చూడగా, దేశంలో భవిష్యత్తులో చేసేత సంఘం ఒక బలమైన వర్గముగా రూపొండేట్లు కనిపిం చింది. దీని నంతటిని ముందుగా ఊహించిన మ న కమ్యూనిస్టు సోదరులు మండ పేట మహాగభ ద్వారా చేసేత సంఘాన్ని తమ అధీనము చేసుకోవలెనని ఆశించారు. సభకు ఫర్బాటు చేయబడిన 1000 మంది వాలంటీ ర్లలో ముందుగా పన్నిన కు్టటవలన హెచ్చు మందిని తమవారిని ఏర్పాటు చేసు కో న్నారు. మొదటినుండి రంగాగారికి చేదో డుగా వుండి చేసేత ఉద్యమములో తిరిగిన వాడైన క్రీ పుత్సల నత్యనారాయణగారు అప్పటికి శమ్యూనిస్టు అయినారు. వారు సభలో కమ్యూస్స్ట్లు వర్గానికి నాండు కు లైనారు. విషయనిర్ణయ సభలో చీరెలు, ధోవతుల ఉత్పత్తి యావత్తు చేసేతకు కేటాయించాలనే తీర్మానాన్ని మన అక్కల కోటయ్యగారు ప్రతిపాదించగానే పుత్సల

గత్యనారాయణగారు లేచి, రోపో మాఖో అంతరించనున్న ఈ ముసలమ్మ పర్శమకు మిల్లులనుండి రక్షణ కల్పించడానికి చీ**ౌలు,** ధోవతులు ప్రత్యేకించటము దేశానికి అనర్థ దాయిక మని, కనుక ఈ తీర్నానము అనవ గరమని తీర్మానాన్ని వ్యతి రేకించారు. అంత టితో విషయస్థ్యమ సభకా పెద్ద కలకలం చెలరేగింది. సభాధ్యక్షులుగా నున్న (శ్రీ రమాకాంత గావుగారు, ్రీ బ్రగడ కోటయ్య, (శ్రీ ఇనుమ_ర్తి ప్రభ(దరావు, (శ్రీ కాశీన బసవరాజు వైగా అప్పటికి కమ్యూనిసుల నిజ గ్వరూపాన్ని (గహించారు. విషయ నిర్ణయ్గభలో ఫూ కై మెజారిటీ ఉన్నం డున తీర్మానం నౌగ్గింది, కాని ఇతర ్రామాలనుండి వచ్చిన వేలాది (పతినిధులకు ఆ పూట భోజనం పెట్టుటకు కమ్యూనిస్టుల చేతులలో వున్న భోజన శాఖవారు నీరాక రించారు. అయితే ఆహ్వాన సంఘాధ్యత్తులు ్రీ వీరభ్రదరావుగారు వొజ్బంభించి తమకు అనుకూలముగా నున్న చేసేత కార్యక్రల గహాయంలో బ్రేతినిధులకు భోజనాల ఇబ్బంది కలుగకుండా చూశారు.

ఆ తర్వాత అధ్యక్ష, సభా ప్రారంభకు లతో ఊరేగింపు ప్రారంభ మయింది. అప్పటికి తమకు ఇష్టం లేకపోయినా, తమ డుశ్చ ర్యలు శ్రీమన్నా రాయణ అగర్వాలాగారి ద్వారా గాంధీజీకి ఎక్కడ తెలిసిపోవునో అని భయపడి కమ్యూనిస్టు వాలంటీర్లు కూడ కాంగ్ గౌన్ పతాకాలు చేబూని శి మైళ్ళ పొడవున బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు సాగిం చారు. ఆ తర్వాత జరిగిన మహానభలో శ్రీ మన్నా రాయణ అగర్వాల తమ ప్రారం భోవన్యానమును ముగించుకొని సభనుండి

వెళ్ళిపోయినారు, తర్వాతి కమ్యూ స్ట్ర్లు మాలంటీర్లు నభాకార్యకమం సాగకుండా మాటిమాటికి అడ్డు రాజొచ్చారు. కాని, నభాధ్యత్యులు జ్రీ ిమా కాంతరావుగారు ఎంతో ఓర్పుతో నే ప్పతో నభాకార్యక్ మాన్ని నిర్వహించారు. కమ్యూ స్ట్రులు చౌక్షన్య కాండకు దిగి నాయకులను వేడిక దిగనివ్వలేదు. ఈ మర్షణ జరుగుతూవుండ గానే నుండ పేటలో వున్న కాండ్ నే ప్రతి సర్భం రాజుగారికి ఈ కార్త తెలి సింద్. వెంటనే వారు ఒక పోలీసు వార్టీని సభ్యాస్థికి సంపించారు. నారు వేడిక పైకి వచ్చి కమ్యూనిస్టులను నిరోధించి, నాయకులకు ఎట్టి అపాయం లేకుండా దిగువకు తీసు కొని వచ్చి కారెక్కించి చ్వారపూడి రైల్వే స్టేషక్కు పంపించారు. ఈ విధంగా చర్మతా తృక మైన మండ పేట సభ ముగిసింది.

అప్పటికీ కమ్యూనిస్టులు కూడ కొన్ని చోట్ల పోటీ చేసేత సంఘాలను పెట్టారు. చేసేత నాయకులు అప్పటికి యధార్థము తెలుసుకొని రాష్ట్ర చేసేత సంఘంలోనుండి కమ్యూ స్ట్రాలను బహిమ్క రించడమే గా క, జాతీయ తా దృక్పధం కల్గిన ఈ సంఘానికి "చేసేత కాంగాన్" అని పేరు మార్చారు. అక్కడనుండి మననాయకులైన (శ్రీ)అక్కల కోటయ్య, (శ్రీ) ప్రగడ కోటయ్య గారలు దేశంలో మరింత తీవంగా ప్రచారం చేయ వలసిన ఆవశ్యకత ఏన్పడింది.

మజూరీ కంట్రోలు:

్రభుత్వము చేసేతవారి మజూరి కంట్రూలు ఆర్డరు చేసేత పర్మిశమకు గొడ్డలి పెట్టవంటిది, నెలకు 10 రోజుల పనికైనా చాలీచాలని నూలు నక్లయి చేస్తున్న ప్రభు త్విమ మజూరీలు కంటోలు చేయుడమం కే అప్పటికి చేసేతవారు బ్రాంగుతున్న గంజై నా వారికిదక్ర కుండా చేయుడమన్న మాకే. అంతే కాదు, ఈ కంటోలు ఆర్డరుప్రకారం 250 మగ్గాలకు ఒక స్టాంపింగ్ ఇనెస్పెక్టర్ ఉంటాడు. అతకు తమారైన ప్రతిగజము బట్టమొద స్టాంపు వేస్తేగాని బట్ట మార్కెట్లో అమ్ము కోడాకి వీల్లేదు, ఇంతటి హీనస్థితీకి లోను కావడంకంటె చేసేతవారు మరణించడమే మేలని భావించారు. మన కోటయ్య లిద్దరు ఈవిధానానికి వ్యతి రేకంగా తీడ్రమైనప్రవచారం పారంభించారు. ఏ చేసేత కేంద్రం లో చూచినా వారే, ఏ నభలో చూచినా వేల కొలది చేసేత ప్రజలే. ఏమి ఆవేశము! ఏమి ఆ ధోరణి!

రేవల తాలూ కాలో రాజోలులో జరి గిన నభలో (శీ క్రవగడ కోటయ్యగారు చేనేత వారి మజూరీ కంటోలుకు వ్యతిరేకంగా ఉపన్యసిస్తుండగా కమ్యూనిష్టులు కొందరు బరిసెలు, కర్రలు తీసికొని వచ్చి నభలో కూర్చున్న వారిని కొట్టారు. వెంట నే పడ వల రామయ్య అనే పార్మిశామికుడు తల బ్డడ్లై పడిగోయాడు, రక్తము మడు**గు** కటింది. మన్య గజపతీరావు మొదలైన ఇతర పెద్దలకు దెబ్బలు తగిలినవి. ఇదేవిధంగా పశ్చిమ గో దావరి జిల్లా దగ్గులూరులో కూడ గభజరిపి మన ఆక్కల్ కోటయ్యగారు (పనం గిస్తుండగా, అక్కడ కూడ కమ్యూనిమ్టలు దాగ్జన్యానికి దిగారు. ఈ విధంగా కమ్యూ నిష్టులు చౌర్జన్యానికి దిగిన కారణంగా చే నేత కాం[గెన్ ను మరింత పటిష్టం చేయ**వలసి** వచ్చింది.

చేనేత వయోజన విద్యాలయాలు :

గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరిలో చేనేత వయోజన విద్యాలయం స్థాపించబడింది. ఈ ವಿದ್ಯಾಲಯಾನ್ನು ನಾಟಿ ಅಫಲಭಾರತ ಕಾಂಡ್ಸ್ అధ్యక్షులు డాక్ట్రప్లు భోగరాజు పట్టాభిసీతా రామయ్య గారు (పాగంభంచేశారు, విన్యా లయానికే రాష్ట్రమంతటినుండి 200 మంది విద్యార్ధులు వచ్చి చేరాడు. అధ్యాపకులుగా (శ్రీ) దామర్ల రమాకాంతరావు, (శ్రీ) బ్రస్డడ్ కోటయ్య, (శ్రీ) అక్కల కోటమ్యు, నేను, 👸 ఇమ్మ ర్తి పీరభ(ధరావు, శ్రీ) గుఱ్ఱం మల్లయ్య, (శ్రీ కాశీన బసవగాజు, (శ్రీ) తాడి వ ర్మ్మిశీకంఠం, క్రీ రాచాబత్తుని భావనాఋషి ప్రభృతులు వుండేవారము. వీరుగాక (శ్రీ) ఆచార్య రంగా, (శ్రీ) చెరుకువాడ నరసింహం పంతులు, ట్రీ కాటూరి వెంక జేశ్వరరావు, ట్రీ విశ్వనాధ గత్యనారాయణ, ట్రీ కళా వెంక ట్రావు, (శీ శరణు రామస్వామిచౌదరి యింకా ఎందరో బ్రముఖులుకూడ ఈ విద్యా లయంలో ఉపన్యాసాలిచ్చారు.

చేనేత బుర్రకథ :

అవ్వడే మన (శీ అక్కల కోటయ్యగారు హృదయంలో జీర్లించిన చేసేతవారికట్టగాధ లను ఆవేశముతో, చేసేతబుర్రకథ రూపంలో బ్రాశారు. విద్యాలయమునకు వచ్చిన (శీ) కాటూరి వెంక లేక్వరరావు, (శీ విశ్వ నాధ సత్యనారాయణ గార్లు కోటయ్య గారు బ్రాసిన బుర్రకథ గానం చేయగా విన్నారు. రైలుకు టైములేనందువలన త్వరగావెళ్లుతూ యక్షగానాన్ని గూర్చి సత్యనారాయణ గారు తమ అభిచాయాన్ని ఓక్కమాటలో ఇలా బాశారు.

" ్రీ అక్కల కోటయ్యగారు (వాసిన చే**నేత యక్ష**గానాన్ని వారు పాడగా విన్నాను. ఇది అమృతము " ఇలా ్రవాసిన తర్వాత (శీ కోటయ్యగారిని రైలువద్దకు వెంటబెట్టుకొని వెళ్ళి "ఈ రోజు నా మంగళగిరి రాక రెండు కార్యముల వలన సాగ్లక మైనది. (శీ మంగళగిరి నృసింహాస్వామి వారీ దర్శనం ఒకటి. రెండవది- నీవు బ్రాసీన యక్షగానము వినడము, ఎలా (వాశా వయ్యా ? మరియొకగికి చ్రేలు పెట్టటానికి వీలులేకుండా (వాశావే" అని అన్నారట. ్రీ కోటయ్యగారు అది "అంతా దైవాను గహము. మావంటి పెద్దల ఆశీర్వాదము " అన్నారు. కాటూరి, కవిస్మామాట్లిరువురు మరల తమ అభ్బిపాయాన్ని బ్రాసీ క్రో కోటయ్యాగారికి పంపించారు. అందు లో ఒక్కమాట చెప్పితే చాలు. కోటయ్యగారి కవితా భాశ స్త్ర పెట్టిదో పెల్లడి అవు తుంది. " చేసేత బురకథను రచించిన (శీ అక్కల కోటయ్యగారు ఆధునాతన యక్ష గాన కవిచ్చకవ ర్థియా అని అనిపిస్తున్నది " అని క్రీ సత్యనారాయణగారు తమ అభ్యేహ యములో పేర్కొన్నారు,

చేనేత ప@ిక :

1945 వ సంజలో ద్వితీయ ప్రవంచ సంగామం ముగిసింది. 1946 వసంజ వచ్చే సరికి జనరలు ఎన్నికలు వచ్చినవి. రాష్ట్ర చేసేత కాంగ్ గౌస్ పత్రాన "చేసేత" అను వారపత్రిక పారంభించబడింది. దీనికి సంపాదకులు త్రీ దామర్ల రమా కాంతరావుగారు. సేను, త్రీ పగడ కోటయ్యం, త్రీ అక్కల కోటయ్య ప్రభృతులు సహాయు సంపాదకు

లము. చేసేతవారి నమస్యలను సూర్చి ఎప్పటి కప్పడు ప్రజలకు తెలియ చెప్పటానికి ఈ పట్రికద్వారా ఎంతో కృషి జరిగింది.

1946 జనరలు ఎన్నికలు :

శాసనానభా ఎన్నికలలో చేసేతవారికి ్రపాతినిధ్యం ఇవ్వాలని చేనేత నాయకులు కాంగెన్ పార్ల మెంటరీ బోడ్డు వద్దకు రాయ బారం వెళ్ళారు. రాష్ట్ర జనగంఖ్యలో [పతి 12 మందికి ఒకరుగా వున్న చేసేతవారికి శానననభలో తగినంత (పాతిసిధ్యం ఇవ్వసం న్యాయమని నాయకులు పార్ల మెంటరీబోర్డుకు చెప్పారు. అంతేకాడు, మొదటి నుండి జాతీయ దృక్పధములో నుండి స్వాతంబ్ర్య హిరాటములో కాంగ్⊼న్ నే నేనత పార్యశా మికులు బలవరుచుతూ వచ్చారని జాతీయ వ్యతిరేక శక్తులైన కమ్యూనిస్టులతో హోరా టము జరిపినారని, గాంధీ జీ సిద్ధాంతం ప్రకారం వ్యవసాయం తర్వాత చేశంలో వలెనని, మరి ఎన్నోవిధాల విజ్ఞ ప్రి చేశారు. చివరకు చేనేత కాంగైన్స్ ప్రధాన కార్యదర్శి ్శీ (పగడ కోటయ్యగారి కైనా ఎన్నికలో **ভালিক্তি প্রত্রভিন্ন ক্রিটি প্রত্রভিন্ন ক্রিটি** పార్ల మెంటరీ బోడ్డులో వాదించారు. అయినా కాంగెనువారు మాత్రం తమలో **వు**న్న ఆభివ్రాయభేదాల కారణంగా చేసేత వారికి సాతినిధ్యం ఇవ్వలేదు. కాని చేనేత వారు మాత్రం కాంగ్రాస్ ఆదేశాన్ని జవ దాటక అన్ని నియోజకవర్గాలలోను కాం ি নি নি অలవరచి అఖండ విజయం చేకూర్చారు.

బెంగాలు జైమం:

మ దాసురాష్ట్రంలో కాంగాను ప్రభు త్వానికి ఆంగ్రధాకేసరి (పకాశం పంతులుగారు ముఖ్యమంతి యైనారు. ఇంతవరకు మనం నూలుబట్టల కాటకాన్ని సూర్చి మాత్రమే చెప్పుకొన్నాము. కానీ, బ్రజలకు బ్రధాన ఆహా**ర**మైన తిండిగింజల కరు**వును గురించి** ్ ప్యేకంగా చెప్పవలసి ఫుంది. యుద్ధ మారంభమైన తర్వాత జీవితావనర వస్తువు కూడ విపరీతంగా పెరిగి చుక్కల నంటినవి. యుద్ధకాలములో రైళ్ళు, లారీలు ముద లైన రవాణా సౌకర్యము లన్నీ యుద్ధావగ రములకే వినియోగించవలసి వచ్చింది. ఆహార ధాన్యాల రవాణా బంద్ అయినది. కొన్నిచోట్ల కృతిమంగా విపరీతమైన కాట కము గృష్టించబడింది. ఆహార ధాన్యాల కరువువలన ఔంగాల్లో లక్షుల స్థాజలు డుర్మరణం పాలయ్యారు. చివరకు మనుష్యు లను మనుష్యులే తినవల్సిన దుర్గతి పట్టింది. కలక త్రా నడిపీధులలో ఆకలి చే దుర్మరణం పాలయిన మనుష్యుల క^{ౌళ్లే}బరాలు కుప్ప తిప్పలుగా పడినవి.

ఆకలి మంటలు :

మన ఆంధ్రదేశములో అంతటి కరువు రాకున్నా బియ్యం కంట్లోలు కారణంగా పంట్ల దేశంలో కూడ ఒక చోటినుండి మరి యొక చోటికి బియ్యం రవాణా జరుగ లేదు. ఆకలితో అలమటించే పేదలు బియ్యండొరికే పాంతాలకు వెళ్ళి నెత్తిమూటలు కట్టుకొని రైలులో తెస్తూవుంటే, అధికారులు పెట్టిన బాధలు, చేసినఅవమానాలు వర్ణణాతీతం.

లంచగొండులైన దురాశావరులకు, ధన పిపా సులకు నీతి ఎక్కడిది! కరువుకాటకాలకు లోనై నష్పటికీ మంగతా స్థజలెట్లో మనగలి గారు. కాని, చేసేతవారి స్థితి మరీ ఆధ్వాన్న మైంది. హెచ్చు ధర పెట్టి కొనడానికి కూలినాలి చేసుకొనే మగతా పేదవారి చేతులలో రూపాయో లేశ అర్థరూపాయో **వుండేది. కాని వనిలేక** నిడద**్యోగులై** వున్న చే నేత వారికి ఆ అవకాశము కూడ లేనందున కొన్ని కుటుంబాలు ఆకలిమరణాలకు పాల్పడ వలసినదుర్గతి పట్టింది, చీరాల, ఈపూరిపా లెం లలో జరిగిన ఆకలి మరణాలను గూర్చి (శీ అక్కల కోటయ్యగారు అధికారులకు రిహోర్టు చేసి ఋఞవు చేశారు. తుదకు ఆ రోజులలో అన్నపు కుండలను కూడ దొంగి **లించినా**రం ఓ "ఆకలి బాధ లో కాలనైనా **మంగు**తుంది" అన్న మాటలు యధార్థమని ಪಿಂದಿಂದಿ.

ఆంధ్ర కేసరి ఆదర్శం :

ప్రకాశంగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తర్వాత రాష్ట్రములోని మహాకాటకమును పరిష్కరించటానికి ఉత్పత్తి – వినియోగ దారుల సహకార సంఘాలను ఏ ర్ఫాటు చేశారు. వాటికి అనుబంధంగా నూలు పంప కాన్ని పరిశీలించటానికి తనిఖీ సంఘాలు కూడ ఏర్పాటు చేశారు. కాని ఈ సంఘాల లలో చేనేత వారికి తగిన సాతినిధ్యం ఇవ్వ లేదు. ఈ లోపాన్ని సరిదిద్ది నూలు తనిఖి సంఘాలలోను, ఆహార సంఘాల లో ను అనుభవయోగ్యులైన చేనేత కాంగాన్ వారికి స్థాతీని ధ్యం ఇవ్వాలని మన కోటయ్య లిడువురు స్థాభుత్వానికి విజ్ఞ్హి చేశారు. మ్రకాశంగారు గాంధీజీ అను యాయులేకాడు; గాంధీజీ సిద్ధాంతాలు జీర్ణించుకొన్న బ్రహనాయకుడు; అదురు గుండె, పిరికీకండలేని జాతీయ యోధుడు. అందు చేత నే ఖద్దరు పర్మిశమాభివృద్ధికి ఒక పణాళికను తయాగుచేశాగు. మన రాష్ట్రానికి ప్రాణ్యేకించబడిన మరకడుళ్ళ కోటాను రద్దు చేయవలసిందని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరారుం ఎక్కడచూచినా వడుకు రాట్నాలు వెలసి నవి. యుగయాలుగ దేశానికి చ్రతిష్ట సంపాదిస్తూ అశేష్మజలకు జీవనము కలి గిస్తున్న చేనేత పర్మశ్రమ (బతకాలం ఓ దేశంలో [కొత్తగా మరమగ్గాలుగాని, మర కడుళ్లుగాని పెట్టరాదని (పశాశంగారు (పక టించారు. (పకాళంగారు అవలంబించిన విధా సంవంటి వ్యక్త్రవిధానాన్ని తక్కిన రాష్ట్రాలు కూడ అవలంబించాలని చేశేత కాంగ్ గౌస్ తీర్మానించింది, కాని చేతివర్మిశమలస్న్రీ నాశ నమై యంత్ర కార్మికులడ్వారా వర్గపోరాట మును తీసుకురావాలని కోరుతున్న కమ్యూ నిస్టులు యంత్ర పర్మికమలద్వారా దేశాన్ని దోచుకోవ 🛚 సని కోరుతున్న పెట్టుబడిదారులు **వీక**మై (పకాశంగారి వ<u>్ర</u>ప్రవిధానాన్ని వ్యతి ేకించారు. కొంప మునిగిబోయినట్లు గగ్గ్లోలు పెట్టారు. చివరకు ఈ కుటల ఫలితంగా ప్రకాశంగారు గదైదిగక తప్పలేదు. వారి స్థానే (శ్రీ) ఓమండూర్ రామస్వామి కెడ్డి యార్ గారు మ్యదాసు రాష్ట్రానికి ముఖ్య మంత్రి అయ్యారు.

దేశ స్వాతంబత్యం :

వ్డైనా ఒక అన్యాయాన్ని గాని, అక మాన్ని గాని కొంత కాలమే సమర్ధించవచ్చును గాని, శాశ్వత కాలము సమర్ధించడానికి సాధ్యం గాడు, వర్రమునకై మన దేశం వచ్చిన బ్రిటిష్ కారు ఇక్కడ ధన ధాన్య సంపదలను చూచి కన్నుకుట్టి దురాశతో ఈ దేశములో ఒకరొకరకి తగాదాలు పెట్టి, దేశమంతటిని తమ ఏలుబడ్మికిందకు తెచ్చు కున్నారు. శాని, ప్రపంచంలో అందరికం ఓ ఎక్కువ స్వాతం త్యాభీలాష కలిగి విజ్ఞానధను లైన భారత్యులు వారి పరపాలనను అైబే కాలము సహించ లేదు. 60 సంవత్సరాలపాటు బ్రిటిష్ పరిపాలనతో హాలో రాహారీగా బోరాడారు. అహింగామూ_ర్తి గాంధీజి నాయకత్వాన అహించాయుతుగా బ్రిటిష్ పరిపాలనల్లో హోరాటమునకు తలపడ్డాగు. క త్రికరాట శాంతమ్ పడునైనది. క త్రి ఒక మస్షష్నో తేక ఒక ఆవయవాన్నో ఖండించ గలదు. శాంతం (పజల మనస్సునే మార్చి) బేస్తుంది. అందు చేతనే |బిటిష్ |పభుత్వం చివరకు గాంధీజీకి లొంగక తప్పలేదు. దీనికి తోడుగా కెండవ (వవంచ మహాయుద్ధం ్రబిటిష్ స్వామాజ్యాన్ని కూకట్రేవేళ్ళతో కదలించింది. యుద్దంముగిసిన వెంట నే చర్చీల్ స్థానే అట్లోని బ్రిటీష్మ్పజలు ప్రధానమంత్రిగా ఎన్ను కొన్నారు. ఇంతకుముందే పరిపక్వ దశకు వచ్చివున్న భారత స్వాతంత్య కార్య క్రమాన్ని అట్ట్ తనచేతులమూడుగా పూ ర్తి చేశారు. 1947 ఆగమ్ట 15 వ తేడీన భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చింది.

మరల నూలు కరపు:

నూలు కరువింకా తొలగలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వం చేసేత సహకార సంఘాలలో చేరినవారికి బయటివారికంటె ఎక్కువనూలు గరఫరాచేస్తామని (చకటించింది, ఈ ఉ త్రత్తు ఫలితంగా రాష్ట్రం అంతటా విరివిగా చేనేతో గహ కారినంఘాల స్థాపన జరిగింది. వాటిలో चೆರಿನವಾರಿಕಿ **ಸುಲು ಎ**ಟ್ಟವಗಾ ಸಪ್ಲಯ ಕಾವ డంవల్ల చేశేత సహకార సంఘాలు కొంత లా భాలనునూడ సంపాదించగ ల్గినవి. కోటయ్య లిద్దరూ ఈ కాలంలో చేసేత **సహ**కార గంఘాల స్థాపన కార్యక్రమంలోనే నిమగ్ను లైనారు, అంతేకాదు, రాష్ట్రంలో ఈమూల నుండి ఆమూలకు ప్రత్యేగామము తిరిగారు. ఆ తర్వాత జ్వితీయ బ్రహుచంచ సంగ్రామం ముగిసింది. కాబట్టి అన్నికంట్ళుతో బాటు ్రషభుత్వం నూలు కంట్రోలునుగూడ రద్ద చేసింది, కొద్ది కాలం జరి సేసరికి మరల నూలు ధరలు పెరిగినవి. యుద్ధానంతరం ఒకటి రెండేండ్లలో వివిధ దేశాలమధ్య **వ్యాపార** సంబంధాలు పెరిగినవి. యుద్దంలో ఇంగ్లాండు మొదలైన పార్యిక దేశాలలో నున్న బట్టలయం తాలు, నూలుయం తాలు బాగా దెబ్బతిన్నందున మన దేశంనుండి నూలు, బట్టలు ఇతర దేశాలకు ఎగుమరి కాసాగినవి. తన్ఫలితమే మరల విపరీత**మైన నూ**లు **క**ర వేర్పడుట.

నక్కపల్లి మహాసభ:

1949 మార్చి 12, 13 లేదీలలో విశాఖ పట్టణం జిల్లా నక్కపల్లిలో మూడవ చౌన్న రాష్ట్ర చేనేత మహానభ జరిగింది. ఈ నభకు కాశిన బనవరాజుగారు అధ్యక్షులు. రాపర్తి జగన్నాధరావుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. డాక్టర్ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య గారు సభను (పారంభించారు. మండపేట మహానభ తర్వాత ఈ నభ అత్యంత వైభ వంగా జరిగింది, సభకు సుమారు ఏబదివేల ప్రజలు వచ్చారు. ఏ సభైనా ఆర్గనైజ్ చేయడంలోను, నడిపించడంలోను అక్కల కోటయ్యగారిదే ప్రధమస్థానం. శ్రీ ఆచార్య రంగా ఆమహానభలో చేసేత నాయకులను గూర్చి మాట్లాడుతూ, చేసేత మహానభ ఇంత వైభవంగా జరగడానికీ. ప్రచారం ముమ్మరంగా సాగడానికీ ఆక్కల కోటయ్య గారే ముఖ్యకారకులసీ, అట్టి వారిని వ్యవ స్థాపక కార్యదర్శిగా ఎన్ను కొనుట వలనసే చేసేత కాంగ్గౌన్ ఇంత ప్రగతిని సాధించ గల్లుతున్నదని ప్రశంసించారు.

చీరాల మునిసిపల్ ఎన్నికలు :

ఇంతవరకు మన కోటయ్యగారు చేశేత ఉద్యమాలలో పాల్గాని చేశేత సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తున్నప్పటికీ చేశేత వారికి రాజకీయాధికారం హాస్డగతంకాని దే లాభం లేదని తెలుసుకొన్నారు. చేనేతకు ప్రధానకేంద్రమైన చీరాలలోనే ఈ కార్య **(కమాన్ని మొట్ట మొదటగా** చేపట్టాలను కొన్నారు. 1921 లో ఆంగ్రరత్న్నాయ కత్వాన మునిసిపాలిటీని రద్దు చేయవలెనని చీరాల పేరాల (పజలు జరిపిన ఆందోళన ఫలితంగా 1937 లో కాం[
ablaను స్థామత్వం మునిసిపాలిటీని రద్దుచేసి, చీరాల పేరాల గామాలను వేర్వేసు పంచాయతీబోస్డులుగా చేశారు. జనాభా, వ్యాపారం పెరుగుదల కారణంగా 1949 లో ప్రభుత్వంవారు ఆ రెండుగామాలను కలిపి, తిరిగి మునిసిపాలి టీగా చేసి ఎన్నికలు జరిపారు. చీరాల పేరాల (గామాలలో అధికసంఖ్యాకులుగా నున్న చేశేతవారికి మునిసిపాలీటీలో తగిన

పాతినిధ్యం రావాలనే ఉద్దేశ్యంతో అక్కల కోటయ్యగారు మునిసిపల్ ఎన్నికల కాగ్య కమంలో దిగారు. కోటయ్యగారి సతీమణి శీమతి మహలక్ష్మమ్మగారు స్ర్మేల రిజిర్వుడ్ సీటులో గెలుపొంచారు. చేనేతవారు హెచ్చు మంది సభ్యులుగా వచ్చినందువలన పుర ప్రముఖులైన శ్రీ ఊటుకూరి రామయ్య శేష్ఠి, శ్రీ రావుల హరిప్రసాదరావుగారల తోడ్పాటు వల్ల శ్రీ అన్న దాత నా గేందుడుగారిని ఛైర్ మస్ గా ఎన్నిక చేయించారు. ఈ సందర్భం లో అక్కలకోటయ్యగారు చేసిన కృషి ప్రవంసింవదగినది.

(పగడ ఎన్నిక :

కోటయ్యగారు ఇంతటితో ఆగాలేదు. ఎప్పటికైనా చీరాల నియోజకవర్గంలో చేసేతవృత్తికి చెందినవారే శాగనగభా గభ్యు లుగా కూడ ఎన్నిక కావాలసే ఉద్దేశ్యంతో ఇటు ఈఫారిపాలెంనుండి ఆటు పందిళ్ళపల్లి వరకుగల చేసేతవారిని, ఇతర పేద్రపజలను కూడబెడుతూ వచ్చారు, దాని ఫలితంగాసే 1952 లో (శ్రీషగడ కోటయ్యగారు చీరాల నియోజకవర్గంనుండి శాగనగభకు ఎన్నిక కాగలిగారు.

విదేశ మార్కెట్లు :

1950 వ సంవత్సరంలో యుద్ధానంతరం స్వాతంత్ర్యం పొందిన దేశాలస్నీ వ్యాపారపు ఒడంబడికలు చేసుకోనాగినవి. యుద్ధానికి ముండు రోజులలోపలె మరల మన చేసేత లుంగీలు, సారం, కవిలి మొదలైన రశాలకు సింహాళం, సింగ పూర్, మలయా, ఆఫ్రికా, ఏడెన్, ఇండొసేషియా దేశాలలో మార్కెట్ లభించగలదని ఆశించాము. కాని అప్పటికి మార్కెట్ మన చేయి జారి పోయింది. తూర్పు ఆసియా దేశాలు యుద్ధా నంతరం జపాను మొదలైన పార్కెళామిక దేశాలతో చేసుకొన్న నంధి ఫలితంగా జపాను బబ్బలు ఆ దేశాలలో కొనేటట్లు, ఆ దేశాలలో ఉత్పత్తి అయ్యే రబ్బరు. తగరము, తేమాను జపానువారికి నరఫరా చేసేటట్లు ఓడంబడికలు కుదిరినవి, అందు చేత మన మాశించినట్లు మన మార్కెట్ మనకు దక్కెలేదు, అయినను మన ప్రభుత్వం ఆయా దేశాలలో మన చేసేతబట్టకు గల మార్కెట్ను విచారించి తెలునుకోడానికి శీ గంజి పున్నయ్యను, ఇతర ఉద్యోగులను పంపించింది.

ఆకరి యాత్ర :

దేశంలో నూలు కాటకపరిస్థితులు చక్ల బడలేదు. యుద్ధన్ను అంతవకాతుంది, మన నూలు కరవు తీరుతుంది, మన షరిస్థితులు చక్లబడతాయు అని ఆశించిన చేనేత పారి రాశ్రముకుల ఆశ నిరాశ్రమంది. సభలతోగాని, తీర్మానాలతో గాని, రాయబారాలతో గాని మన నమస్యలు పరిష్కరించబడతాయ నే ఆశ కన్పించలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆకలి యాత్రలు జరపడం ఒక్క కేస్ కర్తవ్యంగా కన్పించింది. అలాంటియాత్ర మొట్ట మొదటగా చీరాల నుండే బయలు దేరింది. ఉన్నెత్తుగా లేచిన ఆందోళన ఫలితంగా చీరాల, పేరాల, ఈపూరుపాలెం గ్రామాలనుండి సుమారు 400 చేనేత పార్యశామికులు గుంటూరుజిల్లా క లెక్టరువద్దకు టిక్కెట్ లేకుండా రైలులో బ్రవరూణమైనారు. ఈ నంగతి తెలిసి పోలీసు

వారు చీరాల రై ల్వేస్టేషనులో రైలును 4 గంటలానేపు ఆపి, యాత్రకు వచ్చినవారిలో కొందరిని దింపిపేశారు. అక్కల్ కోటయ్య గారు ఈ యాత్రకు నాయకత్వం వహించారు. పోలీసువారికి ఎన్నివిధాల చెప్పినా వినలేదు. ఉదయం 10 గంటలకు బయలు దేరవలసిన ై లు 2 గంటలకు చీరాలనుండి బయలు చేరింది. ఇక్క_డ పోలీసువారిచేత దించివేయ బడన కారందరు స్టూపర్ట్ పుర**ం రై ల్వేస్టేషన్ కు** నడచి వెళ్లి, అక్కడ రౌలు ఎక్కారు. రైలు బావట్ల చేరింది. అక్కడ రిజర్వు కానిస్టేబుల్స్ వచ్చి 2 లులో వున్న యాత్రికులకు ముందుగా హెచ్చరిక ఇన్వకుండానే ఇష్ట్రము వచ్చినట్లు లాటీలతో కొట్టారు. బెత్తాలతో బాదారు. అనేకమందికి దెబ్బలు తగిలినవి. కొందరు వరి గౌత్రారు. అప్పడు కోటయ్యగారు **అక్కడున్న** హోలీసు అధికారిని కలుసుకొని తమ డైన్య స్థిత్ నంతా తొలియజేశారు. ఆ అధికారి థ జాలిపడి, "మాకు ఈ స్థితి అంతా తెలియ**దు.** వదో మావాళ్లు త్వరపడ్డారు. ఒక్క_పెట్టెలో కాకుండా అన్ని పెట్టలలో పెట్టేకు 50 నుంది చొప్పన వెళ్ళండి" అన్నారు. బాపట్లనుండి ్రీ బూదాటి ఆదెయ్యగారుకూడ యాత్రలో కలిశారు. యాణాదళాన్ని తెనాలిస్టేషన్ లో కూడ ొంతసేపు ఆపి విడిచి పెట్టారు. చివరకు రాత్రి తొమ్మడి గంటలకు యాతాదళం ಗುಂಟಾರು ವೆರಿಂದಿ.

స్వార్థపరులైన అప్పటి కాంగెన్ పెద్ద లతో విసిగిపోయిన బ్రహిశంగారు కాంగెన్ నుండి చీలి, కొత్తగా ఒక పార్టీ పెట్టుటకై గుంటూరులో ఒక కన్వెన్షన్ను ఆరోజే ఏర్పాటుచేశారు. యూతాదళంవారు అక్కల కోటయ్యగారి నాయకత్వాన రాత్రి గం. 10 లకు స్థాకంగారిని కలుసుకొన్నారు. స్థాకా శంగారు చేసేతవారి కేర్పడిన కష్టాలు విని, ఎంతో విచారించి ఆ రాత్రి అందరకు భోజన గదుపాయం కల్పించారు. మర్నాడు (శ్రీపగడ కోటయ్యగారుకూడ వచ్చి యాత్రాదళంలో కల్నారు. అందరు కల్సి కలౌక్షరు బంగళా వద్దకు వెళ్లారు. లాటీచార్జీ చేస్తారసీ, యాత్రా దళాన్ని బంగళా సమించానికైనా రానివ్వ రని కొందరు భయపెట్టారు: కాని చానో, బ్రజుకో తేల్చుకోడలచిన యాంతాదళం కలెక్టర్గారి బంగళాకు పెళ్ళగానే కలెక్టర్ గారు దిగివచ్చి పార్యిశామికులను పరామర్శ చేసి, వారికి కావలసిన నూలు సరఫరా చేయినానని వాగ్దానం చేశారు. ఈ విధంగా రాష్ట్ర మంతటిలో మొట్ట మొదటిసారిగా ఆకలియాత్ర మనకోటయ్యగారినాయక త్వాన జయ్మపదంగా నడిచింది.

గుంటూరు సత్యాగ్రహం:

గత 10 సంవత్సరాలుగా నూలు,రంగులు, రసాయనాలకు ఏర్పడిన కొరత, ఆహార ధాన్యాల కాటకం, చే నేతమజూరీలకంటోలు, కమ్యూనిస్టులతో ఏర్పడిన అభిభాయభేదాలు ఇత్యాది సమస్యలనుగూర్పి ఎంతో ఆందోళన జరిగింది. ఎన్నో సభలు, ఎంతో బ్రాచారం, తీర్మానాలు, రాయ బౌరాలు, ఆకలియాత్రలు మొదలైన ఉద్యమాలు విసుగు విరామం తేకుండా సాగినవి. వీటన్నిటిలో మన అక్కల కోటయ్యగారు బ్రముఖపాత్ర వహించారు. ఈ కార్యకమాలతో చే నేతవారి సమస్యలు పరిష్కారమయ్యే ఆశ కనిపించనందున 1951 లో బ్రభుత్వ కార్యాలయాల ఎదుట సత్యాగ్గారు చేయడంతప్ప వే రేమార్గం కనిపించ

లేదు, 1951 ఫ్టిబవరి 11 వ తేదీన పేరాలలో సర్వమిత్ వ్యాయామనంఘంలో నుంటూరు జిల్లా చేసేతకాంగాన్ నర్వనభ్య సమా వేశం జరిగింది. ఫ్టిబవరి 15 వ తేదీనుండి అహింసా యుతంగా సత్యాగ్రహమును జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట సాగించుటకు తీర్మాని నించబడింది. ఈ సత్యాగ్రహం మొదటిజట్టుకు శీ అక్కల కోటయ్య దంపతులు నాయకత్వం వహించుటకుకూడ నిర్ణ యించబడింది. పెల్లు బికిన ఉత్సాహంతో వందలాది యువకులు ముందుకువచ్చి సత్యాగ్రహులుగా తమ పేర్లను నమోదు చేయించుకొన్నారు.

గుంటూరులో అరండల్ పేటలో వున్న కోదండరామాలయ మంటసమునే సత్యా గ్రామాశివిరంగా ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు, ఫిబ్రవరి 14 వ తేది మన కోటయ్యదంపతులు -చీరాలనుండి బయలు దేరారు. వీరితో పాటు మా తల్లి గారుకూడ సత్యాగ్రహంచేయుటకు సిద్దమై బయలు దేరారు.

చేసేత వారి సత్యాగమా సమాచారాన్ని ప్రభుత్వం తమ రహస్య పోలీసు శాఖ ద్వారా ఎప్పటిక ప్వడు తెలుసు కొంటూ సే ఉన్న ది. సత్యాగమాం సాగసీయకుండా చేయాలం టే ముందు దానికి నాయకులైన కోటయ్యగారిని సంటూరు వెళ్ళకుండా చేయాలి. అందు కోసం రైలులోగాని, బస్సులోగాని, మరి ఇతర విధంగాగాని కోటయ్య దంపతులను గుంటూ రు వెళ్ళకుండ నిలువు చేయాలను కొన్నారు. 12 వ తేది ఉదయం 8 గంటలోకే కోటయ్యగారు, ఆయన సతీమణి, మా అమ్మ గారిలో పాటు గుంటూరుకు ప్రయాణ ణ మయ్యారు. రైలులో కోటయ్యగారి కే కాదు.

గత్యాగహం చేయటానికి వస్తున్న కార్య కర్తకుకూడ టిక్కెట్లు లేవన్, రైలులో ఖాళీలు లేవని చెప్పడం పారంభించాడు. అందు చే వీరు బస్సులో (ప్రయాణమయ్యారు. ఎంతెనేభటికి ఇస్సు కడలాలేకు. వదో పని ఉన్నట్లుగా బస్సును పోలీసుస్టేషకా జద్దకు తీసుకు జెళ్లి అక్కడ నిరిపినేశారు. అంతే, 12 గంట్లైనా బస్సు కడలలేదు. బస్సులో **వున్న మిగ**్ వయాణికులు తొందే పడ జూచ్చారు. కోటయ్యగారు బస్సులోవున్నంత సేపు బస్సు కడలదని తెలుసుకొన్నారు. కొందరు చ్రయాణీకులు కోటయ్యగారి వద్దప వచ్చి "అయ్యా! మారు దిగిపొండి. లేకుం కే మా ప్రయాణాలు నిలిచిహాతాయి. మేము చాలా ఇబ్బంది పడతాము" అని విజ్ఞ ప్రి చేశారు. పెంట నే కొందరుమ్మితులు కొటయ్య గారిని ఈవలకు పిలిచి "ఇలా అయితే మా క్రమయాణం సాగదు. మారు వెళ్ళకభోతే గత్యాగ్రహానికి అంతరాయం ఏర్పడుతుంది. మేము ఇక్కడ పై) వేట్ టాక్సీ ఏర్పాటు చేస్తాను. అయితే అందులో మీ రెక్కితే పోలీసువారు దానికిళూడ వదో అంతరాయం కల్పిస్తారు. కనుక మీారు ఎలాగో క్రమపడి కుండేటిగట్టున ఒక మైలుదూరం నడిచి పేరాల సనిహద్దులు దాటి ఈపూరుపారెం సమ్తాపంలో రోడ్డువద్దకు రండి. మేము టాక్సీలో ఎక్కి స్టాము" అంటూ నలహా చెప్పారు.

కోటయ్యగారి సతీమణి (శ్రీమతి మహ లక్ష్మమ్మగారు కాలు వాచి, నడవలేకున్నది. ఆ ఉత్సాహ మెట్టిదో కాని ఆమెకూడ (శమ వడి నడుస్తానన్నది. (శమపడి ఎలాగై తే ఏమి మైలుదూరంపై గా ఎవ్వరికి తెలియకుండా మండేటి ఇడ్డున ఇడచి ముందు అనుకొన్న నంకేశ్యలానికి చేగారు. టాక్సీ వచ్చింది, వీరు టాక్సీలో ఎక్కి గుంటూరు వెళ్ళారు. ఈ నంగతి పోలీసునారికిగాని, (పజలకుగాని తెలియను, ఇంకేమి నత్యాగహం అను కొన్నారు. ఆనుకొన్నరీతిగా 15 వ తేదీన కాక్షా సాఫీసు ఎహుట నత్యాగహం చారం భించారు.

సంటూడు అంతా కోలాహాలంతో నిండి హియింది. హోలీసు బందోబస్తు బాగా పేర్చాటు చేయబడింది. <u>శాంతియుతంగా</u> జరిగే గత్యాగ్రమానికి బోలీసు బందోబస్తు చేయువలసిన అవగరం ఏమాలేదు. కాని అధికారులు ఆమర్దాకొడ్డి వచ్చాటు చేశారు. గత్యాగహులు "మహాత్మా గాంధీకి జై, చేనేత గత్యాగహుం వర్థల్లాలి, చేనేతవారికి చాలినంత నూలు కావాలి, చీరెలు, ధోవ తులు చేనేశకు కేటాయించాలి. చేతినిండా వని, కడుపునిండా తిండి కావాలి" అనే నినాదాలు చేస్తూ కలెక్టరాఫీసు ముందుకు చెళ్ళగానే లోపలికి చెళ్ళనివ్వకుండా పో**లీసు** వారు ఆవుచేశాడు. దార్జన్యం సత్యాగ్రామంల ఉదేశ్యంకాడు. కాబట్టి అక్కడే కూర్చొని సాయుంతం 5 గంటలవరకు గత్యాగహం చేశారు. ఇలా 3, క రోజులు జరిగినతరాంత కలెక్టర్గారు వచ్చి ్రీ కోటమ్యూగారేని పలుకొరించి, "ఏమండే! ఏమిటీన త్యాగ్ హం! మాకు వనులు సాగడం లేదు. మీరు ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిపొండి" అన్నారు. "మాకు నూలు ఇప్పించండని కోరుతున్నాము. మాకు పస చూపించి, భోజనానికి మార్గం కల్పించ మంటున్నాము. మేము గత్యంతరం లేక ఈ గత్యాగ్రహం ప్రారంభించాము. మీరి వీమ

హోరాటములలోను ముందువున్న గుంటూరు జిల్లా చేసేత కాంగ్ నెస్ వారు (శ్రీ) అక్కల కోటయ్య, త్ర్మీపగడ కోటయ్య, శ్రీగుఱ్ఱం మల్లయ్య గారల నాయకత్వాన మ్రదాన్ సత్యాగ్హంలో పాల్గొనుటకు గుంటూరు జిల్లానుండి సత్యాగహదళాన్ని మ్రదాస్ పంపారు. మ్రదాస్ నగరమంతా చేనేత గ త్యాగ హ వార్త లతో అట్టుడికినట్టుడికి హోయింది. మిగిలిన వర్గాల ప్రజలలో కూడ కరువు కాటకాలకు స్థామత్వ అగమర్థాయే కారణమన్న అభ్యపాయం ఏర్పడినది. అందు చేత ముదాన్లో సతివారికి చేసేత నత్యా గ్రామం కే సానుభూతి ఏర్పడింది. మద రాసులోని శిబిరంనుండి సత్యాగహులు కొంతదూరం వెళ్ళగానే పోలీసు వారు వ్యానులో రావడం, అందరిని అరెస్టు చేసి తీసుకు వెళ్ళడముజరిగినది. అక్కల కోట్య్య గారి నాయకత్వాన్గుంటూ సుజిల్లా సత్వా (గహదళం బయలు దేరింది, ఆరోజు అంతకు ముందు జరిగినట్లుగా కాక పెద్ద అలజడి రేగింది. పోలీసువారు వచ్చి అరెస్టు చేస్తా **మన్నారు, "మేము రాము.** మీరా**రు** తెచ్చిన వారంటు చూపించండి" అన్నారు సత్యా (గహులు "వారంటుతో నిమిత్రం లేదు. మారు వ్యానులో ఎక్కండి" అన్నాడు హాలీను అధికారి. "ఆలా రావడానికి వీలు లే**దు. మీ** వారంటు చూపించాలి" అని పటుబట్టారు కొటయ్యగారు. అంతేకాదు దారిపొడవున చే నేతవారికప్పాలను కన్నులకు కటినట్లు వర్ణించారు. **కోటయ్య**గారు రచిం చిన గేయాలను దళంపారు పాడజొచ్చారు. దానితో (పజలు నలు వై పులనుండి నుంపులు గుంపులుగా చేరారు. అరగంటసేపు త్యాగ

రాయ కాలేజ్ రోడ్డుపైన రాకళోకలు బంద్ అయినవి, వేలాదిజనం చేరారు. చివరకు ప్రభుత్వం ఎట్లో మన కోటయ్యగారి దళాన్ని వ్యానులోకి బలవంతంగా ఎక్కించి తీసుకొని వెళ్ళారు. హోలీసుచర్య అనహ్యముగా తోచి ప్రజలు గోలచేశారు.

పోలీసువారు గత్యాగ్రహులను ముందుకు సాగనివ్వనండున మరియొక పధకం అలో చించబడింది. గొందరు సత్యాగ్రామలు తమ బ్యాడ్జీలను, జెండాలను తమవెంట తీసుకొని వెళ్ళి పభుత్వ కార్యాలయంలో (పవేశించి మంత్రుల ఎదుటనే సత్యాగ్రహం చారం భించారు. అంతటితో బ్రామ్లో ప్రాస్ట్రేష్ట్ తోచక మ్రదాస్ స్మేక జేరియట్ (పథాన ద్వారమును బంద్ చేశారు, ఎనరైనా కార్యాలయాలకు పనివుండి రావాలం ఓ వారు సత్యాగహులకు సంబంధించినవారు కారణే సర్థికెట్లు తీసుకొని వేస్తే తప్ప లో వలికి రానీయ లేదు. త్రీ యు తు లు బూదాటి ఆదెయ్య, కాండ్రు ఆదిశేషు, జొన్నాడుల చలపతిరావు, మొుర్ర చండ శేఖరరావు, వెనిగళ్ళ గోపాలరావు, అల్లక చినవీరభ్వడం మొద్దైన యువకు లంతా టాక్సీలలో బయలుదేరి బానులో ముఖ్య మైన అన్ని వీధులలోను సత్యాగహ దళా లుగా బయలు దేర (పారంభించారు, ఇది పోలీసులకు మరీ చిక్కైనది, మ్యవాసు నగ రంలో వున్న పోలీ**సు వ్యానులస్స్త్రీ** వైర్ లెస్ ఓల్మీగాఫ్ సెట్లు వ్యామలో పెట్టు కొని ఎక్కడ "మహాత్మా గాంధికి జై' చేనేత సత్యాగ్రహం వర్థిల్లాలి" ఆనే కేకలు వినిపిన్నవో వెంటనే అక్కడికి పరుగెత్తి వారిని అరెస్టు చేసి తీసుశాని వెళ్ళటము,

వారిని ఒకటి రెండు రోజులు క్స్టడీలో అంచుకొని పంపించడమే గాని శిక్షలు వేయడములేదు. మ దా స్ లో పు న్న తెలుగు, ఇంగ్లీ మం, తమిళ పట్టికలన్నీ (పత్రీ దినం (పథాన శీర్షి కలతో నత్యాగ్రహం మార్తలను (పకటిస్తు న్నాయి. నత్యాగ్రహం ముమ్మర మైనకొద్ది పోలీసువారు లాఠీచార్జి చేయడం, అరెస్టు చేసినవారికి తిండి పెట్టక మాడ్చడము (పారంభించారు. అంతేకాదు, అరెస్టు చేసిన సత్యాగ్రహులను మదాసుకు సుమారు 20 మైళ్ళ దూరం వగకు తీనుకొని వెళ్ళి సముదతీరంలో ఒకొక్కక్కిరిని ఓంట రిగా దించివేసి వస్తూ వచ్చారు. ఈ ఘాతుక చర్యలు ఉత్తకలు (పకటిస్తుంండటమువలన ప్రజలకు (పభుత్వంపై మరీ అ స హ్యం రేసింది.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సత్యాగ్రహం:

రెండు నెలల అనంతరం చేసేత కాంగ్ న్ మరొక క్రొత్త నిర్ణయాన్ని గౌకొన్నది. ఆ నిర్ణయం ప్రకారం మద్దాన్లో నత్యా గ్రామం సాగిన్నూనే జిల్లా, తాలూ కా ప్రభుత్వ కార్యాలయాల ముందు కూడ నత్యాగ్రహం జరకాలనే నిర్ణయం గౌకొన బడింది. దాన్మకకారం మన కోటయ్యగారు నుంటూరుజిల్లాలో గుంటూరు, ఒంగోలు, నరగరావుపేట, బౌపట్ల, తెనాలి, రేపల్లె, చీరాల మొదలైన కేందా లన్నిటిలోను నత్యాగ్రహం పారంభం చేశారు. ఆ రోజు లలో పటికలకుగాని, ప్రవలకుగాని చేసేత నత్యాగ్రహం పారంభం చేశారు. ఆ రోజు లలో పటికలకుగాని, ప్రవలకుగాని చేసేత నత్యాగ్రహం జరిగింది. ఆంధ్ర జిల్లాలనుండి

మాత్రేమ్ గాక్ సేలం, మధుర, కోయంబ త్తూరు, ఆరణి, కుమ్మరకుంట, మాదరపాక, ముదాస్ నగరము మొదలైన చేసేత ేకేందాలన్నిటినుంచి కూడ వందలాది కార్య క్రైలు వచ్చి సత్యాగహంలో పాల్గొ న్నారు. మొత్తం \$000 మంది గత్యాగ హులు ఆరెస్టయినారు. అనేకమంది శాగన గభ్యులు, నాయకులు చేనేత గత్యాగ్రహ శిబ్రానిక్ వచ్చి వెళ్ళుతూ వుండేవారు. ముఖ్యంగా ట్రీ సకాశంగారు వచ్చి పరామర్శ చేస్తుండేవారు. చే నేత కుటుంబాని**కి చెం**దిన ్రీ గు త్రి వెంకటశివయ్య అనే గంధర్వ గాయకుడు ఈ గత్యాగ్రహాగందర్భంలో మన కోటయ్యగారు బాసిన గేయాలు, పద్యాలు, బుర్రకథ గానం చేస్తూ ప్రాచారం చేస్తుండే వారు. మ్దాస్ గత్యాగహం రాష్ట్రపభు త్వాన్నే కాడు, అఖల్భార**ర దే**శాన్నే కది లించింది. మ్దాన్లోవలెనే నాగఫూర్లో కూడ కొందరు చేనేతపార్విశామివులు సత్యా শেষত অভিকল্প ক্ষান্ত ক্ষা రోజుల్లో మన కోటయ్య, బ్రాగడ కోటయ్య గార్లు మధుర, సేలం, సత్యవీడు, **కా**లా నాయుడుపేట, పలని, కుమ్మర్థకుంట మొద లగు మాంతాల్లో కూడ తొరగి స్థాచారం చేశారు.

కేంద్రమంతి హామీ:

చివరకు ఢిల్లీ నుండి కేంద్రపరిశ్రమలనుంతి జ్రీ హరికృష్ణ మెహాతాగారు వచ్చి గత్యాగ్గ హాన్ని విరమించవలసిందని, చే నే త వా రి గమగ్యలన్ని సానుభూతితో పరిష్టరించగలమని హామీ ఇచ్చారు. యుద్ధ కాలంలో ఏర్పడిన అనేక చిక్కులవలన ఇంతవరకు బ్రభుత్వం చే నేతపార్ శామికుల సమస్యలను పరిష్ట్రంచే లేక పోయింది. కాని వారిపట్ల సానుభూతి లేక కాదని చెప్పారు. ఈ రాజీ సంపతింపు లలో మ్రదాస్ (పభుత్వము, ఆచార్య రంగా గారు కూడ పాల్గొన్నారు. 75 రోజులు కొన సాగించిన మీదట సత్యాగమాం విరమించ బడింది. భారత (పభుత్వం కొన్ని రకాల వస్తో) తృత్తి చే సేతపర్యశమకు కేటాయించింది.

2½ అంగుళములకు మించిన అంచులుగల మీరెలు, పడుగు లేక పేకలో రంగునూలు వాడిన చీరెలు, ¼ అంగుళములకు మించిన అంచులుగల ధోవతులు, రంగుగళ్ల దుప్పట్లు, 8 నెంబరు నూలులో నేసే వస్తా)లు, డబ్టరు క్లాతు, హనికూమ్ టవల్సు మొదలైనవి ఈ కేటాయింపులో చేరివున్నాయి. 1951 సంవత్స రాంతంలో గుంతకల్లులో సహకార నూలు మిల్లు సంస్థాపన చేయబడింది. ఈ మిల్లుకు శ్రీ పండిట్ జవహర్లాల్ నెమ్రూగారు శంకు స్థావన చేళారు.

జనరల్ ఎన్నికలు :

1952 వ సం॥ వచ్చేటప్పటికి జనరల్ ఎస్న కలు సారంభమైనాయి. ఈ దభా ఎట్లయినా చేనేతవారికి శాసనసభలలో సాతినిధ్యం సంపాదించాలనే వట్టుదల చేనేతనాయకులకు వర్పడింది. మన కోటయ్యగారు, శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు ప్రవాశంపంతులుగారిని తమ పెర్టీతరఫునచేనేతవారికికొన్ని సీట్లు ఇవ్వవలసిం దనికోరారు. చేనేతవారం కే మొదటినుంచి సానుభూతిగలశ్రీపశాశంగారు వెంటనేఅంగీక రించారు. చీరాల, ధర్మవరం, జమ్మలమడుగు, మాచర్ల, నరసన్న పేట, పాయకరావుపేట

నియోజకవర్గములలో చేసేత నాయకులకు సీట్లిచ్చారు. చీ రాల నియోజకవర్గంలో అభ్యర్థి ఎవ్వరసే నమన్య వచ్చినపుడు మన కోటయ్యగారు తమ సహచరుడైన శ్రీ వగడ కోటయ్యగారిని వుండవలసిందిగా కోరారు. ఆ ఎన్ని కలలో మన కోటయ్యగారు మంగళ గిరి నియోజకవర్గంలో తాను పోటీ చేయు టకు అవకాశం వచ్చీనా త్రోసిపుచ్చి, ఎన్నిక లలో నిలిచిన చేసేత అభ్యర్థుల అందరి విజయంగోగం కష్టనప్టాలను లేక్క చెయ్యక ఆరోగ్యభంగాన్ని కూడ గరకు చెయ్యక తీ(వంగా కృష్చేశారు. చీరాలలో (శ్రీ (పగ్డ కోటయ్య, ధర్మవరంలో (శీకాసైట్రీ (శీని వాసులు, జమ్ములమడుగులో క్రీకుండా రామయ్యగార్లు గౌల పొందారు. 1955 లోను, 1962 లోను, 1967 లోను జనరల్ ఎన్నిక లన్నిటిలో చీ రాల నియోజకవర్గంనుండి ్శ్మగడ కోటయ్యగారు పోటీచేశారు. ఈ ఎన్ని కలన్ని టిలో మన కోటయ్యగారు అనువ మానమైన కృషి చేశాడు. కేవలం చేసేతవారి అభ్యున్న తియే తనఅభ్యున్న తీ అనే భావంతో నిస్స్వార్ధంగా, త్రికరణశుద్ధిగా పాటువడ్డారు. కొన్ని సందర్భాలలో ఈ ఎన్నికలలో (పతి పర్మాల దార్జన్యచర్యలకుకూడ గురియైనారు.

ಆಂಧರ್ಷಾಗ್ರಿವತರಣ:

1952 ఎన్ని కలలో ఆం ద్ర దేశం లో కాండ్ స్ బాగా దెబ్బతిన్నది. కమ్యూనిస్టులు అధికనంఖ్యాకులుగా ఎన్ని కైనారు. తెలంగా దాలో కమ్యూనిస్టుల దార్జన్య కాండ పెచ్చు పెరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో ముదాను ముఖ్య మంత్రిగా ఎన్ను కోబడిన శ్రీ సి. రాజగోపాలా చారిగారు అత్యంతనమర్థవంతంగా రాష్ట్రాన్ని

పరిపాలించారు. కంట్రోళ్లను తొలగించారు కమ్యూనిసుల దౌర్జన్యచ్యులను అణచి వేశారు. చేశేతకు చీరెలు, ధోవతులు కేటా యించాలన్న నున ప్రతిపాడనను బలవరచి, కేండ్ర్ భుత్వానికి సిఫార్సు చేసి పంపించారు. क्राप्रथ्य (क्रिश्चिम क्रिक्ट क्रिक क्रिक्ट क्रिक्ट क्रिक क्र గంపత్తిని చూచిన (శ్రాజగో) లాచారె గారు కోటయ్యగారిని కాం(⊼నులోనికి రావల సిందిగా ఆహ్వానించారు. శేశంలో కమ్యూ నిస్టుల అరాచక్క్ త్యాలుమాచిన (శ్రీవకాశం గారు నూడి మరల కాం|⊼న్లో (స్వేశీ) చాడు. (శీపాట్టి (శీరాకు లుగారు ఆగ్ధ రాష్ట్ర నంస్థాపనకై న్యావాన్లో 51 రోజు లకు పైగా ఉపాగంచేసి ఆత్మాహుతి ಯನಾರು ಆಂಭ್ರಮಂತ ಹುಂತಟ್ (ಕ್ರತ್ಯೆಕ ాష్ట్రం కొఱకు బహ్మాండ మైన అల్లన్లు చెల రేగినవి. కేంద్ర కభుత్వం ఆం ధరాష్ట్ర సంస్థా పనకు వాద్దానం చేసింది. మాతనరాష్ట్రాస్క్ కి రాజధానినగరము వీదా అని తికమక లేర్పడి నవి. చివగకు ప్రాచీనాండ్ర వైభవోన్నతు లను చాటిచెప్పే తుంగభ్రదా నదీతీరాన గల కర్నూ లుపట్టణం ఆంగ్రధ రాష్ట్రానికి రాజ ధాని యైనది. ఆంధ్రుల ప్రియతమనాయకుడు, త్యాగమూర్తి, మహ్ (పత్రిభాశాల్ యైన ఆం(ధకేనర్ (శ్రీ (పఠాశం పంతులుగారు ముఖ్యమం. తాగా కర్నూలలో ఆంద్రరాష్ట్ర ప్రవధమ ప్రభుత్వ మేర్పడింది.

రేపల్లె సత్యాగ్రహం:

1958 వ సంజలా దేశమంతటా ఏర్పడిన ఆర్థికమాండ్యం కారణంగా చేసేతవర్మిశమకు మరల గడ్డుపరిస్థితు లేర్పడినవి. చేసేతబట్టలు ఎక్కడ చూచినా గుట్టలు గుట్టలు గా

నిల్వలు వర్పడినవి. ఈ పరిస్థితులలో మరల మూడవసార రేపల్లెలాలూ కాలో చేసేత వారు గత్యాగ్రహం చేయవలసి వచ్చింది. సాన్క్ పజల కొప్పాలను చూచి సహించే లేని రేపలైతాలు కాకా చేసేత గాం గెన్ కార్యదర్శి జాన్నా దుల చలపతిరావుగారు అచ్చటి మాఖ్యులైన శ్రీఆకురాతీలక్ష్మయ్య, శ్రీరాచా బత్తున్ గుకుమూ క్డి మొదలైన వారితో ఆలో ఉంచి రేవల్లెలాలూ కా తాసిల్దార్ కా ్యాలయంముందు పికీటింగ్ రూపములో ుత్యాగహాం పారంభించారు. ఈ సత్యా ్గహము రోజురోజుకు తీవమైంది. మన కోటయ్య, శ్రీ సగడ కోటయ్య, శ్రీ గుగ్రం మల్లయ్యగారలు రేపలై వచ్చారు. ఈ అందోళన ఒక్క తాలూ కాకే పరిమిశ్మాతే **్పయోజనంలే**దని మన అక్కల కోటయ్య గాను జిల్లా సంఘం ప్రక్షమున నత్యాగ్రహం చేయబోతున్నట్లుగా (శీ ప్రకాశం పంతులు గారికి నోటీసు పంపించారు.

ఈ పర్యాయం క్షభుత్వం వారు చిన్న చిన్న శిశ్రలతో వడలక నత్యాగ్రహం చేసినవారికి 6 నెలలవరకు కఠినశిశ్రలు విధించి జైలుకు పంపుతూ వచ్చారు. అయినా నత్యాగ్రహం ఆగలేదు. చావో బ్రతుకో తేల్పుకోవాలను కొన్న చేనేత నత్యాగ్రహులు జైలుశిశ్రకు వెనుకాడకుండా వందలకొలదిగా నత్యా గ్రహం చేయటానికి ముందుకు వచ్చారు. ఈ మహాచెతన్యంచూచి అధికారులు జైలు శిశ్రలతో నత్యాగ్రహం ఆగేటట్లు లేదను కొన్నారు. లాఠీచార్డి చేయటము, బూటు కాళ్ళతో కిందపడవేసి మట్టగించటము మొదలైన కిరాతకకృత్యాలకు నూడ పోలీ నులు తలపడ్డారు. ఎన్ని హింగలు పెట్టినా

చేనేతవారు వెనుశాడలేదు, చివరకు పరిస్థి తులు విషమించినవి. జాతీయవ్యతి రేకశ క్షులు 🕅 న్ని బ్రత్యక్షంగానూ, పరోక్షంగానూ ఈ న త్యాగ్రహ్మి పురగు చించుకొని దార్జన్య కాండకు **పువ**్రమించే నూ**చ**నలు కనిపించాయి. అప్పడు మన నాయకులు ్రశ్ బ్రహగడ కోటయ్య, శ్రీ అక్కల కోటయ్య, ్శీ బూదాటి ఆదెయ్య, శ్రీ గుగ్రం మల్లయ్య వ్రభృతులు ఆలోచించారు. స్వాతంత్ర్యహే రా టంలో పరిస్థితులు విషమించి ఉద్యమం ఆప వలసివచ్చినప్పడు రధసారథులైన నాయకులు **ముందుకువచ్చి అ**రౌస్ట్రకావ**టము** జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ పరిస్థితులలో మనం కూడా అలాగే చేయవలెననే నిశ్చయానికి వచ్చి, నెలరోజులపాటు సత్యాగ్రహంజరిగినతర్వాత ్శీ ఆక్కల కోటయ్యు. (శీ (పగడ కోటయ్యు, ్రీ బూదాటి ఆదెయ్యగార్ల నాయకత్వాన మూడుదళాలుగా బయలు దేరి నత్కాగహం చేయటానికి పూనుకొన్నారు.

ఆ రోజు రేవల్లె అంతా మ్రజలు నేల ఈనినట్లుగా వున్నారు. తాలూ కాలోని అన్ని గామాలనుండి చేనేత పార్కశామికులేగాక అభిమానులు కూడ పేలసంఖ్యలో వచ్చారు. వెంటనే నాయకులను, సత్యాగ్రహులను తాలూ కా ఆఫీసువద్ద పోలీను అధికారులు అరెస్టుచేసి జైలుకు తీనుకొని వెళ్లారు. పట్టణ మంతా అల్ల కల్లోలంగా వుంది. మరల ఏమి జరుగునో అన్న భయంతో ఆరోజు అద్ధరాత్రి వేళ సత్యాగ్రహులను నర్సారావు పేట సబ్ జైలుకు మార్చారు. ఈ సత్యాగ్రహులలో 80 నంవత్సరాల వృద్ధుకు కూడ ఒకాయన పున్నారు. అధికారులు ఆయనను వెళ్ళి పొమ్మన్నా వెళ్లి పోలేదు. నాలుగు, మూడు రోజులలో తమ నాయకులు నర్సారావుపేట గబ్జెలులో వున్నట్లు తెలిసి, అనేకమంది పెద్దలు గబ్జెలుకువచ్చి నత్యాంగ్ హులను పరామర్శించారు. అప్పటి శాసననభా స్పీకరు (శ్రీ) నల్ల పాటి వెంకటామయ్యగారు కూడ బ్రాత్యకంగా జెలుకువచ్చి పరామర్శించారు.

మరిగొద్ది రోజులలో నే సత్యాగ్రాములను తెనాలికి తరలించి కేసు విచారణకుపెట్టారు. ఆ రోజు కోర్టు ఆవరణ యావత్తూ స్థాబలలో ్రికిక్కి రిసిపోయింది. నత్యాగ్రహులకు సంబం ధించిన స్ర్మీలు, పిల్లలు, వృద్ధులు కూడ వచ్చాగు, చేశేతవారి సమస్యలన్నా, వారి ఉద్యమాలన్నా ఎంతో ఆదరాభిమానాలుగల హ్యూమనిస్టు నాయకుడు ్రశీ ఆవుల గోపాల కృష్ణమూర్తి ఎం.ఎ, ఎల్.ఎల్. బి. గారు గత్యాగహులవక్షమున కోర్టులో పెద్ద వాదన పెట్టారు. ఆనాడు గోర్టులో చేనేతనాయకు లిచ్చిన వాగ్యూలములు చేనేత ఉద్యమ చర్మితలో సువర్ధాక్షరములతో లిఖంచదగి నవి. మేజస్ట్రేట్ (శీ అద్దంకి వెంక్ట్రక్షాప్రారు గత్యాగహులు ఒక్కొక్కరికి ఆరు మాన ములు కఠినశ్మీక్ష విధించారు. అంతటిలో కోర్టు ఆవరణ అంతా ఒక పై పున విషాద ఛాయలు, మరొక్షవైపున ఉడ్డేకఛాయలు అలముకొన్నవి, నత్యాగహుల తాలూకు భార్యాబిడ్డలు కొందరు దుఃఖంచారు. పున గృంధానము జరిగిన తెల్లవారే ఒక యువ కుడు ఐలవరంనుండి వచ్చి సత్యాగహులతో **కలసి** అరెెస్టయనాడు. అతని నూతన వధువు దుఃఖం, బంధువుల విచారం చూడవలసిం దే కాని చెప్ప నలవికాదు. కాని చివరకు ఆ అమ్మాయికూడ విచారము వదలిపెట్టి తాను దైర్యం తెచ్చుకొని భర్తకు దైర్యం చెప్పింది.

హోలీసువారు ఆరోజే నత్యాగ్రహులమ గుంటూరు తీసుకొనివచ్చి అక్కడ నుండి బాగారిజె లుకు తరలించారు ఆకోజు రైలుగో కర్నూలు శాసనసభకు వెళ్ళుతున్న శాసన సభ్యులంతా గుంటూరు రైత్వేషన్లో <u>ైలుదిగివచ్చి గత్యాగ్రామలను పేరామర్శిం</u> చారు. ఆ మరునాడు మధ్యాహ్నం 14 గంట లకు రైలు నంద్యాల స్టేషన్ చేరేటప్పటికి విడుదల ఉత్తర్వులతో పోలీసు అధికారులు వచ్చి (శీ బ్రహగడ కోటయ్య ఎం.ఎల్.ఎ. గారిని మాత్రము విడుదలచేసుకొని కర్నూలు శీసు 🚰ని వెళ్లారు. మిగిలిన సత్యాగ్రామంటరిని బళ్ళారి జైలుకు తీసుకొని వెళ్లారు. బళ్ళారి సెంటల్ జైలులో అప్పటికే వృన్న నూర్గురు గత్యాగహాఖైదీలు మన అక్కల కోటయ్య ప్రభృతులకు స్వాగతం పలికారు. ఒక వారం గడిచిన తర్వాత కర్నూ లులో ముఖ్యమంత్రి [శీ ప్రహాశంగారితో చేసేతనాయకులు నడిపిన మంతనాల ఫలితంగా సత్యాగహులందరిని విడుదల చేయువలసిందిగా ఉత్తర్వుచేసి నిల్య వున్న చేసేతవస్త్రాలు కొనటానికి 20 లక్షల రూపాయలు అప్పగా యిచ్చారు, బళ్ళారి నుండి సత్యాంగ్రహులు ఏడుదలై వచ్చారు. వారికి గుంటూ మహోట, చీరాలలోను, పేపేకు గోను, కళగాలలోను గొప్ప సన్మానం జికిగినిజి

ాజీగ్ లెల్లో చేశత భాయక్తున్న అరెస్ట్రు మేళన రోజుగ్ చేహాల నమిక్కమున్ వున్న ఈపూరిపాలెం వద్ద నందలాది చేసేత పారి తామినులు రైలునట్టాలకు అడ్డమున్ పడు కొని తను గాయ్డులను విడుదల చేయవలె నని నినామాలుచేశారు. మగ్రమాన్నుంచి ఢిబ్లీ వెళ్ళే గాంకుంటంక్ ఎక్స్ ఫెస్ 4 గంటల పాటు ఆక్కడే నిలిచిళోయింది. పోలీను ఉన్న తాధికారులు, రబ్గ్ కొక్టర్ వచ్చి కొద్ది రోజులతోనే నాయకులను స్వభుత్వము విడు దల చేస్తుందని, వారి కెట్టి హాని జరుగదని హోమికా ఇచ్చినపిదప రైలును పోనిచ్చారు.

ఢిస్లీకి నోటీను :

రేపల్లె నత్యాగ హాసకీ మండు గుంటూరు జిల్లా చేసేత కాంగాన్ పడ్రాన 1953 వ నంటి ఆగస్టు 16 వ తేదినుండి ఢిల్లీలో సెంటల్ సెక్ట్ కేటియట్ ముందు, పార్ల మెంటుభవనం ముందు, ప్రధానమంతి నివానం ముందు నత్యాగహము చేయడానికికూడ తీర్మానించి ప్రధానమంతికి, పర్షినమలనుంతికి నోటీసులు వంపారు. కాని కేంద్రపభుత్వం కామర్సు మంతిగారు వెంటనే ఆలాంటి సాహస కార్యానికి పూనుకోవద్దని, ఎవ్వరిసైన చేసేత వారి ప్రతినిధులను ఢిల్లీ పంపించినట్లయి తే ప్రభుత్వం వారితో అన్ని విషయాలు సావ కాశంగా చర్చించి, వాటి పరిష్కారానికి పూనుకోగలదని జవాబు పంపారు. ఈ జీవాబు గుంటూరు జిల్లాక లెక్టర్ బ్రాత్యేక దూత ద్వారా మన కోటయ్యగారికి అంద జేశారు. ఆ పరిస్థితులలో అప్పటికి ఢిస్ట్లీ సత్యా గ్రామం విరమించబడింది. చేసేత సత్యాగ్ర హం ఫలితంగా ఒక సంవత్సరం మున్సిపాలి టీలలోను, పంచాయతీబోర్డులలోను చేసేత వారి ఇళ్ళకు పన్నులు రద్దుచేయబడినవి.

చీరెలు, ధోవతులు చేనేతకు కేటాయిం చాలని మ దాన్ ప్రభుత్వం చేసిన నూచన నే బాంబాయి, మధ్య ప దేశ్, బెంగాల్, పంజాబ్ రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కూడ కేందానికి సూచ నలు చేసినవి. కాని కేండ్రములో కోటీశ్వరు 2 న మిల్లుయజమానుల(పాబల్యం హెచ్చుగా వుండడం చేత ఈ సూచనలను కేంద్ర భుత్వం ఆమోదించలేదు. ఇందుకు బ్రాత్యామ్నా యంగా అవ్వటి వాణిజ్య, పర్శమల మంత్రి (శీ టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు మిల్లు వస్తా) లైపై గజానికి ఒక కానీ చొప్పన సెన్సు విధించి, దానిని చేశేత పర్శమాభివృద్ధికె వినియోగించుటకు సెస్సు (పణాళికేపర్ఒక **మ్రాంగ్ ప**్రాటు చేశారు. ఆతర్వాత **వచ్చిన పంచవ**ర్ష (పణాళికలో సెస్ (పణాళిక ఒక భాగమైనది. గడచిన మూడు (పణాళికల లోను ఈ పధకంవలన చేసేతపర్శమ కొంత అభివృద్ధి సాధించినమాట వా_స్తవమే.

సహకార రంగం :

అనేక సమస్యలతో ్మీ అక్కల కోటయ్య గారు తలమున్క లౌతున్నా చేసేతపరిశ్రమకు ఆయువుపట్టుగా ఫున్న సహకార రంగంలో కూడ ఆయనసేవ కొరవడలేదు. రాష్ట్రంలో అనేక చేసేత సహకారసంఘాల స్థాపనకు కృషి చేశారు. (పత్యేకంగా పేరాలలో ఒక సంఘాన్ని నెలకొల్పి, తాను ఎట్రి పదవి కోరకయే దాని అభివృద్ధికి కృషిచేసి, ఒక చక్కని చేశేతకాలనీ కూడ సర్మాణం చేయించారు. చీరాల గహగార నూలుమలు స్థాపనకు (శీ (పగడ కోటయ్య గారితో కలిసి ఎంతో కృషి చేసి, వాటాధనాన్ని నిస్తూలు చేశారు, ఆటు గుంతకలు నూలుబుల్లు అభి వృద్ధికికూడ (శీ కోటయ్యూగారు కృషిచేశాగు, దాదాపు అస్థిశతాబ్ది కాలం ఆయన స్వార్థ రహితంగా, త్యాగబుద్ధితో, దీశ్తో నింత రం అనేక కష్టాలకు ఓర్చి పనిచేసినా, ఎట్రి పదవిని ఆశించాలేడు. చివరకు 1958 సంగలా శాసనమండలికి సభ్యులుగా ఎన్నికైన ্ষ্ঠি ল্লাক্ষ্প రమా కాంత రాధ్య কার గుంతకల్లు మాలు మిల్లు ఉపాధ్యక్షులుగా, ఆంగ్ర చేసేత సహకార సంఘ పాలశవర్గ నభ్యులుగా ఆయన ఎన్ని కైనారు. ఆయన వవనిలో (ప్రవేశించినా అందులో నిమగ్ను లె ఆపుని చేస్తారు. అందు చేతనే ఆయన కోంద సహకార నంఘంలోను, గుంతకల్లు నూలు మిల్లులోను, చీరాల నూలుమిల్లులోను పాలకవర్గసభ్యుడుగా నున్న కాలము లో వాటి అభివృద్ధికి ఎంతెనా కృషి చేశారు. ఏ (పాధమీక సంఘానికి నూలు అవసరమో, రంగులు-రసాయనాలు అవస రమో, వ_{్రస్త్ర}ముల విషుదల అనగరమో తెలుసుకొనేవాడు, ఆవిషయాన్ని రాష్ట్ర చేసేత గహాశార గంఘానికి తెలియజేసి, ఆ వని చక్క బెక్టేవారు. గుంతకల్లు నూలుమిల్లు విషయంలో కూడ ఆయన (పత్యేక (శద్ధ తీసుగొని కార్మికులతో కలిసి, మేనేజిమెంట్ (పతినిధిగా గోయంబత్తూర్ వెళ్ళి వర్కులోడ్ విషయంలోను, కోయంబత్తూరులో నూలు

మిల్లులు లాభసాటిగా సనిచేస్తున్న తీసును విచారించి మేనేజి మెంట్ పు, కార్మికులను మధ్య సామరస్యనాధనకు ఎనలేని కృషి చేశారు

ముంగినిపల్ కౌన్సిఆర్ :

మన కోటయ్యగారు 1952 లో చిగాల మున్నపల్ కొన్నలర్గా ఎన్ని కైనారు. ఆయన ముిసిపల్ నభ్యుమగా వున్న కాల మాలో చీరాల మునిసివాలిటీ అభివృద్ధిక్ ఎంతగానో కృషిచేశారు. ముఖ్యంగా పేరాల లోని ఆం.భకత్న మునిసిపల్ హైనూండ్ అభివృద్ధికి, పుర్తి పార్టి స్ట్రాన్స్ట్రికీ ఆయన విశేష కృషి చేశారు. మునిసిపల్ సభ్యుడుగా వున్న **కాలంలో ప**ట్టణంలో ఉధ్పతింగా కలగా వ్యాధి వ్యాపించింది. (పజ లంతా భయ భాంతులైనారు. అట్టి సమయంలో మన కోటయ్యగారు "మానవ సేవయే మాధన సేవ" అనే నూ క్రైని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎట్రి భయగంకోచాలూ తేవుండా కలరా వ్యాధి సోకిసవారి వద్దకు వెళ్ళి సేవచేయుట, వ్యాధి సోకిన హారిని ఆస్పత్రిలో చేక్పుట, తాను అధ్యశ్యుమగావున్న (పార్థనినమాజము నుండి ఉచితముగా పేవలైన రో**గు**లకు ఔషధఘులు ఇప్పించుట **పొుద**లైన అనేక గహాయాలు చేశారు. కలరాన్యాధి వచ్చి నప్పడే కాడు; నర్వదా కోటయ్యగాగు రోగుల సేవ అన్నా. పౌదలసేవ అన్నా, వరమ్మపీతితో చేసేవారు. అదే ఆయన జీనిత వరమార్థం కావడంచేతనే కాబోలు

మరి రాదుర ఈ మానువ జన్మము పరమపుగుషు కృవవలన నౌ కలి \overline{R} ను పరిపరివిధముల వరులకు హితముల తరిని చేయ సాధన రాజమ్మిది..... అనే పాట పాడుతూ వుంటారు. పేదల పెన్నిధి:

అంతేకాదు, పేదవిద్యార్థులు ఎవ్వరైనా తనవిద్దకు వేస్తే ఊరికే పోనివ్వరు. ఆయన పేదయైనా, ఉన్నంతలోనే వద్ ఇచ్చి వంపు తారు. కాదు కూడదని కసుకుకొనే గుణం ఆయనకు లేదు. ఆయన ఆరాధ్యదైవము దర్శదనారాయణుకుకాని, పాలనముదంలో శేషశయ్యపై పవ్వళించి నర్వాభరణ భూమి తుడై లక్ష్మీ దేవిలో నరననల్లావము లాడే శ్రీమన్నారాయణుకు కాదు. కోటయ్యగారి సేవలు అనేకరంగాలకు విస్తృతమైనవి.

1952 లో ప్రగడ కోటయ్యగారు శాసన సభా సభ్యులైన తర్వాత నాడేర్పడిన రాయల సీమ కాటకము గుంటూరుజిల్లాలో మొట్ట పాంతాలకుకూడ విగ్రవించిందని తెలిసికొని అక్కడ ఓక సంకటి కేంద్రము నెలకొల్పవలే నని యోచించారు.

పల్నాడులో సంకటి కేంద్రాలు:

అక్కలవాడు, ప్రగడవాడు కలసి ఇందు నిమిత్తం 75 బస్తాల జొన్నలు, 5 బస్తాల బియ్యం సేకరించాడు. 1000 హాపాయల రొక్కంకూడ వనూలు చేశాడు. పల్నాడు తాలూ కాలో నేటి నాగాడ్లుననాగర్ ఆన కట్టకు నమింపంలో వున్న కొత్తఊరు, తాళ్ళ పాలెంలలో రెండు సంకటి కేందాలను నెల కొల్పాడు. ఈ సంకటి కేందం నిర్వహణలో స్థీ గుంగం మల్లయ్య మొదలైన స్థానికు లెంలో లో డృడినాడు. ఈ రెండు కేందాల లోను రోజూ బగ్హాజొన్నలు విసిరించి, సంకటి చేయించి అక్క డికివచ్చిన పేదలకు పెట్టి స్పండే వారు. ఈ విధంగా 75 రోజులు ఈ సంకటి ేకేందాలు నిర్వహించారు. ఆ రోజులలో ఆక్క.డి కరువుపరోస్థితిని వివరించాలం కేు ఒక్క.. విషయాన్ని చెప్పే సరిపోతుంది. 40, 50 ఎకరముల భూములున్న ైతులకు కూడ తిండికి కావలసిన గింజలు, పశువులకు కావల సిన మేత లభించలేడింటే మిగిలిన పేదనాదల సంగతి పేరే చెప్పవలెనా? హరిజనులు, లంబాడీలు, చెంచులవారు ఆ (పాంతములలో ఎక్కువగా ఉన్నారు. ఇ జలో కొందరు రైతులకు జొన్నలు, నజ్జలు వైగా ధాన్యా లను దంచి వాటిపైన వచ్చే పొట్టులో ఉప్ప వేసుకొని తీనేవారు. మరికొందరు అడవులకు వెళ్లి ఆకులలములు తిని నీళ్లు (తాగేవారు. మన కోటయ్యగారు గంజికేందాలు పెట్టే **వ**రకు అక్కడి ₍వజలు చాలనుంది నాలు <u>ా దు రోజులవ</u>రకు కూడ ఇంత తిండి లేక పాటలు వెన్నుకు కరుచుకొని, కొనఊపిరితో జీవిస్తూ పున్నారు. రోజూ మధ్యాహ్నం సంకటి పెకుతూవుంటే అలాకాదు, మాకు సాయం కాలం పెట్టమన్నారట, ఎందుకం టే "పగలు మారు పెటిన సంకటివలస మా ఆకలి కొంత తీరుతుంది. కాని రాజర్లు ఆహారము లేనందువలన న్విదపట్టడు. కనుక పగలు మేము ఏ ఆకులో అలములో తిని ఇన్ని నీళ్ళు **తాగుతాము. సాయుం కాలం** మారు మాకు భోజనం పెడితే తిని పడుకొని నిర్గద హాతాం. అలా చెయ్యండి బాబు" అన్నా రట. అక్కడ చెంచులవాళ్ళకు కుండేళ్ళపేట (పథానమైనది. పచ్చికే లేనవ్వడు కుండే ్లైక్కడ దొరుకుతాయి! కుండేళ్ల కోసం పెళ్లిన

మగవాళ్లు వ అడబికి వెళ్లారో, వమైనారో అని ఆ ఆడవాళ్ళు భోరున వడ్చేవారు. ఒక సారి మన కోటయ్యగారు, మల్లయ్యగారు చెంచులఇళ్ళకు వెళ్ళి వమైనా ఉన్నా యేమో సని కుండలన్నీ వెదికితే ఒక గింజ ధాన్యము కూడ దొరక లేదు. కాని వాగు దాచుకొన్న ఉనుళ్ళ ఊరగాయ మాత్రం కనిపించిందట. కోటయ్యగారు ఇప్పటికి ఆనాటి నంకటి కేందాలను గూర్చి బ్రమ్మావన వచ్చినప్పడు "దర్మదనారాయణని పరిపూర్ణ దర్శనం అక్కడే లభించింది, జూమముయొక్క విక టా ట్ర హానము అక్కడే కనిపించింది" అని చెప్పం టారు.

రొంపేరు ప్రాజెక్టు:

చీ ాలకు ప్రక్కానే రొంపేరు అనే మురుగు కాల్వ పున్నది. రొంపేరు (పాంతమం తా ఒక బేసిన్ లాగ పల్ల ముగావుంటుంది. గుంటూరు జిల్లాలో మెట్ల తాలూ కాల్లో పడ్డ వర్ష పు సీరం తా ఇక్కడకు చేరుతుంది. అందువల్ల నే వర్హా కాలంలో ఆ (పాంతమం తా ఒక పెద్ద సరస్సులాగా ఔతుంది. చుట్టూ వున్న స్వర్ణ, కారంచేడు, కుంకులమ రై, కంకటపాలెం, నర్సాయపాలెం మొదలైన (గామాలకు చెందిన వేలాది ఎకరాల మాగా ణిభూమి సీటిలో ముస్సిపోతుంది. (పతి రెండు మూడు సంవత్సగముల కొకసారి ఈ వరదాబాధ ఈ (పాంతంవారికి తప్పదు.

1938 వ సంకలో అక్కల కోటయ్యగారు (శ్రీ) ఆకురాతి రంగనాయకులు మొదలైన పెద్దలతో కలిసి నాడు రెవిన్యూమంత్రిగావున్న (శ్రీ) బ్రహాశం పంతులుగారిస్త్రీ, P. W. D. మంత్రి వాకూబు హుస్సేస్ గారిస్త్రీ తీసుకు

వచ్చి ఈ (పాంతమంతా చూపించి, ఈ వరద సీరు హోవుటకు ఒక (పాజెక్టును నిర్మించవలసిం దని విజ్ఞ ప్రి చేశారు. ఈ ప్రాంత క్రవజల ఆందోళన ఫలితంగా 5ొంపేరు (పాజెక్ట్లు ఒక **ోటి ముప్పైలక్షల రూపాయల ఖ**ర్చుతో నిర్మాణమయింది. రైతులభూములకు మురుగుబాధ తొలగింది, ఇంతేకాడు, ఎల్ల వ్వడు నీటిలో మునిగివుండే 10 వేల ఎకరాల బంజరుభూమి సేద్యమునకు అనుకూలమైంది. చుట్టు[పక్క లవున్న భూమి లేని పేద[వజలం తా ఈ బంజరుభూమిని ఆక్రమించారు. మురుగు బాధ తొలగటమేగాక పంటనీటి వసతికూడ లభించుటచేత పంటకు అనువైన ఈ భూముల కోనం ఆక్రమణదారులలో తగాదాలు (పారంభమైనాయి. గ్రామాధికారులు స్వాగ్ధ బుద్దితో ఓ కేభూమిని ఒకసంవత్సరం ఒకరే పేర్, మరియొక గంవత్సరం మరియొకరిపేర 'బి' ఫారాలు బ్రాయజూచ్చారు. ఇందువలన ై**తులలో పె**ద్ద తగాదాలేర్పడి 8 ోట్లాటలు, కోర్టు వ్యవహారాలవుకు వచ్చింది. 1952 లో ವಸ್ಷ ಕ್ ಬಯ್ಯಾಗಾರು ಕ್ ಸನಸಭ್ಯು ಪ್ತನ తర్వాత, ణీ అక్కల కోటయ్య. జీ వేమ వరపు వేంక టేశ్వర్లులో కలిసి, ఈ సమస్యా పరిష్కారానికి ఒక సంఘాన్ని స్థాపించారు. దీని పేరు "రొంపేరు ఇరి గేషన్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీ". దీనికి (శ్రీ) సగడ కోటయ్యగారు అధ్యక్షులు, మిగిలిన ఇరువురు కార్యదర్శులు. అప్పటి మ్రాస్ ముఖ్యమంత్రిని రప్పించి, భూముల పంపకమున కై శ్రీ ధనరాజ్ అనే ఒక స్పెమల్ డిఫ్యూటీ క లెక్టర్ను నియమింప జేశారు. (శీ ధనరాజ్ గారు చాలా నిజాయితీ వరులు. భూమిలేని ఆక్రమణదారులైన పేద లకు ఒకొ —క్ —రికీ 2½ ఎకరముల చొప్పన

10 వేల ఎకరములు పంచి పెట్టబడిన వి. ఇందులో మన కోటయ్యగారు అనన్నమైన కృషి చేశారు. ఇన్ని పేల ఎకరముల భూమి పంపకములన కై కృషి చేసినా, నిరు పేదయైన తనకు ఒక ఎకరము భూమికూడ తీసుకో లేదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్ బ్రా త్యేకంగా కోటయ్య గారిని భూమి తీసుకోమని అడిగారు, "నా ప్రక్కన అనేకమంది భూములు లేనివారు పుంటూ వుండగా నేను ఒక్కడి నే తీసుకొనుట న్యాయం కాదు" అని చెప్పారు. దీనివలన నే కోటయ్యగారి స్వాద్ధరాహిత్యం ఎట్టి దో షెల్లడి అయింది.

తోటవారిపాలెం పంపింగ్స్కీమ్ :

చీరాలకు ఆవల సమ్ముదము వై పు వేలాది ఎక్రముల గరువుభూమి వున్నది. ఈ చాం తంలో నికుపేదలైన కావులు, యాదవులు, రెడ్లు, హరిజనులు **మొదలై** నవారు నివసి<mark>స్తు</mark>ం టారు. వీరిలో చాలామందికి గొఁరెల పెంప కము, ముంజెలు, తేగలు, అడవివండ్లు, తాటి కాయలు, తాటిఆకు తెచ్చి అమ్మడం కల కాలంగా జీవనాధారంగావుంది. మరికొందరు చిన్న చిన్న దొరువులు త్రవ్వి, వానినుంచి కడవలతో నీరు తెచ్చినోసి కూరగాయలు పండి స్తుంటారు. వారి కష్టాలకు నివృత్తి లేదా అని మన కోటయ్యగారు ఆలోచించారు. శాగననభ్యులైన బ్రాహనడ కోటయ్యాగారితో కలిసి తోటవారిపాలెం పంపింగ్స్కిమ్ నిర్మా ణాసికి కృషిచేశారు. 15 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో (వభుత్వంవారు "తోటవారిపాలెం పంపింగ్ స్క్రీమ్లో నిర్మాణం చేశారు. ఐ తే 1962 లో (శ్రీ కోటయ్య గారు చీరాల నియో జకవర్గంలో ఓడిపోయిన కారణంగా దాని అతీగతీ విచారించేవారు కనిపించలేదు. 1964 లో మన అక్కల కోటయ్యగారు శాగన మండలి సభ్యులైన తర్వాత ఈ పంపింగ్ స్క్రీమ్ పవర్ సస్లయి ఇప్పించి పాజెక్టుకు పారంభోత్సవం జరిపి భూములకు నీళ్ళు గరఫరా చేయించారు.

ఇదేవిధంగా అంతకుముందే బ్రగడవారి కృషి ఫలితంగా లక్ష్మరూపాయలు వెచ్చించి కొన్న స్థలంలో మన కోటయ్యగారు మూడు లక్షలరూపాయలు ప్రభత్వముచేత మంజూరు చేయించి, చీరాల ఆస్పత్రి నూతన భవన నిర్మాణానికి వర్పాట్లు చేయించారు. 25, 80 సంవత్సరాలుగా ఆక్రమించి, పట్టాలివ్వకుండా వున్న సీలకంఠపురం, దేశాయి పేట, ఆమాద గిరిపట్నం. హ<u>స్తి</u> నాపురం, రామకృష్ణపురం మొదలైన గ్రామాలలో పేదల ఇండ్ల స్థలా లకు పట్టా లిప్పించారు. 2 నంగల క్రిందట చీరాలలో గవర్న మెంటు మహిళా కళాశాల సంస్థాపనకు కూడ (శీ కోటయ్యగారు ఎంతో కృషీచేశారు. కోటయ్యగారు శాసనమండలి గభ్యులైన తర్వాత దురదృష్టవశాత్తు కొన్ని ఆపదలకు లోనైనా భగవదను(గహము వలన తేరుకోగలిగారు.

రామమోహన గ్రంథాలయం:

అక్కల కోటయ్యగారికి అత్యంత ప్రియ మైన చీరాల ప్రార్థన సమాజం ప్రక్షమున 1965 లో 10,000 రూపాయల ఖర్చుతో రామ మో హ న గ్రంథాలయ భవనమును నిర్మాణం చేయుటకు పూనుకొన్నారు. భవన నిర్మాణం ఎట్లున్నదో చూద్దామ నే ఉద్దే శ్యంతో పై కెక్కబోయి రెండవ అంతస్థు చివరి భాగమునుండి జారి క్రింద బడినారు ఎట్టి చిత్రమో కాని వవిధమైన ఆపద లేకుండ 20 రోజులలోనే ఆస్పత్రినుండి తిరిగి వచ్చి నారు, మరల 1967 వ సం॥లో హాతాత్రుగా వారికి పక్షవాతం వచ్చింది. దానినుండికూడ భగవదనుగ్రహం వలన బయటపడి సుఖము గే పున్నారు.

తను ఒక దేవాలయంగా, మనుగడ ఒక సాధనమార్గంగా 63 సంవత్సరములు జీవిం చిన శ్రీ అక్కల కోటయ్యగారికి 1968 సెప్టెం బర్ 29 వ తేదిన జిల్లాలోని పెద్దల అందరి సహాయముతో మహావై భవముగా షష్టి పూర్తి సన్మానం జరిగింది. వారికి మరి అఱువదివీండ్లు సంపూర్ణాయు రారోగ్యములు భగవంతుడు అనుగ్రహించి గతచరిత కంటే ఇనుమడించిన సేవాభాగ్యము ప్రజలకు లభింపజేయాలని పరమేశ్వ రుని కోరు తున్నాను.

విరాళాలొసంగిన దాతలు

l.	(g)	ទាល់ ប្រវត្សិត তেওঁ কি তেওঁ কি আঞ্চুক ভিন্ত বিদ্যুক্ত ভিন্ত বিদ্যুক্ত ভিন্ত বিদ্যুক্ত ভিন্ত ভি	o[[®])	116_00
2.	Q.	యార్ల గడ్డ అంకి సీడు ప్రసాద్ గారు M. P.	చల్ల పల్లి	1500-00
3.	(8)	పాములపాటి అంకినీడు(పనాద్గారు M. L. A	నిడుబ్రూలు	1116_00
4,	,,	మంగళగిరి మాష్ట్రు వీవర్సు అసోసియేషక్ వారు	మంగ ళగిరి	1116-00
5.	,,	మేడూరి నా দేశ్వరరావుగారు (గుంటూరు జిల్లావరివ	త్ చెర్మక్)	577-00
6.	99	చీరాల చేసేత సహకారసంఘ సభ్యులు	పే రాల	516-00
7.	,,	ఇసుకపల్లి చేశేత సహకారసంఘ సభ్యులు	ఇసుకపల్లి	516-00
8.	,,	గుంటి నాగయ్య, నరసయ్యగార్లు	వేటపా లేం	4 16 _ 00
9,	,,	అయిలవరం చేనేత సహకారసంఘ సభ్యులు	అయిలవరం	358_00
10.	99	తెనాలి చే నేత సహకా రసం ఘ సభ్యులు	తెనాలి	351-00
11.	"	దానరి రమా కాంతంగారు	చీరాల	316-00
12.	;;	తాడిప_ర్తి వీరయ్య, సీతయ్యగార్లు	తేనాలి	316-00
13.	"	గుంటూరు చేశేత సహకారనంఘ నభ్యులు	గుంటూరు	300-00
14.	,,	చింతపల్లి కృష్ణమూ_ర్తిగారు (రాజాక	పేట సర్పంచి)	258-00
15.	99	బి రామచం(దయ్యగారు	హైదాబాదు	216-00
16,	19	మంగళగరి యార్మర్చంట్సు అసోసియేష్వారు	మం/ శగీరి	200_00
17.	9 9	పెండెం రవీందనాధం క్రసంక్సు	హైదాబాదు	175-00
18.	,,	బండ్ల వెంక టేశ్వర రావుగారు	వేటపా లెం	158_00
19.	99	రాజోలు చే నేత సహకా రసం ఘ స భ్యులు	రాజోలు	158_00
20.	19		భట్షిపోలు	151_00
21.	,,	సయ్యుద్ యాకూబ్ సాహేబ్గారు పంచాం	యతి సర్పంచి	151_00
22.	٠,	అందే రామారావుగారు - ఈ	పూరుపా లెం	120-00
23.	99	పే టేరు మాగ్కండేయ చే నేత సహకారనంఘ సభ్యు	లు పేజేస	116-00
24.	,,	ముట వెంక కేవ్యార్లు, గోలి సదాశివరావుగార్లు	ವೆರ್ಲ	116-00
				9333-00

25.	(8)	గుంటి భాగ్కరావు, వెంకటసుబ్బారావుగార్లు	చీరాల	116_00
26,	,,	ಮುನಗ ಘಟಿ ಸಾಗಯ್ಯ ಗಾಗು	<u> ಪೆರ್</u> ಲ	116_00
27,	,,	అద్దేపల్లి చేనేశ గహకారసంఘ సభ్యులు	ම ක් ූූන්ව ය ස	116_00
2 8,	,,	రేపల్లె చేసేత గహకారగంఘ గభ్యులు	र्चें इंग्र	116-00
29.	91	భావనాఋషి చేసేత సహకారసంఘ సభ్యులు	గు ళ్ళపల్లి	116-00
30.	,,	కూ నిపూడి చేనేత సహకాంగంఘ సభ్యులు	కూచిపూడి	116-00
31.	,,	పొన్నూడు చేశేత సహకారిసంఘ సభ్యులు	పాన్నూ రు	116_00
32.	,,	పందిళ్ళకల్లి శివాజీ చేసేత సహకారసంఘ సభ్యుల	ు పందిళ్ళపల్లి	116_00
33.	,,	వేటపాలెం చేనేత సహకారసం ఘ స భ్యులు	వేటపా లెం	116-00
34.	,,	యస్. మహబూబ్నాహెబ్గారు	వేట పా లె ం	116-00
85.	,,	సత్తెనపల్లి సెయింట్ జోనఫ్		
		చే నేత సహ శారసంఘ సభ్యులు	స తె్త్రే సపల్లి	116-00
36.	,,	పాణెం పెద్దన్నగారు	ත් මී ත්න්ඩු	116_00
37.	,,	రాజాపేబ చేనేత గహకారనంఘ గభ్యులు	రా జా పేట	116_00
38.	,,	మసుమహరనాథ్ రైస్ మల్ వారు	ముట్లూరు	11 6_ 00
39.	٠,	దగ్గుబాటి రాఘవయ్యచౌదరిగారు	కారంచేడు	116-00
4 0.	,,	ఆన్న దాత నా సేంద్రుడు అండ్ (బదర్స్	పే రాల	116-00
41,	,,		ທີ ⁹ ຍສາຽ ລາ ຢ ົວ	116_00
42,	,,	మద్దా రాఘవులుగారు	చీరాల	116_00
43.	"	గౌర్ల భావనా రాయణగారు	ವ ಾವ್ ಯವ ್	116_00
44.	**	కుండెం సత్యనారాయణమూ ర్థిగారు	మోరి	116_00
45.	**	జాండ్ర్ పేట చేనేత సహకారగంఘ సభ్యులు	జాండ్ర పేట	116-00
46.	,,	తిరునుళ్ళ శేట్రి మాధవయ్యగారు	సౌర్మ	116-00
47.	"	గోలి రామస్వామి సన్స్ట్ర	విజయవాడ	100-00
48,	,,	వెలి గే టి రామయ్యగారు అడ్వొ కేటు	విజయవాడ	100_00
49.	,,	అవ్వారు వాచ్కంపెనీ	విజయవాడ	100-00
5 0.	,,	ఆకురాతి వీరాస్వామిగారు	విజయవాడ	100-00
		•		12,285-00

51	(g)	ය කොරේ බාර් ම්රේල්ලාර්	విజయవాడ	100-00
52,	99 1	్రీ శికరామకృష్ణా డైయంగ్ సర్క్స్ ారు	విజయవాడ	100-00
53	. 4	ఆకురాత్నున్నాయాయానాను	విజయవాడ	109_00
54.	ه م	దాజరి శ్వగంగాధన చుబ్రమా శేశ్వరావుగారు	యకడ్డ పల్లి	100-00
35.	* •	నడనల కోరాడ్స్తు అండ్ కళ్ళు కారు	గుంటూరు	100-00
ž6.	9 9	ఆకురాశ్ వెంకటన్వామి, పేరియ్యగాస్లు	గేశంటూరు	100-00
57.	; ;	గుంటి గంగయ్య, జొన్నాడుల నామ్స్ బయ్య గార్లు	ిలంటూరు	5 8 -0 0
58	99	గుంటి కొండుప్వగారు	, గుంటూను	58-00
59	; »	తిగుపీ ధుల బోమే క్వర రావు అండ్ గళ్ళువారు	చీ నాల	58-00
60.	99	గట్టు సుబ్బారావుగాడు	చీ రాల	5 8 – 00
61,	59	ప్రాల్థం ను బహ్మణ్యం చారు	చీరాల	58_00
62.	93	గా పూరి ఆక్కల వెంక టేశ్వస్థగాను	చీరాల	58_00
63,	,,	బాయ్లు కృష్ణారావుగారు	చీరాల	58-00
64,	, ,	పి. ని. కృష్ణారావు అండ్ బ్రవస్సవారు	-వీ గా ల	5 8 –00
65,	,,	డి వ్యాల వెంక లేశ్వర్హుగారు	చీరాల	58_00
66.	,,	కో నీటిపురం చే నేతి సహ కారసంఘ సభ్యులు	కో నేటిపురం	58_00
67.	,,	బండ్ల బౌవయ్య శెబ్రిగాకు	ನೆಟ ು ಶ ಂ	53-00
68.	5 9	చుండూరి రామకృష్ణగారు	ನೆಬ ು ಶಂ	5 8 – 00
69.	,,	కొ త్తపేట చేనేతి సహకారసంఘ నభ్యులు	బాం డ్ర పేట	58-00
70	22	పే టేమ విశ్వేశ్వర సకలార్ధ సేవా నహకార		
		పరభతి గంఘం	పేటేస	58-00
71.	5 5	కౌతరపు శంకరరావు అండు (బదిగ్స్మారు	ಕೆ ಪ್ರಶ	58-00
72,	2 7	గుదంటి వెంక లేశ్వర్లుగారు	చిలకలూరి పేట	5 8 _0 0
73.	"		చిలకలూారి పే ట	58-00
74.	,,	జంజనం శేమయ్య అండు బ్రదర్సువారు	వలపర్ల	58-00
75.	**	అందే చినకోటయ్యగారు	వల ప ర్ల	58-00
76.	,,	కార్యంపూడి కొండయ్యగారు	వలప ్ల	58-00
			రు,	14,045-00

77.	(8)	కాతగవు పెదపుల్లయ్య, గంజి వెంక జేశ్వర్గు	గార్లు వలపర్ల	58-00
78.	,,	వింజమూరి రంగారావుగారు	మం గళగిరి	58-0 0
79.	23	డాక్టరు గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్యనారు	ಾ ಶ	58- 00
80.	"	గోలి నరసింహారావుగారు	ಾೆ ರ್ಲ	58-00
81,	77	ఉద్దంటి యానాది శెటిగారు	ఈపూరు పా లెం	58-00
82,	22	చుక్క పల్లి సూర్యనారా య ాగారు	ಬ චි ිස් ස්වූ	55 –00
83,	,,	వంగరు గురునాధంగారు	పేరాల	50-00
84.	,,	కాటాబత్తుని రంగ నాయకులుగారు	చిలక లూరి ఫేట	50-00
85.	**	వణిదం చేనేత సహకారసంఘ నభ్యులు	పణి చ ం	50-00
83.	,,	కాటాబత్తుని బాలకోటయ్యగారు	మా చవరం	50-00
87.	**	బూదాటి వెంగయ్యగారు	ఈపూరుపా లెం	50-00
88.	,,	చుండూరు నోబయ్య (ఫర్గి) గారు	చీగాణ	2800
89.	,,	భావనాఋషి చేనేత సహకారసంఘ సభ్యుల	ు భత్తేశంల్ల	25-00
90.	"	వుమ్మిటి పకీరయ్యగారు	నేటపా లెం	25-0 0
91.	,,	గు త్రి శరభయ్యాగారు	್ದೆಟ పా ಲಂ	25_00
92.	,,	బుద్ధి దక్షిణామూ ్త్రిగారు	<u> ಕೆಟರ್ ಲ</u> ಂ	25-00
93.	"	కొళ్యూడి రాజగోపాళంగారు	<u> చేటపా లేం</u>	25-00
94.	,,	జాగాబత్తున్న వెంక టేశ్వర్స్తూరు	నేటపా గౌం	25_00
95.	**	ది కొళ్ళూరు కొక్స్టయిల్స్ వారు	'వేటపా [*] 'ం	25-00
96.	19	B $\mathcal{N}.$ D ెట్క్ స్టయిల్స్ వారు	್ಟೇ ಘ ಲಿಂ	\$5- 00
97.	>>	భవనగిరి మల్లి ఖార్జునయ్య గాగు	<u> వేటపా లెం</u>	25-00
98.	:,	గారాబత్తుని వెంక టేక్వర్లుగారు	నర్పంచి, జాండ్ర పేట	25-00
99.	***	లేళ్ళ కనకయ్య గారు	జాం(డ కేుట	25 _00
00	,,	బీరక నాగయ్యగారు	జాం(డ పేట	25-00
101	. ,,	పాలెవు (శ్రీ)రాములు అండు బ్రదర్సువారు	చీరాల	25_ 00
102	3. ,,	యిష్టం శెట్టి వీరాస్వామిగారు	ವಿ ಗ್ ಲ	25-00
103	r 99	బూవాటి పెంటయ్యగారు	ఈపూరిపాలెం	25- 00

3. 15043_00

104.	(8)	మండూరి గురుస్వామిగారు	చిలకలూారి పేట	25_00
105	9 3	కార్యం పూ డి నాగభూషణంగా రు	వ లవర్ల	25-00
106.	9 9	కె. కో టేశ్వర రావుగారు	వ ి హాపురం	25-0 0
107.	क क	్లోటకూర వెంక టేశ్వర రావుగారు	- _ _ _ _ _	25-00
108.	9	అద్దలు చేలక మేశ్వర్రుగారు	<u>త</u> ెవాలి	25-0 0
109.	99	ద్దార్లు గడ్డిషాటి తీరు :తయ్యగారు	<u>ಕ</u> ್ನಾಲಿ	25-00
110.	e 9	తిక్మలశేత్ష చణ తిరావుగారు	అబ్బనగుా డిపెల్టి	25-00
111,	9 9	య ూజూ హానాయణ హజుగారు కాస్సల్,	මි. ඉංචි කාට් විත වේ	25-00
112.	9.3	ఆకాండ్ పారుకుండాన (ప్రదేశ్లి)	ಕೆ ರಾಲ	20-00
113.	99	జాతరవు వెంక కేవ్వర్లుగారు	పే టేరు	20-00
114	99	వుమ్మ లేటి నరసింహా హావు ా రు	ವಿಜಯವ ಾಡ	20-00
115.	3.9	ఇము మర్ది, నా గౌర్యముడ్లు దహ్హ కారు	ವೆಟ ು ಶಾ ಲ ಂ	15-00
116.	99	మ జైశ్వర్ కొబ్బ్రమల్స్ వారు	ನೆ ಟ್ ಾ ತಂ	15-00
117.	97	రావుల హర్మిప్రస్టాహ్హహ్హ్హహ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ్హ	ಪೆ ರ್ಲ	11_00
118.	99	దేవన నా দేశ్వర గావు అండా బదస్సువారు	వేట పా లె ం	10-00
119.	39	పెన్నెం సుబ్రహ్మణ్యంగారు	జాం డ పేట	10-00
120.	19	భూమం సుబ్బౌరావుగారు	ವೆ ಟವಾ ಶಂ	10_00
121.	,,	అయిలా సుబ్బారావు అండు కంపెనీవారు	దే శాయి పేట	10_00

			చెరశి చెబ ్తం	15384_0 0

జవూ ఖర్చు లు

జమ చస్టిపూ గ్రై ఉత్సవమునకు వసూలైన విరాశములముత్తం రు	153 8 4- 00			
్శీ అక్కాల కోటయ్య $M.\ L.\ C.$ గారికి బహూకరించిన పర్స	t 9 8	ත 10 116_00		
ఉత్సవమునకు అయిన ఖర్చులు :				
రాశహోకలు, ఫెట్లోలు, కారు అదె, రైలుచార్జీలు ప్లై రా		15 70-00		
్రపింటింగు, నాటి సంగ్రహ సన్మాస్ట్రసికలో సహా	2 U B	460-00		
పోస్ట లు		254-00		
్టైస్టేషనరీ	9 10 40	35-00		
ಪಲ್ರಿಗ್ರಾಮಲು		60-00		
పందిళ్ళ ఖర్చులు	• • •	6 2– 00		
ఉత్సవమురోజున భోజనఖర్చులు		100 2- 00		
ಮೆ 7 ತ್ 7 ಮು ಲು	90 v* ¢	116-00		
పూలపల్ల కి లారీబాడుగతోనహా (చం(దరధం – తెనాలినుండి))	455-00		
మందుసామానులు		125-00		
పూలదండ లు		87-00		
నూతన వ <u>్రస</u> ్త్రములు	•••	23-00		
ఉత్సవమునకు విచ్చేపిన పెద్దలకు రాత్రివిందు		254- 00		
ె టెలిఫో ను లు	• • •	117_00		
పేదిక అలం కరణ	• • •	104-00		
మైకు, స్థారం		82_00		
ఫొ ట ేలు	4 6 4	132_00		
కాఫీ ఖర్చులు	n • •	72-00		
కూలీలకు యిచ్చినది		64-00		
పెట్రామాక్సు లైట్లకు		34- 00		
జమ వౌర శ్ ము త్రం రు 1	5384-00	15384-00		
ఖర్చులు ముత్తం 1	5384 _00	manuscript description of a description of a description of the second		
ముజై వెం	ముజై వెంక బేశ్వర్లువాలు			
ω	•ర్యవర్శి.			
	·····	······		

కార్యదర్శనివేదిక

త్రీ ముజైు పెరకటేశ్వర్లు, కార్యదర్శి.

శ్రీ అక్కల కోటయ్య M. L. C. గారి షష్టిపూ రైఉత్సవ ఆహ్వాన సంఘం.

నిరంతర (పజాసేకకులు, గ్రమంఖ చేనేత నాయకులు (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగారికి 60 సంవత్సరములు పూర్తైన సంవర్భములో వారి పజాసేవకు తగినట్లుగా ఘనంగా చస్టి పూర్తి ఉత్సవం జుకపాలని గత కొండునంపత్సరాలుగా ఆహోచనలో ఉన్నది. కానీ కార్య రూపం ధరించతోడు. (శ్రీ) కోటయ్యగారి నిన్వార్గ బ్రహసేవను, వారి ఆర్థికస్థితిని తెలిసియున్న కార్యకర్తలు కొందరికి మష్ట్రిపూర్తి ఉత్సవం జరపటం ఒక్క కేంకాడు, వారీ భవిమ్యజ్జీవనానికి తొడ్పడునట్లా విరాశములను సేకరించి స్ట్రా సూపములో యివ్వాలనే ఉదేశం కలిగింది. ఐ తే యీ కార్యం అంత సుళ్ువై చికాదు కనుక క్రీ కోటయ్యగారి యేడల ఆదరాభిమానాలు కలిగియున్న పెద్దల సహాయాన్ని కోరడం సముచితంగా ఉంటుందని భావించాము. ఈ ఉదేశ్యంతోనే గత మేనెలలో గుంటూ సుజిల్లాపరిమల్ అధ్యమ్మలు శ్రీ మేదూరి నాగేశ్వర రావుగారు అధ్యక్షులుగా ఒక ఆహ్వానసంఘాన్ని ఏ న్పాటుచేయడం జరిగింది. జిల్లాలోని ಸಮ ಭ ಕಾಂಡ್ಸ್ ಸುನಾಯಕುಲು, ಚಿತ್ರಕಾಗು ವಾಸ್ ಕರ್ಷ್ಣಿ M.~L.~C.~ಗ್ಗಳು. ಚಿತ್ರ ಆರ್. ನಾರಕರಡ್ಡಿ M. L. C. గారు ప్రభృత్తులుకూడా యిందుకు కావలసిన సహకారాన్ని అందించడానికి అంగీకరించారు. వెంటనే క్రీయుతులు G. P. మస్థానయ్య, రాచాబత్తుని భావనాఋషి, గోలి నరశిచారావు, కౌతగపు రాఘవయ్య, రాచాబత్తుని గురుమూర్తి బ్రహ్మతుల గహాయంతో ఈ కార్యక్రమాడికి ఉపక్రమించాము. "్ శేయాంసి బహువిఘ్నాని" అన్నట్లు ఏ మంచికా ర్యాన్ని తలపెట్టినా విఘ్న ములు తప్పవు. ఒకరు భోత్సహించేవారుంటే మరొకరు నిరుత్సామాపరిచేవా రుంటారు. ఏ తే అలాంటివారి ప్రయత్నాలు కార్యదీ క్ష్మగల కార్యక ర్త్రలకు మరింత దీ క్ష్మకలిగించి ముందుకు నడిపిస్తా యేకాని కార్యవిముఖులను చేయకాలవు. ఇలాంటి బ్రజాహిత కార్య కమాల్లో అనుభవంలేని మేము మొదట్లో నిరుత్సాహవడినా, తరువాత వెళ్ళినచోటల్లా వృక్తులు, గహకారసంఘనభ్యులు ఎంతో ఉదారంగా మే మనుకొన్న దానికంటే ఉత్సాహంగా విరాళా లను యివ్వటమేకాక మమ్మల్ని బోత్సహించి, సహకరించి ముందుకు నడిపించారు. అందుకు వారందరికి మా ధన్యవాదాలు. మాకు అట్టే పరిచయం లేకపోయినా మా ఉద్దేశ్యం చెప్ప గానే ఆదరంలో మందుకువచ్చి ఎంలో ఉదారంగా మాకు భూరివిరాశముల నొగంగిన (శ్రీ) యార్లగడ్డ్ అంకిసీడు(పసాద్ M. P., (శ్రీ) పాములపాటి అంకిసీడు(పసాద్ M. L. A. మంగళగిరి మాష్టరువీవస్సు అనోసియేషనువార్లకు మా ప్రత్యేక ధ్య్యమాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. అదేవిధంగా ఉదారంగా సహాయంచేసిన ఇతర పెద్దలకు, మాష్టరు వీవర్సుకు, చేనేత సహకారసంఘ సభ్యులకు, కార్యకర్తలకు, ఇతరవ్య క్తులకుకూండా మా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

ఈ నందర్భంలో మాకు వనూలైన మొత్తము రు. 15384-00 లు. అయిన ఖర్చులు రు. 5268-00 లు పోను మిగిలిన రు. 10116-00 లు (శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగారికి పర్సు రూపములో సమర్పించుకొన్నాము. (శ్రీ) కోటయ్యగారికి మేటు చేసిన ఈ స్వల్పనహాయము వారి సేవకు తగినదికాదని మాకు తెలుసు. అయినప్పటికి మేము, మా లోటి కార్యక ర్మలు మనశిపూర్వకంగా చేయగలిగిన యి బ్రామంత్నం అతిన్వల్పమెందిగా భావించుచున్నాము.

ే రాల ది 29___9__68 } ఇాస్ట్రి త్రీ ముట్టె వెంకటేశ్వర్గు ఆహ్వాదనంఘ కార్యదర్శి.

స్థాపితం: a 11.—8 .. 1936

డి చీరాల చేనేత పారిశ్రామిస్తుల సహకార ఉత్పత్తి నిక్రయ సంఘం, Ltd. No. N 728.

చీరాల, గుంటారుజిల్లా

మెంబర్లు : 539,

పేమధనం: రు. 37,379 = 00.

క్టే మనిధి : డు. 45,767 = 49,

కర్కం ₹ కాప్టల్ : ఈ 94,553 = 14.

మావద్ద నెం 100, 80, 00, 40 ంలో పె.డి జరీపేమ చీ**రెలు, ప**ట్టుపే**టు** చీరెలు, సాదా చీరె*ా,* ధోవకులు మొదలగునవి నరసమైన ధరలకు అఖించును.

పాలకవర్గ సభ్యులు

ముక్టైు వెంకటేశ్వర్లు, ప్రాశిడెంటు కార్యంపూడి సుబ్బారావు, శక్రటరీ గోలి మల్లేశ్వరరావు, డైరెక్టరు బిటా నరసింహారావు, డైరెక్టరు నందం కనకయ్య, డైరెక్టరు

పెండెం కాశీవిశ్వనాధం, మేనేజరు.

శ్రీఅక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూర్తి ఉత్సవ సందర్భమున మా

కు భా భిపం చన నుులు

రిజిష్టర్లు నెం. N 797

భోను నెం. 176

తెనా లి చే నే త పా రీ శౌ మీ ను ల నహా కా ర ఉత్పత్తి వి_{క్}కయ నంఘము లిమిటెడ్ షరాబు బజారు - తెనా లి

పడవల వెంకటకృష్ణారావు (పెసిడెంటు కారంపూడి వెంకటేశ్వర్లు శ్వకటరీ

మా వద్ద 20. 40, 60. 80, 100 నెంబర్లలో అన్నిరకముల చీరెలు, భోవతులు ఉత్తరియములు దొరకును.

రంగు చీరెలు మా ప్రత్యేకత

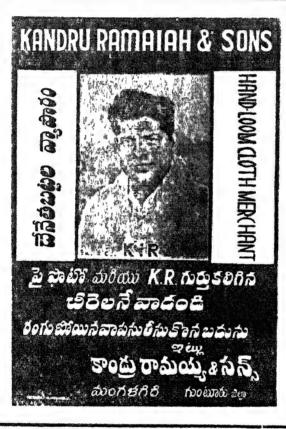
ರ್ಣಾಪಿಯ: ವಿಜಯವಾಡ-1, ತನಾಲಿ-1

తిరువీధుల యశోధరరావు మేనేజరు

శ్రీ ఆక్కల కోటడు.g M. L. C. గారి షష్పూర్తి సన్మా న శు భా కా ం క్ష లతో

కా ండ్స్ రా ముయ్య అండ్. సన్సు చేనేత వస్త్రకుుల ఉత్పత్తిదార్లు. హెంల్సేల్ డీలర్సు మంగళగిరి, గుంటూరు జిల్లా: ఆంధ్రబ్రేశ్-

K. R. Trade Mark

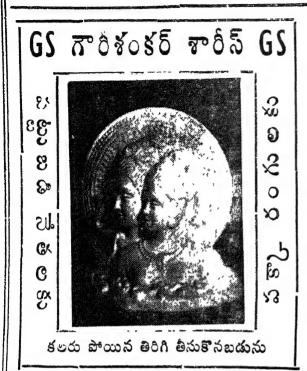
K. R. Trade Mark

నాణ్యమైన మిల్లు మాలుబ మా స్వంత డయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో పక్కారంగుమేసి, మంచి పనితనముగల చేసేత పార్మామికులచే 40, 60, 80, 100 నెంబర్లలో పట్టబడి స్పెమల్ క్వాలిటీ పేటుచీరెలు, 100 నెంబరులో హైక్లాన్ వెండి జరీచీరెలు గరి క్రోత్రగా తయారుచేయబడి, మావద్ద టోకుగాను, చిల్లరగాను గరగమైన ధరలకు విశ్రయించబడును.

్రహ్యతిగాంచిన మా "K. R." ్ బేజ్ మార్కుగల చీరలేన్నాని, ధరించి నంతృ ప్రితో ఆనందించండి,

- 1. రంగుపోయినచో మా చీరలు వాశను తీసికొనబడును.
 - 2. ైప్ మాతబడిన ఫొటో లేబిల్ మా (పి. చీ.నె. పైన ఆంటించబడి యుండును)

్రీ అక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూర్తి సన్మాన శుభాకాండలతో

చింత్రకింది శీతారావుయ్యు అండ్ సన్సు చేనేక వస్త్రవుక్పత్తి వ్యాపారం మంగళగిరి,

నాణ్యమైన మిల్లునూలుకు మా స్వంత డయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో కూడ్డారంగు వేసీ మంచి పనితనముగల చేసిత పార్మాకామికులచే 40, 60 ఇం బ్రైలో సాదా అంచాచీరెలు, డా బీ అంచుచీరెలు, పట్టుబడి స్పెషల్ క్వాకటీ చీరెలు అయారు చేయించి టోకు గాను, చిల్లరగాను, సరసమైన ధరలకు విక్రయించ బడును. మన్నికకు, పళ్ళారంగకు చేసుపొందిన మా "G 5" గార్కంకర్ కారీస్ 'ఈ 5ి తేక్ల్ గల మా చీరెల ను కొని, కట్టి సంతృ ప్రితో ఆనందించండి.

కా టా బత్తు ల క్రిష్టమ్మ

చేనేత పష్ట్రముల వ్యాపారం

వుంగళగ్రి - గుంటూరు జిల్లా

నాణ్యమైన ముల్లునూలుకు మా స్వంత డయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో పక్కారంగు వేసి మంచి పనితనముగల చేసేత పార్యామికులచే 40, 60 సంబర్లలో సాదాఅంచు చీరెలు, డాబీఅంచు చీరెలు, పట్టబడి స్పెమల్ క్వాలిటీ చీరెలు తయారు చేయించి టోకుగాను, చిల్లరగాను సరసమైన ధరలకు వ్యక్తమించబడును. మస్నికకు, పక్కారంగుకు పేరుపొందిన మా చీరెలనుకొని, కట్టి సంతృ ప్రితో ఆనందించండి.

వ్యవసాయం తరువాత యొక్కువమందికి జీవనోపాధి కల్పించుచున్న చేసేత పర్మిశమను పోపించి, దేశంలో నిరుద్యోగసమశ్యా పరిష్కారమునకు సాయపడండి!

శ్రీ ఆక్కల కోటయ_{క్}గారి షష్టిపూ<u>రి</u> నన్మాన శు ఖా కా౦క లతో

గోలి నాగన్న ఆండ్ సన్సు, జేనేతవస్త్రముల ఉత్పత్తి హూల్సేల్ అండ్ రిజైల్ వ్యాపారం మంగళగిరి - గుంటూరుజిల్లా

వాణ్యమైన నూలుకు మా స్వంత డయింగు ఫ్యాక్సరీలో పశ్కారంగు వేసి మంచి పనివారిచే 40, 60, 80, 100 పెంబర్లలో 6, 7, 7½, 8, 9, గజములలో పట్టు బడి డాబ్అంచుల చీరెలు తయారుచేయించి హాగ్ర్ పేల్ గామం రిజైల్ గామం విశ్యంచబడును.

్ పక్క నున్న ్రేడ్ మార్కు గల మా "లక్ష్ముణ్ శారీస్" దేశాని ధరించి, ఆనందించండి రంగు పోయి సాచో వాళను తీసికొండుము.

చేనేక పర్మికమను ట్రోక్సహించండి. నిరుద్యాగా సమస్యా పరిష్కారమునకు చేయూ క నిర్వండి.

గోలి వీరాస్వామి, ఆదినారాయణ జేనేత వస్త్రముల ఉత్ప త్రి వ్యాపారం మంగళగిరి - గుంటూరు జిల్లా

నాణ్యమైన నూలుకు మా స్వంత డయింగు ఫ్యాక్ట్ రీలో పక్కారంగు వేసి, మంచి పనివారిచే 40, 60, 80, 100 నెంబర్లలో 6, 7, $7\frac{1}{2}$, 8, 9 గజములలో పట్టుబడి డాబీఅంచుల చీరెలు తయారు చేయించి హోల్ సేల్ గా, రిటైల్ గా విక్రయించబడుదు.

్డ్ క్లో మన్న ్ట్డ్ మార్కు గల మా ''్డీ సత్యవా రాయణి' కారీస్ నే కొని ధరించి, ఆనందించండి. రంగుపోయినచో తిరిగి నాఖను తీనికొండుము.

చేసేత పర్మిశమను ట్రాహిత్సహించండి. తద్వారా రెండు కోట్ల చేసేతపార్మిశామికులకు జీరనభృతి కర్మిం చండి.

్రశీ అక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూ ర్తి సన్మాన శుభాకాం జలతో

శ్రీరామకృష్ణ చేనేత వస్త్రాలయం తీ సత్యనారాయణ చేనేత బ్రాంగ్ గోల్ నాగముని, మంగళగిరి.

నాణ్యమైన మిల్లునూలుకు మా స్వంత డయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో పక్కారంగు వేసి, మంచి పనిత్సము గల చేశేత పార్థామిశులచే 47,60,80 నంబ ర్లలో కట్టుబడి స్పెపల్ క్వాలీటీ డాబీచీరెలు తయాగుచేయించి టోకుగాను, చిల్లరగాను సరస మైన ధరలకు విక్రయించబడుడు.

చే నేత పర్మిళమను స్టాత్సహించండి. ఈ కుటీర పర్**శమపై ఆ**ధారపడియాన్న రెండుకోట్ల చేసేంగ పార్శిశామికులకు పూ ాపని కల్పించండి.

వస్త్రాలయం

ເขົາ။ ဿನကုပ္ నాగభాషణం మంగళగిరి - గుంటూరు జిల్లా

వాణ్యమైన మిల్లునూలుకు పక్కారంగు జేసి, మంచి పనితనముగల చేసేత పార్మిళామికులచే 40, 60 సంబ ర్లలో పట్టుబడి స్పెషల్ క్వాలిటీ పక్కారంగు డావీ చీరాలు తయారుచేయించి టోకుగా**ను, చిల్రగాను** పర్ష**ై**మన ధరలకు వి_{డ్}రయంచేఖమను

చేశేతి పర్శమను (పోత్సహించండి. దీనిపై ఆధార పడియున్న రెండుకోట్ల చేసేత కళా కారులకు జీవనో పాధి కల్పించండి.

ಈದಯು ಕಂಕರ ವೆಸೆತ သည့္သာ ဗ တာ ဝ

్పాపయిటరు : జంజనం వెంకటేశ్వర్లు

మంగళగిరి - గుంటూరు జిల్లా

శాణ్య మైన మిల్లునూలుకు పక్కారంగు వేసి, మంచి షనితనముగల చేశేత పార్థామికులచే 40, 60, .80 నంఖర్లలో వట్టుబడి స్పెషల్ క్వాలిటీ డావీ చీరలు గయారుచేయించి టోకుగాను, చిల్లరగాను పరస్థమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

చేసేత పర్మిశమను బ్రాహిత్సహించండి. తద్వారా సామ్యవాద స్టాపనకు చేయూత నియ్యాండి.

రామా చేనేత వస్త్రాలయం

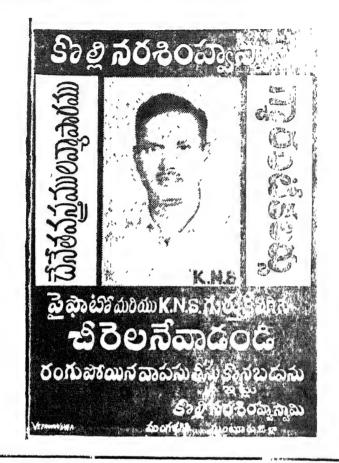
ည်းစုံသောမလ : రామనాధం చినకోటయ్య

వుంగళగిరి - గుంటూరు జిల్లా

మా స్వంతమగ్గములైపై 40, 60, నంఖర్హలా బాణ్యమైన పక్కారంగు పట్టుబడి సాడా స్పెషల్ క్వాలిటీ డాబీచీ రెలు తయారు చేయించి హాకోల్ సేల్ గానుం, రిమైల్ గాను సరసమైన ధరలకు విశ్యంత బడుమ.

చేశేత పర్శమను ఆతిముఖ్యమైన రంగంగూలం వృత్పత్తి! ఆవసరమైన ఇండెస్ట్**లీల్, సెప్పాల్**స్ట్రలలా వివిధము లైన రంగులు హైడోనల్ఫెట్ ఆఫ్సిడా, బ్లీచింగ్ పాడర్, కాస్టిక్సోడా వగైరా రంగులు రసా యనములు మావద్ద సరస్తమైన రోట్లకు టోకు శాను, చిల్లర గాను లభించును

🜡 ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్ట్ర్స్నార్డ్ సన్మాన కంక్రాలంక్ష్మలతో

నాణ్యమైన మిల్లునూలుకు మా స్వంత డయింగ్ ఫ్రాక్టరీలో ఉన్నారంగువేసి, మంచి పనితనముగల చేనేత పార్థామికులచే 40, 60, 80, 100 నంబర్లలో పట్టుబడి స్పెషల్ క్వాలిటి పేటుచీరెలు 6, 7, 8 గజములలో తయారుచేయబడి, మా పద్ధ టోకు గాను, చిల్లరగాను నరనమైన ధరలకు విక్రయించబడను.

కుటిక పర్శమలలో కెల్ల ఆగ్రాస్థానము వహించిన చేనేత పర్శమను మాతృహించి దానిపై ఆధారపడి జీవించుచున్న మూకుకోట్ల కష్టజీవులను ఆదరించండి వారికి చేతి నిండ పని కల్పించండి.

> కొల్లి నరసింహా స్వామి చేనేత వస్త్రముల వ్యాపారము మంగశగిరి - గుంటూరు జిల్లా

గోల్ గోపాలరావు ఆండ్ బ్రదర్సు

చేనేత వస్త్రముల ఉత్పత్తి హెకాల్ సేల్ వాప్యారస్తులు మ ం గ ళ గి రి. (గుంటూరు జిల్లా-ఆంధ్రపదేశ్.)

నాణ్యమైన యాజిష్ట్రియన్ కూంబుడ్నూలుకు మాస్వంత డయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో పక్కారంగువేసి, మంచి పనితనముగల చేసేత పార్యి ఇమికులచే 40, 60, 80, 100 నెంబ ర్లలో పట్టుబడి స్పెషల్ క్వాలీటి పేటుచీరెలు, 100 నెంబరులో హైక్లాను వెండిజరీపేటు చీరెలు నవీనమైన డిజైన్లలో అందముగ తయారుచేయబడి, మావద్ద టోకుగాను, చిల్లర గాను నరస్థమైన ధరలకు విశ్రమించబడును.

అమెరికాలో సైతము స్థాన్హితిగాంచిన మా 'S K S.'' (కేబడుమారు) గల చీరెలనేకొని, ధరించి, సంతృ ప్రితో ఆనందించండి.

- 1. రంగుపోయినచో మాచీరాలు వాతను తీసికొనబడును.
- 2. పైనమాతబడిన ఫోటో లేబిల్ మా త్రితి చీరెప్పైన ఆంటించబడి యుండును.

శ్రీ ఆక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూర్తి సన్మాన శభాకాంక్షలతో

మంగళగరి. (గుంటూరు జిల్లా)

పేరు పొందిన మిల్లునూలుకు వివిధరశముల పక్కారంగులు ఆద్దశము వేయించి, మంచి నిళ్ళులు లైన చేశేత పార్మామకులచే 40, 60, 80 పెంబురులలో 6, 7, 8 గజముల పొడవు సాదాఆంచులు, పట్టుడాచి అంచులుగల వివిధరశముల చీరాలు, స్పెవల్ క్వాలెటీ డాబ్చీ రెలు మా స్వంతమగ్గములపై శాణ్యముగా పోయించి హోల్ సేల్ గాము, చిల్లరగాము సరసమైన ధరలకు విశ్రయంచేవము.

మరా: - 1) మైన బ్రెంటు చేసిన మా లేబిల్ ఉన్న చీరల నే తీసికోండి.

2) రంగం పోయిన చే వా పథు తీసికొండును.

30061

్శీ ఆక్కల కోటయ్యగారి పష్టిపూ_ర్తి సన్మాన శుభాకాంతలతో

కోదుడరావు చేనేత

షస్త్రాలయం

చే నేత వ్రస్త్రముల వ్యాపారం మంగళగిరి - గుంటూరు జిల్లా.

40, 60, 80, 10 నంబర్లలో పక్కారంగం డాబ్కట్టుబడి చ్రాలు ఉత్పత్తి చేయించి హోల్ నేల్ గా నరస్తమిన ధరలకు విశ్రయించబడుకుం. మన్నికలాను, రంశం గ్యారంటీలోను పేకు పొందిన మా "కోదండరావు శారీస్" నే కొని, ధరించండి. చేనేత పర్శమను ఆకరించండి. రెండు కోట్ల చేనేత పార్శామికులకు పూ రైపని కర్నించండి.

జంజనం రావునృ మేనేజింగ్ పార్టనర్

జొన్నాదుల రావుకృష్టులు, రా మా రా **ప**

చేనేత వస్త్రముల ఉత్పత్తి వ్యాపారం మంగళగిరి : గుంటూరు జిల్లా

పేరు గాంచిన మిల్లునూలుకు మా స్వంత డియింగ్ ఫ్యాక్టరీలో పక్కారంగు ఆద్దకము నేముబడి మంచి పనితనముగల చేసేత పార్మకామికులచే 40, 60, 80 100 నెంబర్డలో పట్టుబడి స్పెషల్ క్వాలిటీ చ్రాలం తయారు చేయించి టోకుగాను, చిల్లకగాను నిక యుంచబడును. మన్నికలోను, కలర్ గ్యారంటీలోను సహ్యకంగాంచిన మా "టీ వెంక బేశ్వర కారిస్తానినే హౌనీ, ధరించి ఆనందించండి. మ్తో చేశామైన మూ ఫూటిమోతోనిల్లో ఆంటించుతుడుకు

చేశేత పర్శమం తాత్సహించండి. దీనిపై ఆయారభడియున్న రెండుకోట్ల చేశేత పార్మికామికు అకు పూర్తభని కెప్పించండి.

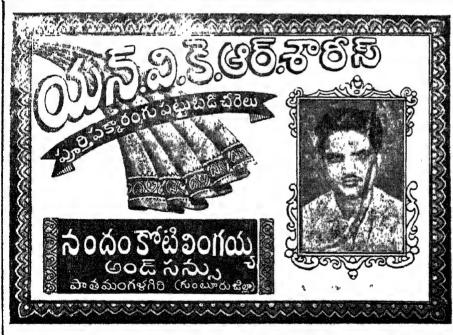
త్రీ ఆక్కుల కోటయ్యగారి షషిపూ ర్తి సన్మాన శుభాకాం **శలతో**

నక్కా కోబిపీరయ్య & కంపెనీ

చేనేత చీరెల వ్యాపారం - పా త మందగళగరి. (గుంటూరు జిల్లా)

నాణ్యమైన మిల్లునూలుకు పక్కారంగు వేయించి, నెం. 40, 60, 80 నెంబర్లలో మా స్వంత మగ్గములపై, నివుణులైన చేసేత పార్యామికులచే వివిధరకములలో $5\frac{1}{2}$, 6, $6\frac{1}{2}$, 7, 7} గజములలో సాదా డాబీ చీరెలు. స్పెషల్ క్వాలీటీ డాబీ చీరెలు నాణ్యమాగా తమార్గ్ చేయబడ్డి నరసమైన ధరలకు మాలాల్ సేల్గాను చిల్లరగాను విశ్రముంచబకును

కుటీర పర్మశనులలో కెల్ల ఆగ్రాన్హానము అధిష్టించి, దాదాపు మూడు కోట్లమందికి జీవనోపాధి శల్పించుచున్న చేనేత పర్మశమకు రశ్రణ కావాలంటే దేశములో మహిళా మణు లందారూ చేనేత చీరెలనే ధరించాలి. ఈనాటికీ చేనేత పర్మశమ నిలవశలిగిం దంటే, ఆంద్రస్థాదరీసుణుల బోత్సాహమే కారణం. ఇందుకు మా కృతజ్ఞత.

యుస్. వి. కె. ఆర్. శారీస్

అం దా నికీ! ఆశర్వ ణకూం! నేత నాణ్యతకూం! రంగు గ్యారంటేకీ! పేరుగాంచిన మా యన్. ఏ కె ఆర్. శారీన్, 40, 60, 80 న ం బర్హ లో

 $\mathbf{5}$, $\mathbf{5}$ $\mathbf{1}$, $\mathbf{6}$, $\mathbf{6}$ $\mathbf{1}$ ಮಾಲ್ದಲ್ಲ ಪ್ರಾಹವುಲ್ ವಿವಿಧರಂಗುಲಲ್, ರಕರ ಕಾಲ ಡಾಬಿ ವಟ್ಟುಬಡಿ ವಿರಾಖ ಸರಸ್ವಮಿಸ ಧರಲಕು ಮಾ ವದ್ದ ಲಭಿಂచುನು.

వరా: [పత్ చీరెమాడ ై మాదికి 'యున్. ఏ.కె. ఆర్. కారీస్' లేబిల్ ఉండేనే తీనికోండి.

⊼%०४धै

E e 55

చీరెలమ్మీ

తయూరీ

త్రీ లక్ష్మీ శారీన్

Ø

C

, Ø

X O O C

వూట్ల ద్వారకాకృష్ణ అండ్ సన్స్

వూట్ల ద్వారకాకృష్ణ అండ్ సన్సు చేశేఠవ్వ్ర ఉక్పత్తి వ్యాపారం

ಮಂಗಳಗಿರಿ: ಹುಂಟಾಹ ಜಿಲ್ಲಾ

హాణ్యమైన మిల్లమాలుకు మా స్వంత "[శీలమ్మ్మీ డయింగ్ వర్కు," లా పక్కారంగు మేసి, మంచి పనితనముగల చేసేత పార్మకామికులచే 40, 60 నంబర్లలా పట్టుఖడి డాబీచీరెలు ఆయారుచేయించి? హూల్ నేల్ గామ రిమైల్ గామ సరసమైన ధరలకు విశ్యంచించి, చేసేతి పర్మకమన మా "లమ్మ్మీ శారీస్" సే కొని ధరించి, చేసేతి పర్మకమను మా స్త్రీస్త్రిపాంచిండి.

రంగుపోయినచో మా చీరెలు వాససు తీసికొండుము.

త్రీ లక్మ్ డెయింగ్ వర్క్సు, మంగళగెరి.

బ్రౌడయటర్సు: పూట్ల ద్వారకాకృష్ణ ఆండ్ సన్సు

మా "(శ్రీ) లక్ష్మీ డైయింగ్ వర్క్సు" లో మంచి నిపుణులైన, ఆమభవశాలి యైన ఎక్స్ పెర్టు డైయ్యర్ సలహాలపై ఆయన పర్యవేశ్రణ్యకింద ఆధునిక పద్ధతులతో ఇండెన్ తీన్ అండ్ నెప్పాల్స్ రంగులలో కోరిన పేడ్లో డాస్కు కలగ్సు, లైట్ కలర్సు నూలుకుగాని, ఆర్టుశీల్కు కుగాని అద్ది, నకాలములో నరసమైన రేట్లకు అందజేయ గలము.

ఒక సారి ఆర్థరిచ్చినచో మా పనితనము మాకు సంతృ ప్తి నివ్వగలదని మా విశ్వానము.

జైహింద్ !

శాల్లు పూట్ల **ద్వా**రకాకృష్ణ అండ్ సన్సు

Decado dicheras. Decado diche

భస్తు క్వాలిటీ మిల్లునూలుకు మా గ్వంత డయింగు ఫ్యాక్టరీలో పక్రారంగువేసి మంచి పనితనముగల చేనేత పార్కిశామికులచే 40, 60, 80, 100 నెంబర్లలో 6, 7, 8 గజము లలో వట్టుబడి, స్పెషల్ క్వాలిటీ చీరెలు తయారుచేయించి,హోల్ సేల్గా విశ్రయించెదము.

కుటీగ పర్మశమలలో కెల్ల అగ్గ స్థానము వహించిన చేసేత పర్మశమను బోత్సహించి, దానిపై ఆధారవడి జీవించుచున్న మూడుకోట్ల కష్టజీవులను ఆదరించండి. వారికి చేతినిండ పని కల్పించండి.

> జంజనం మంగళా ద్రి చేనేత వృష్ణముల వ్యాపారం

> వుంగళగరి-గుంటూరు జిల్లా

బిట్రా కో టిస్పా మీ అండ్ నన్ను చేనేత పీరెల ఉత్పత్తి వ్యాపారం మంగళగింది.

స్ట్రహ్యాలిటీ మిల్లునూలుకు అనుభవజ్ఞుడైన ఎక్స్ స్ట్ర్ డైయ్య్స్ పర్య వేక్షణ్మకింద పక్కారంగులు అద్దించి, మంచి పనితిసముగల చేసేత వారి శామికులచే 40, 60, 80, 100 నెంబరులలో పేటుచీరాలు, పట్టుబడిచీరాలు, 80, 100, 120 నెంబర్లలో నూతనమైన డిజైన్లలో జరీపేటు చీరాలు మా గ్యాంత మగ్గములపై నాణ్యముగా తయారుచేయించి, హాళాల్ సేల్గా గరగమైనధరలకు వియించెదము.

కొ ల్లీ ద్వారకాకృష్ణ నన్సు చేనేతవస్తు ఉత్పత్తి వ్యాపారం మంగళగెరి.

ప్రసిద్ధిగాంచిన మిల్లునూలుకు పక్కారంగులు పేయించి, పశతనమాగల చేసేతపారిశామికులచే మా స్వంత మగ్గములపై, 40, 60, 80, 100 గెంబర్లలో ఆశర్వ ణీయమైన డాబీఅంచులతో నాణ్యమైన పట్టుబడి, స్పెషల్ క్వాలిటీ పేటుచీరెలు తయారు చేయించి, సరసమైన రేట్లకు హెలాల్ సేల్ గాను, రిమైలుగాను విశ్రమించబడును.

చే నేతవ్ర ముల నే ధరించి, చేనేత పరిశ్రమను, దానిపై ఆధారపడియున్న రెండుకోట్ల చేనేత పార్మి శామికులకు చేతినిండ పనికల్పించండి, నెం 827 రు కనగాల వీవర్సు కో.ఆపరేటివ్ స్థాడక్షన్ ఈ సేప్పు సొసైబీ లిమికొండ్

కనగాల. (రేపల్ల తాలూ కా - గుంటూరు ఆర్థా)

మా సొహైటీలా 20, 40, 69. 80 సొంబర్హలో భావులు. చీరలు, కార్టుకుగాలు, ఉందల్స్ సాణ్యమగా ఆయాటానికి నిక్షాలు చేరునుండి.

్ ప్యేక్ ఆర్థార్స్ ఇచ్చిన సకాలముట్ నటికు త్రామాన నేన్ ఆర్వాగ్రమం.

ైబెబ్డెంటు : గోల్ రామస్వామి శౌక్టర్ నల్లెనా ు శేషగిర్ధావు

యార్లగడ్డ పివర్సు కో-ఆపరేటివ్ స్టాడక్షన్ ఆడ్ సేట్స్ హాసైటీ తమెటెడ్,

యార్గడ్డ (దిఓత్లూ గ్ - కృష్ణా బిల్సా)

మా సొసైటీ యుండు 40, 60, 80, 100 సెంబర్లలో ఆగ్నిక్కడుకు చేశాలు, కెక్యుత్ కారం, కెక్యుత్ కారం, కెక్యుత్ కారం, కెక్యుత్ కారం, కెక్యుత్ సెంబర్లలో మాత్రులు, కారణ్కు ఈ రగ్ కొనులు నాణ్యమగా తయాలుచేసే సరిసమైన ధర్య నిక్రమంచడకుకుడ

> ఇ ట్లు (పెనిడెంట్కు పాలకవర్గము

ఘంటశాల విజయలడ్మీ పీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ గ్రొడక్షన్ అండ్ సేల్సు సొసైటీ లిమి జెడ్

ఘంటశాల. (దివి తాలూకా - కృష్ణా జిల్లా)

మా సహా కార సంఘమునండు 40, 60, 50, 100 పెంబస్టలా చేరులు, జాకెట్ తామలు, 20, 40, 60, 80 పొంబర్లలో చాళులు, అంగీలు, షెర్టింగ్ తానులు మరియు 40, 60, 80 పొంబర్లలో భట్టువిడి చీరెలు గ్యారంటీ రంగులతో తయారుచేయించి విక్రయించబడును.

ఇ ట్లు (పెసిడెంటు, పాలకవర్గం

త్రీనివాసా పీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ బ్రౌడక్షన్ అండ్ సేబ్సు స్టాసెటీ లిమి బెడ్ ఘంటశాల. (దివి తాలూకా – కృష్ణా జిల్లా)

మా సంఘములో 40, 60, 80, 100 సెంజర్లలో చేరాలు; జాకెట్ తొనులు. 20, 40, 60, 80 సెంజ క్లలో బాతులు; అంగేలు, షర్టింగ్ తొనులు మరియు 40, 60, 80 సెంజర్లలో పట్టుబడి చీరాలు మంచి పనివారలో తయారు చేయించి విశ్రమంచబకును.

> ఇట్లు [పెసిడెంటు, పాలకవర్తము

దీ రవీంద్ర వీవర్సు కో-ఆవరేటివ్ (మౌడక్షన్ అండ్ పేట్సు సౌసైటీ లిమిజెడ్ బందరు, (కృష్ణా జిల్లా)
మా సాసైటీలా 60, 60, 100, 120 కంటర్లలో అన్నిక్సులు 5, 51, 6, 7, 8 గణములలో చీరాలు, జాశాల్ కోనులు, అంగాశక్షలు; కోనీలు రియాగుచేశి కర సెక్టుకరలకు విశ్రమంకుడు.

ఇట్టు

[పెనిడెంటు, పాలకవర్గం
దీ బాలనరన్నతి వీవర్సు కో-ఆవరేటివ్ (పొడక్షన్ అండ్ పేట్సు సొసైటీ లిమిజెడ్ చిన్నా పు రం.
(బందరు కాలా కా - కృషణ జిల్లా)
మా పాసైటీయుడు 40, 60, 80 శెంబర్లలో చీరాలు, భోవకులు, ఈ కైకీయాలు, చెంగ్ కోమలు, జాశెట్ కోమలు గ్యాకంటీరంగులకో కయారుచేయింది విశ్రయంతుకుడు.

శిజ్ఞు

[పెనిడెంటు, పాలకవర్గము

రామానగరం వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ (పొడక్షన్ అండ్ పేట్సు సొసైటీ లిమిజెడ్ రా మా న గ రం.
(నిని కొలుకా - కృషణ జిల్లా)
మా సంభుమునంకు 40, 60 శెంబర్లలో చిరాలు, 20, 40, 60 శెంబర్లలో రావులు, కండుకాలు, జుంగీలు, షెర్రింగ్ కోమలు గ్యాకంటీరంగులకో కియారుచేయింది పోషమైన జిల్లన్ స్టారులు రహముము.

బర్లకు అ రా మ చెంద్ర యక్సు కంట్రాళ్లరు

బింబరు మర్చింటు, అండ్ ఫారెస్టు కంట్రాళ్లరు

గో షా మ హ ల్ - హై దీ రా హై ద్

త్రీ అక్కల కోటయ్యగారి షష్టిపూ ర్తి సన్మాన శుభాకాంశలతో

రావెల వెంకటేశ్వర్లు అండ్ సన్సు జేనేతవస్తు ఉత్పత్తి వ్యాపారం

మంగళగిరి = గుంటూరు జిల్లా.

నాణ్యమైన యాజిఖ్ద్ పత్తితో తతూ వైన కూరబ్డ్ నూలుకు పక్కారంగు వేయించి, మా స్వరత మంగ్రము లైపై నిళ్ళులులైన చేశోతపార్ధికామికులచే 40, 60, 80 ⊤రబర్లలో 6, 7, 8 గజముల పొడవుగల సాదా చీగాలు, నీలు,— డాబీఆరమగల కట్టుబడి-చీశాలు, నిరమరంగుల్లోను, లైటురంగుల్లోను నా∽్యమంగ తయారు చేయించి హాోల్ నేల్ గాను, రిజైల్ గాను, నర≍మైన ధరలకు విద్యుంచెదము.

కుటీరపర్మితమలలాకొల్ల అత్యధిక సంఖ్యాకులకు పనికల్పించుచున్న చేసేతపర్మిశమను సోషించండి. ఈ పర్మితమైపై ఆధారపడియున్న రెండుకోట్ల పార్మికులకు పూ ్రైపని కెల్పించండి.

(శ్రీ మార్కం దేయు చేనేతవస్తాం) లయం భాతుయుట్టు: మందుకోట్యు మంగళగ్రి.

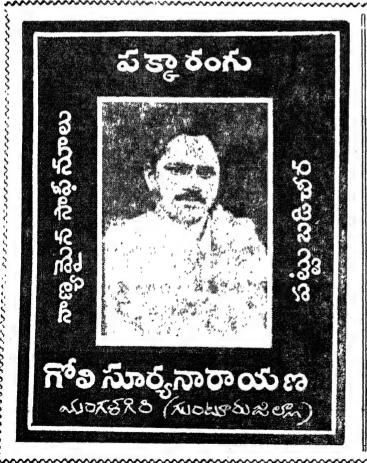
స్వార్ట్లో మన్మునూలుకు ఎక్కాగింగు ేయించి 40, 60, 80 నెంబర్లలో డాగ్క్ కలగు, లైలుకలగ్స్లులో డాబీచీరెలు, స్పెషల్ క్వాలిటీ పట్టబశిచీరెలు మా గ్వంత మగ్గములపై నాణ్యమనా తయారు చేయించి, హోల్ సీల్గాగాని రిలైల్ గాగాని గరగ మైన ధరలకు వ్వికయించిదము.

రంగుపోయిన దో వాపసు తీసికొందుము.

త్రీ ఆక్కల కోటయ్య**గారి షష్టిపూ ర్తి** సన్మా**న శుభాకాం శల**తో

్ర్మీ భగవాన్ చేనేత వస్తాం?) లయం ం చేనెం వృష్ణుల ఉత్పత్తి అంద్ హోల్సేల్ వ్యాపారం బాభుయుటరు: తెరుపీధుల కనకం మగళగీరి. గుంటూరు జిల్లా (A. P)

వాణ్యమైన ముల్లునూ అందు ఈ కార్థా రంగు ఆద్దించి మా చ్వింగమగ్గములమై నివుణులైన చేసేతన<u>న్</u>కా కాగులచే 40, 60, 60 నెంబర్లలో ఈ ధువాతగవు అంచుకున్నులుగల సాదా, డాబీ-బీరెలు, స్పెషల్ క్విలిటీ శట్టుబడి చీరెలు వాణ్యమాగా తయారు చేయించి, మా⁴ల్ నేల్ గా సరసమైన ధరం ఈ వి_{ర్}కయి చేబడును. మర్పిం ఈ నాణ్యమాగా కళామైనవుగును భావిందిందిన మా '' SB 5'' చీరలానేకొని ధరించి, సంతృ శ్రీలో ఆాందించండి.

రామునాధం పిచ్చు**ర్యు** జేనేకవస్హ ఉక్పత్తి వ్యాపారం మంగళగిరి : గుంటూరు ఇల్లా

మా స్వంత మగ్గములపై 40, 60, 80 నంట రూలో శాణ్యమైన పక్కారంగు పట్టుఖడి సాదా, డాబ్ స్పెషల్ క్సాలెటీ చీరాలు ఉయారు కేయించి టోకుగాను, చిల్లర శాను నరసమైన ధరలకు విశ్యంచ ఖడును.

చేశేత పర్మికమను ట్రాత్స్ హించంకి. ై కేయారాజ్య స్థాపనకు సాయపడండి.

(శ్రీ) అక్కల కోటయ్యగారి షష్ట్రూ నై న శ్రీని కుడు . అండి

Bos Jane

ఆంట్రాన్ దే మం విబ్బార్మునరావు కోటి గుూర్వ స్తుకాడరావు మంగ్రిగ్గింగుంటూరు జిల్మా िहुत के 100 हुए हुं के 100 हैं डिक्क के 100 के 100 कि 100 चें 100 के 10

ార్థాలు అన్న కుట్టో కలిందైన కు కుట్కా కుట్టికు కుక్కలో - ఎమ్. కాయాన్మ్ కిక్కి చెప్పుకు కుక్కి కామకానిమ్ కామకు కుక్కు కిక్కి మందింది. కాన్నాకి నిశ్వకు 3, కుక్కి మంది. ఇదేశంగా మృఖ్యి తాను!

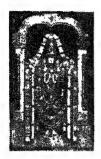
త్రీళక్ష్మి చేనేత పస్త్రాలయం

బ్రా బండు సాంబశివరావు

ಮ೦ಗಳಗರಿ.

హెంగ్రెమ్న నూడుకు మర్కారంగులు మేయుంచి, 40, 60, 80 సెంఖస్లలో అంద మైనల్ క్యాతీటీ పట్టుబడిచ్రాలు నాణ్య మూగా తతాగారు చేయింది, హార్వేత్ గానా. రమైలుగావు, సరసమైన కోట్లకు మిక్యుబ్ ఖడుగు. మా తేబ్లో గల చీగాలు, రంగుపోయినచో వా పను తీనికొనబడును

శ్రీ నివా సా టెక్సైల్స్, మానంవారివిధి – తెనాలి-1 మైక్లా న్ పవర్లూ మ్ నవారు బేపు తయా రు చేయు సంస్థ పార్జాంక్స్:

K. ತನತಸುಂದರರಾವು, K ನತ್ಯನಾರಾಯಣ.

"కే న రి మా ర్కు" కేసరిమార్కు కుట్టుదారం, ఆట్లికదారం, రంగు దారాలు చాలా నాణ్యత గలిగినవి. పాడయుటరు: కౌతరపు వెంకటేశ్వర్లు ప్రభాకర ట్రెడ్ మిల్స్ మద్దినేనివారి పిధి, తె నా లి - 1

A. P. G. S. T. No. 1526

C. S. T. No. 393 (16-6-58)

Sri Venkateswara Iron & Tin Works

(Approved Iron & Steel Fabricators)

Industries Registration No. 97 / SSI / INDCOM / G / 61
Proprieter: AKKALA KOTILINGAM

Manufacturers:

Rice tins, Water pots,
Frying pans, Ovens and all kinds of
Domestic Implements.

Tulasiram Chowk
TENALI-1

A. P. G. S. T. No. 1535

C. S. T. No. 411 D/29-10-58

AKKALA SUBRAHMANYAM & BROS.,

Mfg. Rice tins, Water pots, and all kinds of Domestic implements.

5- Ramamandiram st., TENALI-1 [A.P.]

Proprietor:

AKKALA SAMBHULINGAM.

ఫోన్ నెం. 20900

ဖွဲ့ ဗြ ရွိ ျွန္း ခ်ာ မြ ၀ ဆဲ ဝ ထိ ဝ နားခံျားမႉး က ေမ်းဘာ တ -

మా వద్ద 60, 80, 100, 120 నెంబర్లో ప్రాంధింగులతో మా స్వంతమిగ్గములపై అగుభవము గలిగిన పనివారలచే సాదాలోనూ, గ్యారెంటీ వెండి జరీలోను 6, 7, 8 గజములలో చీరోలూ, పోణీలు, జాకెట్టు గుడ్డలు హోల్ సేల్ గానూ, రిటెలుగానూ విశ్రమించబడును. ఆర్థరుమింద కూడా నరుకు తయారుచేయించి నకాలములో అందజేయగలము.

అన్ని రశముణ లుంగీలు, ఔడ్ష్ ట్స్లు, మర్హింగ్స్లు, టవల్స్ కూడి నొరకును. మా షాప్ కు దయాజేసి మా వ్రమ్మములనుకొని వాటి నాణ్యతను గమసించ బార్థన.

పడవల వెంకటేశ్వర్సు పార్టనర్

R. C. るo. 2211

F. G. L. るo. 3579

ది ఇసుకపల్లి అగ్రికల్చరల్ జ్రాడ్యూ సెస్ పర్చేజింగ్ అండ్ సేల్సు కో-ఆపరేటిప్ స్మాపైటి లిమిటెడ్

> నెం. ఐ 2158 **ఇ సు క ప ల్లి.** (రేపల్లె తాలూకా, గుంటూరు జిల్లా)

నూతన పద్ధతులతో క్రొత్త మిమనరీలతో కో-ఆపోంటివ్ ైస్ముల్లుగా రిజిష్టరు చేయబడినది. నరుకు దిగుబడి బాగుగా వచ్చును. తాము మా మిల్లుకు దయచేసి మాకు మీ బ్రోత్సాహమివ్య గోరుచున్నాను.

> కౌతర**వు** వెంకటసుబ్బారావు సాసిడెంట్

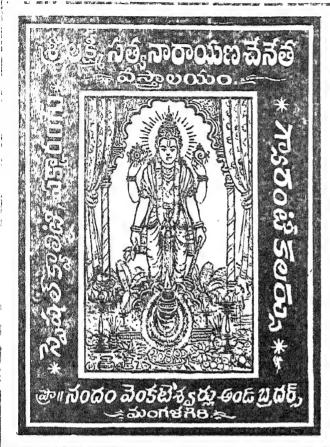

శ్రీ ఆక్కల కోటన్యుగారి షష్టిపూర్తి సన్మాన శుభాకాంక్షలతో

శ్రీ లక్ట్మీ సత్యనారాయణ చేనేత వస్త్రాలయం

స్ట్రాంటుర్సు: నందం పెకటేక్వర్లు & బ్రదర్సు

బాగ్యా మైన మిల్లు నూలుకు పశ్కారంగు ఆద్దగం వేయించి 40, 60 నగబర్లలో మంచి పనివాముగల చేసేక పార్మిశామికుల చేఅంద మైన ఓట్రుబడి డాబిచ్రుల తయాను చేయించి టోకుగాను, చిల్లనగాను పరసమున రేట్లకు విశ్రి యించబనును.

ైస్క్ మన్న కైజ్డ్ గూర్క్ గల **తేబెల్** మా ప్రత్తి చిక్కాన అంటించబనుం**నుం రంగు** పోమునచ**ో వా**ఖను తీనికొనబడునుం.

చేనేత పర్శమను బాత్ర్మహించండి.

' మిల్లుబట్టలు కట్లబోకండి??

శ్రీ కోటేశ్వర చేనేత వస్త్రాలయం

భాశ్రీయుటుడు: అందె కోటేశ్వరరావు అండ్ కో. మంగళగిరి : గుంటూరు జిల్లా

పేసు గాంచిన మిల్లునూలుకు మా స్వంత ఉయింగ్ ఫ్యాక్ట్రీలో పక్కారంగు ఆద్దకము చేయబడి, మంచి పశ్శనముగల చేసేకి పా క్రామికులచే 40, 60, 80, ఇంబరు డాంక్రీనీ లెలు నా ఇముగా తియారుచేయబడి, టోకు గాను, చిల్లర గాను సరసమైన ధరలకు విక్రి యుంచ బడును.

ఈ ైక్డ్ మార్కు గల దూ '్రీ కృష్త' శార్స్ నే కొని, ధారంచి ఆనందించండి. రంగుపోయినచో తింగె తీసికోబడును.

చేశేత పర్శకమను (పోల్సహించం!.

'ములుబట్టలం కట్టబోకండి."

ఫోన్ నెం 20588

త్రీ ల మ్మ్మీ చే నే త వ స్త్రాం ల య ౦ 4 వ లైను జాంక్షేమం. గు ంటూ రు - 2

మా వద్ద 40, 60, 80, 100, 120 నంబర్లలో ప్రక్టారంగులతో గ్యారంటీ నెండి జరీతో తయారు చేయబడిన చీరెలు, వోణీలు, జాకెట్ గుడ్డలు అన్నిరకముల మర్టింగులు, ధోవతులు, టవల్సు ఔడ్పీట్సు, సిల్కు, ఔరీక్, ఔరీకాటన్, మొద లగు అన్నిరకముల వ్యక్తములు సరస్వమైన ధరలకు విశ్రయించబడును.

> ఇట్లు పడవల కోటేశ్వరరావు పార్ట్లూర్

చేతివస్త్రములను ధరించి చేనేత పరిశ్రమను పోషించండి:

భట్టిప్రొలు చేనేత నహకార ఉత్పత్తి విక్రయనంఘం లెమ్జెడ్ భట్టిహిలు - దేవలై కాలూకా

గుంటూరు జిల్లా

మావద్ద 20, 40, 60, 80 నంబర్లలో చర్చింగ్ తానులు, ధోవతులు, ఉత్తరీ యాబు, లుంగీలు, టవల్సు, 40, 60 నెంబర్లలో చీరెలు వక్కారంగులతో పట్టుబడి నేతతో పనితనముశలిగిన వనివారలచే తయారుచేయించి అమ్మబడును.

> ఇట్లు తిరువీధుల గోపాలరావు (హెసిడెంటు

శ్రీ అక్కల కోటమ్య M L. C. గారి షష్ఫూర్తి శుభు సమయుమున మా శుభాకాంక్షలు

రిజిష్టర్లు

సాలెవురుగు మార్కు No. 216292

అన్ని రకముల కుట్టు దారవ.ులు తయారుచేయు సంస్థ మా మార్కు దారములను అనేక కుట్టు సంస్థలు వాడుచున్నవి. మా వ్యాపారము యొుక్క విలువను ఒకసారి గమనించండి. సూర్యా ట్రిడింగ్ కంపెని, బోసురోడు - తె కాలి.

మీ నత్యనా రా య ణ ఫా టో స్టూ డి యో మెయున్ రోడ్. తెనా లె

తా: к. v. రావు

రోల్ ఫిలిమ్ డెవలపింగ్, టింటింగ్, ఎన్లార్జిమెంట్స్, ఫుల్సైజు, క్యాబినెట్, కార్డు, ప్యాస్బోర్టు సైజులు నూతన పద్ధతులతో సినీపోజులకో అందముగా తీసి సకాలమునకు అందజేయబడును.

ఆర్మిమ్ల్: R. మోహనరావు.

వుడ్ అాంద్స్

కాఫీ & శాఖా**హా**ర ఖోజన హౌండల్ ^{మయనకా}డ్- తె నా లి.

మేనేజింగ్ పార్టనర్: S. సాంబశివరావు. ಮೆನೆಜರ್:

A. సూర్యనారాచుణు.

స్థాపితము : 1952

3755 : 467

అక్కల వెంకట్సా మయ్య & కంపెని., కాపేంజి ఇండస్ట్రీన్ - టిన్ప్లేట్ ఐరన్ & స్ట్రీం

సాత్ (పొప్పైలు పు: అక్కల పెంకట్రామయ్య

1/6 ඩාංගාබි හ්**ෂි – මි నా එ** (A. P)

SSI No. 81 / INDCOM / G / 61 APGST No. 232 D / 19 -8-57 C. S. T. No. 271 D / 1 - 8-57 AND / H-156 / SSU

ైస్ డ్రమ్ములు, టబ్స్, ఎలివేటర్ బకెట్స్, ఫినార్, వార్నీష్ పెయింట్ పాకింగ్ డ్రమ్ములు, కోగ్లు, టిన్మెన్ రివిట్స్, బిల్లో, వన్గాలన్ టిన్సు, ఆర్కి మెడియమ్ స్టూ న్, వైర్సైల్స్, పేనల్ పిన్స్ మున్నగునవి తయారుచేయువారు. * పామర్ బాండ్ ఇనువ రివిట్సు, రౌండుతల రివిట్సు రెడిస్టాకు లభించును. *

JONNADULA VENKATESWARLU

PROPRIETOR

RAMA INDUSTRIES,

TENALI-1

MFRS. OF PERFUMERY COMPOUNDS AND

AYURVEDIC MEDICINES

A N D

PARTNER

SRINIVASA MEDICAL

ල

GENERAL STORES

TENALI-1

SELLERS OF ALOPATHY AND AYURVEDIC

MEDICINES

శ్రీకో దండరావు వస్తాలయువుు షరాఫ్ బజారు, తెనా లి (గుంటూరు జిల్లా)

మా వస్తాన్రిలయములో 40, 60, 80 నంబర్లలో మా స్వంత డైయింగ్ ఫ్యాక్టరీలో ఆద్దబడిన పక్కారంగు నూలుతో మా స్వంత మగ్గములపై తయారు చేయటడిన సాదాచీరెలు, పేటుచీరెలు, జరీచీరెలు సరసమైన ధరలకు అమ్మబడును. మరియు నాణ్యమైన ధోవతులు, ఉత్తరీయములు, దుప్పట్లుకూడా అమ్మబడును.

★ మన్నికకు పేరెన్నికగన్నవి మా చేనేత వస్త్రములు

ఒకసారి మా విక్రయశాలకు విచ్చేసి, మా వష్ట్రములను కొని, వాడినచో వాటినాణ్యత మీకే తెలియగలదు.

Ŵ

కాట్లు తాడిప ర్తి శీతయ్య ^{(పొ}ల్పె)ట్టు శ్రీ కోదండరావు వస్తా్రిలయవుు, తె నా లి.

పోలవరం వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ స్టాడక్షన్ అండ్ సేల్స్ సొసైటి లిమిటెడీ., పోలవరం. (బందరు తా॥ కృష్ణాజిల్లా)

మా సొసైటీలో 60, 80, 100, 120 నెంబర్లలో అన్ని రకముల చీరెలు 5, 5½, 6, 7, 8 గజములలోను వోణీలు, లంగాగుడ్డలు, జాకొట్టుగుడ్డలు తయారుచేసి సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును. పలువిధములైన డిజైన్లలోను, రకరకములైన పేటులలోను మా సొసైటీచీరెలు రాష్ట్రమంతటా (పసిద్ధిగాంచినవి.

ఇట్లు [పెసిడెంటు, పాలకవర్గం.

బందరు వీవర్సు కో-ఆపరేటిప్ స్టాడక్షన్ అండ్ సేల్స్ సొసైటి లిమిటెడ్ - చింతగుంటపాలెం, బందరు. (శృష్ణజిల్లా)

మా సాసై టీలో 60, 80, 100, 120 నెంబర్లలో అన్నిరశముల చీరెలు $5, 5\frac{1}{2}, 6, 7, 8$ గజములలోను, జాకొట్టుగుడ్డలు, లంగాగుడ్డలు, పోణీలు తయారు చేసి నరసమైన ధరలకు విశ్రయించబడును. పలురశములైన డిజైన్లలో పట్టు, పేటు లతో మా సాసై టీచీరెలు రాష్ట్రమంతటా ప్రసిద్ధిగాంచినవి.

మన్నికకు, నాణ్యతకు మా వ్యక్త్రములకు పెట్టినది పేరు.

ఇ ట్లు [పెసిడెంటు, పాలకవర్గం.

నార్తుపెడన గాంధీ వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ ప్రొడక్షిక్ అండ్ సేల్సు సొసైటీ లిమి బెడ్. పెడన.

మా సంఘములో 60, 80, 100, 120 నెంబర్లలో అన్ని రకముల చీరెలు 5, 5½, 6, 7, 8 గజములలోను, జాకెట్టతానులు, లంగాగుడ్డలు, పోణీలు తయారు చేసి సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును. రకరకములైన డిజైసులలో పట్టు, పేటు లతో మా సొసైటీచీరెలు రాష్ట్రమంతటా (ఎసిద్ధిగాంచినవి. ఇతర రాష్ట్రములకు సూడ ఎగుమతి కాబడుచున్నవి.

ఆకర్ష ణకు, నాణ్యములకు మా వ<u>్రస</u>్త్రములకు పెట్టినది తీరు.

ఇట్లు మన్నా యల్లమందయ్య ైపెసిడెంటు

ఇసుకపల్లి చేనేత సహకార ఉత్పత్తి విక్రయ సంఘం లిమి జెడ్., ఇసుకపల్లి.

(రేపల్లె తాలూకా -- గుంటూరు జిల్లా)

మా గంఘములో 20, 40, 60, 80 నెంబగ్లలో నాణ్యమైన ధోవతులు, కండువాలు, షర్టింగ్ తానులు, టవల్సు, దుప్పట్లు, లుంగీలు నాణ్యమైన రంగులలో చీరెలు తయారుచేసి గరగమైన ధరలకు విశ్రమించబడును.

> ఇట్లు కౌతరపు పెంకట నుబ్బారావు ాపెంగిడొంట్

పుంటశాల జ్ఞానోదయు హింద్లకామ్ ఇండస్ట్రియల్ కో-ఆపరోటివ్ మొడక్షన్ ఓ సేల్స్ సొసైటి లిమిటెడ్, పుంటశాల. (కా కాజుకా - కృష్ణాశిల్లా)

మాం సాసై టేలా 40, 60, 80, 100 దాబాస్తా ప్రాలు, జాకెట్ గృడ్డలు; 20, 40, 60, 80 సంబర్ధలా ధోవతుందు, ఉ కృత్యాలు, మర్దంగ్ తానులు, అందిలు మరియు 80, 60, 40 గంబర్గలో పట్టబడ్ట్రాన్ గ్యాంట్రంగులలో తయారుచేసి గరగమైన ధరలకు విశ్యంచాబనును.

ఇట్లు (మెనిడెఎటు, పాలకవర్గం.

చల్లపల్లె పివర్సు కో-ఆపరేటెప్ ।పొడక్షన్ ఆండ్ సేల్సు సొసైటె లిమిటెడ్., చల్లపల్లె (జని తా॥ - కృష్ణాజిల్లా)

మా సంఘములో 40, 60, 80, 00 సంబర్ధలో చేరెలు. జాకెట్ గుడ్డలు; 20, 40, 60, 80 సంబర్ధలో చావులు, లుంగీలు, మర్చింగ్ తానులు;

80, 60, 40 సెంబర్గలో పట్టబడిచీరెలు గ్యాగంటీరంగులలో తయారు చేయ బడును. ఒకసారి మా సొసైటీకి విచ్చేసి మా వ<u>్ర</u>ములను కొని, వాటి నాణ్యతను పరీత్వించ ప్రార్థనం

> ఇట్లు (పెనీడెంటు, పాలకవర్గం.

స్టాపితం: 1958.

ది చీరాల కో-ఆపరేటిప్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్., చీరాలం (ఖాకట్లశాలూ కా — సంటూరుజిల్లా)

రాష్ట్ర చేసేత పార్మికుల సంయుక్తకృషికి నిదర్శనముగా సౌలకోని, ఆండ్ర్ము జేశ్లో సన్నమాలు ఉత్పత్తిచేస్తున్న మ్రామ సహకార మాలుమీల్లు.

స్వర్గీయ ప్రధాని జవహర్లాల్ నెక్రహూ శంకుస్థాపన చేశారు.

ఉత్పత్తి ప్రారంభం: 13-2-1963

నాటి ముఖ్యమం[తె గౌ॥ (శీనీలం సంజీవరొడ్డిగారు (పారంభోత్సవము చేశారు. ఆశుమతిపొందిన మూలధనం: రు. 50,00,000. ♦ చెబ్దించిన వాటాధనం: రు. 19,43,700 కనిచేస్తున్న కడుళ్ళ సంఖ్య : 13,020.

40, 60 నెంబర్ల ్ శేష్ట్రమైన పడుగురకం నూలు తయారు అగుచున్నది.

మైదృజ్: శ్రీతాళ్ల కోటిపిరయ<్ల మేశేజింగ్ డైరెక్ట**్:** యస్. కాశీపా**ండ**్రస్, I. A. S.

అయిలవరం చేనేత సహకార ఉత్పత్తి క్రయు విక్రయు సంఘం

වಿඛාಟೌಡ್., ಅಯಿಲವರಂ. (ಕೆವಶ್ಲ ಕಾ - ಗುಂಟಾರು ಜಿಲ್ಲಾ)

మా సంఘములో 40, 60, 80, 100 నంబర్లలో ధోవతులు, కండువాలు, మర్పింగులు, టవల్స్, అన్నిరకముల గ్యారంటీరంగులతో చీరెలు తయారు చేయు బడును.

ఓక సారి మా సొసైటీకి దయచేసి మా వ్యక్త్రములనుకొని చేనేత పర్మశమను బోత్సహింప ప్రార్థన,

ವ ಟ್ಲು

్పెసిడెంటు, పాలకవర్గం.

CURERS CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY LTD., No. N. 1192 Dealers in: TOBACCO, COAL & FERTILIZERS and Office: ONGOLE Branch: GUNTUR-2 Branch: CHIRALA P. B. 23, Phone: 5 P. B. 207, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" 1. Sri Voddula Koti Reddy President 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Si! Podili Venkateswarlu Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18. Sri Koritala Ramaiah Director 19. Sri Kaltamara Nara Padesh State. 19	THE CITAL	ת מווד	ICTOIAT TAD		CDOMEDS 0-			
Dealers in: TOBACCO, COAL & FERTILIZERS ead Office: ONGOLE Branch: GUNTUR-2 P. B. 23, Phone: 5 P. B. 20, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" I. Sri Voddula Koti Reddy President 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Sti Podili Venkate Subbaich Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaich Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy Director 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director Authorised Capital 3. 50 Lakhs. Paid up Share Capital 2. 37 , Working Copital 5. 02 , Reserve Fund 2. 35 , Value of owned Buildings 1. 43 , We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers are sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobaceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tomos of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation								
Dealers in: TOBACCO, COAL & FERTILIZERS ead Office: ONGOLE Branch: GUNTUR - 2 P. B. 23, Phone: 5 P. B. 20y, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" I. Sri Voddula Koti Reddy President 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Sri Podili Venkateswarlu Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Korfala Ramaiah Director 18. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 19. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 19. Sri Korfala Bhavanarayana Director 19. Sri Korfala Ramaiah Director 19. Sri	CURERS				NG SUCIETY			
ead Office: ONGOLE Branch: GUNTUR - 2 P. B. 23, Phone: 5 P. B. 207, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" I. Sri Voddula Koti Reddy President 2. Sri Ravi Mellikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Sti Podili Venkateswarlu Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaich Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy Director 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18. Paid up Share Capital 3. 50 Lakhs. Paid up Share Capital 2. 37 , Working Copital 5. 02 , Reserve Fuud 2. 35 , Value of owned Buildings 1. 43 , We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobaceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported 000 Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation			LTD., No. N. 1	192				
P. B. 23, Phone: 5 P. B. 207, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" I. Sri Voddula Koti Reddy 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotalah Treasurer 5. Sri Podili Venkateswarlu Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Kotu Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18: Sri Koritala Ramaiah Director 19: Sri Koritala Ram								
P. B. 23, Phone: 5 P. B. 207, Phone: 624 Phone: 50 Tel: "TABACURES" I. Sri Voddula Koti Reddy 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Sri Podili Venkate Subbaiah Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director Authorised Capital 3.50 Lakhs. Paid up Share Capital 2.37 " Working Copital 5.02 " Reserve Fund 2.35 " Value of owned Buildings 1.43 " We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to the contraction of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to the contraction of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	Head Office: ON	GOLE	Branch : GUNTU	R-2	Branch: CHIRAL			
1. Sri Voddula Koti Reddy President 2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo Vice-President 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu Secretary 4 Sri Chidipotu Kotaiah Treasurer 5. Sri Podili Venkateswarlu Joint Secretary 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah Joint Secretary 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy Director 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17. Sri Koritala Ramaiah Director 18. Sri Koritala Ramaiah Director 19. S	P. B. 23, Phor	ne:5	P. B. 207, Phone	: 624				
2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu 4 Sri Chidipotu Kotaiah 5. Sri Podili Venkateswarlu 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Paid up Share Capital 19. Reserve Fund 19. Value of owned Buildings 19. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacce der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction.			Tel: "TABACURES	390				
2. Sri Ravi Mallikarjuna Roo 3. Sri Chunchu Venkata Rayudu 4 Sri Chidipotu Kotaiah 5. Sri Podili Venkateswarlu 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Paid up Share Capital 19. Reserve Fund 19. Value of owned Buildings 19. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacce der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction. We exported to the same by way of public auction.	Τ.	Sri Vodd	ula Koti Reddy		President			
3. Sri Chunchu Venkata Rayudu 4 Sri Chidipotu Kotaiah 5. Sti Podili Venkateswarlu 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Sri Korrapati Bhavanarayana 19. Director 19. Sri Kordiala Ramaiah 19. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Sri Katumanu Venkata Subbareddy 19. Director 19. Sri Katuma			•					
4 Sri Chidipotu Kotaiah 5. Sti Podili Venkateswarlu 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Paid up Share Capital 19. Authorised Capital 19. Seserve Fund 20. 35 30. Value of owned Buildings 20. 37 31. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobaced der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	3.	Sri Chun	chu Venkata Rayudu					
5. Sti Podili Venkateswarlu 6. Sri Koyi Venkate Subbaiah 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Koti Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Paid up Share Capital 18. Paid up Share Capital 19. Reserve Fund 20. 35 20. Value of owned Buildings 20. 37 30. Value of owned Buildings 20. 37 30. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation			potu Kotaiah		•			
7. Sri Tatiparthi Chakra Reddy 8. Sri Pothula Venkata Narasaiah 9. Sri Kantheti China Panaiah 10. Sri Yarram Rama Kotı Reddy 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 10. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 11. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 12. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 13. Sri Koritala Ramaiah 14. Director 14. Sri Koritala Ramaiah 15. Sri Koritala Ramaiah 16. Sri Koritala Ramaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 10. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 11. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 12. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 13. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 14. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 15. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 18. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 10. Sri Kolla Venkaiah 10. Director 11. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 12. Sri Koritala Ramaiah 10. Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbaraedy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Koritala Ramaiah 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Director 19. Sri Kakumanu Venkata Subbaraedy 10. Director 12. Sri Koritala Ramaiah 13. So Lakhs. 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Koritala Ramaiah 16. Sri Koritala Ramaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Sri Kakumanu Venkata Subbaraedy 19. Jenetor 19. Jenetor 10. Sri Kakumanu Venk				Joint	Secretary			
8. Sri Pothula Venkata Narasaiah Director 9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Kotı Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18: Authorised Capital 3: 50 Lakhs. 18: Paid up Share Capital 2: 37; Working Copital 5: 02; Reserve Fund 2: 35; Value of owned Buildings 1: 43; We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacco der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	6,	Sri Koyi	Venkate Subbaiah	Joint	Secr tary			
9. Sri Kantheti China Panaiah Director 10. Sri Yarram Rama Kotı Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18. Paid up Share Capital 3. 50 Lakhs. 18. Paid up Share Capital 2. 37 , 18. Working Copital 5. 02 , 19. Reserve Fund 2. 35 , 19. Value of owned Buildings 1. 43 , 19. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	7.	Sri Tatip	arthi Chakra Reddy		Director			
10. Sri Yarram Rama Kotı Reddy Director 11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director 18. Authorised Capital 3. 50 Lakhs. 18. Paid up Share Capital 2. 37 , 18. Working Copital 5. 02 , 19. Reserve Fund 2. 35 , 19. Value of owned Buildings 1. 43 , 19. We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported the Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	8.	Sri Poth	ula Venkata Narasaia	h	Director			
11. Sri Gonugunta Ayyanna Chetty Director 12. Sri Peddiredbi Singa Reddy Director 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17. Sri Koritala Ramaiah Director 17. Sri Koritala Ramaiah Director 18. Paid up Share Capital 3. 50 Lakhs. 18. Paid up Share Capital 2. 37 37 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 4	9.							
12. Sri Peddiredbi Singa Reddy 13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Authorised Gapital 19. Authorised Gapital 20. 37 Working Copital 20. 37 Working Copital 20. 35 Value of owned Buildings 10. 43 We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation	IO.		•					
13. Sri Kakumanu Venkata Subbareddy Director 14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy Director 15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director Authorised Capital 3.50 Lakhs. Paid up Share Capital 2.37 , Working Copital 5.02 , Reserve Fund 2.35 , Value of owned Buildings 1.43 , We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members tobacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members tobacco to U. S. S. R. and won their appreciation				ty				
14. Sri Sanagala Bhagavanta Reddy 15. Sri Korrapati Bhavanarayana 16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah 18. Director 18. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Sri Koritala Ramaiah 19. Director 19. Authorised Capital 19. Authorised Capital 20. 37 20. Working Copital 20. 37 20. Working Copital 20. 35 20. Reserve Fund 20. 35 20. Value of owned Buildings 20. 35 20. Value of owned Buildings 20. 35 30. Value of owned Buildings 20. 37 30. Value of owned Buildings 20. 30. Value of owned Buildings 20. 30. Value of owned Buildings 20. 37 30. Value of owned Buildings 20. 30. Valu			-					
15. Sri Korrapati Bhavanarayana Director 16. Sri Kolla Venkaiah Director 17: Sri Koritala Ramaiah Director Authorised Capital 3.50 Lakhs. Paid up Share Capital 2.37 , Working Copital 5.02 , Reserve Fund 2.35 , Value of owned Buildings 1.43 , We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacce to U. S. S. R. and won their appreciation	_							
16. Sri Kolla Venkaiah 17. Sri Koritala Ramaiah Director Authorised Gapital Authorised Gapital Authorised Gapital Paid up Share Capital Working Copital Reserve Fund Value of owned Buildings Value of owned Buildings We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U. S. S. R. and won their appreciation	-		_	•				
Authorised Capital 3.50 Lakhs. Paid up Share Capital 2.37 , Working Copital 5.02 , Reserve Fund 2.35 , Value of owned Buildings 1.43 , We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to backed der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to backed to U.S.S.R. and won their appreciation								
Paid up Share Capital 2.37, Working Copital 5.02, Reserve Fund 2.35, Value of owned Buildings 1.43, We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U.S.S.R. and won their appreciation								
Paid up Share Capital 2.37, Working Copital 5.02, Reserve Fund 2.35, Value of owned Buildings 1.43, We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U.S.S.R. and won their appreciation	A	uthorised (Capital	3.50	Lakhs.			
Working Copital 5.02,, Reserve Fund 2.35,, Value of owned Buildings 1.43,, We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U.S.S.R. and won their appreciation			_					
Value of owned Buildings 1.43,, We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U.S.S.R. and won their appreciation	**	Vorking Co	pital	5.02				
We distribute the TOBC variety of steam coal, Chemical Fertilizers and sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U.S.S.R. and won their appreciation	R	eserve Fun	\mathbf{d}	2.35	,,			
sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported 100 Tonnes of our members to bacco to U. S. S. R. and won their appreciation	V	alue of ow	ned Buildings	1.43	,,			
sticides to our 5,000 Members all over the Guntur District. We are the larges porters of TOBC variety of steam coal in the entire Andhra Pradesh State. We collect pool and grade into agmark specifications our members to bacceder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported 100 Tonnes of our members to bacco to U. S. S. R. and won their appreciation	We distrib	ute the TO	OBC variety of steam	coal, Cl	nemical Fertilizers an			
We collect pool and grade into agmark specifications our members to baccoder direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported to Tonnes of our members to bacco to U. S. S. R. and won their appreciation			•	-				
der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported 100 Tonnes of our members tobacco to U.S.S.R. and won their appreciation	mporters of TOF	3C variety	of steam coal in the e	ntire An	dhra Pradesh State.			
der direct supervision of officers of Government of India, Marketing and spection and dispose the same by way of public auction. We exported 100 Tonnes of our members tobacco to U.S.S.R. and won their appreciation								
00 Tonnes of our members tobacco to U.S.S.R. and won their appreciation								
•								
G. RAMA CHANDRA RAO, B. Com., H. D. C.	,000 Tonnes of o	ur membei	rs tobacco to U.S.S.	R. and	won their appreciation			
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·			G. RAMA CHA					
Manager.				Man	ager.			

ది కప్పలదొడ్డి ప్రీవర్సు కో. ఆపరేటివ్ బ్రౌడక్షన్ అండ్ సేల్సుస్మాసైటి లిమిజెడ్., కప్ప ల దొడ్డి. (ఖండకుకాలూ కా - కృష్ణా జిల్లా)

మా సంఘములో 60, 80, 100, 120 నంబర్లలో ఆన్నిరకాముల చీరెలు 5, $5\frac{1}{2}$, 6, 7, 8 గజములలోను, జాకొట్ తానులు, లంగాగుడ్డలు, వోణీలు తయాగుచేసి సరసమైన ధరలకు విశ్రయించణడును.

> ఇట్లు [పెసిడొంటు, పాలకవర్గము

ది పోలవరం మహాత్యాజీ ప్రీవర్సు కో-ఆనరేటివ్ బ్రౌడక్ష కా అంద్ సేల్సు సొసైటి లిమి బెడ్., పోలవరం. (బందరతాలూ కా - కృషణాజిల్లా)

మా సంఘములో 60, 80. 100, 120 నంబర్లలో అన్నిరకముల చీరెలు 5, 5 ్లై, 6, 7, 8 గజములలోను, జాకెట్ గుడ్డలు, లంగాగుడ్డలు, వోణిలు ేయారుచేసి సరసమైన ధరలను విగ్యాచబడును.

> ఇట్లు [పెనిడెంటు, పొలకవర్గము

రాయవరం ప్రివర్సు కో-ఆపరేటివ్ (పొడక్షన్ అండ్ సేల్సు సొసైటి రిమి ఉడ్., రాయు వరం. (బందరు తాలూ కా - కృష్ణా జిల్లా)

మా సేల్సు సొసైటీయండు 40, 60, 80 నంజర్గలో -చీశాలు, చావులు, కండువాలు, శాశులు గ్యారంటీ రంగులలో శయారుచేయించి సరియైన ధరలకు విశ్రమంచబనును

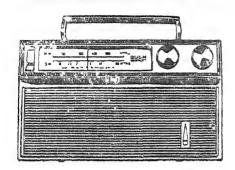
> ఇట్లు [పెనిడెంటు, పాలకవర్గము

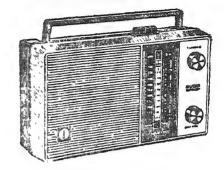
త్రీ రామా పివర్సు కో-ఆపరేటివ్ బ్రొడక్షన్ ఆండ్ సేల్సు సొసైటి లిమిజెడ్., అకసిగడ్డ. (దివితాలూ కా – కృష్ణా జిల్లా)

మా సొసైటీయుండు 20, 40, 60, 80 నంబర్లలో చీరాలు, చాశులు, కండువాలు, బుంగీలు, పర్టింగ్ తానులు, టవల్సు గ్యారంటీరంగులతో సకాలములో తయాగుచేసి విశ్రముంచ బడును. నాణ్యతకు, మన్నికకు మా గుడ్డలు మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందినవి.

> ఇట్లు [పెసిడెంటు, పాలకవర్గము

INDIA'S LARGEST SELLING RADIOS BUSH TRANSISTORS

BARON

BERMUDA

AUTHORISED DEALERS FOR TENALI.

PHONE: 334
BHEEMARAO & Co.,
A. V. R. Market, TENALI.

PHONE: 224
Goli Bheema Rao,
BOSE ROAD - TENALI.

త్రీ వి శ్వ్ వి రా ట్ కా ఫ్టీ పౌ డ రు (ఫ్యూర్ గారంటీ కాఫీపౌడకు) రుచికి, సువాసనకు శ్రీ విశ్వవిరాట్ కాఫీపౌడరునే ఎలక్కుడు వాడండి.

రాంప్రైటరు: నాగోతి సత్యనారాయణ. గాడిభావివద్ద తెనాలి.

‡⁺ছ : **4**88

శ్రీ శ్రీ ని వా సా లాడ్జి ం గ్ (గుంటూరు జిల్లా కో-ఆహారేటీవ్ సౌంట్లల్ బ్యాంక్ ఎడుట)

చక్కైని సౌకర్యములు కలిగిన ఆధునాతనమైన డబుల్ రూములు, సింగిల్ రూములు కలవు. మడత మంచములు అద్దెకు ఇవ్వబడును. ★ తప్పక మా లాడ్డికి దయచేయ (పార్ధన ★

> సాహ్మెంటరు: దామర్ల ఆస్పారావు.

అవ్వార్ వాచ్ కంపెనీ

సామారంగం చాకు __ వి జ య వా డ _ 2

అన్నిరకముల గోడ గడియారములు, బిగ్బెన్లు, అలారం గడియార ములు, సరికొత్తరకముల చేతిగడియారములు మంచి గ్యారెంటీతో మూ వద్ద సరసమైన వెలలకు విక్రయించబడును.

అన్ని రకముల గడియారములు రిపేరింగుచేసి సకాలములో యివ్వ బడును.

(သိ"(သံတာမလ

అవ్వారు శ్రీకృష్ణమూర్తి

(శ్రీ) ఆక్కాల కోటయ్య యం. యల్. సి., గారి షష్టిపూ ై మహో గ్నవ శుభా కా ం డ్ర ల తో

స్వతం త దంత వైద్యశాల

ఇచ్చట పయోరియా, మొనలగు అగ్ని పంటి వ్యాధులకు చికిత్సమేయబడును. ఇంజ క్షను చేసి పండ్లు తీయబడును. పిప్పండు బాగుచేసి సిమెంటు చేడుబడును. ఆధు నాతన పద్ధతులతో పండ్లుకట్టి నకాణము నకు యివ్వబడును. రేటు చాలాన్వల్పాడు.

> డాక్టర్ : టి. కృష్ణారా**వు** (గజివ్షక్ష్) డెంటల్ న్డ్రస్ కొత్త కేపీట, తెనాలి.

ఆసుభప దంతమైద్య సారాంశ్ర ముచదవండి

(గంథకర్త: డాంగటి. కృష్ణారావు, జెంటల్ నర్జన్.

ప్డేప్ల ఉప్పా కాంత్ర

చేనేత క<u>ృత</u>్రమంల వ్యాపారం శ్రీరామదుందిరం పిధి, (వహాబ్పార్కు చద్ద) తె నా లై

మావద్ద 40, 80, 80, 100 ఎంబర్లలో 8.7 గుములలో నాణ్యమైన పక్కారంగు పట్టుబడి, పొందిజర్ దీరెలు, సాదా చీరెల మా గ్యంత మగ్గములపై అనుభవముగల పనివారలతో తయారు చేయబడిస్తు మరియు గడ్వాల్. వెందటగరి, ఆరీచీరెలు నరసమైన భరలకు విత్రయించబడును.

ప్రత్యేక ఆర్టర్లమీడ కూడ సరుగు తయారు చెయింది నకా<mark>లములో అంద</mark> చేయబడును.

> ణాప్రైకరు పట్టణ ఉమాకాంతం

ే. టే ను శు దై ఖ డై రు వ స్తా 9 ల య ౦

ఇలూరు రోడ్ సెంటరు - విజయవాడ - 2

మా ఖాదీ వస్తా9లయంలో హిందూరు, పేజేరు, పిఠాపురం, తుని, కందు కూరు, ేట్రోలు, మధుర, తిరుపూరులలో తయారైన శుద్ధఖద్దరు ధోవతులు, షక్టింగులు, ఏరెలు, అంగీల, టక్టు, బెడ్ష్ట్లు, మున్నగునవి నన్నంలోను, ముతరలోను నాణ్యమైన వక్షి9ములు దౌరకును.

బెంగార్, నాగపూర్ భాదీ సిల్కు. షర్టింగుం, కండువాలు వి.కయించ ఒడును.

> ప్రాప్పెటరు అక్కల వెంకట గోపాలకావు.

ది గుంటూరుజిల్లా కో..ఆపరేటిపు సెంట్రల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్

సాంప్రము: 1911

హెడ్డాఫీమం: తొనా ల హోన్ నెం.: 70, 70 A

178541 . " Tasecto"

రీజనల్ ఆఫ్ము ్ నర్సరావు పేట

్రాంబీలు: గుంటూరు, కేపల్లె, చీరాలం జాపట్ల, హామ్నారు, ఒలగోలు, గురజాల, స్రైవపల్లి, వినుకొండు, చిలకలూరి బేట, పడుగురాక్ల, మంగళగిరి, ఆద్దంకి

> ఆశుమతంకు నిన వాటా ధనాము ... కు. 1.00.00.000 బెన్లించబడిన వాటా ధనము ... కు. 17.00,917 విజర్వులు కు. 18,71,869 డిపాశట్లు కు. 1,49.50.514 ఆక్ఫులు కు. 3,60,56,395 బ్యాపార ధనము కు. 4,29,51.330

డిపాడక రేఖు

కరెంటు అక్కొంటు [% P.A. (రు. 25/- మినిమమ్ జ్యాలెన్సు) సేవింగ్సు అక్కొంటు 4% P.A. (రు. 5/- మినిమమ్ జ్యాలెన్సు) పావిడెంటు డిపాజిట్ 74% చక్రచడ్డితో తీసుకొనబడును.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

1:	నెల కొలమున	iti				3%
CJ 5	్నెల ైపబడి	91 5°a	ం ల లోపల)	0 0 0	3 ½ %
91	ර් සංස ජ	ಪನ 6	మా సముల	లోపల		41%
6 ;	ನೆಲಐ ಆ ್ಪಾ	N 12	9.9	48	9 4 4	5 \ \ %
12	90	24	9 9	9 9	4 9 4	5 3 %
24	9.9	36	9 D	9 9	0 0 0	6%
36	99	60	9 9	19		64%
60	మాసములస	ఆందుకు	ె బడిన	కౌలమున	185	63 %

కి మానములకు ఒకసారి వడ్డీ యివ్వబడును. రికరింగు దిపాజిట్లు తీసుకొనబడును. న్వల్ప కమీషనుపై ఆన్ని ముఖ్యనగరములపై చెక్కులు. డ్రాఫ్టలు ఇవ్వబడును. బిల్లులు వసూలు చేయబడును.

్రీ కాసు పెంగళరెడ్డి. B A., M.L.C. అధ్యశ్ఞులు,

ర్రీ C. B. K. మూ <u>ర</u>్తి, B A., B. Com., C. A. II B., H.D. C. కార్యదర్శి.